

บทที่ 5

**การค้นหาวาทกรรม ความหมาย และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรม
ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้ง
ทางการเมือง เดือน มีนาคม–พฤษภาคม 2553**

สำหรับเนื้อหาในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์วาทกรรมในสองส่วน คือ วิเคราะห์
ความหมายวาทกรรม และการวิเคราะห์กระบวนการสร้างวาทกรรม ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทย
กับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม–พฤษภาคม 2553” ซึ่ง
ได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

**การค้นหาวาทกรรม และ ความหมายวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ
อภิสิทธิ์ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือน มีนาคม–พฤษภาคม 2553**

ในการค้นหาวาทกรรม ผู้วิจัยดำเนินการตามแนวทางการวิเคราะห์วาทกรรม จากนั้นจึงทำ
การถอด “ชุดความหมาย” ที่สะท้อนผ่านทางวาทกรรมนั้นๆ ที่ปรากฏในรายการเชื่อมั่นประเทศ
ไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นับแต่เดือนมีนาคมจนถึงเดือนพฤษภาคม 2553 โดยจัดแยกประเภท
ประชากร ตามลักษณะของวาทกรรม ที่ค้นพบจากการจัดรายการทั้ง 10 เทปรายการ คือ 7
มีนาคม 2553, 14 มีนาคม 2553, 21 มีนาคม 2553, 4 เมษายน 2553, 25 เมษายน 2553, 2
พฤษภาคม 2553, 9 พฤษภาคม 2553, 16 พฤษภาคม 2553, 23 พฤษภาคม 2553 และ 30
พฤษภาคม 2553 จากนั้นนำเสนอแผนภูมิมวงกลม โดยแบ่งเป็น 3 แผนภูมิ คือ แสดงสัดส่วนการใช้
วาทกรรมตามวัน แสดงสัดส่วนการใช้วาทกรรมตามเดือน และแสดงสัดส่วนการใช้วาทกรรม
รวมทั้ง 3 เดือน เพื่อแสดงถึงปริมาณและความถี่ในการเผยแพร่วาทกรรมแต่ละประเภทออกมา ทำ
ให้สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุผล ในการนำเสนอวาทกรรมชุดนั้นๆ ในช่วงเวลาดังกล่าว

ในขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ความหมายที่สะท้อนออกมาจากรายการ โดย
ยกตัวอย่างประเด็นที่นายกรัฐมนตรีนำมาบอกเล่าในรายการ ทั้งนี้ ตามแนวคิดวาทกรรมเชิง
วิพากษ์ Critical Discourse Analysis ของ Norman Fairclough (1995) โดยวิเคราะห์ในมิติของ
สภาพการณ์ในการสื่อสาร (Communication Events) ในสื่อมวลชน อันได้แก่ การวิเคราะห์ตัวบท
(Text) การปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) และปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม
(Sociocultural Practice) และ ศึกษาจากแบบ (Order of Discourse) แผนการใช้ภาษาประกอบ

กันไปด้วย ซึ่งผลของการวิเคราะห์จะทำให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเชิงภาษา
ทั้งนี้ ยังรวมไปถึงการวิเคราะห์ตามแนวคิด สัญญาวิทยาและการสร้างความหมาย แนวคิดการ
สร้างความชอบธรรมทางการเมือง เป็นหลักในการวิเคราะห์ และตีความในการศึกษาวิเคราะห์
ความหมายของวาทกรรม

โดยในส่วนของ “การค้นหาวาทกรรม” และ “ความหมาย” ที่สะท้อนผ่านทางวาทกรรม
ผู้วิจัยขอนำเสนอวาทกรรมที่ค้นหามาได้ พร้อมความหมายที่ปรากฏในวาทกรรมนั้น ตามลำดับวัน
เดือนปี โดยแสดงเป็นตาราง ดังต่อไปนี้

ตาราง แสดงวาทกรรมและความหมายของวาทกรรม

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
7 มีนาคม 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล	1.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้า อย่างดี 1.2 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และ ประสบความสำเร็จด้วยดี 1.3 การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จได้ หากมิได้รับความร่วมมือจาก หลายฝ่าย
	2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง	2.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ ในกรอบของกฎหมาย 2.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตาม กฎหมาย 2.3 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง 2.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง
	3. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน	3.1 สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย 3.2 รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน 3.3 รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินการทาง กฎหมาย
	4. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง	4.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับ ประเทศ 4.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
14 มีนาคม 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล	1.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี
	2.วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง	2.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย 2.2 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง 2.3 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย 2.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีความคิดที่จะใช้ความรุนแรง
	3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม	3.1 การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง ก็เพื่อป้องกันเหตุ 3.2 การประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องเป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน 3.3 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล
	4.วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ	4.1 มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น 4.2 รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความเป็นจริง
	5.วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง	5.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ 5.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา
	6. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน	6.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน 6.2 นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ 6.3 นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่

วัน/เดือน/ปี	ประเภทเหตุการณ์	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
21 มีนาคม 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน	1.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน
	2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง	2.1 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง 2.2 การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย 2.3 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง
	3. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง	3.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ 3.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา 3.3 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา 3.4 นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)
	4. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย	4.1 นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย
	5. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย	5.1 การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับระบอบอำมาตยาธิปไตย
	6. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม	6.1 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย 6.2 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล 6.3 กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและสามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี
	7. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล	7.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม 7.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
4 เมษายน 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล	1.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม 1.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี 1.3 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี
	2.วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง	2.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย 2.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย 2.3 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง 2.4 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง
	3.วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง	3.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ 3.2 การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ 3.3 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา 3.4 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา
	4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง	4.1 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง 4.2 การทำประชามติ ถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา
	5.วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม	5.1 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล 5.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย

วัน/เดือน/ปี	ประเภทเหตุการณ์	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
25 เมษายน 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม	1.1 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามาแก้ไข 1.2 ประชาชนเดือดร้อนจนต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม 1.3 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย 1.4 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ 1.5 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องยึดหลักการสากล
	2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง	2.1 การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน 2.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย 2.3 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง
	3. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง	3.1 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง 3.2 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง 3.3 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง
	4. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง	4.1 รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม 4.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา 4.3 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา 4.4 การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ
	5. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล	5.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม 5.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี 5.3 การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
2 พฤษภาคม 2553	1.วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง 2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 3. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง 4. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล	1.1 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย 1.2 การชุมนุมมีขอบเขตการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย 2.1 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ 2.2 รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด 2.3 การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ 3.1 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง 3.2 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง 4.1 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม 4.2 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
9 พฤษภาคม 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง 2.วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 3. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง	1.1 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง 1.2 แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด 1.3 การยุติปัญหาต้องหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง 1.4 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง 1.5 รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน 1.6 ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง 1.7 ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง 2.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา 2.2 เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก 3.1 มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดอง เพื่อหวังผลบางประการ 3.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย

วัน/เดือน/ปี	ประเภทวาทกรรม	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
16 พฤษภาคม 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง 2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 3. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง	1.1 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย 1.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย 2.1 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย 2.2 ปฏิบัติการต่างๆ ของ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว 2.3 รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด 3.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และมีความคืบหน้าอย่างดี 4.1 การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า 4.2 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง 4.3 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง

วัน/เดือน/ปี	ประเภทเหตุการณ์	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
23 พฤษภาคม 2553	1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างไกลของ กลุ่มคนเสื้อแดง 2. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม 3. วาทกรรมว่าด้วยการก่อ วินาศกรรม 4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติ ความขัดแย้ง 5. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 6. วาทกรรมว่าด้วยการรักษา ความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ ความขัดแย้ง 7. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟู ประเทศหลังเหตุการณ์ความ ขัดแย้ง 8. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับ กับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อ แดง	1.1 กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม 1.2 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย 2.1 รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ใช้ความ ระมัดระวังในปฏิบัติการกระชับวงล้อมกับผู้ชุมนุม 2.2 เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการป้องกันตน 2.3 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี 2.4 ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการกระชับวงล้อมเสร็จสิ้นไปแล้ว 3.1 การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธ ที่แฝงตัวเข้ามา 4.1 รัฐบาลยังคงเดินหน้านโยบายปรองดองแห่งชาติต่อไป 5.1 รัฐบาลจะควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามหลักการแห่งพระราชกำหนดการ บริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน 5.2 ผู้ทำผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย 6.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อ ความไม่สงบยังวางใจไม่ได้ 7.1 ประเทศชาติจะดีได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ 7.2 ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง 7.3 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล 7.4 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลาย การชุมนุม 7.5 รัฐบาลยังคงเดินหน้านโยบายปรองดองแห่งชาติต่อไป 7.6 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ 7.7 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญเพื่อหาทางออกของความขัดแย้ง 8.1 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา

วัน/เดือน/ปี	ประเภทเหตุการณ์	ความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท
30 พฤษภาคม 2553	1. วิกฤตการณ์ว่าด้วยการรักษา ความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ ความขัดแย้ง 2. วิกฤตการณ์ว่าด้วยการ ดำเนินงานของรัฐบาล 3. วิกฤตการณ์ว่าด้วยการฟื้นฟู ประเทศหลังเหตุการณ์ความ ขัดแย้ง 4. วิกฤตการณ์ว่าด้วยการสร้าง ความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับ การดำเนินการของรัฐบาลต่อ การแก้ความขัดแย้งทาง การเมือง	1.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อ ความไม่สงบยังวางใจไม่ได้ 2.1 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี 2.2 แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความ เชื่อมั่นกลับมาได้ 2.3 รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณปี 54 3.1 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ 3.2 ประชาชนคนไทยเห็นใจในความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ 3.3 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลาย การชุมนุม 3.4 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป 4.1 การดำเนินการในเหตุการณ์ความไม่สงบของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เป็น ปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมายสากล และสามารถตรวจสอบได้ทุก ประเด็น 4.2 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง 4.3 การชุมนุมมีขอบเขตที่มีลักษณะของการก่อการร้าย 4.4 รัฐบาลพยายามที่จะหาทางรอมชอม 4.5 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี 4.6 สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ 4.7 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล 4.8 รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง 4.9 การเยียวยาผู้ประสบความเดือดร้อนตามแผนปรองดอง ต้องอาศัย ความร่วมมือจากหลายฝ่าย 4.10 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลาย การชุมนุม 4.11 รัฐบาลสามารถตอบคำถามของทูตานุทูตได้ทุกประเด็น

ทั้งนี้ จากประเภทวาทกรรมข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการเรียงลำดับประเด็นตามจำนวนที่พบในวาทกรรมประเภทต่างๆ เรียงลำดับทั้งสามเดือน ดังต่อไปนี้

เดือนมีนาคม

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของกรุงเทพมหานคร 35 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 27 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 20 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 12 ประเด็น
5. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน 9 ประเด็น
6. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน 5 ประเด็น
7. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย 4 ประเด็น
8. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ 4 ประเด็น
9. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย 3 ประเด็น

เดือนเมษายน

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของกรุงเทพมหานคร 19 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 17 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 16 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง 15 ประเด็น
5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 13 ประเด็น

เดือนพฤษภาคม

1. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง 34 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างขวางของกรุงเทพมหานคร 25 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม 21 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง 19 ประเด็น

5. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง 17 ประเด็น
6. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล 15 ประเด็น
7. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชั้นวงล้อม 11 ประเด็น
8. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง 4 ประเด็น
9. วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง 3 ประเด็น
10. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม 3 ประเด็น

สรุปสัดส่วนวาทกรรม
ตลอดเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2553

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวกว้างทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง รวม 79 ประเด็น
2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล รวม 53 ประเด็น
3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม รวม 49 ประเด็น
4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง รวม 49 ประเด็น
5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง รวม 44 ประเด็น
6. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง รวม 19 ประเด็น
7. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง รวม 18 ประเด็น
8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชั้นวงล้อม รวม 11 ประเด็น
9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน รวม 9 ประเด็น
10. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน รวม 5 ประเด็น
11. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย รวม 4 ประเด็น
12. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ รวม 4 ประเด็น
13. วาทกรรมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง รวม 3 ประเด็น
14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม รวม 3 ประเด็น
15. วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย รวม 3 ประเด็น

จากนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความหมายที่นายกรัฐมนตรีนำมาบอกเล่าในรายการ ซึ่งสะท้อนจากประเด็นตามจำนวนที่ค้นหาได้ ทั้งนี้ ตามแนวคิดวาทกรรมเชิงวิพากษ์ Critical Discourse Analysis ของ Norman Fairclough (1995) โดยวิเคราะห์ในมิติของสภาพการณ์ในการสื่อสาร (Communication Events) ในสื่อมวลชน และ ศึกษาจากแบบแผนการใช้ภาษาประกอบกัน (Order of Discourse) ทั้งนี้ ยังรวมไปถึงการวิเคราะห์ตามแนวคิด ศึกษาวิทยาและการสร้างความหมาย, แนวคิดการสร้างวาทกรรมทางการเมือง, แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ และ แนวคิดอุดมการณ์และการใช้สื่อมวลชนของนักการเมือง เป็นหลักในการวิเคราะห์ และตีความในการศึกษาวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรม ซึ่งจะทำการวิเคราะห์โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

๔. การวิเคราะห์ตัวบท (Text)

- การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)
- การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ตัวบท (Text)

สำหรับตัวบทเนื้อหาที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงเนื้อหาสาระที่ตัวบทนำเสนอใน 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. **วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคม** คือ การวิเคราะห์การสนทนาบอกกล่าวผ่านทางรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ว่ามีการนำเสนอความคิด ความเชื่อ คตินิยม อุดมการณ์ ของผู้สร้างวาทกรรม (ซึ่งหมายถึงตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ต่อสังคมไทยว่าอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการวิเคราะห์ระดับของการปรากฏ ซึ่งหมายถึงการถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึง ว่าเหตุใดบางประเด็นถึงมีการพูดถึง และเหตุใดบางประเด็นจึงไม่ได้ถูกพูดถึง เพื่อตีแผ่ถึงตัววาทกรรมว่าเป็น “การประกอบสร้างความจริง” (The Construction of Reality) ทั้งนี้การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะทำให้ทราบถึง ความหมายจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่ปรากฏในสังคมไทย

2. **วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และ ลักษณะของความสัมพันธ์อะไรต่อประชาชน**

เป็นการวิเคราะห์ว่าวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ได้สร้างอัตลักษณ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมกับประชาชนขึ้นมาอย่างไร มีความชอบธรรมหรือไม่ในความสัมพันธ์ดังกล่าวที่มีอยู่นั้น ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาถึงการวิเคราะห์ลักษณะทางภาษา ประเภทของประโยค (บอกเล่า, คำสั่ง ฯลฯ) รวมไปถึงน้ำเสียง ลีลา ท่าทางของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทั้งหมดก็เพื่อทราบถึงอัตลักษณ์ ความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นระหว่างนายกฯ หรือผู้สร้างวาทกรรม กับประชาชนผู้รับสาร หรือผู้รับวาทกรรม

ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรมผ่านทางรายการ เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จากประเภทวาทกรรม และความหมายที่สะท้อนผ่านตัวบท ในการที่จะสร้างแนวคิด ความเชื่อ คตินิยม อุดมการณ์ อัตลักษณ์ และความสัมพันธ์ ที่สะท้อนผ่านการพูดคุยจากวาทกรรมประเภทต่างๆ ที่แบ่งไว้ตามตารางข้างต้น พร้อมยกตัวอย่างจากประเด็นต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีหยิบยกมากล่าวในรายการ ดังต่อไปนี้

1. วาทกรรมนำเสนออะไรสู่สภาพสังคม (The Construction of Reality)

จากการศึกษาทั้ง 3 เดือน คือ มีนาคม-พฤษภาคม 2553 ผู้วิจัยพบว่า นายกรัฐมนตรีเน้นพูดถึงการดำเนินงานในความรับผิดชอบของรัฐบาล ความคืบหน้า และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับการดำเนินงานนั้นๆ ขณะที่ในเดือนเดียวกันช่วงกลางเดือนจนถึงปลายเดือน น้ำหนักของการสนทนาจะเริ่มมาอยู่ที่การชุมนุมของคนเสื้อแดง เนื่องจากการชุมนุมได้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น หากแต่เป็นการกล่าวในภาพกว้างๆ โดยรวม ยังมีได้เจาะจงลงไปในส่วนของการชุมนุมโดยใช้ความรุนแรงอย่างชัดเจนนัก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าในช่วง 2 เดือนหลัง คือ เมษายน-พฤษภาคม นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็ยังคงบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาล และการทำงานของนายกรัฐมนตรีอยู่ แต่เป็นสัดส่วนที่น้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับชุดวาทกรรมทั้งหมดที่เหลือ และพบว่านายกรัฐมนตรีนำมากล่าวในช่วงกลางถึงท้ายรายการ สาเหตุเพราะหลังจากต้นเดือนมีนาคมแล้ว เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองมีความรุนแรงมากขึ้น และถึงขั้นแตกหักในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระดับความสนใจของประชาชน ยังมีเหตุการณ์ที่นายกรัฐมนตรี หรือผู้สร้างวาทกรรมเอง จะต้องบอกกล่าวชี้แจง และตอบคำถามจากสังคมอยู่หลากหลายประเด็น ดังนั้นในประเด็นวาทกรรมเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรีจึงให้ความสำคัญที่จะกล่าวถึงเป็นพิเศษ ตามแต่ได้คัดสรร หรือหยิบยกขึ้นมากล่าว

ต่อไปนี้เป็น การวิเคราะห์ในส่วน ของ “วาทกรรมนำเสนองานวิจัยสู่สภาพสังคม” โดยทำการสรุปจากชุดวาทกรรมรวมทั้ง 3 เดือนตั้งแต่มีนาคมถึงพฤษภาคม และทำการวิเคราะห์ความหมายโดยผู้วิจัยได้คัดกรองหยิบยกตัวอย่างประเด็นต่างๆ ที่พิจารณาแล้วว่าสามารถสะท้อนความหมายตามประเภทวาทกรรมนั้นมากที่สุด

1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ผู้วิจัยพบมากที่สุดในการวิเคราะห์ทั้ง 3 เดือน เหตุเพราะช่วงเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ มีนาคม-พฤษภาคม ขณะนั้น ถือว่าเป็นช่วงที่ความขัดแย้งทางการเมืองสูง กล่าวคือ ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงได้ทำการปักหลักตั้งเวทีประท้วงรัฐบาล นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยเรียกร้องให้ยุบสภา ส่งผลให้บ้านเมืองเกิดสถานการณ์ความรุนแรงหลายเหตุการณ์ จนทำมาสู่การที่รัฐบาลได้ตัดสินใจสลายการชุมนุมถึง 2 ครั้ง คือ วันที่ 11 เมษายน 2553 และ 19 พฤษภาคม 2553 ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจึงต้องนำเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ช่วงเวลานี้ มานำเสนอบอกเล่าตลอดจนชี้แจงในประเด็นต่างๆ สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ผู้วิจัยได้พบชุดความหมาย 9 ชุด ซึ่ง ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างประเด็นเหตุการณ์ต่างๆ โดยขอคัดเลือกลำเสนอเฉพาะประเด็นที่สามารถสะท้อนถึงความหมายของวาทกรรมชุดได้ชัดเจนมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1.1 การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย

ประเด็น เหตุการณ์ป่าระเบิดนาคาร์

“...เมื่อสัปดาห์ที่แล้วหลังจากเกิดเหตุการณ์ในเรื่องของการป่าระเบิดนาคาร์นะครับ และก็รวมไปถึงการที่มีคนได้ออกคลิปพูดถึงเรื่องของระเบิดนั้น มีความคืบหน้าอย่างชัดเจนนะครับ ขณะนี้ก็ได้มีการจับกุมทั้งผู้ขโมยระเบิดไซค์ที่ได้พาคนไปป่าระเบิดก็จับกุมได้แล้ว คนที่อยู่ในคลิปเสียงซึ่งได้เผยแพร่ที่พูดถึงเรื่องการระเบิดก็ถูกจับถูกควบคุมตัวอยู่นะครับ และก็รวมทุกคนอื่นๆ นะครับซึ่งได้มีการกระทำความผิด เช่น มีอาวุธไว้ในครอบครองโดยไม่มีสิทธิที่จะทำเช่นนั้น หรือแม้กระทั่งการพาผู้ต้องหาหลบซ่อนรวมทั้งความผิดอื่นๆ ครับ ถ้ามีการยุยง ส่งเสริมให้มีการทำผิดกฎหมายนั้น รัฐบาลก็จำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเด็ดขาดตามกฎหมายต่อไป อย่างไรก็ตามผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับว่า จุดยืนของผมของรัฐบาลนั้นชัดเจน เรื่องของการชุมนุมทางการเมืองนั้นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ รัฐบาลไม่ได้ถือว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องของการที่จะเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แต่เป็นการชุมนุมแสดงออกทางการเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นครับ สิทธิตามรัฐธรรมนูญกำกับ

เอาไว้ชัดเจนว่า ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธและต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้องประชาชน..." (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันเจตนารมณ์ให้ชุมนุมโดยสงบ

"...สำหรับการชุมนุมเคลื่อนไหวของพี่น้องประชาชนในทางการเมืองนะครับ อย่างที่ผมได้เรียนมาตลอดระยะเวลาหลายสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า การทำงานในเรื่องของรัฐบาลนั้นก็คือต้องการที่จะให้เป็นการชุมนุมซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เป็นการชุมนุมที่ยังสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้ แต่ว่าไม่นำไปสู่เหตุการณ์ความวุ่นวาย การจลาจลหรือมีความรุนแรง ซึ่งจะทำให้ประเทศชาตินั้นได้รับผลกระทบ หรือเสียหายอย่างรุนแรงมาก..." (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับความเป็นห่วงว่าจะมีการเข้าปิดล้อมสนามบินของผู้ชุมนุม

"...คือรัฐบาลก็ยึดเส้นตามที่ศาลปกครองวินิจฉัย ซึ่งชัดเจนนะครับว่า อะไรที่คือการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ ถ้าไปปิดล้อมสถานที่ใดก็ตาม ถ้าไปข่มขู่คุกคามใครก็ตามเนี่ย ถือว่าไม่ใช่การชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ..." (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแสดงความเป็นห่วงว่าจะมีการชุมนุมโดยมิชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

"...ที่น่าเป็นห่วงในแง่ของการชุมนุม ก็จะมีอยู่ประเด็นแรกคือ รูปแบบการชุมนุม ซึ่งแม้ว่าในปัจจุบันก็ได้พูดว่าเป็นการชุมนุมโดยสงบ แต่ขณะเดียวกันก็ได้มีการประกาศชัดเจนเหมือนกันว่าจะขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผม ตรงนี้ที่ผมคิดว่าอยากจะทำความเข้าใจทั้งกับผู้ชุมนุมเอง ทั้งกับสังคม ว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วการกระทำดังกล่าว มันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ก็คือรัฐธรรมนูญบอกว่าอยากแสดงออกทางการเมืองชุมนุมได้ สงบ ปราศจากอาวุธ และก็ไม่ต้องไม่ไปกระทบกับสิทธิเสรีภาพของคนอื่น..." (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น คลิปเสียงนายกรัฐมนตรีให้ปฏิบัติการกับผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง

"...ในแง่ของเนื้อหาสาระบนเวที ผมก็ย้ำเสมอว่าการเรียกร้องเรื่องความเป็นธรรม เรื่องประชาธิปไตย การจะโจมตี นโยบาย การจะโจมตีตัวผม หรืออะไรก็ได้ แต่ว่าที่ไม่พึงกระทำก็คือลักษณะของการสร้างความเกลียดชัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการใช้เรื่องที่เป็นเท็จ ชัดเจนที่สุดก็คือกรณีการใช้คลิปเสียงตัดต่อ ซึ่งพิสูจน์กันแล้วพิสูจน์กันแล้ว ฟ้องร้องกันไปแล้วด้วย แต่ก็ยังมาใช้เพื่อหวังประโยชน์ในการที่จะปลูกให้คนมีความเกลียดชังผม เพราะมีความเข้าใจว่าผมไปสั่งฆ่าประชาชนเมื่อเดือนเมษายน ซึ่งเป็นความเท็จทั้งสิ้น..." (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นตามความหมายที่ว่า “การชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย” นายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่สะท้อนว่า การชุมนุมมีลักษณะที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย เช่น เหตุปะทะเปิด ธนาครกรุงเทพ 4 สาขาในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2553 โดยนายกรัฐมนตรีต้องการย้ำถึงหลักการว่า ถ้ามีผู้กระทำความผิดกฎหมาย รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะต้องจัดการตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามนายกรัฐมนตรีจะย้ำเสมอว่า รัฐบาลนั้นเปิดกว้างให้มีการชุมนุม เพราะเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องเป็นการชุมนุมที่สงบ ปราศจากอาวุธ กระทั่งเมื่อผู้ชุมนุมได้เดินทางมาสมทบกันที่กรุงเทพมหานคร และมีการตั้งเวทีการชุมนุมที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2553 นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวถึงการชุมนุมว่าสามารถทำได้ตามรัฐธรรมนูญ เพื่อย้ำถึงการให้สิทธิตามกฎหมายพลเมืองในการแสดงออก แต่ต้องเป็นไปโดยความสงบเรียบร้อย ไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและสังคมโดยรวม

อย่างไรก็ดี ต่อมานายกรัฐมนตรีได้แสดงความเป็นห่วงว่าการชุมนุมอาจไม่เป็นไปตามกฎหมาย เช่น การที่แกนนำผู้ชุมนุมประกาศว่าจะขัดขวางการปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรี และการที่มีการนำคลิปเสียงที่มีการติดต่อเพื่อใส่ร้ายตน (เกี่ยวกับการสั่งการให้มีการดำเนินการสลายการชุมนุมโดยวิธีการรุนแรง) มาเปิดบนเวทีการชุมนุม ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย จากนั้นจึงสรุปว่ารัฐบาลจะสื่อสารกับประชาชนมากขึ้น เพื่อย้ำถึงหลักการว่าในการชุมนุมนั้นการชุมนุมนั้นสามารถทำได้แต่จะต้องไม่กระทบกับสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า นายกรัฐมนตรีกล่าวสร้างวาทกรรมที่ชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นได้ตามกฎหมาย เป็นการสะท้อน “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” ที่นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญในการบริหารใช้อำนาจในการปกครองบ้านเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการชุมนุมจะต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย คือ ชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ก็มีหน้าที่ที่จะต้องดูแลจัดระเบียบการชุมนุมให้ไม่ขัดต่อกฎหมาย

1.2 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย

ประเด็น การประกาศใช้กฎหมายพิเศษ

“...ถ้าเป็นการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ ต้องถือว่าเป็นเรื่องปกติ แต่แน่นอนนะครับเมื่อไรก็ตามซึ่งเราเห็นว่ามันมีความจำเป็น ซึ่งบางทีเราต้องประกาศกฎหมายพิเศษ อันนั้นผมต้องทบทวน ณ ขณะนี้ยังไม่ได้มีการประกาศออกกฎหมายพิเศษ ถูกไหมครับ ยังเป็นเรื่องเหตุการณ์ตามปกติอยู่...”

“...อยากทำความเข้าใจเสียเลยนะครับว่ากฎหมายความมั่นคงเวลาประกาศนี้ไม่ได้ห้ามชุมนุมนะครับ บางคนไปนึกว่าประกาศกฎหมายความมั่นคงไปจำกัด ไม่ใช่ครับ เพียงแต่ว่ามี 2 เรื่องที่กฎหมายความมั่นคงเราใช้ก็คือ 1. เปิดโอกาสให้มีการบูรณาการเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงานได้ เพราะปกติไม่อย่างนั้นแล้วเราก็ให้ตำรวจเขาไปดู ทหารอาจจะมาเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานได้ในบางสถานการณ์ แต่อันนี้ก็คือเราจะสามารถมีการนำเจ้าหน้าที่ต่างๆ มาใช้ วันจันทร์นี้ผมจะคุยกับทางผู้ว่าฯ กับผู้อำนวยการเขต ก็มีกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งเราจะนำมาดูว่าเขาจะมาช่วยในการดูแลความเรียบร้อยด้วย นั่นคืออันที่หนึ่งคือเราจะพยายามระดมให้เจ้าหน้าที่มาทำงานเป็นเอกภาพมากขึ้น 2. จริงครับมีการออกข้อกำหนดบางเรื่องได้ เช่น เราอาจจะมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจตราอาวุธ สมมติว่ามีข่าวว่าจะมีการนำเอาอาวุธกลับเข้ามา ซึ่งผมย้ำนะครับ เวลาข่าวอย่างนี้มา เขาไม่ได้บอกว่าพี่น้องประชาชนซึ่งมาชุมนุมส่วนใหญ่จะพกพาอาวุธกันมาคนละไม้คนละมือ ไม่ใช่ส่วนใหญ่มันเป็นคนกลุ่มเล็กๆ คนส่วนใหญ่ที่เขามานี้เขาคงไม่ได้ต้องการความรุนแรง ไม่มีใครขอพรอกรับอยู่ดีๆ มานั่งเอาตัวเองมาเสี่ยง แต่มันมี พอเรามีข่าวว่าคนกลุ่มเล็กๆ อาจจะมาเพื่อให้มาป่วน จะฝ่ายไหนก็แล้วแต่ เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีความเข้มงวดกวดขันมากขึ้นว่า เส้นทางบางเส้นทางเราต้องขอตรวจตราเป็นพิเศษ อันนี้คือเหตุผลที่เราใช้กฎหมายความมั่นคง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีเจ้าหน้าที่จะเข้าสลายการชุมนุม

“...แต่ถ้าการชุมนุมนั้นมีลักษณะในการที่จะไปสร้างความหวาดกลัว เกิดการข่มขู่คุกคาม เกิดการปิดล้อมสถานที่ไม่สามารถที่จะทำให้เจ้าหน้าที่หรือประชาชนใช้ชีวิตตามปกติได้ กรณีเช่นนั้นทางศาลได้เคยวินิจฉัยว่าจะไม่ใช้การชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การออกหมายจับนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง หนึ่งในแกนนำปท.

“...กรณีคุณอริสมันต์ มันไม่ใช่เหตุที่มันเกี่ยวข้องกับช่วง 1-2 วันนี้นะครับ มันเป็นเรื่องการไปพุดจา ซึ่งเราเห็นว่ามัน คือ ทางเจ้าหน้าที่เขาเห็นว่ามันเข้าข่ายของการที่จะไปทำให้เกิดความรุนแรงได้ ก็ดำเนินการไปนะครับ บังเอิญศาลอนุมัติหมายออกมาในช่วงนี้นะครับ เจ้าหน้าที่ก็มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงหลักการในการทำงานของรัฐบาลในการชุมนุม

“...คือผมจะไม่ยอมให้ 1. มีการละเมิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง กับ 2. ผมไม่ต้องการที่จะให้คนไทยด้วยกันปะทะกันและมีความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนกับประชาชน เมื่อ

วานนี้ผมก็ให้สัมภาษณ์ไป เพราะว่ามีคนที่มีความรู้สึกรุนแรงต่อการชุมนุม เรียกร้องมากบอกว่ารัฐบาลต้องจัดการ และตำหนิว่าถ้าไม่ทำอะไร ประชาชนก็จะต้องทำกันเอง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการทางกฎหมายกรณีการก้าวล่วงสถาบันหลักของชาติ

“...กรณีของกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งมีบางคนกล่าวหาว่ากลายเป็นเครื่องมือทางการเมือง ขณะนี้ผมก็แก้ปัญหาไปในระดับหนึ่งแล้วก็คือว่าเนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เจ้าหน้าที่ที่มีความวิตกกังวล เพราะฉะนั้นคดีคนก็จะร้องคนอื่นกันมาก คดีก็จะแช่อยู่นาน ผมก็ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมา ขณะนี้ก็เริ่มคลี่คลายบางคดีไป โดยผมบอกว้ให้เน้นย้ำการดูเจตนา ให้เน้นย้ำการยอมรับว่า สมมุติเป็นชาวต่างประเทศเขาอาจจะมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนอย่างนี้เป็นต้น เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่ามันไม่ควรจะมีเรื่องของการที่จะไปใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองนะครับ แต่ว่าการปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่นะครับ อย่างเช่นกรณีเว็บไซต์ประชาไทอะไรต่างๆ ผมก็ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ แล้วก็กำลังให้ติดตามเพื่อให้มีทางออกที่เป็นที่ยอมรับกันได้ของทุกฝ่ายด้วยเหตุด้วยผล แทนที่จะมาประหัตประหารกัน...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปแนวทางการทำงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย

“...พี่น้องที่เคารพครับ การทำงานในเรื่องนี้เป็นการทำงานซึ่งผมอยากจะขอยืนยันว่า ผมและบรรดาผู้นำเหล่าทัพ รักษาการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาตินั้นยังทำงานอย่างต่อเนื่อง ต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ จะยุติหรือไม่ยุติการชุมนุม เราก็มีแผนรองรับที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาของสังคม เราจะพยายามทำอย่างดีที่สุดครับ และผมทราบบ้างว่าท่านผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพ ของตำรวจ และหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นกรมสอบสวนคดีพิเศษ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และทุกหน่วยงานทางด้านความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทุกคนทำงานเต็มที่ครับ ไม่นิ่งปัญหาครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายที่ว่า “**รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย**” จากประเด็นตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น พบว่านายกรัฐมนตรีต้องการเน้นย้ำว่า รัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนในการชุมนุมโดยสงบตามกฎหมาย แต่หากประชาชนหรือในที่นี้หมายถึงกลุ่มคนเสื้อแดงมิได้ทำตามกฎหมาย รัฐบาลย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปจัดการให้อยู่ในกรอบของกฎหมาย หรือลงโทษผู้กระทำความผิดตามที่ข้อกฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งหากพบว่ามีกระทำความผิดกฎหมายมากขึ้น รัฐบาลก็อาจมีความจำเป็นที่หยิบกฎหมายพิเศษต่างๆ เช่น กฎหมายความมั่นคง ทั้งนี้มีกรอบ 2 ประเด็นที่ว่า เพื่อเปิดโอกาสให้มีการบูรณาการเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงานได้ รวมไปถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการตรวจค้นอาวุธ

อย่างไรก็ดี ปรากฏว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงขยายตัวมากขึ้น จากการตั้งเวทีการชุมนุมที่แยกสะพานผ่านฟ้า ซึ่งมีการกล่าวบนเวทีในลักษณะของการใส่อาฆวน และใช้ภาษาให้เกิดสับสน ความคึกคัก ตื่นตัวในการชุมนุมประท้วง นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่าหากการชุมนุมมีการสร้างความหวาดกลัว ช่มชู้ คุกคาม หรือปิดล้อมสถานที่ เจ้าหน้าที่ก็สามารถที่จะดำเนินการทางกฎหมาย เข้าสลายการชุมนุมได้ ส่วนกรณีการการออกหมายจับนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง หนึ่งในแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มิได้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมในช่วงเวลาขณะนั้น หากแต่เป็นเพราะนายอริสมันต์ พงศ์เรืองรองได้กระทำความผิดกฎหมาย กรณีที่ปราศรัยในการชุมนุมคนเสื้อแดงที่กองทัพบก เมื่อ 29 มกราคม 2553 ที่ผ่านมา และที่เวทีความจริงสัญจร ลานน้ำพุบึงแก่นนคร จ.ขอนแก่น เมื่อ 31 มกราคม 2553 โดยมีเนื้อหาเข้าข่ายเป็นการชักชวนประชาชนให้ก่อความไม่สงบตามสถานที่ราชการ องค์กรอิสระ และบุคคลสำคัญ

นอกจากนี้ ในการดำเนินการตามกฎหมาย นายกรัฐมนตรียังย้ำแนวทางว่า 1. จะไม่ยอมให้มีการละเมิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง และ 2. ไม่ต้องการให้มีการปะทะด้วยความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ หรือประชาชนกับประชาชน ทั้งๆ ที่ก็มีเสียงเรียกร้องจากประชาชนว่ารัฐบาลต้องจัดการดำเนินการบางอย่างกับผู้ชุมนุม แต่นายกรัฐมนตรีก็ขอให้ประชาชนอดทนอดกลั้น โดยจะไม่ให้เกิดปัญหาที่เป็นการผลักภาระไปให้ประชาชน

ประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น คือ การละเมิดสถาบันอย่างกว้างขวางในสื่ออินเทอร์เน็ต ชื่อนี้ นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมา เพื่อตรวจสอบเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นกลาง แต่ว่าการปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่ เช่น กรณีที่เพิ่งเกิดขึ้นกับเว็บไซต์ประชาไท ที่เมื่อวันที่ 6 มีนาคม เจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม ได้เข้าเข้าตรวจค้นภายในสำนักงานเว็บไซต์ประชาไท และออกหมายจับนางสาวจิรนุช เปรมชัยพร อายุ 42 ปี ผู้อำนวยการเว็บไซต์ประชาไท ในข้อหากระทำความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เป็นผู้ให้บริการจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์

อย่างไรก็ดีในตอนท้ายนายกรัฐมนตรีก็ให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่าทั้งในส่วนองรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง เช่น ผู้นำเหล่าทัพต่างๆ รักษาการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาาระดับสูงของกองทัพ ตำรวจ และหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ สภาความมั่นคงแห่งชาติ ทุกฝ่ายต่างทำงานเต็มที่เพื่อรักษากฎหมายอย่างถึงที่สุด ซึ่งทั้งหมดก็เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

กล่าวโดยสรุป นายกรัฐมนตรีต้องการย้ำถึงหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้ เมื่อรัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนในการชุมนุมโดยสงบตามกฎหมายแล้ว แต่หากกลุ่มคนเสื้อแดงมิได้ทำตามกฎหมาย รัฐบาลย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปจัดการให้อยู่ในกรอบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นการตอกย้ำ “อุดมการณ์การรักษากฎหมาย” อย่างไรก็ตามก็เห็นว่าในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ได้มีการกล่าวถึงการชุมนุมมีลักษณะของการกระทำผิดกฎหมายกันอย่างกว้างขวาง ดังนั้นการกล่าวในส่วนนี้จึงยังเป็นการเสริมน้ำหนักของวาทกรรมชุดนี้ว่า รัฐบาล นายกรัฐมนตรีตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีความชอบธรรมที่จะกระทำการต่างๆ เพื่อรักษากฎหมายของบ้านเมือง

1.3 มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง

ประเด็น การพูดจาบนเวทีของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...ผมต้องบอกตรงๆ ว่ามันมีคนบางกลุ่มประกาศชัดว่าแรง แต่ว่าเราก็ต้องดูว่าเขาพูดเฉย ๆ หรือว่าอย่างไร แต่ว่าการพูดบางอย่างขณะนี้ก็ห็นเหมือนว่าผิดกฎหมายหรือไม่ เจ้าหน้าที่บ้านเมืองก็ต้องไปดูแล อย่างเช่นที่ผมยกตัวอย่างไปเมื่อสักครู่ว่า ไปปราศรัยว่าจะจับคนนี้ไปแขวนคออะไรต่างๆ ซึ่งมันไม่น่าจะ ในความรู้สึกผมนะครับ แต่ว่าเจ้าหน้าที่ก็คงจะต้องไปดูว่า ต้องไปดูถ้อยคำว่าเป็นอย่างไร มีท่ามီးอะไรหรือเปล่านะ ครับ แต่ว่าก็เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องดูแลไป...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีบอกกล่าวแก่ประชาชนว่าอย่าตื่นตระหนก แต่ไม่ควรประมาท

“...ผมพูดเสมอครับ ดีที่สุดของเราคือเราไม่ตื่นตระหนก แต่เราไม่ประมาท คำว่าไม่ตื่นตระหนกก็คือว่า ผมก็บอกว่าพี่น้องประชาชนอย่าไปคิดว่ามันจะวุ่นวาย แล้วก็ยังตื่นตระหนกแล้วทำให้การทำงานต่างๆ ยิ่งลำบากนะครับ แต่การไม่ประมาทก็คือว่า ต้องยอมรับครับว่ากลุ่มที่อาจจะมีความคิดที่จะใช้ความรุนแรง เราก็ยังติดตามอยู่นะครับ เราก็ยังติดตามอยู่ สงสัยอะไรตรงไหน แล้วก็จะมีการประสานกับผู้ชุมนุมบ้าง เข้าไปดูดูแล บ้าง อย่างเช่นเมื่อวานเราก็ไม่ทราบว่ากลุ่มไหน แต่ว่าที่ไปพบเรื่องเอ็ม 79 อะไรต่างๆ ก็เป็นเรื่องที่พลเมืองดีเขา แจ้งเบาะแสมา เราก็เข้าไปตรวจ ตรวจสอบพบก็ดำเนินการไป ยังไม่รู้เลยว่า เป็นเรื่องของฝ่ายไหนอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นเราไม่ประมาทครับ เพราะว่ามันมีคนบางกลุ่มซึ่งอยากให้อวุ่นวาย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุระเบิดที่กระทรวงกลาโหม และการยิงปะทะกันที่โกลด์เวย์

“...ยังมีเหตุการณ์บางเหตุการณ์ที่น่าเป็นห่วง เมื่อคืนนี้ก็มีระเบิด มีการยิงที่ เข้าใจว่าเป้าหมาย น่าจะเป็นกระทรวงกลาโหม ก่อนหน้านี้ก็คือที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เมื่อคืนนี้เหมือนกัน แต่ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาจะมีที่ยิงลงมาจากโกลด์เวย์ อย่างนี้เป็นต้น เหตุการณ์อย่างนี้ก็ยังเป็นตัวบ่งบอกว่ายังมีคนตั้งใจที่จะฉกฉวยโอกาสจากสถานการณ์ให้เกิดความวุ่นวายขึ้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสร้างสถานการณ์เพื่อหวังผลบางประการ

“...มันมีบางส่วนที่เขาก็วางแผนอย่างอื่น เราจะเห็นว่าคู่ขนานไปกับการชุมนุม จะมีเรื่องของกรอว วิทยาศาสตร์ เรื่องของระเบิดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งรัฐบาลก็พยายามที่จะเร่งรัดคดีต่างๆ เหล่านี้ มันสะท้อนให้เห็นว่ามี คนกลุ่มหนึ่ง ฝ่ายไหนก็ตามที่ยังต้องการจะสร้างสถานการณ์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในลักษณะอื่นด้วยนะ ครับ เพราะว่าจริงๆ แล้วการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะอื่น ถ้าเป็นการล้มกระดาน บางคนก็หวังว่าจะเป็นการ ล้มคดีความต่างๆ ได้ด้วย อันนี้คือสิ่งที่เราต้องระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา...” (4 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ผู้ชุมนุมบางกลุ่มได้ประกาศว่าการ ชุมนุมจะเป็นไปโดยใช้ความรุนแรง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงร้องขอความร่วมมือจากประชาชนว่าให้ ช่วยกันสอดส่องดูแล ต่อสู้กับความรุนแรง ขณะเดียวกัน ในส่วนของการแสดงท่าทีรุนแรงของผู้ ชุมนุมนั้น เจ้าหน้าที่ก็ต้องดำเนินการตรวจสอบว่าผิดกฎหมายหรือไม่ต่อไป อย่างไรก็ตามรัฐบาล เองก็ได้รับรายงานทางการข่าวมาว่า จะมีการกระทำเหตุรุนแรงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง นายกรัฐมนตรีระบุว่า อย่างไรก็ตามรัฐบาลจะดูแลการชุมนุมไปตามหลักกฎหมาย

อย่างไรก็ดี การชุมนุมยังพบว่ามีการใช้ความรุนแรง โดยมีข่าวการพบระเบิด เอ็ม 79 และ เหตุการณ์ใช้ระเบิดว่าที่เกิดขึ้นติดๆ กัน 3 เหตุการณ์ในสัปดาห์ที่ผ่านมา เหตุการณ์แรก คือ เหตุการณ์คนร้ายขว้างระเบิดใส่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (ป.ป.ช.) แห่งใหม่ จ.นนทบุรี โดยเบื้องต้นทราบว่าเป็นระเบิด เอ็ม 69 ขว้างเข้าไปภายใน บริเวณสนามหญ้าหน้าอาคาร ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ขณะที่เหตุการณ์ต่อมา คือ เหตุที่มีคนร้าย ยิงระเบิด บริเวณชุมชนแพ่งภูธรเขตพระนคร ข้างกระทรวงมหาดไทย หลังกระทรวงกลาโหมเมื่อ คืบวันที่ 20 มีนาคม 2553 และเหตุการณ์ที่มีคนร้ายยิงเครื่องยิงลูกระเบิดเอ็ม 79 ใส่ ร.1 พัน.1 รอ. ซึ่งเป็นเวลาไล่เลี่ยกับแกนนำพาผู้ชุมนุมผละจากหน้ากรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ (ร.11 รอ.) ฐานที่มั่นของ ศอ.รล. ทั้งนี้ จากการตรวจสอบวิถีกระสุนจากจุดระเบิดทั้ง 2 ลูก ฐานนิชฐานได้ว่า คนร้ายยิงเครื่องยิงลูกระเบิดเอ็ม 79 มาจากบนโถล์เวย์ โดยยิงมาจากในรถ⁹²

⁹² “มือพระกาฬถล่มเอ็ม 79 ค่ายทหารยิงขณะรถวิ่งบนโถล์เวย์,” คมชัดลึก (16 มีนาคม 2553).

ทั้ง 3 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา (14-21 มีนาคม) นายกรัฐมนตรี กล่าวเพื่อย้ำให้ประชาชนทราบทั่วกันว่า ในช่วงขณะที่การชุมนุมยังคงดำเนินอยู่ มีการกระทำผิดกฎหมาย และกระทำเหตุรุนแรงอยู่ตลอดเวลา

อย่างไรก็ดี ในช่วงท้ายของประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวว่ามีวางแผนก่อวินาศกรรม หรือการวางระเบิดเกิดโดยมีเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างว่ามีการตีความว่า หมายถึงคำว่าล้มกระดาน ซึ่งผู้กระทำหวังที่จะเป็นเหตุให้สามารถล้มคดีความอื่นๆ ด้วย กอปรกับที่ยังมีคนบางกลุ่มที่เคลื่อนไหวในลักษณะที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ ซึ่งส่งผลให้คนอีกกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเกิดความไม่พอใจเป็นอันมาก ทั้งหมดนี้ย่อมสะท้อนว่ามีกลุ่มคนไม่หวังดีต้องการให้เกิดความรุนแรงขึ้นในชาติบ้านเมือง

กล่าวโดยสรุป เมื่อนายกรัฐมนตรีเรียกกรณีตัวอย่างหลายเหตุการณ์ที่ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กระทำการที่ผิดกฎหมาย จะพบว่าด้านหนึ่งสิ่งเหล่านี้ก็สะท้อนว่า กลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนมิได้มาชุมนุมโดยความสงบ สันติ จริงตามที่กล่าวอ้าง หากแต่มีความมุ่งหวังจะสร้างสถานการณ์ความวุ่นวายต่างๆ ให้เกิดขึ้น เช่น การลอบวางระเบิดสถานที่ต่างๆ การใช้ถ้อยคำข่มขู่คุกคาม ปลุกกระดม การก้าวล่วงสถาบัน และมีการ ขัดขวางการทำงานของนายกรัฐมนตรีจนต้องย้ายเข้าไปพำนักที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ร.11 รอ. (ศูนย์อำนวยการ และเซฟเฮาส์ของรัฐบาล) เพื่อความปลอดภัย ดังนั้น ความหมายของวาทกรรมข้อนี้จึงมีผลในการสะท้อนภาพลักษณ์ด้านลบของผู้ชุมนุม และเสริมภาพลักษณ์และความชอบธรรมของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลมากยิ่งขึ้น

1.4 รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

ประเด็น รัฐบาลประเมินสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...สิ่งที่ผมพยายามย้ำว่า ผมไม่คิดว่าการมีระเบิด การก่อเหตุรุนแรง การจลาจล การจะไปฆ่าใครสังหารใครจะเป็นประโยชน์กับประชาชน เป็นไปไม่ได้ ไม่เป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้น เพราะว่าการที่บ้านเมืองถล่มเข้าไปสู่ความรุนแรง มันจะไม่วันจบ เพราะฉะนั้นผมจึงอยากจะบอกกับพี่น้องประชาชนทุกคน รวมทั้งพี่น้องประชาชนที่กำลังจะชุมนุมว่า รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และรัฐบาลนี้พิสูจน์มาแล้วหลายครั้งว่าไม่มีความคิด ไม่เคยที่จะไปใช้ความรุนแรง เรามีหน้าที่อย่างเดียวคือการรักษากฎหมาย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น คลิปเสียงนายกรัฐมนตรีให้ปฏิบัติการกับผู้ชุมนุมโดยใช้ความรุนแรง

“...ซึ่งผมต้องขอถือโอกาสพูดย้ำอีกครั้งว่าที่ผมไม่สบายใจก็คือ ยังคงมีการเอาคลิปเสียงติดต่อ ไปเผยแพร่ ซึ่งหาว่าผมเคยสั่งการฆ่า เขาพิสูจน์กันหมดแล้ว กองพิสูจน์หลักฐาน คุณหมอพริตทีย์ ใครต่อใครเอา คลื่นเสียงมาให้ดูเลยว่าติดมาจากสายการเชื่อมประเทศไทยฯ นี่แล้วก็ได้ไปเสีย อย่างนี้เราก็บอกว่า ผมก็ไม่เข้าใจว่าคนที่ทำนี้จะทำไปทำไม การที่เกิดความรุนแรงขึ้น ท่านก็บอกว่านำไปสู่ชัยชนะอะไรก็ไม่ทราบ ไม่มีชัยชนะอะไรหรอกครับที่ได้มาด้วยความรุนแรงแล้วยังยืน มีแต่จะทำให้เกิดวงจรของความเกลียดชัง ของความรุนแรง แล้วสุดท้ายถามว่าใครแพ้ครับ คือใครชนะไม่รู้ แต่ที่แน่แน่ๆ คือประชาชนไทย สังคมไทย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีข่าวลือว่ารัฐบาลเตรียมประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...ก็มีการพูดกันมากนะครับขณะนี้ มีการไปวิพากษ์วิจารณ์ว่ารัฐบาลเตรียมที่จะประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พูดถึงว่าจะมีความรุนแรงเข้าไปปราบปรามประชาชน ผมย้ำอีกครั้งหนึ่งครับ รัฐบาลนี้ไม่มีความคิดที่จะเข้าไปปราบปรามประชาชน และรัฐบาลจะไม่ได้ประโยชน์ อะไรเลยจากการที่จะไปปราบปรามประชาชน หรือใช้ความรุนแรงกับพี่น้องประชาชนที่มาชุมนุม...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างปฏิบัติการเมื่อเดือนเมษายนปี 2552 ที่รัฐบาลเข้าสลายการชุมนุม

“...เหตุการณ์เดือนเมษายนปีที่แล้วที่ผมจะมีการไปอ้างว่ารัฐบาลเป็นผู้สร้างสถานการณ์นั้น การตรวจสอบเหตุการณ์ต่างๆ ไม่ใช่เฉพาะโดยสื่อมวลชน แต่ว่าโดยกรรมการของสภาฯ โดยกลุ่มต่างๆ ชัดเจนครับว่าไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐเลย ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเปรียบเทียบแนวทางการทำงานของรัฐบาลไทยกับสากล

“...บังเอิญสภาพของพื้นที่เราในเรื่องของบ้านการทำงานของรัฐบาลเนี่ย ไม่เหมือนหลายประเทศ หลายประเทศเนี่ย คือพูดง่าย ๆ ก็คือว่าที่ทำงาน บ้าน ผู้นำรัฐบาลเนี่ย อยู่แยกส่วนไปเลย รื้อรอบขอบชิดนะครับอยู่บนเขาบ้าง อะไรบ้าง ก็รักษาได้ ของเราบังเอิญมันไม่ได้เป็นอย่างนั้น การเดินทางมันมีการเดินทางมาผู้ชุมนุมนะครับประกาศว่าจะไล่ล่าบ้าง ปิดล้อมบ้าง ถ้าผมทำทนาย คือถ้าผมไปและก็มีมีการปิดล้อม เดียวก็หาว่าผมเนี่ยทำทนายในบรรยากาศที่ผ่านมา แต่สุดท้ายเนี่ยในที่สุดเราก็จะกลับเข้าไปสู่ภาวะปกติ ผมพูดในทางกลับกันนะครับต่างชาติเนี่ยมาบอกว่ากฎหมายความมั่นคงมีทหารเข้ามาอะไรต่างๆ แต่เชื่อไหมครับว่าเอาประเทศอังกฤษ แม้มันระบบรัฐสภาเนี่ย กิจกรรมที่ผู้ชุมนุมทำมาสัปดาห์ที่ผ่านมาหลายวันเนี่ย มันคือทำไม่ได้นะครับผิดกฎหมายการชุมนุมสาธารณะ ที่เขาเรียก public lawyer...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการชุมนุมที่งานประชุม จี 20 ประเทศอังกฤษ

“...การที่ไปบ้านผมหรือไปพรรคประชาธิปัตย์นั่นคือการไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเพราะว่าพรรคประชาธิปัตย์ก็ดี บ้านผมก็ดี ไม่ใช่สถานที่ราชการ และก็หลักเดียวกันเลยครับ การไปปิดล้อม การจะไปขัดขวางการทำงาน ทำไม่ได้ครับ แม้กระทั่งเวลาจะเดินขบวน ในต่างประเทศ เขาต้องกำหนดเส้นทางชัดเจนเลยว่า

เดินไปไหน อย่างไร ประเด็นของผมนั้นก็คือว่าบางทีมองกันผิวเผินเค้าบอกใหญ่หมายความว่าความมั่นคงมีทหารนะครับ ผมยังเคยถามท่านเลย ปีที่แล้วเนี่ยไม่ใช่กฎหมายความมั่นคงด้วยซ้ำ พ.ร.ก. สถานการณ์ฉุกเฉิน มีการเข้ามาเพื่อที่จะคลี่คลายสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะมีการจลาจล มีคนเสียชีวิตจากการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ แต่ที่ประเทศอังกฤษ ผมไปประชุม จี 20 ไม่มีทหารไม่มีอะไรเลยนะครับ แต่ว่าผู้ชุมนุมตาย 1 คนนะครับด้วยเนื้อมือของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คือถ้าเราเอารายละเอียดมาดูทำความเข้าใจลึกซึ้งจริงๆ มันไม่ได้มีอะไรผิดปกติเลยนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของประชาชน

“...แล้วก็อยากจะบอกด้วยว่ามีประชาชนจำนวนมาก อีกด้านหนึ่งที่หงุดหงิดอยู่ ส่งข้อความมาถึงผมเหมือนกัน นอกเหนือจากบอกว่าไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุมเรื่องยุบสภา ก็ส่งข้อความมาบอกว่า คือถ้าต้องสลายก็สลาย ผมก็อยากจะขอร้องว่าอย่าใจร้อน อย่าใจร้อน ถ้าดีที่สุดนี้ผมถึงบอกใจครับ ชุมนุมไป มาคุยกัน คุชชานกันไป อย่างนี้บ้านเมืองก็เดินไปข้างหน้าได้ ถ้าทุกฝ่ายมีความจริงใจอย่างนี้ผมว่าต้องทำอย่างนี้ แต่ถ้าเขาปฏิเสธอีก ผมก็ต้องคิดว่าจะเดินหน้าอย่างไรต่อไปที่จะเหมาะสม...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น กลุ่มคนเสื้อแดงบุกไป تهدดที่หน้าบ้านนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2553

“...เรื่องอารมณ์นี้ ห้ามกันไม่ได้หรอก สองท่านนี้ถ้าถูกกล่าวหาว่าเป็นฆาตรกรทุกวันๆ ก็คงมีคนเกลียดเยอะ สองท่านถ้าเห็นคนมา تهدดที่บ้านก็คงไม่บอกว่าไม่เป็นไรหรอก มันก็รู้สึกครับ ไม่ใช่ไม่รู้สึกรู้หา ไม่โกหกกัน แต่ว่าสิ่งหนึ่งซึ่งผมได้ยึดถือมาตลอดในการทำงานตั้งแต่ปีที่แล้วมาจนถึงปีนี้ก็ถือว่า คือสิ่งที่มันยิ่งใหญ่กว่าตัวเราคือบ้านเมืองคือส่วนรวม ตัวผมในฐานะนายอภิสิทธิ์ จะโกรธจะเคืองอะไรนี้ผมก็เป็นปุถุชน ก็ว่าไป แต่ตัวผมในฐานะที่เป็นนายกรัฐมนตรีต้องถอดความรู้สึกตรงนั้นออกไป ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวม ผมใช้วิธีนี้มาตลอด และก็ยังใช้วิธีนี้ เพราะฉะนั้นจะเห็นนะครับว่าหลายคนซึ่งก็มีความผูกพันกับผมสนับสนุนผม ก็มีความเป็นเดือดเป็นร้อน และก็บอกว่ายอมเขาได้อย่างไร ยอมเขาได้อย่างไร แม้กระทั่งวันนั้นที่ไปที่บ้านก็มีหลายคนบอกว่าอย่าไปยอมนะ อย่าให้ไปถึงหน้าบ้าน เขาไม่มีสิทธิ์ที่จะมาทำอย่างนั้น แต่ผมก็คิดว่าถ้าวันนั้นเราตัดสินใจบอก ไม่เอาแล้วผมไม่อยากให้มันเกิดขึ้น เพราะมันบ้านผมนะ ต้องสั่งตำรวจบอกยังงี้ก็ไม่ให้เข้า อะไรจะเกิดขึ้น ผมก็ชั่งน้ำหนักดูแล้วผมก็บอกว่า มันคงไม่คุ้มสำหรับบ้านเมือง ผมก็เลยบอกว่าเอาเถอะ ถ้าเขาอยากจะมาอยู่หน้าบ้าน ปล่อยให้เขาทำไป ดีกว่าเห็นภาพมาตึกกัน เกิดการจลาจลขึ้น...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรโดยเปรียบเทียบเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552

“...แต่ผมไม่ปรารถนาที่จะเห็นความรุนแรงแบบปีที่แล้วนะครับ ภาพการจลาจล การเผา การล้อมกรอบทำร้ายคน การที่จะต้องมีการไล่ต่าง ๆ เข้ามา แล้วก็มี ความตึงเครียด แม้กระทั่งรถแก๊สอะไรต่าง ๆ ผมไม่ต้องการเห็นภาพเหล่านั้นอีก...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุความรุนแรงในวันที่ 10 เมษายน

“...ผมก็ทราบดีเลยว่าทำให้เกิดอารมณ์กับสังคมในวงกว้าง บางคนถึงขั้นต่อว่าต่อขาน ดำหนดิตติงว่ารัฐบาลจะปล่อยให้เกิดการสูญเสียของผู้บริสุทธิ์อย่างนี้อีกเท่าไรอย่างไร ผมยืนยันนะครับว่าไม่มีใครต้องการที่จะเห็นอย่างนั้นแน่นอนนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการรับมือของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มติดอาวุธในเหตุการณ์คืนวันที่ 22 เมษายน

“...ความรุนแรงที่เราพูดคือว่ามันไม่ควรจะเกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มประชาชน เพราะฉะนั้นดีที่สุดที่สุดใครอยากแสดงออกจากกิจกรรมอะไร อยากให้หลีกเลี่ยงการนำไปสู่ความเสี่ยงต่อความรุนแรงต่อกัน รัฐก็มีหน้าที่ เจ้าหน้าที่ก็พยายาม อย่างที่ผมเรียนว่าที่เราทุกขใจเมื่อคืนวันที่ 22 เมษายนคือว่าเราไม่ได้คาดคิดว่ามันจะใช้วิธีการกันถึงขั้นนี้ เราก็กวามมาตรการเอาไว้ในอีกระดับหนึ่ง ซึ่งอันนี้ก็เป็นบทเรียนราคาแพง คือเราก็ต้องกลับมาทบทวนในการทำงาน...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

ในความหมายที่ว่า “รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง” ส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนว่าในการดำเนินการดูแลการชุมนุมประท้วง รัฐบาลไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมเลย โดยยืนยันว่าพิสูจน์ได้จากการบริหารงานปีเศษที่ผ่านมา จะเห็นว่ารัฐบาลไม่เคยกระทำการรุนแรงกับประชาชนเลย พร้อมกับย้ำเตือนว่าความรุนแรงมิได้ก่อประโยชน์ใดๆ แก่ประชาชนเลย ส่วนประเด็นคลิปเสียงนายกรัฐมนตรีสั่งการเพื่อให้สังหารประชาชน ซึ่งเป็นประเด็นข่าวมาตั้งแต่ปี 2552 นั้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงอ้างถึงผลการตรวจสอบโดยกองพิสูจน์หลักฐานแล้วว่า คลิปเสียงดังกล่าวเป็นการตัดต่อขึ้น จากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งกรณีนี้ไม่เกิดประโยชน์มีแต่จะสร้างความเกลียดชังต่อกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลร้ายต่อประเทศชาติและประชาชน ทั้งนี้ การที่แกนนำคนเสื้อแดงได้นำคลิปลงกล่าวมาเปิดให้ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงฟัง พร้อมกับการโฟนอินของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีที่กล่าวโจมตีว่า ตนเองเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องคลิปเสียง ซึ่งหมายถึงอาจมีความลำเอียงในการสอบสวนได้ นายกรัฐมนตรีได้ตอบได้ว่า อาจจะต้องมีการฟ้องร้องต่อไป

ถัดจากนั้นนายกรัฐมนตรีก็กล่าวถึงการประสานการข่าวจากภาครัฐ ในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยลดความรุนแรง ทั้งยังกล่าวถึงการพยายามสื่อสารกับคนเสื้อแดงอยู่ตลอดว่าตนเองไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงแน่นอน ส่วนกรณีกระแสข่าวการเตรียมประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) เพื่อสลายการชุมนุม

นายกรัฐมนตรีปฏิเสธโดยอ้างถึงเหตุการณ์เดือนเมษายนปี 2552 ที่ตรวจสอบโดยกรรมการและสื่อมวลชนแล้วว่า ปฏิบัติการของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมแสดงว่าเจ้าหน้าที่มิได้มีการใช้ความรุนแรงเข้าทำร้ายประชาชนเลย

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวเปรียบเทียบกับประเทศอังกฤษว่า ตนเองนั้นเปิดทางให้ผู้ชุมนุมแสดงออกได้มากเกินควร แต่หากเป็นประเทศอังกฤษ ที่หากมีลักษณะของการชุมนุมแบบที่คนเสื้อแดงปฏิบัติ นั้น ถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย public lawyer นอกจากนี้ในส่วนของ การดำเนินการกับผู้กระทำผิดกฎหมายขณะการชุมนุม ไปจนถึงความเด็ดขาดในการบังคับใช้กฎหมาย ประเทศไทยยังมีมาตรการที่อ่อนเบากว่านัก โดยหากเป็นประเทศอังกฤษ หากมีการเดินขบวน จะต้องมีการแจ้งกำหนดเส้นทางชัดเจนว่าการชุมนุมจะไปทางไหนบ้าง ซึ่งเป็นกฎหมายที่สากลยึดปฏิบัติกัน และขณะที่ตนเองได้ไปปฏิบัติหน้าที่ เข้าร่วมประชุม จี 20 และมีการประท้วงชุมนุมขึ้น นั้น แม้ว่าจะไม่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง หรือทหารเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ก็มีปฏิบัติการทางกฎหมายจนส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตไป 1 ศพ ซึ่งเมื่อหันกลับมามองประเทศไทยสำหรับเหตุการณ์เมื่อเดือนเมษายน 2552 แล้วจะพบว่า ทั้งที่มีการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ที่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้เบ็ดเสร็จมากกว่า แต่กลับไม่มีความสูญเสียเกิดขึ้นเลย ดังนั้น ย่อมเป็นการสะท้อนว่ารัฐบาลไทยไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม เช่นเดียวกับที่แม้ว่าจะมีกระแสความคิดเห็นของประชาชนจำนวนมากที่ส่งข้อความมาถึงตนเองว่ามีความไม่สบายใจต่อสถานการณ์ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ต้องการให้รัฐบาลจัดการสลายการชุมนุมเพื่อยุติปัญหา แต่ตนเองก็ได้ปฏิเสธไป โดยขอให้ใช้วิธีพูดคุยตกลงทำความเข้าใจกันด้วยความจริงใจ หรือแม้แต่ในการที่คนเสื้อแดงนำเลือดจำนวนหนึ่งไปเทที่บริเวณหน้าบ้านพักอาศัยของตนเอง ตนเองก็ต้องเก็บความรู้สึกไม่พอใจเอาไว้ ทั้งนี้ เพราะต้องแยกความรู้สึกส่วนตัวกับภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบในการนำพาประเทศสู่ความสงบเรียบร้อย เพราะแม้ว่าสังคมจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกิดขึ้น แต่สิ่งสำคัญคือการไม่กระทำการที่เป็นความรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์คืนวันที่ 22 เมษายน 2553 ที่คนเสื้อแดงปะทะกับกลุ่มคนเสื้อหลากสีที่บริเวณแยกศาลาแดง ถนนสีลม เป็นสิ่งที่ไม่ควรเกิดขึ้น ซึ่งเป็นบทเรียนที่ต้องตระหนักว่าในแนวทางการทำงานนั้น จะดำเนินการอย่างไรมิให้ความรุนแรงเกิดขึ้นอีก

จากข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อภาพของกลุ่มผู้ชุมนุมมีลักษณะของการก่อเหตุรุนแรง ดังนั้น ผู้สร้างวาทกรรมจึงพยายามที่จะเน้นย้ำว่า แนวทางที่รัฐบาลในฐานะผู้รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง คือ จะไม่ยอมให้เกิดความรุนแรงต่างๆ ขึ้น ตลอดจนไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

เข้าไปจัดการกับผู้ชุมนุม เป็นการย้ายภาพลักษณะด้านบวกของฝั่งรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี นำเสนออุดมการณ์ “การต่อต้านความรุนแรง” สู้สังคม ขณะเดียวกันก็ยังตอกย้ำภาพลักษณะด้านลบของผู้ชุมนุมอีกด้วยว่าเป็นผู้ที่ต้องการความรุนแรง

1.5 การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุว่าถึงความชัดเจนเกี่ยวกับการโยงใยกันระหว่างผู้ชุมนุมกับกลุ่มต่างๆ

“...ผมคิดว่าเราอยากจะให้เห็นภาพรวมอย่างนี้ก่อนนะครับ ภาพที่ชัดเจนหลังจากเหตุการณ์ผ่านมา 40 กว่าวัน หรือจะนานกว่านั้นแล้วนั้นนะครับ เราต้องยอมรับว่ามันเริ่มมีภาพเล็กๆ ที่มาประติดประต่อกันชัดเจนขึ้น ช่วงแรกจำได้ไหมครับ มันจะมีการชุมนุมในทางการเมืองอยู่ ก็ไม่ค่อยชัดเจนนักว่ากลุ่มนี้โยงกับกลุ่มไหนอย่างไรบ้าง และการทำงานของสภาฯ ก็มีฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน และก็มีคนไปยิงระเบิด ยิงเอ็ม 79 หรือไปวางระเบิดตามที่ต่างๆ ก็อาจจะยังไม่ค่อยชัดเจนนักว่ามันกำลังเกิดอะไรขึ้น แต่ต่อมาก็ชัดเจนมากยิ่งขึ้นแล้วนะครับ ฝ่ายค้านก็ขึ้นเวที พูดง่ายๆ ก็เป็นประกาศในการที่จะร่วมทำงานการต่อสู้ครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุชื่อที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ (ฝั่งล้มเจ้า)

“...คือผมบอกได้เลยนะครับว่า ชื่อต่างๆ ที่ปรากฏออกมาในเหตุการณ์มันไม่ใช่เรื่องบังเอิญหรือต่างคนต่างทำ จะเป็นชื่อเสธ.แดง จะเป็นชื่อพล.อ.ชวลิต จะเป็นชื่อแกนนำผู้ชุมนุม เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้ ผมคิดว่าขณะนี้เราเห็นชัดแล้วว่าไม่ใช่เรื่องบังเอิญ ไม่ใช่ว่าคนนี้นั้นนี้เกิดมาทำอย่างนี้ วันนี้เกิดอีกคนมาทำอีกอย่าง ไม่ใช่มันเชื่อมโยงกัน...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยงถึงกัน” ในตัวอย่าง 3 ประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวระบุอย่างชัดเจนว่า ในการชุมนุมประท้วงของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น มีแนวร่วมจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย โดยประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีระบุถึงกลุ่มนักการเมืองพรรคฝ่ายค้าน ประเด็นที่สองนายกรัฐมนตรียังระบุชื่อ พล.ต.ชาติชาย ชุณหะวัณ หรือ เสธ.แดง และ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมครั้งนี้ นอกจากนี้ในประเด็นที่สาม นายกรัฐมนตรียังระบุว่า มีการรายงานจากฝั่งแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือ คนเสื้อแดงเองว่า มีบางกลุ่มได้ดำเนินการฝึกกองกำลังสำหรับการชุมนุมครั้งนี้ ขณะเดียวกันในการสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553

ก็พบว่าการจับกุมกลุ่มคนซึ่งพบว่ามีอาวุธไว้ในครอบครอง ซึ่งทั้งหมดนี้ กำลังอยู่ในขั้นตอนการสอบสวนว่ามีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอย่างไรต่อไป

กล่าวโดยสรุป ความหมายนี้ เกิดขึ้นในช่วงหลังเหตุสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ในวันที่ 10 เมษายน 2553 ทั้งนี้ เมื่อการชุมนุมยังคงยืดเยื้อไม่สิ้นสุด การกระทำที่ผิดกฎหมายเกิดเพิ่มมากขึ้น จนเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้า ดังนั้นการสร้างควมหมายชุดนี้ก็เพื่อตอกย้ำให้เห็นภาพของการชุมนุม ว่าเกิดขึ้นจากการชักใยของบุคคลหรือกลุ่มต่างๆ ซึ่งในที่สุด รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ก็สามารถตรวจสอบพบว่าการชุมนุมครั้งนี้ มีเบื้องหลังจากเครือข่ายของบุคคลกลุ่มใดบ้าง โดยนายกรัฐมนตรีระบุชื่อว่ามี พล.ต. ชัดติยะ สวัสดิผล, พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ และอดีตนายกรัฐมนตรีนาย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ตลอดจนนักการเมืองในกลุ่มของพรรคฝ่ายค้าน (พรรคเพื่อไทย) เพื่อหวังผลประโยชน์บางประการให้กับกลุ่มพวกพ้องของตนเอง มิได้เกิดจากความต้องการเรียกร้องประชาธิปไตยอย่างบริสุทธิ์ใจของประชาชน ดังนั้น การสร้างควมหมายชุดนี้ยังผลให้เกิดความชอบธรรมต่อปฏิบัติการสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ และทำลายความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุมไปโดยสิ้นเชิง

1.6 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอธิบายสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างการชุมนุม

“...เมื่อ 2 วันก่อนที่สืลม เห็นได้ชัดเจนว่ากลุ่มที่ใช้กำลัง ใช้อาวุธสงคราม อยู่ในพื้นที่ของการชุมนุม และมีการแสดงความรุนแรง ผมว่าเมษายนขณะนี้ คนเห็นคลิปเยอะมากแล้วนะครับ ที่เราเห็นภาพชัดเจนว่ากลุ่มคนเสื้อดำนี้ปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่นั้นครับ และก็อยู่ในวงล้อมของกลุ่มผู้ชุมนุมส่วนหนึ่ง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงกลุ่มติดอาวุธที่แฝงเข้ามาในกลุ่มทหารและประชาชน

“...ผมก็ต้องยืนยันว่าเป็นเรื่องของการประเมินต่ำเกินไป เช่น ในเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน ยอมรับว่าไม่เคยคิดครึบว่าจะมีกองกำลังซึ่งเตรียมความพร้อมๆ ที่จะมีการดำเนินการจนกระทั่งสูญเสียทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่และฝ่ายประชาชนนะครั้ .แต่ประเมินนี้ไม่ถึงครึบว่าจะมีคนสามารถที่จะใช้อาวุธแบบนี้ทำกับประชาชนที่เขามาชุมนุมหรือมาอยู่อย่างบริสุทธิ์ โดยที่ไม่มีเหตุการณ์ของการที่เรียกว่าซุลมุนกันในจุดที่ว่าปะทะกันเลย คิดไม่ถึงนะครั้ ยอมรับอันนี้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการรับมือของเจ้าหน้าที่กับกลุ่มติดอาวุธในเหตุการณ์คืนวันที่ 22 เมษายน

“...แม้กระทั่งในเหตุการณ์ที่สึลิมเมื่อวันที่ 22 ผมเรียนได้เลยเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ตอนช่วงหัวค่ำ แต่ว่าผมกับท่านผบ.นั้ และก็มีติดตามเหตุการณ์อยู่ถึงประมาณตีสามตีสี่ เพราะเราเห็นการเคลื่อนไหวอะไรหลายอย่าง และก็มีความพยายาม เพราะว่ามีข่าวด้วยซ้ำว่าจริงๆ จะไม่หยุดอยู่เท่านั้น จะมีเพิ่ม แต่ก็ต้องมีมาตรการในการที่จะเข้าไปเพื่อปรามไม่ให้มันเกิดขึ้นต่อเนื่อง และเราก็มองเห็นว่ามันมีอะไรบางอย่างที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการเผชิญหน้าในลักษณะนี้ไปสู่การสูญเสีย...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย

“...ขณะนี้ เราสามารถที่จะโยงใย และเชื่อมโยงกลุ่มต่างๆ ที่มีการเกี่ยวข้องกับขบวนการทั้งหมด ซึ่งในขณะนี้เราได้เห็นชัดเจนว่าเป็นเรื่องของกาการก่อการร้าย ที่เข้ามาเกี่ยวเนื่องกับเรื่องของกาการชุมนุมอยู่อย่างชัดเจน...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกองกำลังติดอาวุธ

“...สิ่งที่เป็นปัญหาที่พวกเราทราบกันคืออยู่ในขณะนี้ ก็จะได้เห็นว่าบทบาทของกลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น นับวันนั้นมีบทบาทสูงขึ้นครับ จากเดิมเราจะเห็นนะครับว่า การเคลื่อนไหวเป็นเรื่องของพรรคการเมืองบ้าง ของผู้ชุมนุมและมวลชนบ้าง แต่ตลอดระยะเวลา 2 เดือนที่ผ่านมา พัฒนาการต่างๆ บ่งชี้ว่าขณะนี้กลุ่มผู้ก่อการร้ายหรือกองกำลังที่ติดอาวุธนั้น กลับมีบทบาทสูงสุด การใช้อาวุธสงคราม การยิง M79 ซึ่งมีมากนะครับ มากมายในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงพฤติกรรมของผู้ก่อการร้ายที่ประชาชนพึงระมัดระวัง

“...ผมต้องย้ำครับว่า พี่น้องประชาชนจะด้วยเหตุผลอะไรก็ตามครับ ที่ถูกชักจูงไป หรือมีความคิดที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการชุมนุมนั้น อย่าได้ทำเลยครับ ผิดกฎหมาย เป็นอันตรายอย่างยิ่ง กองกำลังที่ติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้ายนั้น เวลาเขาใช้อาวุธสงคราม ซึ่งเรามีภาพว่าเขายิง M 79 หรือแม้กระทั่งการใช้ปืน เขาไม่ได้สนใจหรอกครับว่า เขี่ยตรงนั้นจะเป็นใคร แน่นนอนครับถ้าเขี่ยเป็นเจ้าหน้าที่ นั่นเขาก็บรรลุเป้าหมายในการที่จะทอนกำลังของบ้านเมือง ขณะเดียวกันเวลาเขี่ยเป็นประชาชนเอง เขาก็หวังว่าการสูญเสียของประชาชนนั้น จะมากดดันทางรัฐบาล จะมากดดันทางเจ้าหน้าที่ จะมากดดันสังคม เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการสูญเสียมากที่สุดก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายและกองกำลังติดอาวุธ...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงลักษณะของการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม

“...ประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม นอกจากนั้นก็มีรายงานมาโดยตลอดว่าอาวุธหรือสิ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธตลอดจนเครื่องมือเครื่องมือที่สามารถก่อวินาศกรรมในพื้นที่ดังกล่าวนี้ก็มีจำนวนมาก...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะที่บริเวณบ่อนไก่

“...ช่วงนั้นที่มีการสูญเสียมากครับ ถ้าพี่น้องจำได้ทางรัฐบาลและศอช.ได้เตือนไปแล้วว่ากลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นมีเป้าหมายในการทำร้ายประชาชนด้วยตนเอง มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเริ่ม ที่จะทำร้ายกลุ่มเป้าหมายบางกลุ่ม เช่น ผู้สื่อข่าวโดยเฉพาะผู้สื่อข่าวต่างประเทศ เช่น อาสาสมัครที่เข้าไปทำงานในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสาธารณสุข ทางด้านป้องกันภัย หรือด้านอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายครับที่ต้องการนำเอาความสูญเสียเหล่านี้มากดดันทางรัฐบาล มากดดันทางเจ้าหน้าที่ ภาพที่เราเห็นต่อมาซึ่งมีหลายคนบันทึกได้ จะบ่งบอกถึงความพยายามที่จะทำสิ่งนี้ครับ ที่เศร้าสลดที่สุดก็คือเราได้เห็นรูปของการเอาเด็กเล็กมาอยู่ตรงบังเกอร์นะครับที่มีการตั้งไว้โดยใช้ยาง เหมือนกับว่าต้องการว่าถ้าหากว่ามีการปะทะกันกับเจ้าหน้าที่นั้น เด็กก็อาจจะกลายเป็นโล่ และอาจจะกลายเป็นผู้ที่สูญเสียนะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการก่อวินาศกรรมหลังนปช.ประกาศยุติการชุมนุม

“...แต่ขณะเดียวกันครับทันทีที่มีการยุติการชุมนุม ก็มีกลุ่มก่อการร้ายส่วนหนึ่งเดินทางในการก่อวินาศกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือการวางเพลิงทันที ซึ่งจะเห็นได้ว่าการวางเพลิง ไม่ว่าจะเป็นกรณีเซ็นทรัลเวิลด์ จะเป็นกรณีของสยามสแควร์ ลุกลามไปจนถึงพื้นที่อย่างเช่น ซอง 3 และพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดต่างๆ ที่มีศาลากลาง และมีการเคลื่อนไห้วางเพลิงเช่นเดียวกัน จะเป็นขอนแก่น อุตรธานี และอุบลราชธานี นั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก เกิดขึ้นโดยมีการเตรียมการ มีการจัดการด้วย ซึ่งในหลายพื้นที่นั้นเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถที่จะเข้าไประงับเหตุ เข้าไปแก้ไขสถานการณ์ได้ เพราะมีกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้ายนั้นใช้อาวุธยิงตอบโต้มาโดยตลอด...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตรวจค้นพบอาวุธสงครามหลังยุติการชุมนุมล่าเจ้

“...ในที่สุดรัฐบาลก็ได้ควบคุมสถานการณ์มากขึ้นได้โดยลำดับ เจ้าหน้าที่ได้เข้าไปในพื้นที่ต่าง ๆ จนในที่สุดสามารถที่จะดูแลว่าพื้นที่ต่างๆ นั้นสามารถที่จะส่งมอบให้กับกทม.ได้ในเข้าวันนี้ ซึ่งในการเข้าไปในพื้นที่นั้นเมื่อวานนี้ใครที่ได้ติดตามข่าวสารจะทราบครับว่าอาวุธต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่การชุมนุม ที่มีการตรวจพบยึดได้ มีเป็นจำนวนมาก ทั้งระเบิดขว้าง, เอ็ม 79, กระสุนปืนประเภทต่างๆ, ระเบิดเพลิง ซึ่งมีการดัดแปลงต่างๆ ทำให้เกิดความร้ายแรง มีการใช้น้ำกรด มีการใช้เศษแก้ว ตะปู ที่ไปใช้กับเรื่องของการยิงบังไฟอะไรต่างๆ รวมไปถึงการที่เราได้พบรถยนต์หรือรถกระบะ หรือรถบรรทุกที่ถูกดัดแปลงมา ที่มีการติดระเบิดแสวงเครื่องหรือที่เรียกว่าคาร์บอมบ์นั่นเองทั้งหมดนี้คือการเข้าปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ หลังจากการที่การชุมนุมได้ยุติลง ซึ่งขณะนี้ได้มีการส่งมอบพื้นที่...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของประเด็นตัวอย่างในชุดความหมาย “การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย” จะพบว่านายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างจากเหตุการณ์วันที่ 22 เมษายน 2553 ที่มีการใช้อาวุธ และมีการยิงระเบิดออกมาจากฝั่งผู้ชุมนุม นอกจากนี้จากภาพคลิบเหตุการณ์สลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน 2553 ก็พบว่ามีคนในชุดดำแฝงตัวเข้ามาปฏิบัติการในพื้นที่จนส่งผลให้เกิดการสูญเสียชีวิตทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชน ซึ่งทางรัฐบาลและฝ่ายความมั่นคงก็ยังคงได้รับการข่าวว่าความรุนแรงจะยังคงเกิดขึ้นอีก เพราะหลังเหตุการณ์วันที่ 10 เมษายน 2553 อาวุธของทางทหารที่ถูกคนเสื้อแดงยึดไปก่อนหน้านี้ ทางเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถยึดคืนกลับมาได้ครบตามจำนวน ดังนั้นจึงชัดเจนว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการที่เข้าข่ายก่อการร้ายมาเกี่ยวข้องอยู่ด้วย

กระทั่งต่อมา ช่วงวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีระบุว่าบทบาทของกลุ่มผู้ก่อการร้าย หรือกองกำลังที่ติดอาวุธมีบทบาทสูงขึ้น คือ มีการใช้อาวุธสงคราม การยิงระเบิด เอ็ม 79 มากขึ้น โดยในส่วนของเจ้าหน้าที่นั้น ปฏิบัติการต่างๆ ทำได้แต่เพียงเข้ากระชับวงล้อมโดยไม่ได้เข้าไปในพื้นที่ของการชุมนุมหลัก แต่ก็ส่งผลให้เกิดความสูญเสียค่อนข้างมาก เพราะกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้าย มีการใช้อาวุธสงครามโดยไม่แยกแยะว่าเป็นเจ้าหน้าที่หรือประชาชน และหากว่ามีประชาชนเสียชีวิต กลุ่มผู้ก่อการร้ายก็จะใช้การสูญเสียของประชาชนมากดดันทางรัฐบาล จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแจ้งแก่ประชาชนผู้ที่เข้าร่วมการชุมนุมถึงผลเสียของการชุมนุมว่า สุดท้ายแล้วผู้ชุมนุมจะตกเป็นเครื่องมือของผู้ก่อการร้าย ที่หวังบ่อนทำลายชาติ ซึ่งไม่เป็นผลดีแก่ประเทศชาติทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ

หลังจากนั้น ในทศวรรษการวันที่ 23 พฤษภาคม ซึ่งได้ผ่านช่วงการสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคมมาแล้ว นายกรัฐมนตรีได้ระบุว่า ทางรัฐบาล และศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้มีการบอกกล่าวตักเตือนประชาชนไปแล้วว่า กลุ่มผู้ก่อการร้ายมีเป้าหมายในการทำร้ายประชาชนด้วยตนเอง โดยเฉพาะกับผู้สื่อข่าวต่างประเทศ หรืออาสาสมัครด้านสาธารณสุข อาสาสมัครด้านป้องกันภัย ทั้งนี้ เพื่อหวังผลในการนำความสูญเสียดังกล่าวมากดดันรัฐบาล และเจ้าหน้าที่ ซึ่งถือว่าการก่อการร้าย เพราะเหตุการณ์วันที่ 19 พฤษภาคมนั้น ได้เกิดสถานการณ์ก่อวินาศกรรมมากมาย ทั้งการเผายาง การเผาอาคารต่างๆ และพยายามที่จะเข้าโจมตีด้านของเจ้าหน้าที่ทหาร ตลอดจนการวางเพลิงห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ศูนย์การค้าสยามสแควร์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และพื้นที่อื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนตามศาลาว่าการจังหวัดต่างๆ เช่น จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งทั้งหมดนี้นายกรัฐมนตรี

ระบุว่าเกิดขึ้นโดยมีการเตรียมการไว้แล้ว และแม้ว่าเจ้าหน้าที่จะพยายามเข้าไประงับเหตุ ก็ทำได้ลำบาก เพราะมีกองกำลังติดอาวุธหรือผู้ก่อการร้าย ใช้อาวุธยิงตอบโต้มาโดยตลอด

อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีก็สรุปว่า ในที่สุดเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้โดยลำดับ และส่งมอบพื้นที่ให้กับทางกรุงเทพมหานครได้ในวันนี้ (23 พฤษภาคม 2553) นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังอ้างถึงการพบอาวุธต่างๆ ในพื้นที่การชุมนุม เช่น ระเบิดขว้าง, เมือ 79, กระสุนปืนประเภทต่างๆ, ระเบิดเพลิง ซึ่งมีการดัดแปลงต่างๆ ทำให้เกิดความร้ายแรง และมีการใช้น้ำกรด เศษแก้ว ตะปู สำหรับใช้ในการยิงบังไฟ ตลอดจนรถยนต์ รถกระบะ รถบรรทุกที่ถูกดัดแปลงสำหรับการติดระเบิดแสวงเครื่อง หรือ คาร์บอมบ์ ซึ่งเหล่านี้นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเป็นข้อพิสูจน์ถึงที่รัฐบาลเคยบอกกล่าวเตือนประชาชนแล้วว่า การชุมนุมมีการใช้อาวุธ ซึ่งเป็นอันตรายอย่างมาก

กล่าวโดยสรุป ในส่วนนี้เป็นความหมายที่ยกระดับความรุนแรงของการชุมนุมมากขึ้น ในลักษณะที่ว่า การชุมนุมจึงมีลักษณะของการก่อการร้าย ทั้งนี้ การก่อการร้ายนั้น นับเป็นการกระทำที่อันตราย และเป็นภัยคุกคามต่อความสงบสุขของประเทศชาติ ดังนั้น จึงเป็นความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปสลายการชุมนุมที่มีลักษณะของการก่อการร้าย นั่นเอง

1.7 การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการชุมนุมที่เริ่มรุนแรงมากขึ้น

“..ตลอดระยะเวลา 1 สัปดาห์ที่ผ่านมาเนะครับ มีหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งสร้างความกระทบกระเทือนกับจิตใจของพี่น้องประชาชน มีพัฒนาการของเหตุการณ์หลายด้าน ซึ่งทำให้อารมณ์ความรู้สึกของพี่น้องประชาชนนั้น มีความหลากหลายมาก...”

“...มีการไปเคลื่อนไหวข่มขู่คุกคามสร้างความเดือดร้อนให้แก่พี่น้องประชาชน ซึ่งมีผลทำให้เกิดความไร้ระเบียบเป็นการทั่วไปในสังคม ยิ่งไปกว่านั้นก็คือว่าถ้าปัญหาออกพื้นที่นั้น ยังไม่สามารถที่จะควบคุมได้ นั่นก็หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เราพยายามเข้าไปเอาพื้นที่ราชประสงค์กลับคืนมาให้กับพี่น้องประชาชนนั้น ก็เกิดปัญหาจากส่วนอื่นๆ ตามมาและการปฏิบัติการนั้นมีความเสี่ยงต่อการที่จะไม่ประสบความสำเร็จ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

“...ส่วนกรณีที่เกิดขึ้นที่เป็นเหตุที่สะเทือนใจมากที่สุดในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ก็คงหนีไม่พ้นเหตุการณ์ที่โรงพยาบาลจุฬาฯ เช่นเดียวกันครับ ต้องบอกว่า เหตุผลหนึ่งซึ่งเกิดเหตุการณ์นี้ก็เพราะว่า ทางเจ้าหน้าที่ของ

เรานั้นกระชั้นกำลังเข้าไปในบริเวณรอบๆ พื้นที่ราชประสงค์ ทำให้ผู้ชุมนุมนั้นมีความวิตกกังวลต่อการถูกสลายการชุมนุม...”

“...ในช่วงที่มีปัญหาอยู่นั้น มีการประสานกับผู้บริหารของโรงพยาบาลมาโดยตลอด แต่ว่าผู้อำนวยการและผู้บริหารของโรงพยาบาลนั้น ก็ต้องยึดตามหลักสากล คือ ไม่ต้องการที่จะให้มีกำลังของใครก็ตามเข้าไปอยู่ในพื้นที่ของโรงพยาบาล เพราะว่าจะสูญเสียความเป็นกลาง และดูเหมือนว่าอาจจะทำให้มีความไม่ปลอดภัยมากขึ้น ตรงนี้คือเป็นข้อตกลงซึ่งเกิดขึ้น และก็ทำให้ผู้บริหารโรงพยาบาลนั้นก็ใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถ ในการที่จะดูแลแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดปัญหากับทางผู้ชุมนุมขึ้น...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีประกาศเลื่อนกำหนดการเปิดภาคเรียนออกไป

“...วันพรุ่งนี้นั้นเป็นวันเปิดเทอม เพราะฉะนั้นผู้ปกครอง พ่อแม่ มีความห่วงใยมากเกี่ยวกับเรื่องของความปลอดภัยของลูกหลานนะครับ เพราะฉะนั้นเช้าวันนี้ ผมได้บอกทางกระทรวงศึกษาธิการ และให้ทางกระทรวงศึกษาธิการนั้นประสานไปยังกรุงเทพมหานครด้วยครับว่า โรงเรียนทั้งหลายในกรุงเทพมหานครนั้น ควรที่จะได้มีการเลื่อนการเปิดเทอมไปเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อที่จะให้พ่อแม่ผู้ปกครองนั้นมีความอุ่นใจ เพราะผมเข้าใจดีครับว่าหวั่นพ่อแม่เหล่านั้นคงไม่ต้องการที่จะให้ลูกหลานนั้นจะต้องเดินทางในกรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เพราะฉะนั้นไม่ใช่เฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในบริเวณที่มีการชุมนุมหลัก แต่ว่าในกรุงเทพมหานครทั้งหมด ก็จะให้ทางกระทรวงศึกษาธิการและกรุงเทพมหานครนั้น ได้ดำเนินการในการประกาศให้มีการเลื่อนวันเปิดเทอมออกไป...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับการประกาศเคอร์ฟิวส์

“...ประการที่ 2 จากเหตุการณ์หลายพื้นที่ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมานั้น ก็มีการเสนอแนะว่าทำอย่างไร เราจะป้องกันไม่ให้คนที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั้งหลายนั้น ต้องเข้าไปอยู่ในสถานการณ์หรือว่าตกเป็นเหยื่อด้วย เพราะฉะนั้นการห้ามในเรื่องของการใช้พื้นที่การเดินทาง รวมไปถึงการประกาศเคอร์ฟิวส์ขณะนี้ ทางท่านรองนายกรัฐมนตรีสุเทพฯ ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็กำลังมีการประชุมคณะกรรมการ ศอช. นะครับ ซึ่งในช่วงสายๆ ก็คงจะได้มีการรายงานผลของการประชุมให้ทราบต่อไปว่าทาง ศอช. นั้นจะมีการประกาศมาตรการเพิ่มเติมในลักษณะนี้หรือไม่ ผมขออย่าเพียงเล็กน้อยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นะครับ ประการแรกก็คือว่า ในเรื่องของภาพรวมของปัญหาขณะนี้ ก็ขอยืนยันอีกครั้งหนึ่ง ว่าการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียนั้น สิ่งที่ดีที่สุดในขณะนี้ก็คือการยุติการชุมนุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครับ ต้องชี้ให้เห็นกันชัดๆ ว่า การชุมนุมนั้นเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความรุนแรงได้ตลอดเวลา...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของความหมายชุด “การชุมนุมมีพัฒนาการไปในทางเลวร้าย” จากประเด็นตัวอย่างข้างต้นแรก นายกรัฐมนตรีระบุว่า การชุมนุมมีความยืดเยื้อ และเกิดสิ่งที่ไม่สร้างความ

สะท้อนใจให้แก่ประชาชนอย่างมาก และมีพัฒนาการที่ทำให้ประชาชนเกิดมีอารมณ์ด้านต่างๆ เช่น การข่มขู่คุกคาม สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ส่งผลให้เกิดความวุ่นวายในสังคม ซึ่งไม่เพียงเกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร แต่ตามต่างจังหวัดก็เกิดเหตุการณ์ไม่สงบเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ สำหรับเหตุการณ์ที่สะท้อนจิตใจประชาชนมากที่สุด คือ เหตุการณ์ที่ผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงบุกเข้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพราะผู้ชุมนุมมีความวิตกกังวล ว่าเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งแฝงตัวเข้าไปอยู่ในโรงพยาบาล เพื่อเตรียมเข้าสลายการชุมนุม แต่ทางผู้บริหารของโรงพยาบาล แจ้งว่าจะไม่ยอมให้มีกำลังไม่ว่าจะฝ่ายไหนก็ตามเข้าไปอยู่ในพื้นที่ของโรงพยาบาล เพราะต้องรักษาความเป็นกลางตามหลักการสากล อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาดังกล่าวคือในเดือนพฤษภาคม การชุมนุมยิ่งยกระดับรุนแรงขึ้น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่า เจ้าหน้าที่ที่สามารถทำการจับกุมคนร้ายได้ ทั้งผู้ค้าและชนอาวธมา ตลอดจนผู้ที่ใช้อาวุธสงคราม ก่อวินาศกรรม ที่เกิดขึ้นมาก่อนหน้านี้

ดังนั้นเมื่อเห็นว่าการชุมนุมได้ยกระดับความรุนแรงขึ้น นายกรัฐมนตรีจึงประกาศเลื่อนกำหนดการเปิดการเรียนการสอนโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครออกไป เพื่อความปลอดภัยของเยาวชน กับทั้งยังมีการกล่าวถึงแนวทางการประกาศเคอร์ฟิวส์ เพื่อป้องกันไม่ให้คนที่ไม่เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ ต้องตกเป็นเหยื่อในเหตุการณ์นี้ ทั้งนี้ อยู่ในระหว่างมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ดำเนินการประชุมวางแผนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวว่าจะมีดำเนินการหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดซึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำเตือนคือ การยุติการชุมนุมเป็นหนทางที่ดีที่สุด ในอันที่จะหลีกเลี่ยงเหตุการณ์รุนแรงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อีก

กล่าวโดยสรุป ความหมายชุดนี้มีความเกี่ยวเนื่องกับความหมายชุดที่แล้วอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ เมื่อนายกรัฐมนตรีระบุว่า การชุมนุมมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ที่มีได้หวังผลเพื่อการเรียกร้องประชาธิปไตย ดังนั้นพฤติกรรมของการชุมนุมย่อมออกมาในลักษณะของการกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อหวังผลบางประการ และในที่สุดการกระทำต่างๆ ก็มาถึงขั้นที่มีลักษณะเลวร้าย ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีปฏิบัติการสลายการชุมนุม หรือ ขอคืนพื้นที่ ในวันที่ 10 เมษายน 2553 ทั้งนี้ ถือว่ารัฐบาลมีความชอบธรรมที่จะปฏิบัติการอย่างปฏิเสธไม่ได้

1.8 มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดองเพื่อหวังผลบางประการ

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุระเบิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2553

“...มีหลายคนพอเกิดเหตุการณ์ขึ้นก็มาพูดหรือสื่อสารมาถึงผมว่า นี่แหละคือความล้มเหลวของแผนปรองดอง นี่แหละคือสิ่งที่ทำให้เราต้องยกเลิกแผนของการปรองดอง ผมอยากจะเรียนครับว่า ผมเชื่อว่าพวกเราทุกคนรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ผมยืนยันได้เลยว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นตัวบ่งบอกว่า ผู้ที่ไม่สนับสนุนแผนการปรองดองที่ชัดเจนที่สุดกลุ่มหนึ่งก็คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายครับ เพราะเขาเชื่อว่าถ้าเมื่อไรก็ตามการชุมนุมยุติลง และแผนปรองดองเดินหน้าได้แบบเต็มที่ กลุ่มเขาจะเป็นกลุ่มคนซึ่งแปลกแยกอยู่ในสังคม ถูกโดดเดี่ยว และจะต้องมีการดำเนินการถูกจับกุมดำเนินคดี เพราะเขาจะไม่สามารถเอามวลชนมาเป็นโล่มนุษย์ มาเป็นกลุ่มที่ล้อมเขาได้อีกต่อไป เพราะฉะนั้นอย่าได้แปลกใจครับว่า คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย แล้วก็ต้องมีความพยายามในการที่จะสร้างความรุนแรง เพื่อที่จะล้มแผนของการปรองดอง...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงเสธ.แดง และ พ.ต.ท. ทักษิณ ว่าเป็นผู้ที่ต้องการล้มแผนปรองดอง

“...ตรงนี้ครับเป็นสิ่งที่ผมอยากจะเรียนว่า ต้องวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนว่า แผนการปรองดองกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2 คือก่อนหน้านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ผมเคยชื่อนุคคลิกได้ครับ คนที่แสดงตัวชัดเจนไม่เอาแผนปรองดองก็คือเสธ.แดงครับ แล้วก็มีความพยายามอย่างยิ่งยวดในขณะนี้ที่จะไม่ให้เกิดการชุมนุมยุติลง และที่สำคัญก็คือว่า เสธ.แดง ก็พูดอย่างชัดเจนด้วยว่าขณะนี้ ก็พยายามที่จะไปติดต่อประสานงานกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อมาคัดค้านแกนนำในส่วนกลาง ซึ่งในเบื้องต้นบอกว่าตอบรับกระบวนการของการปรองดอง และที่สำคัญก็คือเสธ.แดงบอกด้วยครับว่า เขาก็จะฟังจากคุณทักษิณ ซึ่งผมก็กล้าพูดได้เช่นเดียวกันครับว่า คุณทักษิณนั้นไม่พอใจแผนปรองดองครับ เพราะในแผนปรองดองนั้นไม่มีอะไรที่เป็นคำตอบในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวของคุณทักษิณเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคดีความและเรื่องอื่นๆ...”

“...ขณะนี้แผนปรองดองนั้น คนที่ต้องการที่จะล้มล้างมากที่สุดก็คือผู้ที่ก่อการร้าย และคนที่อยู่ในต่างประเทศ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมอยากจะทำความเข้าใจครับ กับเสียงสะท้อนที่ผ่านมา ผมตอบ SMS ผมตอบโทรศัพท์ได้ไม่หมดทุกสายหรอกครับ แต่ผมยืนยันข้อเท็จจริงและความรู้สึกอย่างนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จาก 2 ประเด็นข้างต้น ของชุดความหมาย “**มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนปรองดองเพื่อหวังผลบางประการ**” นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ การยิงระเบิด 2 ครั้ง ใกล้เคียง บริเวณที่ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงเมื่อคืนวันที่ 7 พฤษภาคม 2553 เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่เสียชีวิตและบาดเจ็บอีกจำนวนมาก ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่า เหตุระเบิดดังกล่าว เป็นสัญญาณจากผู้ก่อการร้ายว่า ไม่ยอมรับแผนปรองดองแห่งชาติ เนื่องจากหากแผนปรองดองดำเนินการไปได้ด้วยดี ผู้ก่อการร้ายจะต้องถูกจับกุมดำเนินคดี ดังนั้นจึงต้องคัดค้านแผนปรองดอง จากนั้นในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีระบุว่า ชื่อของผู้ที่ไม่ต้องการให้เกิดแผนปรองดอง ว่ามี เสธ.แดง หรือ พล.ต.ชาติชาย ชววีสิน ซึ่งขณะนั้นกำลังพยายามติดต่อกับแกนนำในภูมิภาค เพื่อคัดค้านแกนนำในส่วนกลางที่ตอบรับกระบวนการของการปรองดอง นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังระบุว่า

พล.ต.ชาติติยะ สวัสดิผล นั้น ได้ปรึกษาหารือกับอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งนายกรัฐมนตรีแสดงความคิดเห็นว่า จุดนี้สะท้อนว่าอดีตนายกรัฐมนตรีไม่พอใจแผนปรองดอง เช่นเดียวกัน เพราะแผนปรองดองไม่มีสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่อดีตนายกรัฐมนตรีเลย สุดท้ายนายกรัฐมนตรียังสรุปว่าผู้ที่ต้องการที่จะล้มล้างแผนปรองดองมากที่สุด คือ ผู้ก่อการร้าย และคนที่อยู่ในต่างประเทศ

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เกิดขึ้นหลังจากที่นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนปรองดองแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างยั่งยืน เป็นการสร้าง “อุดมการณ์ความปรองดอง” อย่างไรก็ดี ปรากฏว่ากลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมรับแผนดังกล่าว แต่กลับยกระดับความรุนแรง ในลักษณะของการก่อการร้าย เช่น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุยิงระเบิด 2 ครั้ง ใกล้เคียงๆ บริเวณที่ชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงเมื่อคืนวันที่ 7 พฤษภาคม 2553 เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่เสียชีวิตและบาดเจ็บอีกจำนวนมาก ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุระเบิดดังกล่าว เป็นสัญญาณจากผู้ก่อการร้าย ว่าไม่ยอมรับแผนปรองดองแห่งชาติ ดังนั้น เมื่อการชุมนุมยังคงไม่ยุติ รัฐบาลจึงความชอบธรรมที่จะเข้าสลายการชุมนุม

1.9 กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงการไม่ยอมรับแผนปรองดองของนปช.

“...ผมอยากทำความเข้าใจนี้ครับว่าประมาณ 10 กว่าวันที่แล้วหลังจากที่ผมได้เสนอแผนปรองดอง 5 ข้อ เสนอให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน คือในช่วงปลายปี ถ้าหากว่ามีการคลี่คลายสถานการณ์ และเชิญชวนทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกระบวนการปรองดอง แล้วประสบผลสำเร็จ และบ้านเมืองสงบ ก็ปรากฏว่าในขณะนั้นทางผู้ชุมนุมโดยทางแกนนำนั้นใช้เวลาอยู่ประมาณสัปดาห์กว่าๆ แสดงท่าทีในการตอบรับที่จะเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง แต่ไม่ยอมยุติในเรื่องของการชุมนุม ซึ่งสุดท้ายการเข้าสู่กระบวนการปรองดองที่เป็นรูปธรรม ซึ่งก็ต้องเริ่มต้นจากการยุติการชุมนุมนั้น ทางฝ่ายแกนนำนั้นก็ปฏิเสธ แม้ว่ารัฐบาลได้ให้เวลามาเป็นระยะเวลากว่า 1 สัปดาห์ หลังจากที่มีการปฏิเสธการเข้าสู่กระบวนการปรองดองดังกล่าว ทางรัฐบาลก็มีความจำเป็นในการที่จะมาวางแผนหรือวางแผนแนวทางในการคืนความเป็นปกติให้กับสังคม” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก

“...ซึ่งเมื่อได้มีการดำเนินการกระชับวงล้อมตรงนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็ปรากฏว่ามีความพยายามของประชาชนจำนวนหนึ่ง ซึ่งรวมถึงผู้ที่ติดอาวุธได้พยายามที่จะเข้าโจมตีด้านทั้ง 4 ทิศทางของพื้นที่การชุมนุม เราเห็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนะครับ ไม่ว่าจะเป็นที่ดินแดง ไม่ว่าจะเป็นที่บริเวณที่ถัดเข้ามาตรงถนนราชปรารภ

ไม่ว่าจะเป็นคลองเตย บ่อนไก่ และพื้นที่อื่นๆ ช่วงนี้ละครับเป็นช่วงที่เกิดการสูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมากพอสมควร ประมาณ 40 กว่าชีวิต...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิเสธการเจรจาของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...อย่างไรก็ตามเมื่อผมติดต่อกับท่านประธานวุฒิสภา ครั้งสุดท้ายนั้นท่านประธานวุฒิสภาได้แจ้งกับผมว่า เพื่อที่แสดงออกถึงความชัดเจนว่าจะมีการเข้าสู่กระบวนการเจรจาจริง ทางฝ่ายผู้ชุมนุมได้บอกผ่านทางท่าน ส.ว.มายังท่านประธานว่าหลังจาก 18.00 น. นะครับ คือหลังจากหกโมงเย็น จะเห็นชัดเจนว่ามีการหยุดยิงจากฝ่ายที่เป็นมวลชนที่เข้ามาปะทะกับเจ้าหน้าที่ ผมก็ได้ทราบเรียนท่านประธานไปครับว่า ผมอยากจะเห็นว่าหลังหกโมงเย็นไปแล้ว นอกเหนือจากใช้คำว่า หยุดยิง นั้น ขอลย้าให้มีการปฏิบัติการใดๆ ทั้งสิ้น ของกองกำลังของมวลชนในบริเวณพื้นที่ต่างๆ และก็ขอคืนความเป็นปกติให้กับพื้นที่ อย่างเช่น บ่อนไก่ คลองเตย ราชปรารภ และดินแดง ท่านประธานท่านก็บอกว่าท่านก็จะสื่อสารข้อความนี้ไปยังทางกลุ่ม ส.ว. ซึ่งทำงานทางด้านนี้หลังจากนั้นผมไม่ได้รับการติดต่อครับ และสิ่งที่ชัดเจนก็คือว่าหลังหกโมงเย็นของวันที่ 18 นั้นก็ยังปรากฏว่ามีการยิงเอ็ม 79 ยังมีปฏิบัติการของมวลชนต่างๆ บริเวณรอบนอกเหมือนเดิม ดังนั้นผมจึงเข้าใจครับว่าการเจรจานั้นไม่ประสบผลสำเร็จ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการปฏิเสธข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง ให้ถอนกำลังทหารออกจากพื้นที่ชุมนุม

“...ผมได้รับการติดต่อจากกลุ่มองค์กรเอกชนอีกกลุ่มหนึ่งครับ ในเย็นหรือค่ำวันเดียวกัน ซึ่งก็พูดเช่นเดียวกันว่าจะไปนำข้อเสนอของกลุ่ม นปช. มาให้ผมได้รับทราบ ข้อเสนอซึ่งส่งมาถึงผมเป็นลายลักษณ์อักษรนะครับ ส่งมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น ปรากฏว่าบอกว่าจะขอให้ทางทหารถอนนั้นกำลังออกไปก่อน แล้วจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ ผมก็ได้เรียนกลับไปว่าข้อเสนอนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้ เพราะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์นั้นยากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น หลังจากที่รัฐบาลหรือ คอช. ได้ปิดล้อม และทำให้การชุมนุมนั้นเบาบางลงแล้ว ก็จึงได้ปฏิเสธไปนั้นเป็นการบ่งบอกว่าเมื่อคืนของวันที่ 18 นั้น ช่องทางของการพูดคุยของการเจรจา รัฐบาลได้ตอบไปอย่างชัดเจนแล้วว่า คงไม่สามารถดำเนินการได้ เว้นเสียแต่ว่าผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม ซึ่งก็ไม่ได้เกิดขึ้น...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างทั้งหมดในชุดความหมาย “กลุ่มคนเสื้อแดงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม” นายกรัฐมนตรีระบุถึงการไม่ยอมรับแผนปรองดองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยเล่าลำดับเหตุการณ์ ตั้งแต่หลังเสนอแผนปรองดองไปจนถึงการเกิดเหตุปะทะต่อเนื่องไปจนถึงเย็นวันที่ 18 พฤษภาคม 2553 โดยมีลำดับ คือ หลังจากที่นายกรัฐมนตรีตนเองเสนอแผนปรองดอง 5 ข้อ และหากว่าสถานการณ์ต่างคลี่คลายสงบลง ก็เสนอให้มีการเลือกตั้งใน

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ซึ่งข้อเสนอนี้ แรกเริ่มแกนนำผู้ชุมนุม ใช้เวลาตัดสินใจนานกว่า 1 สัปดาห์ จากนั้นจึงแสดงท่าทีตอบรับเพื่อเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง แต่ด้วยเหตุที่ทางกลุ่มคนเสื้อแดงยังไม่ยอมยุติการชุมนุม ดังนั้น กระบวนการปรองดองที่เป็นรูปธรรมจึงเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้นทางรัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแนวทางในการคืนความเป็นปกติให้กับสังคมต่อไป โดยในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีระบุว่า หากการชุมนุมยืดเยื้อต่อไป มีแต่จะเกิดความสูญเสียมากขึ้น ซึ่งประชาชนส่วนมากก็ไม่อยากให้เหตุการณ์ความสูญเสียเกิดขึ้นอีก ดังนั้นประชาชนบางส่วนก็อาจเข้าไปปะทะกับผู้ชุมนุมด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง จากนั้นนายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างชุมชนบ่อนไก่ ที่ประสบกับปัญหาจากการถูกตัดไฟฟ้า น้ำประปา และไม่สามารถออกมาซื้ออาหารได้ในช่วงของการสลายการชุมนุม ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถเข้าไปช่วยเหลือได้ เพราะมีกลุ่มผู้ก่อการร้ายแฝงตัวอยู่ในบริเวณนั้น และมีการใช้อาวุธตอบโต้เจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา

ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีระบุว่าเมื่อเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการกระชับวงล้อมประชาชนจำนวนหนึ่ง ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ติดอาวุธ พยายามที่โจมตีด้านทั้ง 4 ทิศทางของพื้นที่การชุมนุม เช่นบริเวณ ถนนดินแดง, ถนนราชปรารภ, แยกคลองเตย และบ่อนไก่ ตลอดจนพื้นที่อื่นๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ในช่วงนี้ เป็นช่วงที่มีการปะทะรุนแรงจนเกิดการสูญเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ประมาณ 40 กว่าชีวิต จากนั้นนายกรัฐมนตรีระบุว่า ตนได้ติดต่อกับประธานวุฒิสภา เพื่อยืนยันว่าจะมีการเข้าสู่กระบวนการเจรจา ซึ่งหลังจากนั้นเวลา 18.00 น. การยิงปะทะกันระหว่างฝ่ายประชาชนกับเจ้าหน้าที่ก็สงบลง และทั้งๆ ที่นายกรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือว่าหลัง 18.00 น. นั้น ทุกอย่างต้องอยู่ในความสงบเรียบร้อย แต่ปรากฏว่าในช่วงเวลาหลังหกโมงเย็นของวันที่ 18 พฤษภาคม ยังคงมีการยิงระเบิดเอ็ม 79 ของกลุ่มประชาชน ซึ่งสะท้อนว่าการเจรจานั้นไม่ประสบความสำเร็จ

จากนั้นในประเด็นสุดท้าย นายกรัฐมนตรีได้ระบุถึงข้อเสนอของผู้ชุมนุม ที่ส่งมาถึงตนเป็นลายลักษณ์อักษร ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยเรียกร้องว่า ขอให้ทางทหารถอนกำลังออกไปก่อน จึงจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ แต่นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าตนเองนั้น เห็นว่าแนวทางนี้จะมีแต่จะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมในพื้นที่ราชประสงค์มีความยากลำบากมากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น ดังนั้นจึงได้ปฏิเสธข้อเสนอนี้ เว้นเสียแต่ผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม แต่ผู้ชุมนุมก็ยังคงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสะท้อนถึงความชอบธรรมของการทำงานของรัฐบาลในปฏิบัติการกระชับพื้นที่ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 โดยเป็นการชี้แจงถึง

เหตุผลของการเข้าสู่ลายการชุมนุมว่า เป็นเพราะกลุ่มคนเสื้อแดงยังคงปฏิเสธที่จะยุติการชุมนุม ที่พยายามเสนอแนวทางเพื่อสร้างความปรองดอง ดังนั้นจึงมีผลให้กระบวนการปรองดองที่เป็นรูปธรรมเกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแนวทางในการคืนความเป็นปกติให้กับสังคม ซึ่งหมายถึง การเข้าสู่ลายการชุมนุม ที่เรียกว่า “ปฏิบัติการกระชับพื้นที่”

2. วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาลผู้วิจัยพบว่ามีจำนวนที่กล่าวถึงมากเป็นลำดับที่สองจากการวิเคราะห์ทั้ง 3 เดือน ทั้งนี้ เพราะนอกจากสถานการณ์การชุมนุมซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากต่อความมั่นคงของประเทศไทย การทำงานของรัฐบาลก็เป็นสิ่งสำคัญที่นายกรัฐมนตรีจะต้องนำมารายงานต่อประชาชน นอกจากนี้ หากวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการจัดรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือ เพื่อเป็นรายการสำหรับนำเสนอ หรือบอกเล่าถึงการทำงานของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลในช่วงเวลาหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งความคืบหน้าความสำเร็จของนโยบายแนวทางการดำเนินการต่างๆ ตลอดจนบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นวาทกรรมชุดนี้จึงมีความสำคัญที่นายกรัฐมนตรีจะละเว้นไม่กล่าวถึงไม่ได้ ซึ่งทั้งหมดปรากฏชุดความหมาย 7 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างประเด็นเหตุการณ์ต่างๆ โดยขอคัดเลือกลำเสนอเฉพาะประเด็นที่สามารถสะท้อนถึงความหมายของวาทกรรมชุดได้ชัดเจนที่สุด ดังต่อไปนี้

2.1 รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี

ประเด็น การดำเนินงานด้านสังคมของรัฐบาล ในส่วนของการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา มีงานที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสังคมที่รัฐบาลได้ผลักดันอย่างชัดเจน ส่วนแรกคือการที่ได้มีการจัดการมอบรางวัลโครงการที่เราเรียกว่า Child Watch ซึ่งเป็นโครงการที่เป็นความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานทางด้านการวิจัย คือ สกว. สสส. และสถาบันรามจิตติ ซึ่งได้ติดตามและรวบรวมตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสำรวจสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาสังคมคือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นอย่างไรบ้าง โดยเริ่มมีการเจาะลึกมากขึ้นเป็นรายจังหวัด เป็นรายพื้นที่พร้อมๆ กันนั้นก็ได้มีการกระตุ้นให้เกิดการจัดทำโครงการที่มีความสร้างสรรค์ เพื่อเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเด็ก ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดีจากภาคประชาสังคม และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานในด้านการศึกษา คือ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2

“...ในรอบนี้ซึ่งเราพูดถึงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ผมได้กล่าวชัดเจนในการดำเนินนโยบายในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดี ในการประชุมสมัชชาขับเคลื่อนซึ่งได้เปิดไปเมื่อวานนี้ก็คือ เราจะปล่อยให้เวลาผ่านไปอีกไม่ได้ โดยไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจนในเรื่องของระบบการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย ซึ่งการปฏิรูปครั้งนี้ก็จะได้เน้น 4 ด้านใหญ่ๆ ที่จะถือว่าเป็น 4 ใหม่ ในแต่ละด้านนั้นในรอบนี้เราจะมีการกำหนดตัวชี้วัด หรือตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน เพื่อที่จะทำให้คนทำงานนั้นสามารถตรวจเหมือนกับเป็นการบ้านสำหรับตัวเองได้ ว่าแต่ละเรื่องนั้นมีทิศทาง มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลในด้านการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ในส่วนของบุคลากร “ครู”

“...สำหรับใหม่ที่ 2 คือเรื่องของครู ซึ่งนอกเหนือจากการที่จะเร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษารอบแรกในเรื่องของเงินเดือน วิทยะฐานะ และการยกระดับเป็นวิชาชีพชั้นสูงแล้ว สิ่งที่จะเกิดขึ้นในช่วง 10 ปีข้างหน้าก็คือว่าเราพบว่าจะมีครูที่เกษียณเป็นหลักแสน และเราต้องการมีการผลัดดันซึ่งเราได้ทำไปแล้ว โครงการสำคัญ 2 โครงการคือ โครงการครูพันธุ์ใหม่ เพื่อเข้ามาทดแทน และโครงการคืนครูให้นักเรียน เพื่อลดภาระของครู...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลในด้านการเกษตร คือ การแก้ไขเยียวยาเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

“...อย่างที่ได้อธิบายไปแล้ว เกี่ยวข้องกับเกษตรกรเช่นเดียวกันครับก็คือเรื่องของภัยแล้งนะครับ เรื่องนี้ก็ขอเรียนว่ารัฐบาลและที่ผมเน้นได้ติดตามอย่างใกล้ชิดนะครับ ทั้งสถานการณ์น้ำ ทั้งปัญหาภัยแล้งถือว่าเป็นปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในหลายจังหวัด มาตรการความช่วยเหลือมีการติดตามอย่างใกล้ชิด ถ้าพี่น้องประชาชนมีปัญหาในเรื่องนี้นะครับก็ขอให้แจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเราจะเข้าไปดูแล โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้มีความสนใจมากในเรื่องปัญหาของแม่น้ำโขงครับซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยแล้งอย่างรุนแรงและมีข้อสงสัยหรือว่าจะไปเกี่ยวข้องกับประเทศจีนหรือไม่อย่างไร แต่ว่าสาเหตุจะเป็นอย่างไรก็ตาม ขณะนี้เราก็พบว่าระดับน้ำในแม่น้ำโขงนั้นลดต่ำลงมากนะครับ ผมเองได้บอกกับกระทรวงการต่างประเทศและก็ในวันนี้พรุ่งนี้ซึ่งจะมีโอกาสพูดคุยกับตัวแทนของประเทศจีนก็จะได้นั่นย้ำครับว่า จะขอให้จีนนั้นให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำไม่ให้เกิดภาวะน้ำท่วมหรือภัยแล้งในเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยหรือประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงได้รับผลกระทบด้วย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้รัฐบาลก็ไม่ได้นิ่งนอนใจนะครับ และก็จะดำเนินการในทุกวิถีทางในการที่จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นจากภัยแล้ง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง

“...สำหรับพี่น้องประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากการที่แม่น้ำโขงแห้งแล้ง ได้ประสบกับปัญหาซึ่งมีความแล้ง หรือ แห้งขอดเป็นพิเศษ ก็อยากจะเรียนครับว่าเรื่องนี้ไม่ได้นิ่งนอนใจเช่นเดียวกัน เมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมา ผมก็ได้มีโอกาสคุยกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีของจีนครับ ซึ่งได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย เพื่อที่จะทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่มประเทศต่างๆ ที่ใช้แม่น้ำโขง ว่าจะมีการบริหารจัดการน้ำกันอย่างไรเพื่อที่จะแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งในประเทศไทยเองก็จะมีการประชุมกลุ่มประเทศในลุ่มแม่น้ำโขง นะครับ แล้วจะมีการเชิญทาง

ประเทศจีน ในฐานะประเทศคู่เจรจาด้วย อย่างนี้เป็นต้นนะครับ นี่ก็เป็นปัญหาซึ่งในสัปดาห์ที่ผ่านมา...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การแก้ปัญหาภาคการเกษตร

“...เช่นเดียวกับในภาคการเกษตรไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแก้ปัญหาตกค้างเกี่ยวกับการประกันรายได้ของพี่น้องเกษตรกร ที่ปลูกมัน ปลูกข้าวโพด ก็ได้มีมติคณะรัฐมนตรีแก้ไข ซึ่งน่าจะครอบคลุมกับพี่น้องประชาชนทุกกลุ่มแล้วนะครับที่ยังคิดว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคในการได้รับเงินชดเชยในส่วนของโครงการประกันรายได้ และในส่วนของข้าวเองก็มีการปรับระบบ ในเรื่องของการประกาศราคาอ้างอิงนะครับ ซึ่งเดิมนั้นประกาศทุก 15 วัน แต่ว่าเมื่อเจอกับภาวะซึ่งตลาดค่อนข้างจะผันผวน ก็เปลี่ยนมาเป็นประกาศทุก 7 วัน แล้วก็ได้มีการประกาศราคาอ้างอิงใหม่ตั้งแต่วันที่ 8-14 มีนาคมไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะทำให้มีเกษตรกรซึ่งได้รับเงินชดเชยนะครับ จากโครงการประกันรายได้เป็นจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันในช่วงปลายสัปดาห์ผมได้เชิญทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้มีการประเมินเบื้องต้นถึงปริมาณข้าวที่ได้มีการซื้อขายกันในช่วงครึ่งเดือนหลังของเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งมีปัญหาที่ได้ราคาไม่ตรงกับราคาอ้างอิง ขณะนี้ก็ได้ตัวเลขที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และก็จะสามารถประกาศในเรื่องของความช่วยเหลือเยียวยา สำหรับพี่น้องเกษตรกรนะครับ ที่ประสบกับปัญหาการขายข้าวในช่วงนั้นได้ในเร็วๆ นี้เช่นเดียวกัน นะครับ นี่ก็เป็นงานซึ่งรัฐบาลได้มีการดำเนินการไป” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุเศรษฐกิจของประเทศมีการฟื้นตัวขึ้น

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา เราก็มีตัวเลขเพิ่มเติมเรื่องของเศรษฐกิจว่าเราอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจนในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น เรามีตัวเลขเพิ่มเติมเข้ามาเนครับ ตัวเลขแรกก็เป็นการสำรวจภาวะที่เกี่ยวกับธุรกิจการจ้างงานของบรรดาบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งผลของการสำรวจปีนี้แตกต่างกับปีที่แล้วเวลาเดียวกันเนี่ยโดยสิ้นเชิงเนครับ ปีที่แล้วมีแต่บริษัท ห้างร้านที่บอกว่าไม่ปรับลดคนงานก็จะจ้างงานเท่าเดิม แต่ปีนี้นั้นส่วนใหญ่จะไปแนวโน้มที่บอกว่าจะต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นเนครับ มีบางส่วนที่บอกว่าเท่าเดิม และมีน้อยบริษัทมากครับ แทนจะนับว่าเป็นหลักหน่วยได้ที่บอกว่าอาจจะต้องมีการปรับลดพนักงานลงเนครับ ขณะเดียวกันการลงทุนจากต่างประเทศ แม้กระทั่งประเทศญี่ปุ่นซึ่งหลายคนกังวลเนครับว่า ในกรณีของมาตาชุดจะมีผลกระทบ ก็ปรากฏว่า 2 เดือนแรกนั้น นักลงทุนจากญี่ปุ่นก็ได้ขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เนครับในระยะเวลาเดียวกัน อย่างนี้เป็นต้น...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน

“...ตรงนี้ก็ป็นจุดหนึ่งซึ่งมองเห็นความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับการสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันก็คิดว่าขณะนี้อันดับของประเทศไทยก็เริ่มกระเตื้องขึ้นมา ผมอยากจะเรียนว่าทั้งหลายทั้งปวงนี้ก็ป็นตัวที่บ่งบอกว่า ขณะนี้รัฐบาลกำลังบริหารงาน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น รัฐบาลกำลังบริหารงานเพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนทุกกลุ่ม ได้รับการดูแลแก้ไขในปัญหาต่างๆ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น โครงการการประกันรายได้ข้าว

“...ส่วนปัญหาของพี่น้องเกษตรกรโดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกข้าวจะครบ ในเรื่องของโครงการการประกันรายได้นั้นก็ขอเรียนว่าหลังจากที่ได้มีการปรับในเรื่องของอัตราราคาอ้างอิงและอัตราค่าชดเชยที่ขึ้นจะครบ มีโครงการการแทรกแซง แล้วในขณะนี้ก็มีแนวทางในการจูงใจให้โรงสีต่างๆ เข้ามาร่วม สถานการณ์ก็ดูจะผ่อนคลายลงไปบ้าง แต่ก็ยังจะมีการติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น การประชุมของกลุ่มประเทศในลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ต่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม

“...การประชุมของกลุ่มประเทศในลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ซึ่งมีการประชุมระดับผู้นำครั้งแรก โดยจะมีนายกรัฐมนตรีของลาว เวียดนาม และกัมพูชาร่วมประชุม โดยจะเริ่มประชุมกันในวันพรุ่งนี้ ส่วนวันนี้ก็จะเป็นงานเลี้ยงรับรอง รวมไปถึงการพบปะทวิภาคีกับนายกรัฐมนตรีทั้งของลาวและของเวียดนาม ผมเรียนว่าความร่วมมือในลุ่มแม่น้ำโขงนี้ การประชุมครั้งนี้ก็ยังมีภารกิจประเทศที่เราเรียกว่าเป็นประเทศที่เป็นคู่เจรจา คือพม่ากับจีนครับ ซึ่งถือว่าเป็นต้นน้ำในส่วนของแม่น้ำโขง และก็เป็นที่น่ายินดีครับว่าขณะนี้ทางจีนก็ได้แจ้งมาหลังจากที่ผมได้คุยกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีเขาเมื่อเดือนก่อน ที่จะส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับน้ำในประเทศจีนสองจุดเพื่อที่จะทำให้เราสามารถที่จะบริหารจัดการในเรื่องของปัญหาภัยแล้ง หรือในบางกรณีหรือบางช่วงเป็นเรื่องของปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในลุ่มแม่น้ำโขง การที่ประเทศจีนนั้นได้พร้อมที่จะส่งข้อมูลให้เพิ่มเติมเป็นสัญญาณที่ดีครับ ว่าในการประชุมในวันนี้และวันพรุ่งนี้นั้นก็คงจะได้มีการหารือในการร่วมกันบริหารจัดการแม่น้ำโขง ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหามลกระทบที่เกิดขึ้น จากภัยแล้งบ้าง จากน้ำท่วมบ้าง ซึ่งไม่ว่าจะมีส่วนของการก่อสร้างเขื่อนในประเทศจีนเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่อย่างไร อย่างน้อยที่สุดเมื่อปัญหาเกิดขึ้นแล้วก็จะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อสามารถที่ร่วมกันแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการได้ การประชุมครั้งนี้ก็เป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะว่ายังมีบรรดาหุ้นส่วนการพัฒนาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ประเทศตั้งแต่ญี่ปุ่นไปถึงในยุโรปจะครบ เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อที่จะพัฒนาความยั่งยืนของประเทศในลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างให้เป็นไปด้วยดีไปในลักษณะของการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และก็สมารถที่จะช่วยให้ความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนตลอดลุ่มน้ำนั้น มีการพัฒนาหลุดพ้นจากความยากจนได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

“...นอกจากนั้นครับ ก็ยังมีเรื่องของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนะครับ ซึ่งทางกระทรวงการคลังได้ทำแล้ว ก็พร้อมที่จะเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ครับเป็นสิ่งที่จะได้มีการดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ

“...นอกจากนั้นในภาพรวมของเศรษฐกิจซึ่งตัวเลขเศรษฐกิจในช่วงสองเดือนแรกของปีนี้เป็นไปในทางบวกมาก แต่เดือนมีนาคมนี้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมของพี่น้องประชาชนอยู่บ้าง ผมก็เรียนว่ามีการ

ติดตามการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างใกล้ชิด เมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา ผมก็ยังได้มีการประชุมเพื่อติดตามการแก้ไขปัญหา มาบตาพุด ซึ่งขณะนี้ถือว่ามีความชัดเจนครบถ้วน และการแก้ไขปัญหาต่างๆ นั้นเป็นไปตามขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของการระดมทุกภาคส่วน คือทั้งสี่ฝ่ายมาแก้ไขปัญหา และหน่วยงานต่างๆ ขณะนี้ก็ขยันขันแข็ง ในการที่จะคลี่คลายปมปัญหาสำหรับผู้ลงทุนต่อไป ซึ่งขณะนี้ก็มีสัญญาณครบว่าการลงทุนจากภาคเอกชนนั้น ก็เริ่มที่จะกลับเข้ามาจะครบ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องช่วยกันทำให้สถานการณ์ทางด้านการเมืองนั้น มีความสงบ กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด ก็จะสามารถประคับประคองในการที่จะดำเนินการในเรื่องของการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจได้..." (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับแนวคิดนำโครงการที่อยู่ในเงินกู้เข้าสู่งบประมาณประจำปี 2554

"...ขณะเดียวกันครับผมต้องขอย้ำครับว่า ความจำเป็นของรัฐบาลในการกระตุ้นเศรษฐกิจยังมี ซึ่งขณะนี้เนื่องจากกฎหมายที่จะให้อำนาจในการกู้เงินในรอบที่สองนั้นยังไม่ผ่านสภา รัฐบาลเองก็มีการปรับแนวคิดที่จะนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้ตรงนั้นเข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ผมก็อยากจะให้มีการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 เป็นไปตามกำหนดครับ เพื่อที่จะทำให้เรามีความมั่นใจ 100 เปอร์เซ็นต์ว่าเศรษฐกิจนั้นจะฟื้นตัวขึ้นมาได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศในการที่จะมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ และมีหลักประกันความมั่นคงมากยิ่งขึ้น..." (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงประโยชน์ของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

"...กฎหมายฉบับนี้ผมอยากจะเรียนสาระสำคัญนะครับ ก็คือเป็นกฎหมายที่เป็นเครื่องมือ ซึ่งหลายประเทศใช้ครับ ในการสร้างความเป็นธรรม ทำอย่างไรที่จะให้การใช้ที่ดินนั้นเป็นประโยชน์สูงสุด ไม่ปล่อยให้มีคนจำนวนน้อยๆ สามารถที่จะสะสมที่ดินเป็นจำนวนมากได้ ในขณะที่มีประชาชนจำนวนมากขาดที่ทำกิน เพราะฉะนั้นหลักก็คือการจะใช้เครื่องมือทางด้านภาษี เป็นตัวที่จูงใจให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดิน รวมไปถึงการนำเอารายได้นั้นไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีกองทุนในเรื่องของธนาคารที่ดินไว้แก้ไขปัญหาสำหรับพี่น้องประชาชน คนยากคนจนที่ไม่มีที่ทำกิน แต่ภาษีตัวนี้นั้นจะมีข้อยกเว้นสำคัญก็คือ สำหรับเกษตรกร และสำหรับเรื่องของที่อยู่อาศัยขนาดเล็กที่พอเหมาะพอควร ซึ่งรายละเอียดจะเป็นอย่างไร การยกเว้นนั้นจะยกเว้นที่อยู่อาศัยพื้นที่เท่าไร หรือมูลค่าเท่าไรนั้นเป็นเรื่องที่จะมีการรับฟังและประชาพิจารณ์ เพราะว่ากฎหมายฉบับนี้มุ่งสำคัญคือ เรื่องของความเป็นธรรม และการมีรายได้ให้กับท้องถิ่น รวมไปถึงการมีเงินสำหรับที่จะมาแก้ไขปัญหาในเรื่องของที่ทำกินของพี่น้องประชาชน..." (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงหน้าที่ของรัฐบาลที่จะแก้ปัญหาค่าความยากจนให้กับประชาชน

"...ผมเรียนครับว่าการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาค่าความยากจน หรือปัญหาโครงสร้างหรือความไม่เป็นธรรมนั้น รัฐบาลได้ทำมาโดยลำดับ ระบบสวัสดิการที่เริ่มก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาจากนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาฟรี การเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ สิ่งต่างๆ เหล่านี้กำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญครับว่า ทำไมเราจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดว่าปฏิทินงบประมาณสำหรับปีต่อไป

งบประมาณต่อไป จะต้องดำเนินการเป็นปกติ เพราะถ้าหากว่ากระบวนการงบประมาณตรงนี้จะงักงัน นโยบายต่างๆ ที่ได้ริเริ่มและทำไป ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับพี่น้องประชาชนคนยากคนจนผู้ด้อยโอกาส หรือผู้มีรายได้น้อย จะสะดุดหยุดลง เพราะฉะนั้นตรงนี้คือสิ่งที่รัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับโครงการไทยเข้มแข็ง

“...งบประมาณปี 54 ก็ได้มีการอนุมัติเช่นเดียวกัน สิ่งที่ยากจะเรียนครับก็คือว่างบประมาณปี 54 นี้จะเป็นงบประมาณที่เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 นะครับ เป็นเงินรวมทั้งสิ้นสองล้านเจ็ดหมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณซึ่งขาดดุลนะครับอยู่ประมาณสี่แสนล้าน หรือประมาณร้อยละ 4 ของ GDP ที่อยากทำความเข้าใจก็คือว่า การขาดดุลตรงนี้นั้นครับ เราจะดำเนินการโดยขณะนี้จะไม่มีการดำเนินการกู้เงินในส่วนของ พ.ร.บ. ที่เราเรียกว่า พ.ร.บ.ไทยเข้มแข็ง อีกสี่แสนล้านบาทหลัง อันนี้ก็เป็นผลมาจากการที่เศรษฐกิจฟื้นตัว แล้วก็มีรายได้เข้ามามากขึ้น เพราะฉะนั้นการกระตุ้นการลงทุน ซึ่งเดิมเราวางไว้ว่าจะต้องใช้ พ.ร.บ.กู้เงินเข้ามานั้น ขณะนี้เราจะเข้ามาทำในระบบงบประมาณ และการกู้เงินตามปกติ ที่ไม่ต้องมีอำนาจพิเศษ เพราะฉะนั้นจะเห็นนะครับว่าหลังจากที่เราบริหารงานมาแล้ว จากเดิมซึ่งเราคิดว่า จะต้องมีการกู้เงินพิเศษถึงแปดแสนล้าน ขณะนี้ก็จะไม่มี ความจำเป็นนะครับ และงบประมาณในครั้ง นี้ ก็จะมีทั้งการลงทุนที่เป็นแผนที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง ทั้งในเรื่องแหล่งน้ำ ทั้งในเรื่องโรงเรียน, โรงพยาบาล ทั้งในเรื่องถนนหนทาง ซึ่งเคยได้คุยกับพี่น้องประชาชนเอาไว้ และก็จะเป็นงบประมาณซึ่งได้จัดงบประมาณไว้มากที่สุดในสัดส่วนที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของพี่น้องประชาชนนะครับ ที่เป็นนโยบายสำคัญในการดูแลให้พี่น้องประชาชนนั้นมีความมั่นคง และเป็นการแก้ไขปัญหาพื้นฐานในเรื่องของความยากจนและความเป็นธรรม อันนี้ก็เป็นงานที่มีความคืบหน้าไป ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น สถานการณ์น้ำ

“...ขอเรียนกับพี่น้องประชาชนว่า ปัญหาทุกปัญหาของพี่น้องครับ รัฐบาลก็ยังเดินหน้าในการแก้ไขปัญหาที่น่าห่วงที่สุดเวลานี้ก็คือปัญหาเรื่องของสถานการณ์น้ำครับ ผมได้เคยมีโอกาสชี้แจงกับพี่น้องประชาชนมาโดยตลอด ว่าปีนี้เป็นที่คาดการณ์ว่าจะมีความแห้งแล้งเป็นพิเศษ ประกอบกับสถานการณ์น้ำ ตั้งแต่ในช่วงต้นปีที่เราน้ำที่เก็บกักอยู่ในเขื่อนหลักๆ นั้น น้อยกว่าปีที่ผ่านๆ มา ขณะนี้สถานการณ์ผ่านไป 4 เดือนกว่าๆ ในปีนี้ก็พบว่าระดับน้ำในเขื่อนหลักขณะนี้ ต้องถือว่าต่ำที่สุดในรอบหลายสิบปี ขณะนี้สถานการณ์ถือว่ารุนแรงกว่าเมื่อปี พ.ศ. 2536 ซึ่งหลายคนจำได้ว่าเป็นปีที่เราประสบกับปัญหายุ่งยากแล้งที่รุนแรงที่สุดปีหนึ่ง อย่างไรก็ตามครับ เราได้มีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และผมได้มอบหมายว่าให้ท่านรองนายกรัฐมนตรี พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นผู้ติดตามสถานการณ์น้ำเป็นรายวัน...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น ราคาข้าว

“...การแก้ไขปัญหาที่มีความคืบหน้าโดยลำดับ ปัญหาของพี่น้องเกษตรกร ซึ่งมีปัญหาเรื่องของราคาข้าว คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ก็ได้แก้ไขปัญหาในช่วงที่พี่น้องประชาชนขายข้าวได้ในราคาซึ่งต่ำกว่าราคาอ้างอิงที่ประกาศไป ก็จะมีการชดเชยย้อนหลัง ก็จะมีการนำสู่ที่ประชุมของคณะรัฐมนตรีในวันอังคาร ซึ่ง

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติแล้ว ผมก็มั่นใจครับว่า พี่น้องเกษตรกรก็จะสามารถได้รับความเป็นธรรมตรงนี้ ก็จะแก้ไขปัญหาซึ่งพี่น้องเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคกลางหรือภาคเหนือตอนล่าง ที่ประสบกับปัญหานี้ค่อนข้างมาก จะได้มีความสบายใจว่ารัฐบาลก็เดินหน้าแก้ไขปัญหา..." (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น กฎหมายงบประมาณ

"...มติคณะรัฐมนตรีที่น่าสนใจจะครับ ผมอยากเรียนว่า แต่ละเรื่องนั้นก็มีการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องของเศรษฐกิจนั้น กฎหมายงบประมาณ ขณะนี้รัฐบาลก็ได้มีความพร้อมและได้เสนอสู่การพิจารณาของรัฐสภา นั่นหมายถึงว่าเราคาดว่าปลายเดือนนี้ เราจะสามารถเปิดสมัยประชุมวิสามัญพิจารณางบประมาณประจำปีงบประมาณ 2554 ได้ และจะเป็นไปตามตารางปฏิทินงบประมาณ ซึ่งคาดว่าจะทำให้งบประมาณนั้นผ่านความเห็นชอบของทั้งสองสภาได้ประมาณกลางเดือนกันยายน พร้อมทั้งจะประกาศใช้ต้นปีงบประมาณ ในวันที่ 1 ตุลาคม ซึ่งงบประมาณตัวนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นงบประมาณที่จะทำให้การกระตุ้นเศรษฐกิจนั้นสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง รัฐบาลได้เล็งลุ่มแผนในการที่จะกู้เงิน เดิมทีนั้นพี่น้องประชาชนจะจำได้ครับว่ามีการพูดว่าจะมีการกู้เงินเป็นกรณีพิเศษ 8 แสนล้านบาท รัฐบาลจะยกเลิกการกู้เงิน 4 แสนล้านบาทเอาโครงการที่เราเรียกว่าไทยเข้มแข็งทั้งหลาย มาบรรจุเอาไว้ในปีงบประมาณปีนี้ ปีที่กำลังทำอยู่นี้กับอีก 2 ปีข้างหน้า เพราะฉะนั้นการลงทุนในเรื่องหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับไทยเข้มแข็ง การที่จะกระตุ้นให้เศรษฐกิจสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะได้รับผลกระทบจากการชุมนุม นั้น งบประมาณฉบับนี้จึงมีความสำคัญ และก็จะเป็นงบประมาณซึ่งได้วางแนวทางที่มีเงินเพียงพอสำหรับงบประมาณทางด้านสวัสดิการต่างๆ ที่เป็นนโยบายหลักของรัฐบาลไว้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ การศึกษาฟรี การรักษาฟรี และเรื่องอื่น ๆ รวมถึงการประกันรายได้ของเกษตรกรด้วย..." (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น ด้านเศรษฐกิจ

"...คณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ผ่านมา ก็ยังได้มีมติในการให้ความเห็นชอบการปรับปรุงกฎหมายเพื่อปฏิรูปเรื่องของตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นไปในรูปแบบที่มีการบริหารจัดการเหมือนเช่นกับในสากล ซึ่งจะทำให้การแข่งขันในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์มีมากขึ้น ต้นทุนการประกอบธุรกรรมต่างๆ ถูกลง และก็คาดว่าจะเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าของตลาดหลักทรัพย์ไทย แม้กระทั่งการที่จะทำให้สัดส่วนระหว่างราคาหุ้น กับผลประกอบการหรือรายได้ของบริษัทที่จดทะเบียนอยู่นั้นดีขึ้น เทียบเคียงกับทางประเทศคู่แข่งต่างๆ ของเราได้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้ตลาดทุนของไทยนั้นสามารถก้าวเดินไปข้างหน้าได้ ไม่เสียเปรียบตลาดทุนอื่นๆ ในภูมิภาค นี่ก็เป็นงานทางด้านเศรษฐกิจที่ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง..." (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาของคนยากจน

"...การแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนคนยากคนจน โดยเฉพาะในเรื่องที่ทำกิน ในที่สุดคณะรัฐมนตรีก็สามารถที่จะเห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องของโฉนดชุมชนได้ เพราะฉะนั้นจะทำให้เรื่องนี้

สามารถเดินหน้าได้อย่างมีกฎหมายหรือกฎระเบียบรองรับ ส่วนตัวกฎหมายทั้งในเรื่องของ สสส. การศึกษาก็ดี ในเรื่องของโหนดชุมชนก็ดี ก็จะได้มีการดำเนินการเพื่อเสนอต่อสภาฯ ต่อไปเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นยังมีเรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องที่อยู่อาศัย ซึ่งที่ผ่านมานั้นในส่วนของ พอช. โครงการบ้านมั่นคงนั้นก็ดำเนินไปด้วยดี มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารนั้น ก็จะเป็นการสนับสนุนให้ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น เพราะว่าในหลายพื้นที่นั้นถ้าได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว การแก้ไขปัญหาในเรื่องของที่อยู่อาศัยของพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนที่มีรายได้น้อย ก็จะทำให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายที่ว่า “รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่างต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี” นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้บอกเล่าถึงการทำงานตามนโยบายหรือตามแนวทางที่ได้วางไว้ ด้านต่างๆ คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง ทั้งนี้ในด้านสังคม ได้มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมในเรื่องของเด็กและเยาวชน ที่จะต้องให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินงานโครงการที่สำคัญแก่เด็กและเยาวชนเช่น โครงการ Child Watch ที่มีการติดตามและรวบรวมตัวเลขในส่วนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยมีความคืบหน้าและได้รับความร่วมมือจากภาคประชาสังคม และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่ในส่วนของปฏิรูปการศึกษา จะเน้นไปที่บุคลากรครู ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า รัฐบาลดำเนินการดูแลเรื่องของเงินเดือน ค่าวิทยฐานะ และการยกระดับเป็นวิชาชีพชั้นสูง

ส่วนประเด็นเรื่องของปัญหาทางการเกษตร คือ ปัญหาภัยแล้ง ที่ประชาชนเกษตรกรในภาคอีสานกำลังเดือดร้อนจากการที่ระดับน้ำในแม่น้ำโขงลดต่ำลงมาก นายกรัฐมนตรีได้ย้ำว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหาส่วนนี้มีความคืบหน้าเป็นอย่างดี คือ รัฐบาลโดยเตรียมพูดคุยกับตัวแทนจากประเทศจีนเพื่อขอความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำไม่ให้ภูมิภาคปลายน้ำ ซึ่งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ รวมทั้งประเทศไทยหรือประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ ที่มีการพูดคุยกันว่าเริ่มจากการที่ประเทศจีนที่ได้สร้างเขื่อนจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดความผันผวนของระดับน้ำในแม่น้ำโขงนั้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงว่าเตรียมที่จะพูดคุยกับทางผู้ช่วยรัฐมนตรีของประเทศจีนที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในช่วงต้นเดือนเมษายนที่จะถึงแล้ว ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่มประเทศต่างๆ ที่ใช้แม่น้ำโขง ว่าจะมีการบริหารจัดการน้ำกันอย่างไรเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามในภายหลังนายกรัฐมนตรีแจ้งข่าวดีว่าประเทศจีนได้แจ้งว่าจะส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระดับน้ำในประเทศจีนสองจุด เพื่อให้ประเทศไทยสามารถบริหารจัดการในเรื่องของปัญหาภัยแล้งได้ ซึ่งจุดนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่า จะส่งผลให้การประชุมที่จะเกิดขึ้นมีความ

คืบหน้ามากขึ้นว่าการก่อสร้างเชื่อมในประเทศจีนเกี่ยวข้องหรือไม่กับปัญหาภัยแล้ง ซึ่งหลังจากนั้น ในรายการวันที่ 4 เมษายน นายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่าการประชุมครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ที่บรรดาหุ้นส่วนการพัฒนาต่างๆ เช่นธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ประเทศ ญี่ปุ่น และประเทศในแถบยุโรปจะได้หารือกันเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่างให้ดีขึ้นในลักษณะของการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่วนประเด็นสถานการณ์น้ำทั่วไปนายกรัฐมนตรีก็ได้แจ้งว่ามอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรี พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ติดตามสถานการณ์น้ำเป็นรายวัน

นอกจากนี้ในเรื่องถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกมัน และข้าวโพด ที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรีแก้ไข ให้ครอบคลุมกับประชาชนทุกกลุ่ม โดยในส่วนของ การประกันราคาข้าว ก็มีความคืบหน้า คือ ได้มีการประกาศราคาอ้างอิงใหม่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกร ได้รับเงินชดเชย เช่นเดียวกับการดำเนินการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำการประเมิน เบื้องต้นถึงปริมาณข้าวที่ได้มีการซื้อขายกันในช่วงครึ่งเดือนหลังของเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งมีปัญหาที่ ได้ราคาไม่ตรงกับราคาอ้างอิง ก็มีความคืบหน้าอย่างดี เพราะรัฐบาลได้รับรายงานตัวเลขที่ชัดเจน ที่จะสามารถนำมาอ้างอิงประกาศในเรื่องของความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบกับปัญหา การขายข้าวในช่วงนั้นได้ อย่างไรก็ตาม นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะกรรมการนโยบายข้าว แห่งชาติ จะแก้ไขปัญหาโดยมีการชดเชยย้อนหลัง และจะมีการนำสู่ที่ประชุมของคณะรัฐมนตรี ต่อไป ซึ่งคาดว่าจะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ

ในส่วนของ การดำเนินการด้านเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีระบุว่าเศรษฐกิจกำลังฟื้นตัวอย่าง ชัดเจน แม้ว่าเดือนมีนาคมยังได้รับผลกระทบจากการชุมนุม โดยมีตัวเลขจากการสำรวจภาวะที่ เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การจ้างงานของบรรดาบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งสรุปว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว ปีนี้จะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะนักลงทุน จากญี่ปุ่นก็มีการขอรับส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ทั้งๆ ที่มีกรณีของนิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุด ที่มีกลิ่นแก๊สรั่วไหล บั่นทอนความเชื่อมั่นในการลงทุนต่างชาติ แต่ภายหลังกลับมีการ ลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา ทั้งหมดนี้สะท้อนว่าเศรษฐกิจกำลังฟื้นตัวดีขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการปรับปรุงกฎหมายเพื่อปฏิรูปเรื่องของตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นไปในรูปแบบที่มีการบริหารจัดการเป็นระบบสากล ซึ่งจะส่งผลดีหลายทางเช่น ส่งเสริมให้มี การแข่งขันในการให้บริการมากขึ้น ต้นทุนการประกอบธุรกรรมต่างๆ ลดลง และช่วยเพิ่มมูลค่าของ ตลาดหลักทรัพย์ไทย ตลอดจนทำให้สัดส่วนระหว่างราคาหุ้น กับผลประกอบการหรือรายได้ของ บริษัทที่จดทะเบียนอยู่นั้นดีขึ้น

นายกรัฐมนตรียังกล่าวถึง ผลการสำรวจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ก็พบว่าประเทศไทยมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เพราะมีข้อมูลผลสำรวจของบริษัทที่ปรึกษา ด้านความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (เพิร์ก) จากเกาะฮ่องกง ได้เผยแพร่ผลการสำรวจทัศนะ ของนักบริหารธุรกิจระดับกลางและอาวุโสในเอเชีย, ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา จำนวน 2,174 ราย เกี่ยวกับการทุจริตประพตมิชอบภายใน 16 ประเทศ และดินแดนที่เป็นจุดหมายปลายทาง สำคัญของการลงทุนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ประจำปี 2553 พบว่า อินโดนีเซียมีปัญหาคอร์รัปชัน สูงโดยได้คะแนนถึง 9.07 จากคะแนนเต็ม 10 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ได้ 7.69 ส่วนประเทศและ ดินแดนที่มีการคอร์รัปชันมาก รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ กัมพูชา, เวียดนาม, ฟิลิปปินส์, ไทย, อินเดีย, จีน, มาเลเซีย, ไต้หวัน, เกาหลีใต้, มาเก๊า, ญี่ปุ่น, สหรัฐอเมริกา, ฮ่องกง, ออสเตรเลีย และ ชาติที่คอร์รัปชันน้อยที่สุดคือสิงคโปร์⁹³

ส่วนประเด็นเรื่องภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ก็มีความคืบหน้าอย่างดี เพราะทาง กระทรวงการคลังเตรียมนำเข้าการประชุมของคณะรัฐมนตรี ซึ่งหลังจากนั้นคณะรัฐมนตรีมีมติที่จะ เอาเรื่องของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เข้ามาทดแทนภาษีโรงเรือน ภาษีบำรุงท้องที่ แต่ประเด็นนี้ ยังจะมีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม รวมไปถึงการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามา ดำเนินการเพื่อที่จะตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ ทั้งนี้สร้างความเป็นธรรม ให้มีการใช้ที่ดินให้เป็น ประโยชน์สูงสุด เป็นการใช้เครื่องมือทางด้านภาษี จูงใจให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดิน รวมไปถึงการนำเอารายได้นั้นไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีธนาคารที่ดินเพื่อ แก้ปัญหาให้กับประชาชน โดยเฉพาะประชาชนที่ยากจน ซึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำถึง ระบบสวัสดิการที่ ได้พยายามดำเนินการ เช่น การรักษาฟรี การเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ ทั้งนี้ ทั้งนี้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะสามารถเดินหน้าไปได้ก็ต่อเมื่อรัฐบาลสามารถเดินหน้าตามปฏิทินงบประมาณ สำหรับปีต่อไปได้ตามปกติ เช่นเดียวกันกับโครงการที่อยู่ในเงินกู้ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่รัฐบาล จะต้องใช้มาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ดังนั้นเมื่อมีการนำเอาโครงการต่างๆ ซึ่งอยู่ในเงินกู้เข้ามาสู่ระบบงบประมาณตามปกติ ประจำปี 2554 และการผลักดันงบประมาณประจำปี 2554 ให้ เป็นไปตามกำหนดจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นคืนตัวเร็วขึ้น ซึ่งก็หมายถึงประโยชน์ ของพี่น้องประชาชนทั่วทั้งประเทศ

นายกรัฐมนตรี ยังกล่าวว่าลัปดาห์ที่ผ่านมารัฐบาลอนุมัติงบประมาณปี 2554 ซึ่งเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 เป็นเงินรวม 2,070,000 ล้านบาท ขาดดุล 400,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 4 ของจีดีพี

⁹³ "ไทยอันดับ 5 ชาติคอร์รัปชัน," ไทยโพสต์ (9 มีนาคม 2553).

แต่ไม่จำเป็นต้องกู้เงินพิเศษตาม พ.ร.บ. ไทยเข้มแข็งมาใช้อีก เพราะเศรษฐกิจฟื้นตัวมีรายได้มากขึ้น สามารถทำงบประมาณและเงินกู้ปกติมากระตุ้นการลงทุน ซึ่งจะมีการลงทุนในแผนไทยเข้มแข็ง ทั้งแหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล ถนน และได้จัดสรรมากที่สุดเกี่ยวกับสวัสดิการประชาชน เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานความยากจนและความเป็นธรรม คาดว่าจะเสนองบประมาณเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรวันที่ 11 พฤษภาคม ตามกระบวนการจะเสร็จเดือนกันยายน ซึ่งจำเป็นมาก เพราะแม้เศรษฐกิจไตรมาสแรกจะมีผลออกมาในระดับดีมาก แต่ผลกระทบการชุมนุมทำให้ต้องมีเงินไหลเข้าระบบตามปกติในไตรมาสสุดท้ายหรือปีงบประมาณหน้าเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนประชาชน

ส่วนการแก้ไขปัญหาคความยากจนนั้น นายกรัฐมนตรีได้แจ้งถึงความคืบหน้าว่า คณะรัฐมนตรีก็มีมติเห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องของโฉนดชุมชน ส่วนเรื่องที่อยู่อาศัย ตามโครงการบ้านมั่นคง ก็ดำเนินไปด้วยดี โดยมีแนวทางสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปความหมายนี้ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวในช่วง ประมาณต้นเดือนมีนาคม 2553 ซึ่งการชุมนุมยังมิได้เข้ามาตั้งเวทีบริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ดังนั้น นายกรัฐมนตรีก็ยังคงมีการรายงานถึงการดำเนินงานตามนโยบาย โดยแจ้งถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ เป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงการทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนคนไทย กำลังดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่รัฐบาล และสร้างความรู้สึกให้ประชาชนเชื่อมั่นว่ารัฐบาลมิได้ทอดทิ้ง ละเลยต่อความเดือดร้อน แม้ว่าจะต้องประสบกับความลำบากในการทำงาน เพราะการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงก็ตาม

2.2 การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของราคาข้าว

“...หันมาดูเรื่องของเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง กับพี่น้องประชาชน ปัญหาเรื่องข้าว เป็นปัญหาซึ่งได้รับการร้องเรียนมาค่อนข้างมากในช่วง 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ก็ขอเรียนว่าขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ไปดำเนินการในมาตรการแทรกแซงที่เราเรียกว่า มาตรการตั้งโต๊ะซื้อข้าว เพื่อยืนยันว่าราคาอ้างอิงที่รัฐบาลประกาศนั้น เป็นราคาตลาดที่แท้จริง ก็ได้มีการดำเนินการไปแล้วในส่วนกลางภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และขณะนี้ก็มีเรื่องร้องเรียนที่เข้ามาจากปริมาณลดลงด้วย อย่างเช่น จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผมได้ขอให้ทางกระทรวงพาณิชย์ได้เข้า

ไปติดตามเรื่องนี้ นอกจากนั้นโครงการประกันรายได้ในรอบ 2 ก็เริ่มต้นแล้วมีการขึ้นทะเบียน มีการเริ่มทำสัญญา และก็การประกาศราคาอ้างอิงราคาประกัน ซึ่งจะนำไปสู่การชดเชยต่อไป อันนี้ก็ต้องดำเนินการเร่งรัดเพื่อให้ทันกับข้าวที่จะออกมาซึ่งเป็นจำนวนมากในเดือนมีนาคมนี้ ก็ขอเรียนยืนยันว่าโครงการประกันรายได้เป็นโครงการซึ่งพี่น้องเกษตรกรทุกรายได้ประโยชน์นะครับ เพราะฉะนั้นรีบดำเนินการในเรื่องของการที่จะทำประชาคม จัดทะเบียน ทำสัญญา และก็จะมีโอกาสมารับเงินชดเชย..." (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกร

"...ที่สำคัญในขณะนี้ที่มีความก้าวหน้าไปมาก จะเป็นปัญหาการแก้ไขปัญหาในเรื่องของหนี้สินครับ สัปดาห์ที่ผ่านมา เราได้เห็นความคืบหน้าในหลายพื้นที่ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้เกษตรกร ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปลายปีที่แล้วนะครับ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆ ในประเทศนะครับ ท่านไปที่พิษณุโลก สุโขทัย ตรัง เป็นต้นนะครับ และได้ไปติดตามหลายจังหวัดครับมีความคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจ คือสามารถโอนหนี้เข้าสู่ระบบได้เป็นจำนวนมาก หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้ไปได้..." (4 เมษายน 2553)

ประเด็น การปรับโครงสร้างหนี้ โดยทำแผนพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับประชาชนมากกว่า 500,000 ราย

"... นอกเหนือจากการฟื้นฟูเศรษฐกิจ นอกเหนือจากการยกระดับโครงสร้างด้านการเมืองแล้ว รัฐบาลก็ยังมุ่งในการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนที่ยากจนมากที่สุด ก็คือคนที่เปราะบางนี้ พร้อมๆ กันไปครับ ในวันที่ 7 นี้ ก็จะมีการนำเสนอแผนของการปรับหนี้ของเกษตรกรเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี ผมได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาชุดหนึ่ง มีท่านรองนายกฯ พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นประธาน ให้ทำข้อเสนอมาแล้วครับว่า จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกองทุนฟื้นฟู ไม่ได้เป็นสมาชิก เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. หรือสถาบันการเงินอื่นอย่างไร ขณะนี้ได้ทำแผนมาแล้วพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรีครับ จะเป็นแผนของการแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับพี่น้องประชาชนมากกว่า 500,000 รายนะครับ ซึ่งจะมีการเรียงลำดับไปว่า จะมีการผ่อนปรน ปรับโครงสร้างหนี้ และรัฐบาลจะเข้าไปสนับสนุนสถาบันการเงินหรือกองทุนฟื้นฟูอย่างไร เพื่อให้พี่น้องประชาชนนั้นได้รับการลดภาระในเรื่องของการชำระหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนต่อไปได้..." (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงงานด้านเศรษฐกิจ

"...สัปดาห์ที่ผ่านมาการประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ก็คืองบประมาณที่เราจะใช้กันตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ผมต้องขอขอบคุณสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับหลักการกฎหมายงบประมาณ และจะมีการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ ซึ่งจะเริ่มต้นตั้งแต่สัปดาห์หน้าเป็นต้นไป ผมขอเรียนครับว่าในเรื่องของงบประมาณและเรื่องของเศรษฐกิจนั้น ในช่วง 3 เดือนแรกของปีนี้ ปรากฏว่าเศรษฐกิจของไทยนั้นขยายตัวถึงร้อยละ 12 เป็นการขยายตัวซึ่งถือว่าสูง

ที่สุดแห่งหนึ่งในโลก อาจจะรองลงมาจากประเทศสิงคโปร์และอีกบางประเทศในภูมิภาคนี้ แต่ถือว่าเป็นการฟื้นตัวที่เข้มแข็งมาก เพราะว่าปีที่แล้วระยะเวลาเดียวกันนั้น เศรษฐกิจไทยหดตัวถึงร้อยละ 7.1 การฟื้นตัวครั้งนี้ตัวเลขที่ปรากฏออกมา 3 เดือนแรกนั้นก็ปรากฏว่า การส่งออกก็เข้มแข็งมาก ขยายตัวร้อยละ 30 กว่า ๆ การท่องเที่ยวก็ขยายตัวถึงเกือบร้อยละ 30 การบริโภคภายในประเทศก็มีความเข้มแข็ง และที่สำคัญคือว่าแม้กระทั่งการลงทุนภาคเอกชนก็เริ่มมีสัญญาณไปในทางที่ดี ซึ่งหมายความว่า การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในช่วง 3 เดือนแรกของปีนี้ เป็นการฟื้นตัวจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ซึ่งค่อนข้างที่จะสมดุลและรอบด้าน รายได้ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ล้วนแล้วแต่ดีขึ้นในทุกๆ ด้านเลย..." (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ จะเห็นว่า มีความคล้ายคลึงกับส่วนที่ได้กล่าวไปแล้ว คือเป็นลักษณะของการรายงานผลการปฏิบัติงานของรัฐบาลที่ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ความต่างอยู่ตรงที่ว่าในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ต้องการสื่อความหมายว่า งานต่างๆ ที่กำลังปฏิบัติอยู่นั้น มีคุณค่า มีประโยชน์ และประสพผลสำเร็จไปได้ด้วยดี โดยให้ความหมายว่า **“การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็นประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จด้วยดี”** โดยในส่วนของประเด็นที่กล่าวถึงการดำเนินงานของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของราคาข้าว ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการ มาตรการตั้งโต๊ะซื้อข้าว เพื่อยืนยันว่าราคาอ้างอิงที่รัฐบาลประกาศนั้น เป็นราคาตลาดที่แท้จริง ซึ่งได้มีการดำเนินการไปแล้วที่ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน นอกจากนี้ยังแจ้งว่าโครงการประกันรายได้ในรอบ 2 ได้มีการขึ้นทะเบียน การเริ่มทำสัญญา และประกาศราคาอ้างอิงราคาประกัน ซึ่งจะนำไปสู่การชดเชยเงินให้กับเกษตรกรต่อไป พร้อมกับยืนยันว่าโครงการประกันรายได้เป็นโครงการซึ่งเกษตรกรทุกรายได้ประโยชน์

เช่นเดียวกับประเด็นที่นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงแก้ไขปัญหานี้ นอกเหนือจากจะมีความคืบหน้าเป็นที่น่าพอใจแล้ว ยังสามารถโอนหนี้เข้าสู่ระบบได้เป็นจำนวนมาก หรือมีการปรับโครงสร้างหนี้ไปได้ ทั้งนี้ในส่วนของการปรับโครงสร้างหนี้ ได้โดยทำแผนพร้อมเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหานี้ให้กับประชาชนมากกว่า 500,000 รายแล้ว โดยมีการนำเสนอแผนของการปรับหนี้ของเกษตรกรเข้าสู่การประชุมของคณะรัฐมนตรี และได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมา โดยมีรองนายกรัฐมนตรี พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นประธาน ทั้งนี้เพื่อช่วยประชาชนนั้นลดภาระในเรื่องของการชำระหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความยากจนต่อไปได้

สุดท้ายในส่วน of เศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงข่าวดีต่างๆ ที่สะท้อนว่ารัฐบาลดำเนินงานประสพผลสำเร็จด้วยดี โดยเริ่มจากการแจ้งว่า สภาพัฒนาราชภัฏที่ได้มีการพิจารณา

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เรียบร้อยแล้วจากนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงประโยชน์ของงบประมาณนี้ว่าจะช่วยในเรื่องของเศรษฐกิจได้ อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรียังแจ้งถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจซึ่ง 3 เดือนแรกนี้ ขยายตัวถึงร้อยละ 12 ซึ่งเป็นการขยายตัวที่สูงที่สุดแห่งหนึ่งในโลกทั้งภาคการส่งออกก็มีความเข้มแข็ง ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวถึงเกือบร้อยละ 30 การบริโภคภายในประเทศมีความเข้มแข็ง ตลอดจนการลงทุนภาคเอกชนก็เริ่มมีสัญญาณไปในทางที่ดีรวมไปถึง รายได้ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ล้วนมีการฟื้นตัวอย่างเห็นได้ชัด

กล่าวโดยสรุป ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวเพื่อย้ำถึงความตั้งใจจริงของรัฐบาลในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่ดี มีประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้รับประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังสะท้อนภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีมีความสามารถในการบริหารจัดการ และดำเนินการต่างๆ จนประสบความสำเร็จ

2.3 การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จมิได้ หากมิได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย

ประเด็น การดำเนินงานของรัฐบาลที่จะส่งเสริมสถานภาพสตรี

“...ทุกครั้งที่มีการสำรวจเรายังพบว่าโอกาสของสตรีนั้น แม้ว่าในเรื่องการศึกษาดีขึ้นมาก และจนขณะนี้ตัวเลขของผู้หญิงที่เรียนในระดับที่สูงขึ้นนั้น อาจจะมีสัดส่วนมากกว่าผู้ชายแล้วด้วยซ้ำ การเข้าสู่การทำงานก็ดูมีความเท่าเทียมมากขึ้น แต่ก็ยังพบความจริงว่าค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือนและในเรื่องอื่นๆ นั้น ถ้าเทียบกับผู้ชายแล้ว ยังมีลักษณะซึ่งบ่งบอกว่าอาจจะยังมีการเลือกปฏิบัติอยู่ คือต่ำกว่า และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเข้าสู่การเป็นผู้บริหารระดับสูงนั้น ก็จะพบว่าสัดส่วนของผู้หญิงนั้นก็ลดลงไป ถ้าเทียบกับในช่วงที่เข้ามาสู่การทำงาน เพราะฉะนั้นการดำเนินการในเรื่องของการสนับสนุนส่งเสริมสถานภาพสตรีนั้น ก็จะเป็นเรื่องทางรัฐบาล และก็มีความหวังว่าภาคเอกชน และพี่น้องประชาชนก็จะช่วยกันสนับสนุนอย่างต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งการปรับทัศนคติในส่วนของสังคมไทยที่มีต่อสตรีให้สอดคล้องกับการที่จะส่งเสริมสถานภาพสตรีอย่างแท้จริง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานด้านสังคมของรัฐบาล ในส่วนของการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน

“...ผมอยากจะเรียนย้ำว่าในเรื่องนี้คงไม่ใช่ภาระหน้าที่ของภาครัฐอย่างเดียว จะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา จะเป็นหน่วยงานต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจน และผมได้ย้ำไปแล้วว่าต่อไปนี้จะนโยบายด้วยว่าในเรื่องของการสนับสนุนงบประมาณที่ทำยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัดนั้น ขอให้มีการสรุปตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสังคม เด็กและ

เยาวชนเข้าไป เพื่อที่เราจะสามารถกระตุ้นให้ทั้งจังหวัด ให้ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องนั้น มาร่วมกันผลักดันงานทางด้านเด็กและเยาวชนให้เป็นไปในลักษณะที่มีความสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การดำเนินงานด้านการศึกษารัฐบาล ในส่วนของการทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา

“...ส่วนสุดท้ายก็คือเรื่องของการทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เราจะเน้นก็คือการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ซึ่งเราได้มีการประเมินตัวเลขออกมาอย่างชัดเจนแล้วว่า สถานศึกษาที่ได้โอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ปรากฏว่ามีคุณภาพมาตรฐานหลังจากการถ่ายโอนไปแล้วดีเท่าเดิม หรือดีขึ้น ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการที่เราให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแลสถานศึกษามากขึ้นนั้น จะช่วยในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น...” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของความหมายที่ว่า “การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จมิได้ หากมิได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย” นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการดำเนินงานของรัฐบาลที่จะส่งเสริมสถานภาพสตรี ทั้งในเรื่องของการส่งเสริมโอกาสของสตรีในการเข้าสู่การทำงาน ตลอดจนค่าตอบแทนสนับสนุนส่งเสริมให้สตรีมีโอกาสได้รับค่าตอบแทนในระดับที่เป็นธรรมมากขึ้น ซึ่งประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีเน้นว่ารัฐบาลหวังว่าภาคเอกชน และพี่น้องประชาชนจะช่วยกันสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง จากนั้นในตัวอย่างที่ 2 ในส่วนของการดำเนินงานด้านสังคมของรัฐบาล เกี่ยวกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน นายกรัฐมนตรีย้ำว่าเรื่องนี้ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของภาครัฐอย่างเดียว แต่สถาบันครอบครัว สถาบันทางศาสนา และโดยเฉพาะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ คือสามารถบรรจุเรื่องเด็กและเยาวชนเป็นนโยบายด้วย โดยจะสนับสนุนงบประมาณยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดนั้นๆ โดยนายกรัฐมนตรีขอให้มีการสรุปตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสังคม เด็กและเยาวชนเข้าไป เพื่อที่จะสามารถกระตุ้นให้ทั้งจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมกันผลักดันงานทางด้านเด็กและเยาวชนให้มีความสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้นต่อไป ส่วนประเด็นสุดท้ายในการดำเนินงานด้านการศึกษารัฐบาล ที่ดำเนินการจัดทำระบบการบริหารจัดการใหม่ทางด้านการศึกษา นายกรัฐมนตรีระบุว่า จะเน้นการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพราะการให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแลสถานศึกษามากขึ้นจะช่วยในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดี

กล่าวโดยสรุป ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวเพื่อต้องการสร้างความรู้สึกร่วมของการมีส่วนร่วมในการช่วยกันพัฒนาชาติบ้านเมือง สร้างความรู้สึกร่วมของความเป็นพวกพ้องเดียวกันอีกด้วย โดยมีการเน้นย้ำถึงภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่างๆ รวมไปถึงการใช้ถ้อยคำภาษาในลักษณะของการขอความร่วมมือ เป็นการสร้าง “อุดมการณ์ความเป็นพวกพ้องเดียวกัน” นอกจากนี้ยังสร้างภาพที่ดีแก่รัฐบาลเองว่า ให้ความสำคัญกับบุคลากรหน่วยงานทุกๆ ฝ่าย ยกความดีความชอบให้กับทุกๆ คน ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ประชาชนก็ได้นำมารวมไว้ในกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานของรัฐบาล ทั้งหมดนี้สามารถสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นแก่รัฐบาล ในการที่จะได้รับความเห็นดีเห็นชอบจากประชาชน เพราะการทำงานต่างๆ เหล่านี้ มีปลายทางก็เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั่นเอง ทั้งนี้ หากงานต่างๆ ประสบความสำเร็จด้วยดี ก็จะเป็นผลงานของทุกๆ คน เป็นความร่วมมือร่วมใจ และความรับผิดชอบของทุกๆ คนที่ช่วยกัน

‘

2.4 การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับการลงนามในเอกสารงานด้านอื่นๆ ในสภาวะที่บ้านเมืองมีปัญหา

“...ปกติเดิมผมก็เซ็นทุกที่อยู่แล้วครับ เพราะว่าอยู่ที่กรุงเทพฯ ก็เซ็นที่บ้านจนถึง 5 ทุ่มเกือบทุกคืนอยู่แล้วนะครับ ส่วนเรื่องของการประชุมนี้ซึ่งยังชุลลิกอยู่บ้าง ก็ติดตามใกล้ชิด สืบดาห์ที่ผ่านมานอกจากไปดูเรื่องภัยแล้งแล้วนี้ ก็ติดตามใกล้ชิดนโยบายทั้งเรื่องการต่างประเทศ เศรษฐกิจเพื่อนบ้าน งานของ ส.ส.ส. ซึ่งมีโครงการใหม่ๆ มีการอนุมัติ ผมติดตามอยู่ตลอด แล้วก็รวมทั้งสถานการณ์เศรษฐกิจ ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมด้วย...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงหน้าที่ของรัฐบาล

“...อยากจะทำรับว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว รัฐบาลก็เดินหน้าทำงานตามปกติครับ เพราะว่าเราถือว่าเป็นความรับผิดชอบในการที่จะต้องผลักดันแก้ไขปัญหาดังๆ ซึ่งยังมีอยู่มากในเรื่องของเศรษฐกิจ ในเรื่องของสังคม ไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของการเมืองเพียงอย่างเดียว...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงงานด้านต่างๆ

“...ความจริงต้องเรียนนะครับว่ายังมีบริษัทใหญ่ๆ ที่แสดงความสนใจที่จะมาลงทุนในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และช่วงนี้ก็ต้องมีการรอดูสถานการณ์ ซึ่งรัฐบาลก็จะเร่งแก้ไขนะครับ...”

“...งานของรัฐบาลนั้นผมอยากจะเรียนครับว่า สืบดาห์ที่ผ่านมา ไม่ใช่เฉพาะเรื่องเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้าต่างประเทศ เรื่องสังคม หรือ ปัญหาใหญ่ๆ ในเชิงโครงสร้างนั้น มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง...”

“...เรื่องงานต่างประเทศนั้น ก็ขอเรียนว่า สัปดาห์ที่ผ่านมาก็ยังมีการมาเยือนของนายกรัฐมนตรีของจอร์เจีย และความจริงในสัปดาห์ต่อไป ยังมีผู้นำประเทศ ซึ่งมีกำหนดการที่จะเดินทางมานะครับ แต่ว่าก็คงจะรอดูสถานการณ์อีกกระยะหนึ่ง เพราะฉะนั้นงานทางด้านการต่างประเทศเองก็มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีถึงการะหน้าที่ของรัฐบาล

“...สำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับด้านอื่นๆ ก็มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อย่างที่ผมเขียนไปโดยตลอดเลยว่าแม้ว่าจะมีวิกฤตการณ์ ปัญหาในทางการเมืองการชุมนุมทางการเมืองอยู่ แต่รัฐบาลก็ทำงานตามปกติอย่างต่อเนื่องต่อไปด้วย ในเรื่องของนโยบายสำคัญๆ ต่างๆ...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายของวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล ในชุดความหมาย “การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้าต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม” ตามประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงการทำงานของตนเองว่าในส่วนองงานเอกสารต่างๆ ตนเองนั้นยังคงปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้วโดยจะทำงานจนถึงเวลา 23 นาฬิกาเกือบทุกคืน ส่วนเรื่องของการประชุมอาจติดขัดแต่ก็พยายามติดตามอยู่ตลอด ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าการเดินหน้าทำงานตามปกติของรัฐบาลเป็นความรับผิดชอบในการที่จะต้องผลักดันแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งยังมีอยู่มาก มิใช่เฉพาะในเรื่องของการเมือง แต่ยังมีเรื่องของเศรษฐกิจ และสังคม หรืองานด้านต่างประเทศที่นายกรัฐมนตรีของจอร์เจีย มาเยือนประเทศไทย หรือผู้นำประเทศอื่นๆ ซึ่งมีกำหนดการที่จะเดินทางมา รัฐบาลก็ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องแม้ว่าสถานการณ์การชุมนุมยังคงมีอยู่

กล่าวโดยสรุป ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวหลังจากที่การชุมนุมเริ่มขยายตัว และมีการตั้งเวทีปราศรัยปักหลักกันที่แยกสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ผู้สร้างวาทกรรมจึงพูดถึงแนวทางการทำงานตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อบอกประชาชนว่าไม่ว่ารัฐบาลอาจจะต้องทำงานด้วยความยากลำบากเพียงใด นอกเหนือจากการบริหารบ้านเมืองในภาวะปกติแล้ว แต่แม้จะเกิดภาวะวิกฤติ รัฐบาลก็จะยังคงเดินหน้าปฏิบัติงานต่างๆ ตามที่สัญญาไว้กับประชาชนต่อไป การกล่าวเช่นนี้สามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้นายกรัฐมนตรีได้มาก

2.5 การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไขปัญหายั่งยืน

ประเด็น การปฏิรูปประเทศไทย

“...ความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ขณะนี้หลังไหลเข้ามามากครับ มองเห็นว่าการแก้ปัญหาสถานการณ์ปัจจุบันไม่ได้มีคำตอบปลายทาง อยู่ที่เรื่องของการจะยุบสภาหรือไม่ยุบสภา แต่ต้องการที่จะใช้โอกาสนี้ในการพลิกไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องของโครงสร้างความเป็นธรรม อย่างเป็นระบบ ผมได้มีโอกาสพบปะกับหลายกลุ่มที่เป็นองค์กรภาคประชาชน และทำข้อเสนอมา เขาจะใช้คำว่า การปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งผมได้ตอบรับในหลักการว่าเรื่องนี้ต้องดำเนินการครับ แม้ว่าจะไม่เสร็จอยู่ในอายุของรัฐบาลชุดนี้ แต่รัฐบาลพร้อมที่จะเริ่มต้นกระบวนการนี้ให้เกิดความเข้มแข็งที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหของพี่น้องประชาชนคนทั่วไปอย่างยั่งยืน อย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้ก็จะมีการระดมกำลังของภาคประชาชนในส่วนต่างๆ นั้น จัดทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมาย ที่ว่า “การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไขปัญหายั่งยืน” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ว่าการยุบสภาหรือไม่นั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหของบ้านเมืองในขณะนี้ได้ แต่การแก้ไขปัญหที่แท้จริง คือ เรื่องของโครงสร้างความเป็นธรรม ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวว่างค์กรภาคประชาชน ได้มีการทำข้อเสนอ ที่เรียกว่า “การปฏิรูปประเทศไทย” ซึ่งตนเองนั้นตอบรับในหลักการและพร้อมที่จะเริ่มต้นกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ วาทกรรมชุดนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสร้างความหมายว่า การแก้ไขปัญหแบบยั่งยืน โดยการแก้ปัญหทางการเมือง ด้วยการการยุบสภาหรือไม่นั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหของบ้านเมืองได้ แต่ต้องมีการแก้ไขปัญห เรื่องของโครงสร้างความเป็นธรรม ซึ่งข้อเสนอ ที่เรียกว่า “การปฏิรูปประเทศไทย” เป็นแนวทางที่จะเริ่มต้นกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2.6 แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการชุมนุม

“...เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ และเหตุการณ์ที่มีความวุ่นวายที่ผ่านมา ก็เป็นที่คาดการณ์ครับว่า ในไตรมาสที่ 2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนนี้และเดือนมิถุนายนนั้น ผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุดก็คงจะเป็นภาคการท่องเที่ยวและความเชื่อมั่นของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นแม้ว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจใน 3 เดือนแรก

จะอยู่ที่ร้อยละ 12 แต่ว่าประมาณการณืทั้งปี ซึ่งถ้าหากว่า เป็นเหตุการณ์ปกติก็หมายความว่าเศรษฐกิจน่าจะได้อะไรถึงเกือบ 6-7 เปอร์เซ็นต์ เราก็ยังคงประมาณการเอาไว้ว่า คงจะเป็นอยู่ในระหว่าง 3.5-4.5 เปอร์เซ็นต์สำหรับปีนี้ ซึ่งรัฐบาลก็จะได้แรงในการที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการลงทุนในโครงการไทยเข้มแข็ง

“...เครื่องมือสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจก็ต้องงบประมาณ งบประมาณปีนี้ รัฐบาลได้จัดไว้ที่ 2 ล้าน 7 หมื่นล้านบาท เป็นงบประมาณขาดดุลประมาณ 4 แสนกว่าล้าน ซึ่งงบประมาณนี้ เป็นงบประมาณที่นำเอาเรื่องของการงบประมาณ หรือการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติเช่นเดียวกัน ที่พูดเช่นนี้ก็ มี 2 เหตุผลครับ เหตุผลแรกก็คือในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปีที่แล้ว รัฐบาลคิดว่าอาจจะมีความจำเป็นที่จะต้องกู้เงินพิเศษเป็นกรณีพิเศษนั้นถึง 800,000 ล้านบาทเพื่อเข้ามากระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ว่าหลังจากที่การบริหารงานผ่านไปประมาณ 1 ปี ปรากฏว่าเศรษฐกิจเติบโตเข้มแข็งขึ้นตัวได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นความจำเป็นในการที่จะกู้ยืมเงินพิเศษ 400,000 ล้านบาทหลัง ซึ่งเดิมจะออกเป็นพระราชบัญญัติ นั้นก็ไม่มีมีความจำเป็นอีกต่อไป แต่โครงการที่จะมีการดำเนินการในการใช้เงินกู้ตรงนั้น ซึ่งเป็นโครงการไทยเข้มแข็ง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของถนน หนทาง แหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล และเรื่องอื่นๆ นั้น ยังเป็นความตั้งใจของ รัฐบาลที่จะลงทุนอยู่ โดยเดิมนั้นการใช้งบประมาณก็จะใช้ในช่วง 3 ปีข้างหน้า...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการขาดดุลงบประมาณ

“...สำหรับการขาดดุลประมาณ 400,000 กว่าล้านนั้น ก็อยากจะขอเรียนว่า เป็นการขาดดุลซึ่งจะทำให้หนี้สาธารณะของประเทศนั้น ยังอยู่ในระดับซึ่งควบคุมได้ จริงๆ แล้วก่อนหน้านี้ในช่วงเริ่มต้นวิกฤตมีการประมาณการณืกันว่า หนี้สาธารณะของประเทศ พอสิ้นปีนี้อาจจะต้องเกินร้อยละ 50 ของรายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์มวลรวม ขณะนี้จะไม่ถึงร้อยละ 50 แล้ว และคาดว่า จะสามารถบริหารจัดการให้เริ่มลดลงได้ในระยะเวลาต่อไป ซึ่งถ้าเทียบเคียงกับหลายประเทศในโลกในขณะนี้ หนี้ของประชาชนที่ติดตามข่าวสารจะทราบว่า ประเทศในยุโรปก็ดี และอีกหลายประเทศก็ดี ซึ่งดำเนินมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจกำลังประสบปัญหาอย่างมากในเรื่องหนี้สาธารณะ ซึ่งเกินเลยไปถึงร้อยละ 70-80 ร้อยละ 100 หรือเกินร้อยละ 100 ก็ยังมี ก็ขอให้มีความมั่นใจกับพี่น้องประชาชนว่า สำหรับกรณีของประเทศไทยนั้นไม่เป็นปัญหาอย่างแน่นอน นั่นก็คือเรื่องของงบประมาณและเรื่องของเศรษฐกิจที่ได้มีการผ่านความเห็นชอบในวาระที่ 1 ของสภาผู้แทนราษฎรในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งกระบวนการงบประมาณที่ดำเนินการไปราบรื่นเช่นนี้ก็มีส่วนสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นในสายตาของประชาคมโลกด้วย เพราะว่าเราเพิ่งผ่านเหตุการณ์วิกฤตที่ร้ายแรงมา...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายที่ว่า “แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้” นายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่าง โดยกล่าวถึงผลกระทบทาง

เศรษฐกิจจากการชุมนุมว่า เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบช่วง โดยเฉพาะช่วงเดือนพฤษภาคม และเดือนมิถุนายนนั้น ภาคการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยจากที่ประมาณการณ์ทั้งปี ไว้ว่าเศรษฐกิจจะโตได้ถึงเกือบ 6-7 เปอร์เซ็นต์ในสถานการณ์ปกติ แต่เมื่อสถานการณ์ไม่ปกติ จึงประมาณการ เศรษฐกิจจะโตในระหว่าง 3.5-4.5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งรัฐบาลจะได้เร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยมีแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการลงทุนในโครงการไทยเข้มแข็ง ที่มาจากงบประมาณปี 2554 ที่ได้ดำเนินการไปแล้วซึ่งรัฐบาลได้จัดไว้ที่ 2,070,000 ล้านบาท ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของถนนหนทาง แหล่งน้ำ โรงเรียน โรงพยาบาล ที่ความตั้งใจของรัฐบาลที่จะลงทุนทำในส่วนนั้นต่อไป จากนั้น นายกรัฐมนตรีแจ้งว่าตัวเลขหนี้สาธารณะของประเทศ มีไม่ถึงร้อยละ 50 และคาดว่ารัฐบาลจะสามารถบริหารจัดการให้เริ่มลดลงได้ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถสร้างความเชื่อมั่นในสายตาของประชาคมโลกได้อย่างดี

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เกิดขึ้นหลังจากสถานการณ์การชุมนุมได้ยุติลงแล้ว ดังนั้น ผู้สร้างวาทกรรม จึงออกมากล่าวถึงแนวทางในการเดินหน้าเพื่อประเทศชาติต่อไป โดยระบุว่าแม้ ปัญหาทางเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นจากการชุมนุม แต่นายกรัฐมนตรีสามารถที่จะให้ความมั่นใจแก่ประชาชนได้ว่าจะสามารถบริหารจัดการสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้ดี สะท้อนภาพลักษณ์ ความเป็นผู้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา

2.7 รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณ ปี 54

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณ ปี 2554

“...สิ่งที่เราทำก็คือว่านำเอาการลงทุนประมาณ 100,000 ล้านบาท จากพ.ร.บ.กู้เงินนั้นกลับมาสู่ระบบงบประมาณ ก็หมายความว่า ที่ได้มีการขาดดุลเพิ่มเติมขึ้น ก็มีการนำเอาโครงการตรงนั้นมา 100,000 ล้านบาท และในปีงบประมาณอีก 2 ปีถัดไป งบประมาณปี 55 ปี 56 ก็จะสามารถเดินหน้าตามแผนของการลงทุนตามโครงการไทยเข้มแข็งได้ ต้องชี้แจงอย่างนี้ครับ เพราะว่าพี่น้องประชาชนในพื้นที่หลายพื้นที่จะทราบว่า มีอะไรบ้างอยู่ในแผนของการลงทุนไทยเข้มแข็ง แต่ขณะนี้อาจจะไม่ปรากฏอยู่ในรายการงบประมาณปี 54 ก็ขอให้มีความมั่นใจว่าโครงการเหล่านั้นคือโครงการที่จัดลำดับความสำคัญไว้สูงสุดสำหรับการลงทุนในปี 55 และปี 56...”

“...ผมขอเรียนครับว่าจากการที่เราดึงเอาการลงทุนเข้ามาในงบประมาณปี 54 นี้ก็ทำให้สัดส่วนงบประมาณในด้านการลงทุนของงบประมาณทั้งหมดปีนี้ขยับกลับขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16 ซึ่งที่จริงแล้วเราอยากจะให้เกินร้อยละ 20 แต่ในช่วงวิกฤตนั้นก็ต้องมีการตัดการลงทุนลงมา เพราะว่าขาดรายได้จากภาษีอากร ปีที่แล้วลดต่ำลงเหลือเพียงร้อยละ 12 เพราะฉะนั้นงบประมาณนี้ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ยืนยันถึงการย้อนกลับเข้าสู่ภาวะความเป็นปกติ อย่างไรก็ตามครับ มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่ารายจ่ายประจำ ซึ่งขณะนี้สูงถึง

ร้อยละ 80 ของงบประมาณทั้งหมด จะเป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่ ผมขอเรียนครับว่า รายจ่ายประจำในที่นี้ไม่ได้มีเฉพาะในเรื่องของเงินเดือน หรือการบริหารของราชการ แต่จะรวมรายจ่ายสำคัญตามนโยบาย ซึ่งรัฐบาลมุ่งที่จะสร้างสวัสดิการให้กับพี่น้องประชาชน...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการใช้งบประมาณปี 54 ในโครงการต่างๆ

“...เพราะฉะนั้นงบประมาณที่จัดไว้สำหรับปี 54 นั้น ก็ยังเป็นงบประมาณที่จะดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี จะเป็นงบประมาณที่ดูแลในเรื่องของเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุกับพี่น้องประชาชนกว่า 5 ล้านคน มีการจัดเบี้ยสำหรับคนพิการ 800,000 กว่าคน มีเรื่องของการเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี ซึ่งเดิมเป็นโครงการ 30 บาทนั่นเอง มีการจัดงบประมาณไว้สำหรับการประกันรายได้เกษตรกร ซึ่งจะเพียงพอต่อการดูแลเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยเฉพาะในส่วน of ข้าว นั้นสามารถที่จะดำเนินการในเรื่องของการประกันรายได้ได้ 2 รอบเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นงบประมาณทั้งหมดนี้ จะเป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ นำในเรื่องของโครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ มีการเดินหน้าในเรื่องของการดูแลสวัสดิการของพี่น้องประชาชนเป็นสำคัญ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และดำเนินการในเรื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายที่ว่า “รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณ ปี 54” นายกรัฐมนตรีระบุว่า ได้นำเอาการลงทุนประมาณ 100,000 ล้านบาท จาก พ.ร.บ.กู้เงิน กลับเข้าสู่ระบบงบประมาณ ซึ่งในปีงบประมาณอีก 2 ปีถัดไป คือ งบประมาณปี 55 ปี 56 รัฐบาลจะสามารถเดินหน้าตามแผนของการลงทุนตามโครงการไทยเข้มแข็งได้ ซึ่งขณะนี้โครงการนี้ยังไม่ปรากฏอยู่ในรายการงบประมาณปี 54 แต่จะเป็นโครงการที่มีความสำคัญสูงสุดในการลงทุน 2555 และปี 2556 อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรียังชี้แจงเพิ่มเติมว่า การดึงเอาการลงทุนเข้ามาในงบประมาณปี 2554 ทำให้สัดส่วนงบประมาณในด้านการลงทุนของงบประมาณทั้งหมดปีนี้ ชัยกลับขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16 ซึ่งบ่งชี้ว่าโครงสร้างทางการเงินการคลังเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะความเป็นปกติ จากนั้นจึงชี้แจงว่าในส่วน of รายจ่ายประจำ ซึ่งสูงถึงร้อยละ 80 ของงบประมาณทั้งหมดนั้น ไม่ได้มีเฉพาะในเรื่องของเงินเดือน หรือ การบริหารของราชการ แต่จะรวมรายจ่ายสำคัญตามนโยบายที่จะสร้างสวัสดิการให้กับประชาชน ดังนั้นงบประมาณปี 2554 จึงเป็นงบประมาณที่จะดูแลในเรื่องของการเรียนฟรี 15 ปี เบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ การเพิ่มงบประมาณต่อหัวในโครงการรักษาพยาบาลฟรี การประกันรายได้เกษตรกร ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่างบประมาณปี 2554 ทั้งหมดนี้ เป็นงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการฟื้นตัวทาง

เศรษฐกิจ และช่วยให้โครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนนำมาดูแลสวัสดิการของประชาชน และดำเนินการในเรื่องของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวถึงแนวทางหนึ่งที่จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ คือ การผลักดันให้งบประมาณ ปี 2554 ดำเนินไปตามปฏิทินปีงบประมาณ เพราะ รัฐบาลจะสามารถเดินหน้าโครงการไทยเข้มแข็ง อันเป็นการลงทุนครั้งสำคัญ ของชาติที่จะมีส่วนสร้างเศรษฐกิจไทยได้ และช่วยให้โครงสร้างทางการเงินการคลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนนำมาดูแลสวัสดิการของประชาชน การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็น การกล่าวเช่นนี้ เป็นการย้าภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีว่า มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการ ปัญหาเศรษฐกิจ และมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นการ เรียกร้องให้มีการยุติการชุมนุมทางอ้อม เพราะหากการชุมนุมยังคงยืดเยื้อรัฐบาลก็ไม่สามารถ ดำเนินการต่างๆ ไปตามปีงบประมาณได้อย่างราบรื่น

3. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม

สำหรับ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” ในการวิเคราะห์ทั้ง 3 เดือน พบประเด็นรวม 49 ประเด็น สำหรับวาทกรรมชุดนี้ ผู้วิจัยพบว่าในช่วงแรก คือ ประมาณ เดือนมีนาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวในลักษณะของการชี้แจงกระแสข่าวต่างๆ ที่มีประเด็นคำถาม เกี่ยวกับการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมหลายลักษณะ เช่น การประกาศใช้ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ที่มีการประกาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2553 เนื่องจากเห็นว่าจะมีสถานการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงซึ่งแรกเริ่มนั้นประกาศใช้ เฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งหมดและบริเวณทล 7 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรสาคร, สมุทรปราการ, นครปฐม, ฉะเชิงเทรา, พระนครศรีอยุธยา รวมไปถึงกระแสข่าวว่า รัฐบาลเองก็เตรียมประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) ที่มีการตั้งข้อสังเกตว่ากฎหมายฉบับนี้เปิดทางให้มีการสลายการชุมนุมได้ อย่างไรก็ตามใน เวลาต่อมาช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม เมื่อการชุมนุมทวีความรุนแรงขึ้น มีเหตุระเบิดตาม สถานที่ต่างๆ บ่อยครั้ง และสถานการณ์อื่นๆ ที่กระทบต่อความมั่นคง รัฐบาลจึงต้องประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ในพื้นที่กรุงเทพฯ และบริเวณทล โดยอาศัยอำนาจตามพระ รชากำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และกฎหมายนี้เองที่มีความ เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับปฏิบัติการสลายชุมนุมคนเสื้อแดงทั้งสองครั้ง การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ตลอดจนการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ กับคนเสื้อแดง ฯลฯ ซึ่งนายกรัฐมนตรีมีข้อชี้แจงต่างๆ

แก่ประชาชน ทั้งนี้จากทั้งสามเดือนนายกรัฐมนตรี มีการให้ความหมายของปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ทั้งสิ้น 15 ชุดความหมาย โดยผู้วิจัยขอนำเสนอจากประเด็นตัวอย่างที่สะท้อนความหมายชัดเจนมากที่สุดดังต่อไปนี้

3.1 การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง เพื่อป้องกันเหตุ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวทางของการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง

“...การทำงานของภาครัฐนั้น ในสัปดาห์ที่ผ่านมาคือได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และอีกหลายอำเภอในจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งการประกาศนี้ อย่างที่ผมทำความเข้าใจมาโดยตลอดครับ เป็นมาตรการในลักษณะของการป้องกันเหตุ หรือพยายามที่จะจัดระบบเพื่อให้เราสามารถเข้าไประงับเหตุ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงได้นะครับ ไม่ได้เป็นการไปละเมิดสิทธิของพี่น้องประชาชนในการที่จะมาชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งรัฐบาลได้ยืนยันมาตลอดนะครับ ว่าสามารถที่จะทำได้ ก็ต้องเรียนครับว่าหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง และในช่วง 2 วันที่ผ่านมา ซึ่งเป็นช่วงที่มีผู้ชุมนุมเดินทางมาจากต่างจังหวัดเข้าสู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้น ต้องขอขอบคุณครับว่าทุกอย่างนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างของความหมายชุดแรกนี้ นายกรัฐมนตรีต้องการชี้แจงว่าในปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมนั้น ในส่วนของ “การประกาศใช้กฎหมายความมั่นคง” ก็เพราะต้องการที่จะป้องกันเหตุร้าย เป็นการจัดระบบการทำงานให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าไประงับเหตุได้ จากนั้นนายกรัฐมนตรีเสริมว่ารัฐบาลดำเนินการในทิศทางที่ถูกต้องแล้ว เพราะเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (พ.ร.บ.ความมั่นคง) การเดินทางเข้ามาชุมนุมของคนเสื้อแดงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เสริมถึงการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวนี้ว่า ที่ดำเนินการประกาศใช้เพราะมีเสียงเรียกร้องจากประชาชนให้รัฐบาลนำกฎหมายเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อย

กล่าวโดยสรุป พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวในลักษณะที่ชี้แจงว่า การดำเนินการตาม พ.ร.บ.ความมั่นคง จะมีแนวทางเพื่อป้องกันเหตุเท่านั้น ตามแนวคิดที่ว่ารัฐสภาไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม และเป็นไปตามอุดมการณ์การต่อต้านความรุนแรง

3.2 การประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต้องเป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีข่าวลือว่ารัฐบาลเตรียมประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน

“...พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่ใช่ยื่นก็อยากประกาศก็ประกาศได้ เป็นพระราชกำหนดที่ระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจน คือต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน เห็นแล้วว่าจะมีปัญหาก่อเกิดขึ้น หรือปัญหาก่อขึ้นแล้วจึงจะมีการประกาศ และถ้ามีการประกาศก็เช่นเดียวกันครับ ไม่ได้หมายความว่า จะดำเนินการอะไรได้ตามใจชอบนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างปฏิบัติการเมื่อเดือนเมษายนปี 2552 ที่รัฐบาลเข้าสลายการชุมนุม

“...เดือนเมษายนปีที่แล้ว การประกาศใช้พระราชกำหนดนั้น เราก็ได้เพียงแต่นำเอากำลังต่างๆ เข้ามาเพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติ จะเห็นว่าเมื่อเมษายนปีที่แล้วการชุมนุมในช่วงสุดท้ายที่ทำเนียบรัฐบาลก็ไม่ได้มีการเข้าไปสลายนะครับ แต่ว่าทำด้วยลักษณะของการเข้าไปเจรจาเพื่อทำความเข้าใจหลังจากที่เราเปิดถนนหนทางต่างๆ ซึ่งเป็นปัญหาในเหตุการณ์ปีที่แล้วได้” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ เกิดกระแสข่าวถึงการเตรียมประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) และมีความเป็นห่วงว่ากฎหมายนี้เป็นช่องทางของรัฐที่จะใช้วิธีการสลายการชุมนุม หรือกระทำการรุนแรงกับคนเสื้อแดง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีได้ปฏิเสธอย่างชัดเจนโดยระบุว่ากฎหมายนี้ไม่สามารถประกาศได้ตามอำเภอใจ แต่ต้องมีสถานการณ์ที่จำเป็นจริงๆ หรือสถานการณ์ได้ดำเนินไปแล้ว กับทั้งยังย้ำให้ประชาชนมั่นใจว่าแม้ว่าหากประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวไปแล้ว ก็มีใ้ว่ารัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่จะอาศัยกฎหมายเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยง่าย พร้อมกับยกตัวอย่างในประเด็นถัดมา ถึงการแก้ไขสถานการณ์การชุมนุมเมื่อเมษายนปี 2552 เพื่อให้ประชาชนเห็นว่า แม้รัฐบาลจะประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อจัดการกับการชุมนุม แต่ผลสรุปจะเห็นว่าภาครัฐไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้นกับประชาชนเลย ถือเป็นความสำเร็จของรัฐบาลในการจัดการแก้ไขปัญหา ซึ่งประชาชนสามารถวางใจและมั่นใจได้ว่าสำหรับสถานการณ์ในปีนั้น แม้หากมีการประกาศใช้ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะระมัดระวังในการใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างถึงที่สุด โดยมีลักษณะของการปฏิบัติ โดยเริ่มจากใช้วิธีการประกาศก่อน ซึ่งแนวปฏิบัติก็เป็นไปตามหลักสากล

คือ ขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุม แต่หากมีการจลาจล เช่น มีการใช้ความรุนแรงเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ก็ต้องเข้าไประงับเหตุตรงนั้น

ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการให้ความมั่นใจว่ารัฐบาลจะไม่ดำเนินการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) โดยไม่จำเป็น เป็นวาทกรรมเพื่ออธิบายว่ากฎหมายนี้ไม่สามารถประกาศใช้ได้ตามอำเภอใจ แต่จะต้องมีสถานการณ์ที่จำเป็นจริงๆ ตาม “อุดมการณ์การต่อต้านความรุนแรง” ที่นำเสนอเรื่อยมา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในเวลาต่อมา รัฐบาลได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม ภายหลังประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ทั้งในวันที่ 10 เมษายน และ 19 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีจึงสามารถสร้างวาทกรรมให้นักแน่นขึ้นว่า รัฐบาลได้ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม เพราะเห็นว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ขณะเดียวกันยังสะท้อนว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้นมีความรุนแรงมากขึ้น จนรัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมายตาม พ.ร.ก.ฉุกเฉิน นั้นเอง

3.3 การสลายการชุมนุมตามแนวทาง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต้องยึดหลักการสากล

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางการสลายชุมนุมภายใต้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...โดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้ แต่การสลายการชุมนุม ศาลก็จะเขียนไว้ชัดเจนอีกเช่นเดียวกันในคำวินิจฉัยว่า ไม่ใช่ถ้าภาคีรัฐบาลบอกจำเป็นจะสลายการชุมนุมแล้ว จะใช้วิธีการใดก็ได้ ศาลก็ได้เขียนชัดเจนว่าต้องยึดหลักสากล ซึ่งการยึดหลักสากลก็คือ การที่จะต้องเริ่มต้นจากการที่จะแจ้งกับผู้ชุมนุมก่อนว่าบางสิ่งที่เราทำอยู่ มันเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ เราก็จะมีการแจ้ง หลังจากนั้นก็จะเตือนครับ ว่าขอให้ผู้ชุมนุมให้ความร่วมมือ ถ้าไม่ให้ความร่วมมือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็จะมีการจัดการจากเขาไปหาหนทางอย่างไร...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น มีประชาชนต้องการให้สลายการชุมนุมแบบเด็ดขาด

“...คือเอาสุดโต่งก่อน กลุ่มคนที่บอกว่าสลายการชุมนุมเด็ดขาด เพราะว่าผิดกฎหมายทนไม่ได้แล้ว นี่ผมต้องบอกว่าเมื่อวานนี้มีเสียงอย่างนี้เข้ามาเยอะมาก ผมก็อยากจะย้ำครับว่า รัฐบาลก็ต้องการบังคับใช้กฎหมาย แต่การบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เป็นไป เพื่อให้บ้านเมืองเกิดความสงบ ถ้าบังคับใช้กฎหมายด้วยวิธีการซึ่งทำให้บ้านเมืองไม่สงบนะครับ ก็ไม่ได้ช่วยให้บ้านเมืองมีลักษณะของการเป็นบ้านเมืองที่รักษากฎหมายอย่างแท้จริงนะครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับการสลายการชุมนุม

“...ผมคิดว่าจริงๆ คำวินิจฉัยของศาลแพ่งก็ดี แล้วก็คำวินิจฉัยศาลปกครอง ซึ่งเราอ้างอิงมาตั้งแต่ต้น ก่อนหน้านี้มันจะเป็นคำตอบ คือคนที่มีอารมณ์ความรู้สึกรุนแรง ก็บอกว่าสู้กับคนที่เขาใช้วิธีการ ซึ่งเราเห็นว่า อ่ามติดอย่างนี้ เราต้องทำแบบเดียวกันหรือเปล่า ไม่มีที่ไหนล่ะครับ อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไปใช้วิธีการนอกกฎหมายได้ คำวินิจฉัยศาลแพ่งเพื่อไม่ให้มีการไปเข้าใจผิดด้วยนะครับที่มีการยื่นร้องมา ท่านไม่ได้บอกว่าห้าม สลายการชุมนุม ขณะเดียวกันท่านก็ไม่ได้บอกว่ารัฐบาลสลายการชุมนุมได้ตามใจชอบ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรี ยังคงกล่าวในบริบทของ กฎหมายพิเศษ คือ พระราชกำหนด การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินสำหรับดำเนินการปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม โดยในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่า การสลายการชุมนุมนั้นสามารถทำได้ แต่ต้องยึดหลักการสากล คือต้องแจ้งผู้ชุมนุมก่อนถึงความจำเป็นที่ต้องใช้ จากนั้นจะทำการเตือนว่าจะมีมาตรการจัดการจากเขาไปหาหนัก เป็นการให้ความมั่นใจว่าปฏิบัติการต่างๆ ย่อมเกิดขึ้นไปตามกฎหมายกำหนด และเกิดขึ้นไปตามระดับของความรุนแรง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่ารัฐและเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยพลการ หรือตามอำนาจการตัดสินใจ หากแต่ยึดหลักการ ที่อ้างอิงจากศาลว่าต้องยึดหลักการ เป็นไปตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ดีเมื่ออย่างเข้าเดือนเมษายน นายกรัฐมนตรีระบุว่ามีความเสี่ยงเรียกร้องจากประชาชนว่าให้สลายการชุมนุมโดยเด็ดขาด แต่นายกรัฐมนตรีได้แสดงจุดยืนว่าการบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไป เพื่อให้บ้านเมืองเกิดความสงบ ดังนั้นวิธีการคือเริ่มจากการประกาศก่อน ว่าขณะนี้การชุมนุมไม่เป็นไปตามกฎหมายแล้วหลังจากนั้นต้องแน่ใจว่าประชาชนทุกคนในที่ชุมนุมรับทราบถึงแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เป็นการโน้มน้าวให้ประชาชนยุติการชุมนุม อย่างไรก็ตามในประเด็นต่อมาเกิดขึ้นหลังจากที่เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าฯ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน นายกรัฐมนตรีจึงมีการกล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยชี้แจงว่าคำวินิจฉัยของศาลแพ่ง และคำวินิจฉัยศาลปกครอง มิได้ห้ามสลายการชุมนุม แต่ก็ได้เปิดโอกาสให้ทำการสลายการชุมนุมได้ แต่หลักการ คือ ต้องเป็นมาตรการที่ใช้เหมาะสมกับสถานการณ์และต้องทำอย่างมีเหตุมีผล เพราะยังมีประชาชนกลุ่มอื่นๆ หลายคนที่ไม่เกี่ยวข้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถกระทำการได้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่จะต้องทำโดยยึดหลักการสากล คือมาตรการจากเบาไปหาหนัก

กล่าวโดยสรุป หลังจากที่นายกรัฐมนตรีสร้างความหมายว่า หากจะประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ก็ต่อเมื่อเห็นว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ดังนั้น เมื่อรัฐบาลมีการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ นายกรัฐมนตรีจึงสร้างความหมายใน

ลักษณะที่ว่า แนวทางในการดำเนินการใช้กฎหมายดังกล่าวยึดตามกติกาสากล คือ จะเริ่มจากมาตรการจากเบาไปหาหนัก สะท้อนภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่ยึดมั่นในกฎหมายอย่างเคร่งครัด

3.4 รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองตามกฎหมาย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการดำเนินการตามพ.ร.ก.ฉุกเฉิน

“...สัปดาห์ถัดจากนี้ไปรัฐบาลจะพยายามดำเนินการเพื่อที่จะนำภาวะของบ้านเมืองนั้นกลับเข้าสู่ความเป็นปกติ จะใช้วิธีการพูดคุย ถ้าถูกปฏิเสธการพูดคุยก็จะมีการบังคับใช้กฎหมาย แต่จะคำนึงถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ทำให้บรรยากาศตึงเครียดหรือเกิดความเสียหาย หรือนำไปสู่ความรุนแรง...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงการสลายการชุมนุมมีแต่จะสร้างความขัดแย้งมากขึ้น

“...อยากจะบอกว่าคนที่บอกว่าเด็ดขาดไปเลยนี้ สมมติว่าทำแล้วเกิดกระทบกระทั่งกัน เกิดการจลาจล เกิดความสูญเสีย ถามว่ามันเป็นประโยชน์ไหม มันมีแต่จะสร้างความเกลียดชัง ความขัดแย้งกันมากยิ่งขึ้น แต่ว่าแน่นอนนะครับ ใครทำผิดกฎหมายนี้เราก็ละเว้นไม่ได้ ต่อไปก็ต้องมีการดำเนินคดี อย่างสมมติว่าวันนี้มีแกนนำซึ่งประกาศชัดเจนว่าไม่เคารพกฎหมาย เราก็ต้องมีการดำเนินการต่อไป...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนคือการรักษากฎหมาย

“...ผมก็เจอคนจำนวนมากซึ่งเขาแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ ส่งไปรษณียบัตรบ้าง มาขอพบผมบ้าง นะครับ ดำเนินการทางอินเทอร์เน็ตบ้าง จำนวนไม่ใช่น้อยๆ นะครับ ก็เป็นหลักหมื่นหลักแสนแล้วเหมือนกันครับ เป็นไปได้ที่เขาบอกว่าเขาไม่ยอมรับการที่รัฐบาลจะไปจำคุก เพราะมีกลุ่มคนมาสร้างความเดือดร้อนแล้วเรียกร้อง เขาเห็นว่าทำอย่างนั้นต่อไปก็หมายความว่าใครจะเรียกร้องอะไรก็มาสร้างความเดือดร้อนแล้วก็ให้เกิดการจำคุก ผมถึงได้ย้ำ ย้อนกลับไปอย่างนี้ครับว่าสมัยที่เกิดปัญหาล้ำๆ กัน รัฐบาลท่านนายกสมัคร , ท่านนายกสมชาย ผมจะเป็นคนหนึ่งที่บอกว่ารัฐบาลหาทางออก แต่ไม่ใช่ไปทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงหน้าที่ของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.)

“...ผมอยากจะบอกว่าแนวทางการแก้ปัญหาที่เราทำมาตลอดเดือนกว่าๆ มันเป็นการแก้ปัญหาของประเทศ และวันนี้ปัญหาของการเคลื่อนไหว การก่อการร้ายต่างๆ มันไม่ใช่ปัญหาของราชประสงค์ มันเป็นปัญหาของประเทศ เพราะฉะนั้นการจะดำเนินการอะไรเพื่อแก้ปัญหา เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่ว่าแค่มีว่าพื้นที่ราชประสงค์กลับคืนสู่ภาวะปกติ เป้าหมายจะเป็นของรัฐบาล จะเป็นของ ศอฉ. ก็คือนำความปกติและความสงบ

กลับคืนมา ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้หมายความว่า จะทำหรือไม่ทำอะไร แต่อยากจะบอกว่าจะทำหรือไม่ทำอะไรนี้ เป้าหมายสุดท้ายไม่ได้อยู่ที่แค่สี่แยกราชประสงค์อยู่ที่ความสุขของสังคมไทย เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จุดที่ผมต้องยืนยันนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงขอบเขตปฏิบัติของรัฐบาล

“...ศาลย้าอันนี้ทั้งศาลปกครอง ทั้งศาลแพ่ง รัฐบาลอยู่เหนือกฎหมายไม่ได้ แม้จะต่อสู้กับคนที่ทำผิดกฎหมาย รัฐบาลก็ไม่มีสิทธิ์อยู่เหนือกฎหมาย และผมต้องย้ำว่าถ้ารัฐบาลคิดใช้วิธีเหนือกฎหมาย สังคมไม่สงบ สุขครับ สังคมไม่มีวันสงบสุขได้ ถ้ารัฐบาลใช้วิธีเหนือกฎหมายเพียงเพื่อแก้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในห้วงเวลาใดห้วงเวลาหนึ่ง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรี ขอให้ยุติการชุมนุมเพราะรัฐบาลจะยึดหลักการตามกฎหมายต่อไป

“...เวลานี้ก็ไม่ใช่เวลาที่จะมากังวลในเรื่องของสถานการณ์ของตัวเอง แขนงผู้นำชุมนุม ผู้ที่มีหมายจับต่างๆ นั้น เข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมเถอะครับ เพราะว่าสิ่งที่รัฐบาลกำลังทำอยู่ คือการยืนยันว่าทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมาย และไม่เว้นใครทั้งสิ้นครับ ผมก็ดี ท่านรองนายกฯ สุเทพก็ดี เจ้าหน้าที่ทุกคนก็อยู่ภายใต้กฎหมาย อดีตนายกฯ ทักษิณก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย นี่คือนโยบายที่เราสร้างมาตรฐานเดียวที่เป็นความเป็นธรรม ที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ นั้น คลี่คลายไปในลักษณะซึ่งทุกฝ่ายสามารถที่จะยอมรับได้ เพราะฉะนั้นแนวทางตรงนี้คือแนวทางที่รัฐบาลจำเป็นต้องเดินหน้าต่อ...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น เริ่มจากนายกรัฐมนตรีกล่าวว่าช่วงเวลาจากนี้ไป รัฐบาลจะดำเนินการตามกฎหมาย โดยเริ่มจากการพูดคุยก่อน แต่หากมีการปฏิเสธการพูดคุย รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้บ้านเมืองกลับคืนสู่สภาวะปกติ เมื่อมาถึงประเด็นถัดมาซึ่งเกิดขึ้นในเดือนเมษายน นายกรัฐมนตรีได้กล่าวต่อต้านการใช้ความรุนแรงว่ามีแต่จะสร้างความขัดแย้งมากขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจะดำเนินการโดยยึดหลักการทางกฎหมาย ซึ่งหากมีใครกระทำความผิดก็ต้องดำเนินคดี ดังเช่นในประเด็นถัดมาซึ่งนายกรัฐมนตรีอ้างถึงการเรียกร้องจากประชาชนจำนวนมากจำนวนมากหลักแสน ที่ส่งไปรษณียบัตร และเรียกร้องผ่านทางอินเทอร์เน็ต แสดงจุดยืนว่าไม่ต้องการให้รัฐบาลยอมจำนนต่อผู้ที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายกับบ้านเมือง แต่นายกรัฐมนตรีย้ำว่าตนเองจะมีใช้ความรุนแรงเข้าจัดการปัญหา ซึ่งเป็นหลักการที่ยึดมาตั้งแต่ รัฐบาลอดีต นายกรัฐมนตรี รมว. สุขุมวิท และรัฐบาลอดีตนายกรัฐมนตรี สมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งตนเองจะเน้นว่าต้องยึดหลักกฎหมายที่มีลักษณะของการหาทางออก มิใช่การทำตามข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุม

กระทั่งเมื่อถึงเดือนเมษายน หลังจากเกิดเหตุสลายการชุมนุมที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนิน นายกรัฐมนตรีได้ยื่นคำร้องถึงที่ของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการไซสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ว่าแนวทางการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนมาตลอดคือการแก้ปัญหาของประเทศ ซึ่งการชุมนุมเคลื่อนไหวเป็นปัญหาของประเทศ ดังนั้นการดำเนินการที่เกิดขึ้นในวันที่ 10 เมษายน ก็เพื่อแก้ไขปัญห และคืนความปกติและความสงบให้กับประเทศชาติ จากนั้นนายกรัฐมนตรีเสริมว่าสิ่งที่รัฐบาลทำมิใช่การกระทำที่อยู่เหนือกฎหมาย เพราะการกระทำเช่นนั้นสิ่งคงจะไม่มีวันสงบสุข หลังจากนั้นในเดือนพฤษภาคม นายกรัฐมนตรี จึงเรียกร้องขอให้ยุติการชุมนุม เพราะในที่สุดทุกคนจะต้องเข้าสู่การดำเนินการทางกฎหมาย และเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เป็นมาตรฐานที่จะทำ ให้เหตุการณ์ต่างๆ นั้น คลี่คลายไปได้ด้วยดี

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้เป็นความหมายที่นายกรัฐมนตรีย้ำบ่อยครั้งชุดหนึ่งในการกล่าวทั้งหมด เพื่อแสดงว่า ไม่ว่าจะเกิดสถานการณ์ใดๆ เกิดขึ้นก็ตาม รัฐบาลทำทุกอย่างเพื่อรักษากฎหมายให้บ้านเมืองเป็นปกติสุข และแม้ว่าในที่สุด รัฐบาลได้ดำเนินการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม แต่นั่นก็เป็นเพราะรัฐบาลมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้เป็นการเน้นภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีตามชุดวาทกรรมหลักที่ว่า นายกรัฐมนตรีเป็น “ผู้รักษากฎหมาย” ดังนั้น จึงถือเป็นความชอบธรรมของรัฐบาล หากว่ารัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะดำเนินการต่างๆ กับผู้ชุมนุม

3.5 กฎหมายความมั่นคงมีหลักการที่เหมาะสมและสามารถป้องกันปัญหาได้ในระดับดี

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกฎหมายความมั่นคง

“...กฎหมายความมั่นคงที่หลายฝ่ายวิพากษ์วิจารณ์ก่อนหน้านี้ ว่าใช้แล้วจะเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ผมคิดว่าได้พิสูจน์แล้วว่า ครั้นได้ช่วยจำกัดไม่ให้เกิดการชุมนุมที่มีคนมาจกขบวนการก่อการร้าย โอกาสสร้างความวุ่นวายได้ดีพอสมควร แม้ว่าจะมีบางเหตุที่เราก็ยังจับตาเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด อย่างเช่นกรณีระเบิดที่เกิดขึ้นเมื่อคืนที่ผ่านมา...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้มีประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเพียงข้อเดียว โดยย้ำว่า กฎหมายความมั่นคงมิใช่กฎหมายที่มีขึ้นแล้วไปละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่กลับช่วยจำกัดมิให้เกิดการชุมนุมมีการ

ฉกฉวยโอกาสเพื่อสร้างสถานการณ์ความวุ่นวายได้ดี ทั้งนี้ วาทกรรมชุดนี้เกิดขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม 2553 ที่รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2553 ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงสร้างความหมายให้เห็นว่าการดำเนินการใช้กฎหมายความมั่นคง เป็นแนวทางที่ดีและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ ทั้งนี้ยังสะท้อนภาพลักษณ์นายกรัฐมนตรี และรัฐบาลสามารถบริหารจัดการตัดสินใจต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นผลชัดเจน

3.6 รัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจง พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จะสามารถป้องกันการเผยแพร่ข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงได้

“...กฎหมายพิเศษจำเป็น ขณะนี้ยังจำเป็นอยู่ การที่เราต้องตั้งด่านแข็งแรง เพื่อที่ทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชน ซึ่งอาจจะถูกชักจูงเข้ามา เราก็จำเป็นต้องใช้ การที่จะช่วยไม่ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกระทบกับความมั่นคง กระทบต่อสถานการณ์ฉุกเฉินจำเป็นต้องใช้ นะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า พ.ร.ก.ฉุกเฉิน มิใช่การควบคุมสื่อ

“...เราไม่ใช่คำว่าควบคุมสื่อละครับ อำนาจตามกฎหมายจะเขียนชัดเจนครับว่าไม่ให้มีการเสนอข่าวสารที่กระทบหรือทำให้สถานการณ์ฉุกเฉินหรือความมั่นคงนี้กระทบกระเทือนในทางที่เสียหาย เพราะฉะนั้น สถานีโทรทัศน์ต่างๆ โดยทั่วๆ ไปก็เสนอรายการตามปกติ ระเบิดระวางเพียงแต่อย่าไปเป็นเหยื่อของคนที่มาปลุกปั่นให้สถานการณ์เลวร้ายลงนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

เมื่อมาถึงประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงการปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมว่าหากมีสถานการณ์ที่กระทบกับความมั่นคงเจ้าหน้าที่ก็จำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมาย ภายใต้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) อย่างไรก็ตาม ประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) มิได้มีขึ้นเพื่อเข้าไปควบคุมสื่อ หากแต่มีสื่อที่นำเสนอข่าวสารที่กระทบต่อความมั่นคงก็อาจต้องบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อเน้นให้ประชาชนรู้สึกถึงความจำเป็นของรัฐบาล รวมไปถึงการได้รับความชอบธรรมจากประชาชนในการยอมรับถึงการพิจารณาดำเนินการปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม นั่นเอง

3.7 ประชาชนเดือดร้อนจนต้องเรียกร้องการสลายชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการชุมนุมที่เวทีราชประสงค์

“...เราจะเห็นว่าลักษณะของปัญหาที่มันเหมือนกับแพร่กระจายไป และก็ทำให้สถานการณ์ของการชุมนุมนั้น ควบคุมค่อนข้างจะไต่ยาก มันเริ่มเปลี่ยนไปในลักษณะที่ถูกชี้นำ จำกัดวงมากขึ้น แน่นอึด รับบังเอิญการจำกัดวง หัวใจของมันตรงนี้อายุที่สี่แยกราชประสงค์ ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางทางเศรษฐกิจการค้าของกรุงเทพฯ ของประเทศไทย มันก็ทำให้เกิดความเดือดร้อนมาก แต่ผมก็อยากจะย้ำนะครับว่า ตรงนี้ที่ขณะนี้ที่เป็นปัญหาก็คือว่า สังคมได้รับข่าวสารมุงที่สี่แยกนี้ และก็มีความคิดว่า การแก้ปัญหา พุดง่าย ๆ กับออกรอคอยการสลายการชุมนุม และนำหนักก็ทิ้งมาที่ทางกองทัพเป็นพิเศษนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายข้างต้น นายกรัฐมนตรีถึงสถานการณ์การชุมนุมบริเวณสี่แยกราชประสงค์ว่าทางเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมได้ค่อนข้างลำบาก เนื่องจากการตั้งด่าน จำกัดการเข้าออก ที่สำคัญบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจการค้าของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นจึงมีเสียงเรียกร้องจากประชาชน โดยเรียกร้องไปถึงกองทัพว่าขอให้มีการสลายการชุมนุม ทั้งนี้ว่าททรมชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงประชาชนโดยตรง โดยหลังเหตุการณ์สลายการชุมนุม 10 เมษายน ผ่านพ้นไปแล้ว รัฐบาลถูกตั้งคำถามจากหลายฝ่ายถึงความเหมาะสม ถูกต้องชอบธรรมของการเข้าสลายการชุมนุมที่ส่งผลให้มีการสูญเสียเกิดขึ้น ทั้งนี้ การกล่าววาทกรรมตามความหมายนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าด้านหนึ่งอาจเสมือนเป็นการแก้ต่าง เพื่อปกป้องตนเองด้วยการสร้างวาทกรรมที่มีความหมายว่า มีกระแสเรียกร้องจากประชาชนผู้เดือดร้อนจำนวนมาก ขอให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม ซึ่งมีได้เกิดจากความต้องการของรัฐบาล หรือตัวนายกรัฐมนตรี แต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้เพื่อสร้างความชอบธรรมให้การดำเนินการกับผู้ชุมนุม ว่าเป็นเพราะประชาชนโดยทั่วไปต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุม ที่สำคัญยังต่อยอดภาพลักษณ์ด้านลบของการชุมนุม รวมไปถึงตัวผู้ชุมนุม ว่าได้สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนอย่างมากจนประชาชนทนไม่ได้อีกต่อไป จนต้องออกมาแสดงจุดยืนเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการสลายการชุมนุม

3.8 สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เข้ามาแก้ไข

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงอำนาจหน้าที่ใน คอจ. ในส่วนของฝ่ายการเมือง

“...การบริหารราชการแผ่นดิน ผมเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร เป็นนายกรัฐมนตรี การบริหารงานต่างๆ ก็ดำเนินการไปตามปกติครับ ผมต้องยันครับ วันนี้ปัญหาของประเทศ ไม่ใช่มีเฉพาะสถานการณ์ฉุกเฉิน มีปัญหาทุกปัญหา ผมทำหน้าที่ไปนะครับ ในการประกาศภาวะฉุกเฉินนี้ ก็จะต้องมีทั้งหน่วยงานที่เข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน และก็โครงสร้างของการจัดลำดับความรับผิดชอบ ในส่วนของบนที่สุดก็ต้องเป็นฝ่ายการเมืองนะครับ ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรีสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการกำกับกับการปฏิบัติงาน และผมเองนั้นแม้ว่ามอบอำนาจท่านรองนายกฯ สุเทพฯ ในฐานะที่ดูแลฝ่ายความมั่นคงหรือว่าเป็นในฐานะผู้กำกับตามกฎหมายฉบับนี้ก็ตาม เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญ ผมก็ยังติดตามและก็ช่วยในการทำงานในการดูแลทุกอย่าง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงอำนาจหน้าที่ใน คอช. ในส่วนของผู้รับผิดชอบการสั่งการหน่วยงานต่างๆ

“...ที่นี้พอถดถอยมากก็จะเป็นสิ่งที่กฎหมายเรียกว่าหัวหน้าผู้รับผิดชอบ หัวหน้าผู้รับผิดชอบก็จะเป็นผู้ที่จะมีอำนาจในการสั่งการหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะในระดับเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ในขณะนี้ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลง เดิมนั้นท่านรองนายกฯ สุเทพท่านรับผิดชอบเลยงานที่จะทำตรงนี้ แต่พอสถานการณ์มันมีพัฒนาการไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีพฤติกรรมของการก่อการร้ายนะครับ จากเดิมซึ่งเหมือนกับการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งอาจจะมีความรุนแรง แต่มันพัฒนามาเป็นลักษณะของการก่อการร้าย ก็ได้ตัดสินใจว่าถ้าเช่นนั้นการกระชับการทำงานในระดับล่าง ในระดับของเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็น ก็เห็นว่าผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะมาทำหน้าที่ตรงนี้ คือท่านผู้บัญชาการทหารบกนะครับ...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงบทบาทหน้าที่ระหว่างฝ่ายการเมืองกับทหาร

“...ผมกับคนที่ทำงานตรงนี้อยู่ในเหตุการณ์ อยู่ในสถานที่ที่ไม่ทราบว่าจะข้างนอกไม่รู้อะไร เล่าให้ฟังอย่างนี้ก็ได้ว่า แต่ละวันอย่างน้อยๆ ที่สุดก็ต้องมีการมาประชุมเป็นประจำในเชิงการติดตามสถานการณ์ 2 ครั้ง อย่างน้อยนะครับ เข้าครั้งและค่าครั้ง และอย่างน้อย 1 ครั้ง ผู้บัญชาการเหล่าทัพต่างๆ อยู่ครบในฐานะที่เป็นกรรมการของ คอช. และก็เรียกว่าเกือบจะตลอดเวลา ท่านผบ.ทบ. ท่านรองผบ.ทบ. เสธ.ต่างๆ อยู่กันครบถ้วน และทุกคนเข้าใจดีว่าภารกิจที่ทำในส่วนของท่านหน้าที่คือเรื่องสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติ คือการปกป้องสถาบันหลักของชาติ และเราก็แยกกัน ส่วนเรื่องการเมืองตรงนี้นั้นท่านไม่ต้องเสี่ยง การเมืองก็แก้ด้วยการเมือง...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างแรก นายกรัฐมนตรีกล่าวหลังจากเหตุสลายการชุมนุม วันที่ 10 เมษายน 2553 ที่บริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนิน โดยชี้แจงอำนาจหน้าที่ของตนเองว่าโดยตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ถือเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร ซึ่งการทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองก็ยังคงดำเนินต่อไป หากแต่ในช่วงเวลาที่มีการใช้ การประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการใน

สถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต้องมีหน่วยงานเข้ามาดูแล ซึ่งมีโครงสร้างของการจัดลำดับความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้รับผิดชอบสูงสุดยังคงเป็นฝ่ายการเมือง ซึ่งมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการกำกับกับการปฏิบัติงาน ส่วนตนเองก็จะติดตามอย่างใกล้ชิด ขณะที่ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการดูแลกำกับการปฏิบัติงานในฝ่ายการสั่งการหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งจากที่เคยเป็นรองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ แต่เมื่อสถานการณ์มีพัฒนาการไปเป็นลักษณะของการก่อการร้าย ดังนั้นในระดับของเจ้าหน้าที่จึงมอบหมายเป็นหน้าที่ของผู้บัญชาการทหารบก จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรียืนยันว่าการทำหน้าที่ของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) จะสามารถตอบคำถามข้อสงสัย ของประชาชน และแก้ไขสถานการณ์ได้ ซึ่งหากมีข้อสงสัยข้อใดก็สามารถพูดคุยกันได้ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงบทบาทหน้าที่ระหว่างฝ่ายการเมืองกับทหารว่าทุกฝ่ายต่างปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยฝ่ายเจ้าหน้าที่ทหารก็ทำหน้าที่ปกป้องสถาบันหลักของชาติ ส่วนฝ่ายการเมืองก็จะแก้ไขปัญหาทางการเมือง

ความหมายชุดนี้เกิดขึ้นช่วงเดียวกับความหมายชุดก่อนหน้านี้ กล่าวคือ หลังจากที่นายกรัฐมนตรี โดยมติคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) โดยมีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ จนในที่สุดเมื่อเกิดเหตุการณ์สลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน 2553 แล้ว ต่อมานายกรัฐมนตรีจึงได้แจ้งถึงการปรับบทบาทใน ศอฉ. อีกครั้ง โดยระบุว่า เพื่อให้การดำเนินการในสถานการณ์มีความรัดกุม เนื่องจากสถานการณ์รุนแรงมากขึ้น มีการปะทะจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ดังนั้น จึงต้องมีบุคคลรับผิดชอบโดยตรง โดยให้ พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผู้บัญชาการทหารบก เข้ามาเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบแทน นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เมื่อวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2553 ตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่พิเศษ 93/2553 ถือเป็นวาทกรรมที่มีความหมายเพื่อสะท้อนว่า การดำเนินการทางกฎหมายและปฏิบัติการต่างๆ รัฐบาลมิได้ทำโดยอำเภอใจ แต่เป็นการตัดสินใจและความรับผิดชอบร่วมกันของทั้งฝ่ายรัฐและฝ่ายทหาร

3.9 รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็น เหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่อนุสรณ์สถาน

“...เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่อนุสรณ์สถาน ที่บริเวณดอนเมือง นะครับ ก็เป็นผลโดยตรงมาจากการที่ ศอฉ. บอกว่าต่อไปนี่เราจะไม่ปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่มีการเคลื่อนที่ เคลื่อนไหวไปในพื้นที่ต่างๆ แน่นอนครับ ในการปฏิบัติการก็มีความจำเป็นที่จะต้องสกัดกั้น ในที่สุดก็เกิดการปะทะกัน และก็เกิดความสูญเสียขึ้น แต่ตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมเรียนยืนยันครับว่า เราได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปกระชับพื้นที่

“...ปฏิบัติการที่รัฐบาลกำลังจะดำเนินการต่อไปนั้น ย่อมมีความเสี่ยงต่อการปะทะหรือการสูญเสียซึ่งก็ย่อมกระทบกระเทือนจิตใจของผู้คน แต่รัฐบาลรู้หน้าที่ว่าสิ่งใดที่จำเป็นจะต้องทำก็ต้องทำ ซึ่งนอกเหนือจากการที่กระชับพื้นที่การดูแลการเคลื่อนไหวกับภูมิภาคหรือกับปริมณฑลให้รัดกุมมากยิ่งขึ้นแล้ว การลิดรอน เพื่อนำไปสู่การที่จะให้ทางผู้ชุมนุมนั้น คืบพื้นที่ให้กับทางพี่น้องประชาชนนั้นก็มี การดำเนินการในด้านอื่นๆ ด้วย...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำในแนวทางการจัดการกับผู้ชุมนุม

“...พี่น้องประชาชนจำนวนมาก ถามว่าแล้วพื้นที่ราชประสงค์เนี่ย จัดการอย่างไร เมื่อไรจะตัดสินใจ รออะไรอยู่ ผมย้ำครับ รัฐบาลมีแนวทางที่ชัดเจน ถามว่าเมื่อไรจะตัดสินใจ ต้องตอบว่าตัดสินใจแล้วครับ อยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติ แต่การตัดสินใจที่จะทำ ทำแล้วต้องสำเร็จ ทำแล้วต้องให้เกิดผลกระทบข้างเคียงน้อยที่สุด ทำแล้วต้องสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน เบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีสรุปแนวทางการจัดการกับผู้ชุมนุม

“...แต่ผมขอย้ำครับว่า สิ่งที่รัฐบาลต้องการทำนั้น 1.ต้องการที่จะยืนยันบรรทัดฐานว่าเราต้องอดทนไม่จําแนกต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการชุมนุมคุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย 2.เราจะต้องยึดหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เพื่อธำรงศักดิ์ศรีและความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง และ 3.ผมย้ำอีกครั้งครับ เราจะทำอะไร เราต้องทำให้สำเร็จ ผมทราบดีความอดทนของแต่ละคนนั้น มีขีดจำกัดไม่เท่ากันครับ หลายคนบอกว่าไม่สามารถที่จะอดทนได้แล้ว หลายคนเข้าใจว่าทำไม หลายเรื่องที่เรากำลังดำเนินการอยู่จึงต้องใช้เวลา ผมไม่มีสิทธิ์ไปเรียกร้องหรือครับ ผมเพียงแค่บอกว่าความรับผิดชอบทั้งหมดย่อมอยู่ที่ผม และการตัดสินใจผมได้เรียนว่า ตัดสินใจแล้วว่าแนวทางจะต้องทำอะไร ขณะนี้เป็นเรื่องของ การดำเนินการให้สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายอย่างดีที่สุด...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในประเด็นตัวอย่างทั้งหมดของชุดความหมาย “รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ” เกิดขึ้นในใน 2 เดือนพฤษภาคม ทั้งนี้ ประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่ตั้งด่านสกัดการเข้าออกตามจุดต่างๆ ว่า กรณีนี้ส่งผลให้รัฐและเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการทางกฎหมายอย่างเด็ดขาดในการสกัดกั้นมิให้กลุ่มผู้ชุมนุมทำการตั้งด่านเถื่อนนอกพื้นที่ หรือเคลื่อนไหวกดดันชุมนุมคุกคามประชาชน

จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงยกตัวอย่าง เหตุการณ์ปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุมที่อนุสรณ์สถาน ว่าเป็นผลโดยตรงมาจากการที่ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ประกาศแล้วว่าจะไม่ยอมให้มีการเคลื่อนไหวไปในพื้นที่ต่างๆ จนเกิดการปะทะกัน และเกิดความสูญเสียขึ้น ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรี ให้เหตุผลของการปฏิบัติการโดยยกตัวอย่าง ปัจจัยหนึ่งซึ่งมีผลอย่างมากต่อการปฏิบัติการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ คือ การที่วิทยุชุมชน หรือสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ทำการปลุกระดมมวลชน ให้เข้ามาขัดขวางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ดังนั้นรัฐบาลและเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างเด็ดขาด จนกระทั่งสามารถแก้ไขปัญหาได้พอสมควร ทั้งนี้ในตัวอย่างต่อมานายกรัฐมนตรีย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปกระชับพื้นที่ และแม้ว่าสิ่งที่กำลังจะทำอาจเสี่ยงต่อการปะทะหรือการสูญเสีย แต่ก็มีผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้ผู้ชุมนุมคืนพื้นที่ให้กับประชาชนในที่สุด ซึ่งแนวทางในปฏิบัติการนั้น นายกรัฐมนตรียืนยันว่าได้วางแนวทางไว้เรียบร้อยแล้วซึ่งตั้งเป้าไว้ว่าต้องสำเร็จ โดยจะให้เกิดผลกระทบข้างเคียงน้อยที่สุด” จากนั้นนายกรัฐมนตรีย้ำ दोสรุพบว่า สิ่งที่จะดำเนินการนั้นต้องมีบรรทัดฐานดังนี้ 1. จะต้องอดทนไม่จําานต่อข้อเรียกร้องที่มีการใช้วิธีการชุมนุมคุกคามไปจนถึงการก่อการร้าย 2. จะต้องยึดหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในทางกฎหมาย ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ เพื่อธำรงศักดิ์ศรีและความชอบธรรมของประเทศของเราที่เป็นนิติรัฐอย่างแท้จริง และ 3. ต้องทำให้สำเร็จ

อย่างไรก็ดี ในความหมายชุดนี้ยังคงเป็นการสร้างความหมายเพื่อแตกต่างให้กับการสลายการชุมนุมที่รัฐบาลดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ แต่ความหมายชุดนี้เป็นการสร้างหมายที่มีน้ำหนักมาเสริมให้การกระทำของภาครัฐถูกต้องชอบธรรมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากนายกรัฐมนตรีได้เน้นว่าปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เพราะรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เล็งเห็นแล้วว่าดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายนั้นจะต้องให้เกิดผลมากที่สุด คือการยุติการชุมนุมที่สร้างความเดือดร้อนวุ่นวายให้บ้านเมือง ซึ่งเมื่อประชาชนก็ต้องการให้เข้าไปปฏิบัติการ รัฐบาลก็ต้องมีหน้าที่คืนปกติสุขให้กับประชาชนและประเทศชาติ นั่นเอง

3.10 รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจับกุมผู้กระทำผิด

“...ส่วนการจับกุมคนที่กระทำผิดกฎหมายที่เป็นความผิดซึ่งหน้าจากเหตุการณ์ต่างๆ ขณะนี้ก็จะเห็นได้ว่าบางกรณีนั้น ศาลก็ได้ลงโทษจำคุกไปแล้ว นี่คือการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผมทราบดีว่าพี่น้อง

ประชาชนหลายคนมีความรู้สึก ว่า ยังไม่ทันใจยังไม่เร็วเพียงพอในการที่จะแก้ไขสถานการณ์ แต่ผมจะได้เรียนต่อไป ว่าความจำเป็นที่จะต้องทำให้เกิดความรัดกุมนั้นมันเป็นเพราะอะไร...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการดำเนินการทางความผิดอาญา

“...พร้อมๆ กันนั้นครับ ก็อยากจะเรียนว่า การปฏิบัติการทั้งหลายและการบังคับใช้กฎหมายเนี่ย คดีความต่างๆ ที่มีอยู่ ไม่ว่าคำตอบทางการเมืองจะเป็นอย่างไร ความผิดทางอาญานั้นจะยังดำรงอยู่ และจะต้องมีการดำเนินการต่อไป แม้เหตุการณ์จะคลี่คลายไปแล้ว...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

‘สำหรับความหมาย “รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด” ถือว่าต่อเนื่องจากความหมายชุดก่อน ซึ่งตัวอย่างประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจับกุมผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งมีบางส่วนสามารถจับได้และกำลังดำเนินคดีอยู่ขณะที่บางส่วนยังอยู่ในขั้นตอนติดตาม ซึ่งรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้สามารถจับกุมผู้กระทำผิดมาดำเนินการทางกฎหมายให้สำเร็จ และแม้ว่าจะเป็คดีที่มาจากปัญหาทางการเมืองแต่หากความผิดนั้นเป็นคดีอาญาก็จะต้องดำเนินการไปตามหลักการทางคดีอาญา

กล่าวโดยสรุป นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสร้างความหมายว่า หลังจากที่เจ้าหน้าที่เคร่งครัดและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเข้มงวด เพื่อคืนความปกติสุขให้กับบ้านเมืองแล้ว รัฐบาลก็จักมีการดำเนินคดีความตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด เพื่อสะท้อนว่าสิ่งที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ทำไปในการสลายการชุมนุมนั้น เป็นการกระทำที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย คงความเป็นนิติรัฐให้กับประเทศไทย ในอีกทางหนึ่ง ยังเป็นการสร้างภาพของการชุมนุมว่ามีการกระทำผิดกฎหมายอย่างกว้างขวาง ตามที่รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ประกาศเตือนเสมอมานับแต่มีการชุมนุมเกิดขึ้น ดังนั้นการสร้างวาทกรรมชุดนี้จึงช่วยสร้างความชอบธรรมให้แก่รัฐบาลในการดำเนินการกับผู้ชุมนุมไปโดยปริยาย

3.11 การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงประเด็นกฎอัยการศึก

“...บางคนก็ไปพูดถึงเรื่องของกฎอัยการศึก ซึ่งความจริงแล้วตามกฎหมายนั้นไม่ใช่อำนาจของรัฐบาลนะครับ แต่เป็นอำนาจของทางกองทัพที่จะเป็นผู้ประกาศและก็แจ้งให้รัฐบาลทราบ ถ้ากองทัพเห็นว่ามีความ

จำเป็น เท่าที่สมควรและเท่าที่ได้มีการหารือกันนั้น ก็ไม่ได้คิดว่าเครื่องมือตัวนี้จะเป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็นต่อการแก้ไขสถานการณ์ อย่างไรก็ตามครับ เพื่อความรัดกุมในเรื่องของกฎหมายทั้งหมด หลังจากการนี้ผมมีการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ เพื่อมาดูแลในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการใช้กำลังของทหาร เข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่..." (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างของ ความหมาย “การประกาศใช้กฎอัยการศึกเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกระแสข่าวเกี่ยวกับการดำเนินการใช้กฎอัยการศึก ว่าในทางกฎหมายแล้วเป็นอำนาจหน้าที่ของทางกองทัพที่จะเป็นผู้ประกาศตามความจำเป็น แต่ในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ทุกฝ่ายยังไม่เห็นถึงความจำเป็นในการดำเนินการใช้ ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้เกิดขึ้นในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม ก่อนที่จะเกิดการเข้ากระชับพื้นที่ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ไปสิ้นสุดในวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้เพราะช่วงเวลานั้น มีกระแสข่าวเกี่ยวกับการประกาศใช้กฎอัยการศึกตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ.2457 ดังที่ต่อมาในวันที่ 7 พฤษภาคม กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ออกมาแสดงจุดยืนสนับสนุนให้ประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) แต่อีกด้านหนึ่งข้อเรียกร้องนี้ก็ได้รับเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะองค์กรภาคประชาชน⁹⁴ ดังนั้น วาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพื่อสะท้อนที่ว่ารัฐบาลมีการจัดสรรแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบ การประกาศกฎหมายฉบับนี้ ฝ่ายทหารก็เป็นผู้รับผิดชอบมิใช่การดำเนินของฝ่ายการเมืองเพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ ทุกฝ่ายยังไม่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องประกาศใช้ ซึ่งถือว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของสังคมโดยรวม

3.12 ปฏิบัติการต่างๆ ของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุมีผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงยุทธวิธีที่ ศอฉ. ดำเนินการ

⁹⁴ องค์กรภาคประชาชนประกอบด้วย เครือข่ายนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน (HRLA), โครงการเข้าถึงความยุติธรรม และการคุ้มครองทางกฎหมาย มูลนิธิธรรมาภิบาล (CrCF), มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา (HRDF), สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) และ คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน (ครส.) เนื่องจากเห็นว่า การประกาศกฎอัยการศึกนั้นให้อำนาจเด็ดขาดแก่กองทัพ ถือเป็นการสนับสนุนให้ใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุม และมีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอย่างกว้างขวางและรุนแรง ซึ่งจะใช้บังคับได้ก็แต่ในกรณีจำเป็นอย่างยิ่งยวดเช่นภาวะสงคราม โดยที่ไม่มีหนทางอื่นใดแล้วที่จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ได้แล้วเท่านั้น ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันไม่เหตุจำเป็นเพียงพอที่จะประกาศใช้กฎอัยการศึกแต่อย่างใด

“...ส่วนการปรับยุทธวิธี ยุทธศาสตร์ต่างๆ ทาง ศอฉ. ก็จะดำเนินการอย่างโปร่งใสในระดับ แนนอนบางเรื่องก็คงจะไม่สามารถเปิดเผยล่วงหน้าได้ แต่ว่าแนวทางต่างๆ นั้นก็ยึดอยู่ในหลักการ ซึ่งผมคิดว่าเราได้ยืนยันอย่างชัดเจนครับ ว่าเราทำหน้าที่ในการรักษากฎหมาย รักษากติกาของบ้านเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐบาลไม่ต้องการที่จะไปเป็นศัตรูกับใคร และแนนอนที่สุดครับ เราคนไทยด้วยกัน ไม่มีใครมีเจตนาที่จะทำร้ายใคร...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำแก่ประชาชนในการรับข้อมูลข่าวสารการทำงานของเจ้าหน้าที่

“...ผมเข้าไปเมื่อคืนครับว่า ในการที่เราติดตามข่าวสารต่างๆ นั้น ขอให้ใช้วิจารณญาณ แยกแยะระมัดระวัง เมื่อก่อนก็ได้พูดไปแล้วว่าแรงจูงใจของการสร้างความสูญเสียนั้น มาจากทางกองกำลังติดอาวุธ และผู้ก่อการร้ายเกือบทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นภาพต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ขอให้พี่น้องประชาชนได้เข้าใจ การใช้กำลัง การใช้อาวุธของฝ่ายเจ้าหน้าที่นั้น มีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน มีการชี้แจงว่าทั้งหมดเป็นเรื่องของการป้องกันตัว มีเป้าหมายที่สามารถที่จะต้องมีเหตุผลที่รองรับได้ เช่น การป้องกันชีวิต การเห็นผู้ก่อการร้ายที่ติดอาวุธ แล้วก็การใช้การปราม ซึ่งจะไม่เป็นการมุ่งต่อชีวิตของพี่น้องประชาชน อันนี้คือสิ่งที่ผมอยากจะยืนยันเกี่ยวข้องกับสถานการณ์...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างของความหมาย “ปฏิบัติการต่างๆ ของศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุผลผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว” นั้น นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 16 พฤษภาคม โดยตัวอย่างแรกนายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงยุทธวิธีที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ดำเนินการในสถานการณ์ว่ามีความเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้ และยึดอยู่ในหลักการ ของการรักษากฎหมาย รักษากติกาของบ้านเมือง โดยมีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน กล่าวคือ ต้องมีเหตุผลที่รองรับได้ว่าเป็นการป้องกันชีวิต หรือพบว่าผู้ก่อการร้ายมีการติดอาวุธ จากนั้นเจ้าหน้าที่ถึงจะเข้าไปปราม โดยต้องระมัดระวังมิให้กระทบกับชีวิตของพี่น้องประชาชน

ความหมายชุดนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อชี้แจงถึงยุทธวิธีที่ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้ดำเนินการกับผู้ชุมนุมในปฏิบัติการกระชับพื้นที่ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม ทั้งนี้เป็นการสร้างความหมายว่า การดำเนินการนั้นมีความเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้ และยึดอยู่ในหลักการของการรักษากฎหมาย มีกฎระเบียบที่กำกับชัดเจน มีเหตุผลที่รองรับได้

ว่าเป็นการป้องกันชีวิต หรือ พบว่าผู้ก่อการร้ายมีการติดอาวุธ ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่านายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อสร้างความชอบธรรมในปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงขณะนั้น

3.13 รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงการดูแลรักษาความปลอดภัยของประชาชนและผู้สื่อข่าว

“...แนวทางของการแก้ไขปัญหาตรงนี้ กำลังกระทบความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน พี่น้องในชุมชนต่างๆ ก็ร้องเรียนเข้ามาครับ ขณะนี้พอมีการปะทะกันก็กระทบไปถึงเรื่องของสาธารณูปโภคบ้าง เจ้าหน้าที่กำลังเข้าไปดูแลแก้ไขให้อยู่ ขอให้แจ้งสิ่งเหล่านี้มา และเราก็จะดำเนินการแก้ไข เช่นเดียวกันครับ บางวิชาชีพขณะนี้ น่าเป็นห่วงครับ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของผู้สื่อข่าว ไม่ว่าจะเป็นกรณีของเจ้าหน้าที่กู้ภัย เจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขนะครับ ตรงนี้ก็กำลังจะดูแล้วจะมีวิธีการอย่างไรในการที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของคนเหล่านี้ แต่อย่างที่ผมเรียนครับ คนเหล่านี้ก็กลายเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่หวังดีได้อยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นแนวทางการทำงานนั้น ก็คงจะต้องมีการปรึกษารื้อกัน ซึ่งผมจะได้มอบหมายทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ดูแลทางด้านความมั่นคงที่จะประสานกับองค์กรวิชาชีพเหล่านี้ในการที่จะดูแลความปลอดภัยของบุคคลซึ่งตั้งใจที่จะทำหน้าที่ ซึ่งก็ยากจะมองว่ามีความตั้งใจอย่างเต็มที่ แม้ว่าการทำหน้าที่นี้จะตกอยู่ภายใต้ความเสี่ยง ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ผมอยากจะเรียนพี่น้องประชาชนให้ทราบ...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายที่ว่า “รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด” นายกรัฐมนตรีกล่าวแสดงความเป็นห่วงการรักษาความปลอดภัยของผู้สื่อข่าว และเจ้าหน้าที่กู้ภัย เจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุข ที่จะต้องอยู่ในพื้นที่การชุมนุมด้วย ซึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำว่าจะต้องดำเนินการที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลเหล่านี้มิให้ตกเป็นเหยื่อของกลุ่มผู้ไม่หวังดี

ทั้งนี้ เมื่อปฏิบัติการต่างๆ ของ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุมีผล และเป็นลักษณะของการป้องกันตัว สิ่งที่ต้องคำนึงเป็นลำดับก็คือ ความปลอดภัยของประชาชน ทั้งนี้ การสร้างความหมายนี้ นอกจากจะเสริมให้ภาพลักษณ์ของรัฐบาลดูดี มีความใส่ใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่กู้ภัย หน่วยพยาบาล นักข่าว แล้ว ยังเป็นการสะท้อนภาพว่าการชุมนุมนั้นมีความเลวร้าย ป่าเถื่อน และรัฐบาลคือผู้ปกป้องบุคคลเหล่านั้น

3.14 รัฐบาลควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามหลักการแห่ง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีการดำเนินการควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุม

“...ตรงนี้ก็กลายเป็นประเด็นขึ้นมาในช่วงวันสองวันที่ผ่านมา อยากจะขอทำความเข้าใจอย่างนี้ครับ วิธีการดำเนินการทางกฎหมายกับกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมที่มอบตัว ก็คือว่าเราได้ใช้หมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งในกฎหมายนี้กำหนดเอาไว้ครับว่าการควบคุมตัวนั้นต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง หรือทัณฑสถาน ตอนที่เราประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงนั้นเมื่อต้นเดือนเมษายน ได้มีการกำหนดพื้นที่ที่จะควบคุมตัวบุคคลที่จะมีการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนี้เอาไว้ 6 แห่ง ซึ่ง 1 ในนั้นก็คือค่ายนเรศวร ที่ชะอำอย่างที่เป็นที่ถกเถียงกัน...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงสาเหตุของการควบคุมตัวที่ค่ายนเรศวร ชะอำ

“...การตัดสินใจให้กลุ่มแกนนำไปที่ชะอำนั้น ก็เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานว่า พื้นที่ตรงนั้นน่าจะง่ายที่สุดต่อการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุที่อาจจะแทรกซ้อนขึ้นมาได้ในแง่ของมวลชน เมื่อมีการทราบพื้นที่ดังกล่าวแล้วนั้นควบคุมตัวแกนนำอยู่ ตรงนี้คือสิ่งที่เห็นเหตุผลว่าทำไมแกนนำนั้นจึงถูกนำไปที่ค่ายนเรศวรที่ชะอำ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกฎในการควบคุมตัว

“...อย่างไรก็ตามครบมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนั้น แม้กฎหมายจะเขียนเอาไว้ว่าจะไม่ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ที่ถือได้แล้วว่ากระทำความผิด แต่ก็ไม่ควรที่จะให้มีการสื่อสารกัน มีการใช้เครื่องมือสื่อสาร เพราะเป็นการควบคุมตัวเพื่อที่จะได้มีการสืบสวนสอบสวนขยายผล ดังนั้นเมื่อปรากฏข่าวออกมาว่า บุคคลเหล่านี้อยู่ด้วยกัน มีการสื่อสารทั้งกันเอง และกับโลกภายนอกนั้น ผมก็ได้กำชับไปทันทีครับว่าการควบคุมตัวนั้นต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดเช่นเดียวกับที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีที่เป็นข่าวเกี่ยวกับการควบคุมตัวแกนนำปช.

“...อย่างไรก็ตามครบกลับปรากฏอีกว่าภาพที่ออกมานั้น พุดง่าย ๆ ก็คือว่าพี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารเห็นว่า มีพิรุณ มีความผิดปกติ ว่าสรุปเป็นการแยกขังจริงหรือไม่ หรือแยกควบคุมตัวจริงหรือไม่ เนื่องจากว่ารูปภาพที่ออกมานั้นเหมือนกับว่าผู้ที่ถูกควบคุมตัวนั้นหลายคนอยู่ในห้องเดียวกัน หรือใช้เตียงเดียวกันนะครับ มีการสลับในการถ่ายภาพออกมาซึ่งขณะนี้ก็ได้กำชับไปอีกให้มีการแก้ไขสถานการณ์และขณะนี้ก็ได้ให้

ทางรักษาการผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติครั้งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผมขอเรียนครับว่า การปฏิบัติต่อแกนนำผู้ชุมนุมนั้น ขณะนี้เมื่อมีการแยกควบคุมตัวถูกต้อง...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายนี้ “รัฐบาลควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตาม พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน)” เกิดขึ้นในวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 หรือหลังจากการสลายการชุมนุมที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้ จากประเด็นตัวอย่างนายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การควบคุมตัวผู้กระทำความผิดจากการชุมนุม ว่ากรณีของแกนนำผู้ชุมนุม ได้ถูกควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ส่วนกระแสข่าวเกี่ยวกับการควบคุมตัวแกนนำผู้ชุมนุมว่าไม่สอดคล้องกับการกระทำผิด นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าการควบคุมตัวแกนนำนั้นอยู่ภายใต้กฎหมายการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งต้องไม่เป็นการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง หรือ ทัณฑสถาน โดยพื้นที่ที่จะควบคุมตัวบุคคลที่จะมีการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดนี้ เอาไว้ มี 6 แห่ง ซึ่งมีค่ายนเรศวร ที่อำเภอชะอำ จ.เพชรบุรีรวมอยู่ด้วย จากนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจง ต่อว่าการตัดสินใจควบคุมตัวกลุ่มแกนนำคนเสื้อแดงที่อำเภอชะอำนั้น เป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานว่า พื้นที่ดังกล่าวยากแก่การเกิดเหตุที่แทรกซ้อนจากมวลชนเครือข่ายของคนเสื้อแดงที่อาจเข้าไปสร้างสถานการณ์ได้ ทั้งนี้ในตัวอย่างที่ 3 นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกฎในการควบคุมตัวว่าจะไม่มีการปิดกั้นการสื่อสารกันเพราะเป็นไปตามเจตนารมณ์และมาตรฐานของการควบคุมตัวตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ดังที่ได้ปฏิบัติมาในอดีต ดังนั้น ภาพที่ประชาชนเห็นผ่านสื่อว่าแกนนำผู้ชุมนุมได้รับการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความผิดที่ได้กระทำลงไปนั้น ไม่เป็นความจริง แต่ก็ให้ทางรักษาการผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติตั้งคณะกรรมการสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้ เป็นการชี้แจงต่อกระแสสังคมที่ไม่พอใจที่มีภาพข่าวความเป็นอยู่ที่ดีสบายของแกนนำคนเสื้อแดงขณะที่ถูกคุมขัง ทั้งที่ทำผิดกฎหมาย บ้านเมืองอย่างร้ายแรง แต่นายกรัฐมนตรียืนยันว่าการดำเนินการต่างๆ เป็นไปตามหลักการของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ทุกประการ

3.15 ผู้กระทำความผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

“...ต้องมีกระบวนการต่อเนื่องในการสอบสวนเพื่อขยายผลในคดีหลัก ก็คือคดีก่อการร้าย ซึ่งเมื่อการขยายผลตรงนี้ ทำไปซึ่งขณะนี้ก็ใกล้จะพร้อมแล้ว ก็จะมีการนำเสนอ พุดง่าย ๆ คือส่งไม้ต่อ ขณะนี้คนที่เข้าไปสอบสวนคือกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ เมื่อดีเอสไอได้ข้อมูลและคิดว่าเพียงพอ พร้อม ก็จะมีการนำเสนอเพื่อขอหมายจับจากศาลในการดำเนินคดีหลักคือการก่อการร้าย นั้นแล้วครับจะเข้าสู่กระบวนการปกติในเรื่องของคดีอาญา ซึ่งถ้าหากว่าศาลไม่ให้ประกัน ต่อจากนั้นการควบคุมตัวก็จะเป็นการควบคุมตัวตามกฎหมายอาญาได้...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในชุดความหมายที่ว่า “ผู้กระทำความผิดจะต้องรับการพิจารณาตามคดีก่อการร้าย” นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า สำหรับความผิดของผู้ชุมนุมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความผิดในคดีก่อการร้าย ซึ่งเวลานี้จะส่งไม้ต่อไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ และจะดำเนินการนำเสนอเพื่อขอหมายจับจากศาลต่อไปและหลังจากนั้นจึงจะเข้าสู่กระบวนการของการดำเนินคดีอาญา ทั้งนี้ วาทกรรมชุดนี้เป็นการเสริมน้ำหนักของการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุมภายใต้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ว่าสิ่งที่กลุ่มผู้ชุมนุมกระทำลงไปรัฐบาลจะดำเนินการตามขั้นตอนอย่างรัดกุมและเด็ดขาด ด้วยการส่งไม้ต่อไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ และจะดำเนินการนำเสนอเพื่อขอหมายจับจากศาล หลังจากนั้นจึงจะเข้าสู่กระบวนการของการดำเนินคดีอาญา เป็นการเน้นภาพในทางเลวร้ายของแกนนำผู้ชุมนุมมากขึ้นว่า ได้กระทำความผิดนี้ในข้อหาก่อการร้าย

4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง

สำหรับ “วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง” เกิดขึ้นในเดือนเมษายนและพฤษภาคม ซึ่งนายกรัฐมนตรีมีประเด็นที่กล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จำนวนเท่ากับ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” คือ 49 ประเด็น ทั้งนี้ เพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่มีสถานการณ์รุนแรงมากขึ้นและเกิดเหตุสลายการชุมนุมถึงสองครั้งด้วยกัน ดังนั้นในขณะที่นายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องชี้แจงถึงแนวทางการทำงานของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายพิเศษที่ประกาศใช้ไปแล้ว นายกรัฐมนตรีจะต้องกล่าวในส่วนของการเรียกร้องให้ประชาชนคนไทยหันหน้าเข้าหากัน เพื่อให้ความขัดแย้งต่างๆ ทุกเลาเบาบางเพื่อสันติสุขของประเทศไทย เพราะเป็นสิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันที่ต้องนำมาบอกกล่าวในรายการด้วย ทั้งนี้ ทั้งหมดปรากฏชุดความหมาย 12 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกนำเสนอตัวอย่างประเด็น ที่สะท้อนความหมายของแต่ละชุดมากที่สุด ดังต่อไปนี้

4.1 ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยกันคิดหาทางออกเพื่อประเทศ

“...การเปิดกว้างไม่ใช่เฉพาะในกลุ่มผู้ชุมนุม นะครับ แต่ว่าทุกภาคส่วนที่กำลังช่วยกันคิด มีเสียงเรียกร้องว่าให้ปฏิรูปประเทศไทยก็มี มีเสียงเรียกร้องว่าน่าจะแก้รัฐธรรมนูญก็มี มีเสียงเรียกร้องว่าคงจะต้องมาทำอะไรบางอย่างเพื่อให้สังคมลดความแตกแยกลงก็ดี สิ่งเหล่านี้ถ้าสามารถที่จะมาทำแผนร่วมกันนะครับ ซึ่งแน่นอนก็ต้องเกี่ยวข้องกับผู้ที่ชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายเสื้อแดง พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มอื่นๆ ทั้งหลายทั้งปวง ถ้ามาทำกัน ผมคิดว่ามันจะเป็นประโยชน์ที่สุด...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องประชาธิปไตย

“...คำว่าประชาธิปไตยนี้ จุดเน้นมันต่างกัน บางคนเน้นแค่ว่าเสียงข้างมาก แต่บางคนบอกว่าเสียงข้างมากอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีหลักประกันว่าไม่ใช่มีการเอาเสียงข้างมากนั้นไปใช้ทำผิดกฎหมาย ทุจริตคอร์รัปชัน โดยไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ใช่การที่มีเสียงข้างมากแล้วไปแทรกแซงองค์กรอิสระ ที่จะต้องมีอำนาจในการที่จะตัดสินในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกันนโยบายหรือความต้องการของเสียงข้างมาก อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราก็ต้องเอาประเด็นต่างๆ เหล่านี้มาเน้นจุดรวมก่อน ทุกคนอยากให้มีความประชาธิปไตย ทุกคนอยากให้บ้านเมืองสงบ ทุกคนอยากให้ทุกคนยอมรับกติกา เราก็เอาตรงนี้น่าเป็นตัวตั้ง แล้วถึงจะทำงานร่วมกันได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างความเห็นต่างของสองฝ่าย

“...เพราะฉะนั้นประเด็นแรกที่ผมอยากจะบอกคือ เราไม่ต้องมาเถียงกันเรื่องเวลา เราต้องมาวางกันบนโต๊ะมากกว่าว่า อะไรที่จะทำให้ประเทศสงบ เดินหน้า เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แล้วจะยึดเอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ไม่ได้ใช่ไหมครับ อย่างกลุ่มผู้ชุมนุมบอกวันเดียวกันก็ไม่ได้ ขณะเดียวกันรัฐบาลและกลุ่มคนจำนวนมากก็บอกว่าเราก็มีสิทธิอยู่ 1 ปี 9 เดือน มันก็เถียงกันไม่จบ แต่เราบอกดีกว่าว่าถึงเวลาหันหน้าเข้าหากันจะทำอะไร...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างการแก้ไขปัญหของประชาชนก็เหมือนกับการเลี้ยงลูก

“...ถ้าเราเพียงคิดว่า มีกลุ่มมาเรียกร้องกลุ่มหนึ่ง วันนั้นก็เจรจา เพราะว่าแกนนำเขาบอกว่ารัฐบาลมีลูก 5 คน มีลูกร้องเสียงดังอยู่คนหนึ่งก็ฟัง คนนี้ดี ทำตามคนนี้ดี อีก 4 คนเขาไม่ได้ร้องไปสนใจอะไร ผมบอกว่ามันไม่ได้ รัฐบาลต้องดูแลคนทั้งประเทศ ถ้าลูก 5 คน ก็ต้องดูแลทั้ง 5 คน ถ้าเราบอกว่าลูกคนไหนร้องก็ตามใจคนนั้น ผมรับรองได้เลยครับว่าใครเลี้ยงลูกแบบนี้ลูกทุกคนจะร้อง แล้วบางคนที่ยืนอยู่ที่นี่ ก็ดูว่าจะตามใจคนที่ร้องร่ำไห้ ถ้าตามใจเขา ก็จะขอร้องบ้าง เพราะฉะนั้นเราจะไปแก้ปัญห ปิดให้มันพ้นปัญหาเฉพาะหน้าไปอีก

ต่อไปไม่ได้ นะครับ ผมมีความตั้งใจว่าการจะคลี่คลายปัญหาค้างนี้ ต้องทำให้มันครบถ้วนนะครับและทำให้ดีที่สุด...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสร้างบรรยากาศที่ดี อาจนำไปสู่ทางออก

“...ผมอยากให้เรามาทำบรรยากาศให้คนมั่นใจได้ใหม่ ผมยกตัวอย่างว่าสมมติเขาอยากจะทำขนมเป็นครั้งแรก เพื่อขายหรือเรียกรถ ก็ทำได้ จะทำในกรุงเทพ ในต่างจังหวัดบ้างก็ได้ แต่ลองดูได้ไหมครับ รัฐบาลรัฐมนตรีไปไหน ก็ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ ฝ่ายค้านไปไหนก็สามารถดำเนินกิจกรรมการเมืองได้ โดยไม่มีการเผชิญหน้า ไม่มีปากของ ไม่มีการมีความเสี่ยงต่อความรุนแรง ถ้าเราทำอย่างนี้ได้ไหมครับ ผมว่าสังคมจะบอกเองว่าเออละ อย่างนี้เข้าเค้าแล้วว่าทุกฝ่ายเริ่มยอมรับกันและกัน เราก็อาจจะไปเลือกตั้งได้ อันนี้เป็นสิ่งที่ผมอยากเห็นให้เกิดขึ้น...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำหนทางสู่การยุติความขัดแย้ง

“...เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าใครจะมาบอกมา มาเถียงกันมา 15 วัน 30 วัน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน ปี 8 เดือนหรืออะไร ประเด็นมันไม่ได้อยู่ที่ตัวเลขตัวนั้น ประเด็นมันอยู่ที่ว่าถ้าเราต้องการความปรองดอง สมานฉันท์ ความสงบสุขในบ้านเมือง เราต้องทำอะไรกันบ้าง เอาตัวนั้นเป็นตัวตั้ง และเราจะหาคำตอบได้เองว่าเมื่อสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ต้องทำร่วมกัน อะไรทำก่อน อะไรทำหลัง อะไรทำได้ทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง เราก็จะมีคำตอบในตัวเอง ว่าการเลือกตั้งที่เหมาะสม ที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติสูงสุดมันอยู่ที่ไหน...”

“...เพียงแต่อยากจะทำอีกครั้งครับว่า พลังที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ของประเทศ ต้องการดำรงความเป็นรัฐที่มีกฎหมาย ที่มีความศักดิ์สิทธิ์นั้น พลังสำคัญที่สุดคือพลังของความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพ ผมทราบดีครับ แม้แต่คนที่มีความหมายเดียวกันก็มีความคิดที่แตกต่างกันไปว่า จะต้องแก้ไขปัญหายังไง แต่ว่าถ้าหากว่าเราไม่มารวมพลังกัน ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การแก้ปัญหาก็จะยากลำบากมากขึ้น...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการมีคนกลาง เพื่อช่วยกันหาทางออกทางการเมือง

“...การหาคำตอบทางการเมืองนั้น รัฐบาลจะไม่ลดละความพยายาม มีคนกลาง มีฝ่ายการเมืองที่จะต้องมีการปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องต่อไป และผมย้ำอีกครั้งว่าคำตอบทางการเมืองที่เหมาะสมนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องของการมาถกเถียงกันว่า ผมหรือรัฐบาลอยู่ในตำแหน่งนานเท่าไร แต่เป็นคำตอบที่ต้องบอกว่า รัฐบาลจะต้องทำงานร่วมกับพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ ทำอะไรบ้างเพื่อให้บ้านเมืองนั้นมีความสงบสุข นำไปสู่การเลือกตั้งที่เป็นคำตอบหรือการแก้ปัญหาของประเทศอย่างแท้จริง ตรงนี้กระบวนการนี้ยังไม่หยุดครับ แต่เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องมาใช้วิธีการที่เหมาะสมครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายนี้ที่ว่า “ปัญหาความขัดแย้งสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน” ในประเด็นแรกเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน โดยนายกรัฐมนตรีกล่าวว่ารัฐบาลจะเปิดกว้างสำหรับการช่วยกันคิดหาทางออกเพื่อประเทศ ไม่ว่าจะเป็นผู้ชุมนุมเอง หรือทุกภาคส่วน หรือแม้แต่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงเชิญชวนให้ทุกฝ่ายมาคุยกันเพื่อหาทางออก โดยแจ้งว่าต้องการให้การชุมนุมยุติลงในเดือนเมษายนนี้ เพื่อที่ประชาชนคนไทยจะได้เฉลิมฉลองงานเทศกาลสงกรานต์ได้ตามปกติ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงในหลักการของคำว่าประชาธิปไตยว่าแม้จะยึดหลักการของเสียงข้างมาก แต่จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ดังนั้นประเด็นที่ถกเถียงกันเหล่านี้จึงต้องมาช่วยกันคิดหาทางออก โดยไม่ยึดเอาความต้องการของตนเองเป็นที่ตั้ง เพราะหากผู้ชุมนุมสามารถยื่นคำขาดว่าจะไม่ยอมให้รัฐบาลอยู่บริหารแม้แต่วันเดียว ในทางกลับกันรัฐบาลและกลุ่มคนจำนวนมากก็สามารถบอกได้เช่นกันว่ารัฐบาลก็มีสิทธิอยู่จนครบเทอม คือ อีก 1 ปี 9 เดือน เช่นเดียวกัน ซึ่งการทำเช่นนี้ปัญหาก็จะไม่มีวันจบ ดังนั้นการขีดเส้นตายจึงไม่เป็นผลดี แต่การนั่งโต๊ะให้ทุกภาคส่วนเข้ามาพูดคุยเป็นสิ่งที่สมควรกระทำอย่างไรก็ดีในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรียังกล่าวถึงการที่แกนนำผู้ชุมนุม เปรียบเทียบการแก้ไข ปัญหาของประชาชนว่าเหมือนกับการเลี้ยงลูก ที่หากมีลูกคนไหนร้องพ่อแม่ก็ต้องเข้าไปดูแลคนนั้น ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีชี้ว่าแนวคิดนี้ไม่ถูกต้อง เพราะรัฐบาลต้องดูแลคนทั้งประเทศ ดังนั้นหากมีลูก 5 คน ก็ต้องดูแลทั้ง 5 คน แต่หากเลี้ยงลูกแบบแนวทางของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ลูกทุกคนก็จะร้องเหมือนกันหมด จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่าการจะคลี่คลายปัญหาระลอกนี้ จะต้องแก้ไขให้ครบถ้วนเท่าเทียม

จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเรียกร้องให้ช่วยกันสร้างบรรยากาศที่ดี เช่น หากต้องการจะจัดชุมนุมก็สามารถทำได้เป็นครั้งคราว แต่ไม่มีการไปขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคนในรัฐบาล ไม่มีการกระทำความรุนแรงต่างๆ หากทุกคนช่วยกันการเลือกตั้งก็อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงกล่าวเสนอทางเลือกว่า ปัญหาจะจบได้อยู่ที่คนไทยทุกคน ว่าต้องการสิ่งใดระหว่างต่อสู้กันเอง หรือเอาความสามัคคีเป็นที่ตั้ง ซึ่งหากเป็นข้อแรก รัฐบาลก็จะประคับประคองสถานการณ์ แก้ไขปัญหาไปเท่าที่จะทำได้ แต่ถ้าเลือกเอาการร่วมมือกันแก้ไขปัญหากจากทุกภาคส่วนทุกอย่างก็จะจบได้ด้วยดี

ต่อมาในวันที่ 25 เมษายน 2553 ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากเจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมบริเวณแยกสะพานผ่านฟ้าแล้ว นายกรัฐมนตรีได้ย้าหนทางสู่การยุติความขัดแย้งว่าประเด็นมิได้อยู่ตรงระยะเวลาที่เสนอมาให้ยุบสภา และไม่ว่าจะมีข้อเสนอว่าให้ยุบสภาภายในกี่วัน หรือกี่เดือนก็ตาม

ประเด็นไม่ได้อยู่ที่ตัวเลขเหล่านั้น หากแต่ประเด็นอยู่ที่ทุกคนต้องการความปรองดอง สมานฉันท์ ความสงบสุขในบ้านเมือง หรือไม่ และถ้าต้องการจะช่วยกันหาคำตอบอย่างไรได้บ้าง โดยเฉพาะการหาคำตอบทางการเมือง นายกรัฐมนตรีเสนอว่าไม่ใช่สิทธิที่ผูกขาดระหว่างรัฐบาลกับคนที่ชุมนุม ที่จะจบลงที่การพูดคุยกันระหว่างสองฝ่าย คือ ระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุมเท่านั้น ยังมีกลุ่มอื่นๆ ที่มีสิทธิเช่นเดียวกัน จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแสดงความคิดเห็นว่า หากผู้ชุมนุมเสนอมาว่าการเจรจาก็เพื่อให้รัฐบาลไม่ต้องทำงานหนักขึ้น และกลุ่มผู้ชุมนุมก็มีทางลงในการชุมนุม เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ไม่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงย้ำว่า การพูดคุยกันหลายๆ ฝ่ายเป็นสิ่งที่ควรกระทำ ทั้งนี้ทั้งนั้นนายกรัฐมนตรีย้ำว่าจะต้องดำเนินการโดยมีคนกลางอีกด้วย

‘ กล่าวดูโดยสรุป ความหมายนี้ เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงแรกในต้นเดือนเมษายนจนกระทั่งการขอคืนพื้นที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอทางออกของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น ด้วยการขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายให้ช่วยกันคิดหาทางออกโดยไม่ยึดเอาความต้องการของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นที่ตั้ง ทั้งนี้ การกล่าวเช่นนั้น ช่วยเสริมภาพลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมว่าเป็นผู้ที่มีความจริงใจ มุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง พร้อมกับสร้าง “อุดมการณ์ความสามัคคี” ด้วยการเรียกร้องให้สังคมหันหน้าเข้าหากัน อันจะเป็นแนวทางที่นำไปสู่ความสงบสุขของประเทศได้

4.2 การทำประชามติถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการทำประชามติเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

“...เรื่องประชามติก็เหมือนกันครับ ทำไมต้องประชามติ เพราะมีคนอีกจำนวนมาก ที่ไม่อยากให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ อย่างลืมนะว่าวิกฤตเมื่อปี 2551 ที่เกิดขึ้นทั้งหมดทั้งปวง สมัยรัฐบาลนายกฯ สมวัชร รัฐบาลนายกฯ สมชาย ก็มาจากกลุ่มที่คัดค้านไม่ต้องการให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ ที่เสนอเรื่องประชามติ เพราะผมคิดว่าทุกฝ่ายคงไม่สามารถปฏิเสธมติของประชาชนได้ใช่ไหมครับ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรถึงอุปสรรคของการทำประชามติ

“...ที่ผมอยากจะชี้ให้เห็น คุณกรุณาครับ ผมเคยพยายามเจรจากับทุกฝ่าย ตอนที่ผมเสนอเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็น แล้วผมก็บอกว่ามันมีความละเอียดอ่อน ขอให้ไปทำประชามติ คงทำได้ ผมเชิญวิป 3 ฝ่าย รัฐบาล ฝ่ายค้าน วุฒิสภา มาตกลงกัน ทำอย่างนั้นนะ เสร็จแล้วผมบอกว่ากระบวนการออกมาอย่างไร ยอมรับอุปสรรคนะ ผมบอกนะครับวันนั้น ปรากฏว่าตกลง ต่อมาฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดงประกาศไม่ยอมรับ

กระบวนการนี้ ผมบอกคุณภรรยาน่าว่าถ้าวันนั้นเขายอมรับ นะครับ ผ่านมาก็เดือนแล้วนี่ เกือบ 4 เดือนแล้ว ป่านนี้ ประชามติเสร็จแล้ว เพราะฉะนั้นเช่นเดียวกันครับ การที่มาชุมนุมในขณะนี้บอก 1 วัน 15 วัน หรือจะบอก 3 เดือน แล้วก็ชุมนุมยืดเยื้อกันไป และก็มีความการกระทบกระทั่งกันไป ก็ไม่ได้ทำให้เราใกล้คำตอบมากขึ้น ถ้า วันนั้นยอมรับตั้งแต่เสียต่อนั้น วันนี้อาจจะเหลือแค่ไม่กี่เดือนก็ได้..." (4 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “การทำประชามติถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา” นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงเรื่องนี้หลังจากเสนอว่าให้ทำประชามติเพื่อแก้ไขปัญหา โดยให้เหตุผลว่า ยังมีคนอีกจำนวนมาก ที่ไม่ยอมให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จากนั้นจึงยกตัวอย่างในสมัยรัฐบาล นายกรัฐมนตรี นายสมัคร สุนทรเวช และรัฐบาลนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ที่เกิดวิกฤติทางการเมือง ก็เพราะมีกลุ่มที่คัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังนั้นการทำประชามติ เป็นสิ่งที่ไม่มีสามารถปฏิเสธมติของประชาชนได้ ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็นว่าเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน ดังนั้นจึงขอให้ไปทำประชามติ ซึ่งไม่ว่า คำตอบจะออกมาอย่างไร ตนก็จะยอมรับ และยอมรับยุบสภาฯ แต่แล้วฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดง กลับประกาศไม่ยอมรับกระบวนการนี้ ซึ่งหากยอมรับตั้งแต่ช่วงเวลาดังกล่าว การทำประชามติก็สามารถเสร็จสิ้นไปได้ด้วยดี

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ เกิดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนที่มีการเสนอทางออกว่า หากสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญในข้อที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งได้ ก็อาจสามารถแก้ไขปัญหาทางการเมืองได้ ดังนั้น หนทางที่จะนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือ การทำประชามติ ทั้งนี้ ใน การทำประชามติ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ไม่ว่าคำตอบจะออกมาอย่างไร ตนก็จะยอมรับ และ ยอมรับการยุบสภา สิ่งนี้ช่วยเสริมภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย ตาม “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” แต่ในขณะเดียวกัน ผู้สร้างวาทกรรม หรือนายกรัฐมนตรีได้กล่าว สรุปว่า ฝ่ายค้านและกลุ่มเสื้อแดงกลับประกาศไม่ยอมรับกระบวนการนี้ ส่งผลให้ไม่สามารถ ดำเนินการทำประชามติได้ และไม่นำไปสู่คำตอบว่าจะทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่ ดังนั้น การ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งครั้งนี้จึงถือว่าไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มคนเสื้อแดง ภาพของคนเสื้อแดงจึงดูติดลบลงไป

4.3 นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันความจริงใจในการแก้ไขความขัดแย้ง

“...ผมเห็นว่าปัญหาความขัดแย้งในปัจจุบัน มันก็มีคำตอบ ถ้าเราได้มาทำคำตอบร่วมกัน รัฐบาลก็พร้อมจะดำเนินการ ประเด็นแรกคือว่าผมไม่ได้ให้เราต้องมาเถียงกันว่า 1 วัน 15 วัน 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน สิ่งที่เราต้องมาวางกันก็คือว่าถ้าจะมีการเลือกตั้งแล้วเป็นการเลือกตั้งซึ่งแก้ปัญหาที่มันสะสมมา เราต้องทำอะไรบ้าง ใช่มั้ยครับ...”

“...แล้วผมไม่ได้มีประโยชน์ได้เสียอะไรทั้งสิ้น ขอยืนยันเลยว่าผมไม่ได้มีประโยชน์อะไรทั้งสิ้น ที่ไปกล่าวหา รัฐบาลในเรื่องต่างๆ ผมยืนยันได้นะครับว่า การทำงานของผมและรัฐบาลมีความเปิดเผย โปร่งใส นะครับ บอกว่ามีการทุจริต เปิดเผยข้อมูลมาสิครับว่ามีตรงไหนบ้าง ว่าผมเอาประโยชน์เข้าตัวเอง ไม่มีครับ และเราใช้กระบวนการตรวจสอบได้ประชาชนเองใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญได้ตามปกติ...”

“...รัฐบาลเปิดใจกว้าง รับฟังเสียงทั้งวงดิ่งต่างๆ ของผู้ชุมนุมอยู่แล้ว แล้วก็ต้องการฟังเสียงคนที่ไม่มาชุมนุมด้วย เพื่อเราสร้างบรรทัดฐานว่าในที่สุดทางออกทางการเมืองต้องเป็นทางออกที่ผ่านการคิด ผ่านการไตร่ตรอง ผ่านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนเกี่ยวกับการหาทางออก

“...ก็จะเห็นว่าผมก็พยายามไปเจรจาก็เคยไปเจรจามา 2 รอบ ปัจจุบันก็มีกลุ่มเยอะแยะไปหมดเลย สันติวิธี ก็อยากที่จะให้มีข้อตกลงทางการเมืองกัน ซึ่งผมก็เรียนอย่างนี้ครับว่า ที่อยากจะทำก็คือผมไม่เคยปฏิเสธการที่จะหาคำตอบทางการเมือง...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไข

“...เรื่องของการหาคำตอบทางการเมืองนั้น ก็เป็นเรื่องที่ผมดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ขณะนี้ผมได้กำหนดประเด็นที่ผมเห็นว่าจะเป็นคำตอบ ซึ่งน่าจะเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายในการที่จะแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรองดองอย่างแท้จริง สืบดาห์ที่ผ่านมาในสภาเราก็เห็นครับว่า ทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเอง ก็มีท่าทีในการที่อยากจะหาทางออกทางการเมือง ซึ่งผมถือว่าในการอภิปราย 2 วัน เมื่อวันพุธและวันพฤหัสบดีนั้น โดยรวมแล้วเป็นไปในบรรยากาศที่ดี...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปฏิรูปประเทศไทย

“...การแก้ปัญหาซึ่งเป็นพื้นฐานในเชิงโครงสร้างที่เป็นปัญหาในทางการเมืองก็เช่นเดียวกัน ความคืบหน้ามีมากครับ ขณะนี้ ในเรื่องของการที่จะทำ สิ่งทั้งหลายคนเรียกร้องก็คือการปฏิรูปประเทศไทยในแง่ของการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ที่มีอยู่ ภาคของประชาสังคมหรือภาคประชาชนเอง ขณะนี้เขาก็กำลังไปดำเนินการรวบรวมประเด็นต่าง ๆ แล้วก็พร้อมที่จะเสนอรูปแบบที่จะให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานี้ ซึ่งประเด็นนี้ก็เช่นเดียวกัน ผมไม่ได้มีความขัดข้องและก็พร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ ต้องการที่จะมีรูปธรรมอย่างชัดเจนว่า การแก้ปัญหานี้ไม่ใช่เฉพาะในรัฐบาลนี้ แต่ในชุดต่อไป ก็จะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองโจทย์ซึ่งเป็นพื้นฐานของสังคม...” (2 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวให้ความมั่นใจ ว่าตนเองนั้นมีความตั้งใจจริงในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ซึ่งหากจะมีการพูดคุยแล้วได้คำตอบร่วมกัน รัฐบาลก็พร้อมจะดำเนินการตามนั้น ซึ่งนายกรัฐมนตรียังคงย้ำว่าความสำคัญมีได้โดยตรงที่ระยะเวลาที่เสนอในการเตรียมยุบสภา แต่สิ่งสำคัญ คือ การแก้ไขปัญหานั้นที่สะสมมานานให้คลี่คลายไปได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่าในการแก้ไขปัญหารัฐบาลมีความเปิดเผย โปร่งใสสามารถใช้กระบวนการตรวจสอบได้ มากไปกว่านั้นรัฐบาลยังเปิดกว้าง รับฟังเสียงทั้งวงดิ่งต่างๆ ทั้งจากผู้ชุมนุม และผู้ที่ไม่มาชุมนุมด้วย เพื่อสร้างบรรทัดฐานในการแก้ไขปัญหาว่ต้องใช้วิธีการคิดไตร่ตรอง และผ่านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

ต่อมาในการกล่าวช่วงเดือนเมษายน 2553 นายกรัฐมนตรียังคงย้ำจุดยืนเกี่ยวกับการหาทางออกของความขัดแย้งว่าตนเองไม่เคยปฏิเสธการที่จะหาคำตอบทางการเมืองและรัฐบาลก็กำลังมีการทำงานดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากนั้นในวันที่ 2 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไข ว่าได้กำหนดประเด็นที่คาดว่าจะเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรองดอง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีอ้างถึงการอภิปรายในสภาว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเห็นด้วยที่จะหาทางออกทางการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นบรรยากาศที่ดี จากนั้นจึงกล่าวว่าตามที่เรียกร้องมาว่าจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระ ในการหาข้อเท็จจริงกับทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องกับการชุมนุม ข้อเสนอที่รัฐบาลก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามนั้น นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี ยังกล่าวถึงการปฏิรูปประเทศไทยว่าจะต้องดำเนินการด้วย ทั้งในส่วนของการแก้ไขปัญหาคความเหลื่อมล้ำ ความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆโดยภาคของประชาสังคมหรือภาคประชาชนเองกำลังดำเนินการรวบรวมประเด็นต่างๆ เพื่อเสนอรูปแบบที่จะให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ย้ำว่าตนเองพร้อมสนับสนุนอย่างเต็มที่ และเสนอว่าการแก้ไขเรื่องเหล่านี้ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในทุกๆ รัฐบาล

จากชุดความหมายข้อนี้ จะพบว่ายังคงมีการสร้างภาพในทางบวกของผู้สร้างวาทกรรมต่อไป แม้จะโดยไม่ตั้งใจก็ตาม แต่เป็นการสะท้อนให้ผู้รับวาทกรรม มีภาพของความเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้น พร้อมๆ กับเป็นการเน้นย้ำภาพอันเลวร้ายของการชุมนุมไปด้วย

4.4 การยุติปัญหาต้อหาทางออกทั้งทางการเมือง และทางความมั่นคง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเรียกร้องจากหลายฝ่ายให้แก้ปัญหการเมือง ด้วยการเมือง

“...เพราะฉะนั้นที่อยากจะย้ำคือว่าความมั่นคง หน่วยงานรัฐบาลทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายประจำ ก็แก้ไข ปัญหาทางการเมืองก็แก้ไข แต่ว่าถ้าบอกว่าแก้เพียงด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ใช่ ถ้าจะบอกว่าเหตุการณ์สงบลงแล้ว ไม่ต้องหาคำตอบทางการเมืองกัน ไม่ใช่ครับ ผมทราบดีในฐานะนักการเมืองซึ่งอยู่กับการเมืองมานาน เห็น สถานการณ์อย่างนี้ เห็นความแตกแยกในทางความคิด ผมรู้ว่าจะอย่างไรก็ต้องมีคำตอบทางการเมือง และไม่ใช่ เฉพาะเรื่องว่าจะยุบสภากันเมื่อไหร่ มันมีประเด็นโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรม ประเด็นว่ากฎหมายที่บังคับใช้ทำ อย่างไรให้คนมั่นใจมีมาตรฐานเดียว ซึ่งก็ต้องทำไป แต่ในทางกลับกันครับ วันนี้จะบอกว่ามีคำตอบทางการเมืองแล้ว เราละเลยได้ว่าเราปล่อยให้มีการเคลื่อนไหว มีการใช้ความรุนแรง มีการใช้การก่อการร้าย มีการใช้อาวุธสงคราม แล้วมาเป็นตัวชี้ว่าการเมืองเดินไปไหน เราก็น่าปล่อยให้เป็นอย่างนั้นไม่ได้...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการแก้ไขปัญหาดองทำทั้ง 2 มิติ คือการเมืองและความมั่นคง

“...ขณะเดียวกันครับ ผมก็ได้บอกว่าปัญหานี้เป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องของการเมืองและเรื่อง ของความมั่นคง จะเห็นได้ว่าในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาเช่นเดียวกันครับ บรรดาองค์กรต่างๆ แม้กระทั่งต่างประเทศ ก็ยังมีคำถามว่า แล้วปัญหาทางการเมืองจะมีส่วนแก้ไขและจบลงตรงนี้ได้หรือไม่ ผมขอเรียนครับว่า เรื่องของ การหาคำตอบทางการเมืองนั้น ก็เป็นเรื่องที่ผมดำเนินการอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน...”

“...แต่ผมถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีว่า มีความพยายามมากยิ่งขึ้นว่า เราจะต้องหาคำตอบทางการเมือง ควบคู่ไปกับความจำเป็นของรัฐบาลในการที่จะบังคับใช้กฎหมาย...” (2 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจัดการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553

“...ก็มีคำถามต่อไปครับว่า แล้วมีการพูดถึงเรื่องการจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายนนั้น เพราะอะไร ผมก็ได้เรียนกับพี่น้องประชาชนมาโดยตลอดนะครับว่า การแก้ไขปัญหาคความแตกแยกในสังคมนั้น เรา จำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขปัญหทางการเมืองด้วย ก่อนหน้านั้นผมใช้คำว่าเราจะต้องมีคำตอบทางการเมือง ซึ่งเดินคู่ขนานและแยกออกจากการทำงานทางด้านกฎหมายและความมั่นคง...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย ที่ว่า “การยุติปัญหาต้อหาทางออกทั้งทางการเมือง และทาง ความมั่นคง” ในตัวอย่างข้างต้น ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับข้อ เรียกร้องจากหลายฝ่ายให้แก้ปัญหการเมือง ด้วยการเมือง ว่าตนนั้นรับทราบและเข้าใจดีในฐานะ นักการเมืองซึ่งอยู่กับการเมืองมานาน ว่าการหาคำตอบทางการเมืองจะต้องมีการดำเนินการ ซึ่ง

มิใช่แค่เรื่องยุบสภาแต่ยังมีเรื่องโครงสร้างความเป็นธรรมต่างๆ อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า แต่แม้จะมีคำตอบทางการเมืองแล้ว ก็มีใช้ว่าจะปล่อยให้มีการเคลื่อนไหวใช้ความรุนแรง หรือ ก่อการร้ายต่อไปได้ ทั้งนี้ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีก็ยังคงย้ำหลักการนี้ต่อไป โดยระบุว่าจากการที่องค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศตั้งคำถามถึงการแก้ไขปัญหาทางการเมือง ตนเองก็ยืนยันว่าจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไปซึ่งต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งในวันที่ 9 พฤษภาคม 2553 นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการจัดการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ที่ตนเองเป็นผู้เสนอว่า เป็นสิ่งที่แสดงถึงการพยายามที่แก้ไขปัญหามิใช่ปัญหาทางการเมือง ตามที่ตนได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ ว่าการหาคำตอบทางการเมือง ต้องเดินคู่ขนาน และแยกออกจากการทำงานทางด้านกฎหมายและความมั่นคง

‘ ความหมายข้อนี้ เป็นการเน้นว่า เพื่อเน้นภาพลักษณ์ว่า นายกรัฐมนตรีได้เพียรพยายามที่แก้ไขปัญหามิใช่ปัญหาทางการเมืองแล้ว อย่างไรก็ดีในช่วงท้ายผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวว่า การหาคำตอบทางการเมืองต้องเดินคู่ขนาน และแยกออกจากการทำงานทางด้านกฎหมายและความมั่นคง ดังนั้น รัฐจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหามิใช่ความมั่นคงควบคู่ไปด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการสร้างวาทกรรมเพื่อสะท้อนว่าการชุมนุมมีการก่อเหตุความวุ่นวาย และกระทำการผิดกฎหมายต่างๆ และยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของการชุมนุมให้กับการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ทั้งที่เกิดขึ้นไปแล้วในเหตุการณ์สลายการชุมนุมวันที่ 10 เมษายน และอาจหมายรวมถึงปฏิบัติการต่างๆ ทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ที่อาจเกิดขึ้นหลังจากนี้ไปอีกด้วย

4.5 แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อแรกของแผนปรองดอง คือ การจับจ้องสถาบัน

“...แผนนี้มี 5 องค์ประกอบครับ องค์ประกอบที่ 1 ผมมาคิดถึงเรื่องของสถาบันหลักของชาติที่เป็นศูนย์รวมจิตใจหลอมรวมพี่น้องประชาชนคนไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผมถือว่าประเทศไทย คนไทย โชคดีครับ มีสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ได้เป็นหลักชัยให้กับพี่น้องประชาชนคนทั้งประเทศ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงทุ่มเทพระวรกาย กำลังพระราชทรัพย์ และทรงอุทิศเวลาในการที่จะแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนมาโดยตลอด และที่สำคัญก็คือได้พระราชทานแนวพระราชดำริที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือความรู้รักสามัคคีและความพอเพียง ตรงนี้ครับคือจุดที่เป็นที่มาในส่วนขององค์ประกอบแรกของแผน ที่ผมได้เรียนว่าถึงเวลาแล้วครับที่พี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศจะต้องมาร่วมกันทำอย่างไรไม่ให้สถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพเทิดทูนของพี่น้องประชาชนนั้นถูกล่วงละเมิด และให้พี่น้องประชาชนโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ได้ตระหนักได้เข้าใจถึงบทบาทอันสำคัญยิ่งของสถาบันพระมหากษัตริย์...” (9 พฤษภาคม 2553)

นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 2 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สองมาตรฐาน

“...องค์ประกอบที่ 2 เป็นเรื่องของปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยากจน โครงสร้างของสังคมครับที่ทำให้พี่น้องประชาชนจำนวนมากมักจะรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจมีความรู้สึกว่าตัวเองด้อยโอกาส และประชาชนกลุ่มนี้จะครับ เมื่อไหร่ก็ตามซึ่งมีการเคลื่อนไหว มีการชุมนุมทางการเมือง ก็จะถูกดึงเข้าไปร่วมกระบวนการต่างๆ เพราะมีความรู้สึกว่าจะเป็นการได้โอกาสในการที่จะแสดงออกถึงการมีสิทธิมีเสียง ถึงจะได้มีบุคคลที่จะได้ยื่นข้อเรียกร้องความเดือดร้อน ความทุกข์ร้อนต่างๆ ของพี่น้องประชาชน ตรงนี้ครับผมอยากจะย้ำครับว่าแม้ว่ารัฐบาลทุกชุดพยายามแก้ไขปัญหาในเรื่องของความยากจน ทุกรัฐบาลจะมีโครงการครับ รัฐบาลนี้ก็ครับที่เราทำตั้งแต่เด็กเล็กมาจนถึงพุดง่ายๆ ตั้งแต่เกิดจนตายเลยนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของศูนย์เด็กเล็ก การเรียนฟรี การฝึกอาชีพ การเข้ามาดูแลในเรื่องของสวัสดิการของผู้สูงอายุ นะครับ ไปจนถึงการช่วยเหลือในเรื่องของภัยพิบัติต่างๆ รวมไปถึงการมีกลไกพิเศษมาดูแลเรื่องที่ทำกิน เรื่องหนี้สิน ไปจนถึงการที่จะพยายามดูแลพี่น้องเกษตรกรในชนบทว่าด้วยโครงการประกันรายได้ เราทำสิ่งเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง แต่กระนั้นก็ตามครับความไม่เป็นธรรม ความเหลื่อมล้ำ ความยากจนที่ยังมีอยู่ นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางเรื่องอาจจะไม่ใช่ในเรื่องของรายได้อย่างเดียว แต่ความรู้สึกว่าการได้รับการปฏิบัติจากทางการ จากราชการ กฎระเบียบ การใช้อำนาจนั้นทำให้พี่น้องประชาชนมีความรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรม ตรงนี้ครับต้องสะสมแบบเป็นระบบ...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 3 ของแผนปรองดอง คือ เรื่องสื่อสารมวลชน

“...องค์ประกอบที่ 3 เป็นเรื่องของสื่อสารมวลชนครับ ตรงนี้ก็อยากจะบอกตรงไปตรงมาละครับว่าประเทศไทยนั้นที่จริงแล้วเราก็ให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อสารมวลชนมากที่สุดประเทศหนึ่ง แต่ว่าในระยะหลังต้องยอมรับครับว่าการต่อสู้ในทางการเมืองนั้น เรื่องของข่าวสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเครื่องมือที่ใช้ต่อสู้ในทางการเมืองนั้น ก็จะก้าวล่วงเข้ามาสู่เรื่องของสื่อต่างๆ ก่อนข้างชัดเจน มีการใช้สื่อ ด้านหนึ่งก็บอกว่าเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับพี่น้องประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพที่พึงจะกระทำได้ แต่อีกด้านหนึ่งนั้นสื่อหลายส่วนก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ทางการเมืองอย่างปฏิเสธไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้นในโลกปัจจุบันครับที่เทคโนโลยีก้าวไกลไป ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของโทรทัศน์ดาวเทียม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของวิทยุชุมชนนะครับ และรูปแบบอื่นๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้น เราปฏิเสธไม่ได้ครับว่ามีการใช้สื่อหลายประเภททำให้เกิดความเกลียดชัง ทำให้เกิดความรู้สึกที่มีความรุนแรง และบางครั้งก็มีการใช้สื่อเหล่านี้ พุดง่ายๆ เหมือนกับเป็นศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวต่างๆ เป็นการยั่วยุเป็นการปลุกกระดม ซึ่งตรงนี้ต้องแก้ไข...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 4 ของแผนปรองดอง คือ การตรวจสอบหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ความสูญเสียที่เกิดขึ้น

“...องค์ประกอบที่ 4 ครับ ก็เข้ามาสู่ตัวความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากตัวเหตุการณ์ที่เป็นวิกฤตการณ์ในช่วงระยะเวลาประมาณ 2 เดือนที่ผ่านมาเอง ตรงนี้ครับก็เป็นปัญหาในเรื่องของความคลางแคลงใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์ที่ทำให้มีการสูญเสียชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็น 10 เมษายน

ไม่ว่าจะเป็น 22 เมษายน 28 เมษายนนะครับ หรือล่าสุดก็คือคืนเมื่อวานขึ้นนะครับ ที่มีการสูญเสียอีก...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 5 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ไขข้อขัดแย้งกติกาททางการเมืองให้ถูกต้องเหมาะสม

“...องค์ประกอบสุดท้ายข้อที่ 5 ครับ ผมอยากจะเรียนว่าเป็นเรื่องซึ่งหลายคนก็ตั้งคำถาม ซึ่งผมอาจจะได้พูดในรายละเอียดในช่วงท้ายของรายการ คือเป็นเรื่องของการเมืองล้วนๆ ครับ หลายคนอาจจะบอกประเด็นนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับประชาชนมากนัก แต่ผมก็อยากจะเรียนครับว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว นักการเมืองแม้จะถูกมองว่าเป็นคนกลุ่มเล็กๆ แต่ก็เป็นคนซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในกระบวนการของการเลือกตั้ง ที่สำคัญคือนักการเมืองทุกคนล่ะครับ มีมวลชนที่มีความผูกพันกับตัวเองอยู่ไม่มากก็น้อย ความขัดแย้งที่บ้านปลายมาจนถึงทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งก็มาจากความขัดแย้งในหมู่นักการเมืองด้วยกันเอง เกี่ยวข้องกับกติกา เกี่ยวข้องกับความไม่เป็นธรรมที่เขามองว่าเกิดขึ้นจากหลายเหตุการณ์ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา ถ้าเราจะบอกว่าปัญหาเหล่านี้ไม่ต้องหยิบยกมาพูดกัน ผมคิดว่าเราไม่อยู่กับความไม่เป็นจริง ดังนั้นข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับกติกาททางการเมือง ความไม่เป็นธรรมทางการเมืองนั้น สมควรที่จะได้ถูกหยิบยกขึ้นมา เพื่อหาข้อยุติ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง” ข้างต้น ประเด็นแรกเกิดขึ้นในวันที่ 9 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงข้อเสนอแผนปรองดองแห่งชาติที่ตนเองเพิ่งเสนอไปเมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมาว่าเป็นข้อเสนอที่ได้มาจากการที่ตนเองได้สดับตรับฟังมาจากประชาชนทุกกลุ่มที่ช่วยกันหาคำตอบเพื่อลดความแตกแยกของบ้านเมือง และค้นหาหนทางที่จะทำให้สังคมไทยกลับมามีความสมัครสมานสามัคคีปรองดองดังเดิม จากนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้อธิบายถึงองค์ประกอบข้อแรกของแผนปรองดอง คือ การจับจ้วงสถาบัน โดยหลังจากสดุดีสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว นายกรัฐมนตรีจึงแจ้งว่าถึงเวลาแล้วที่คนไทยทั้งประเทศจะต้องช่วยกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์มิให้ถูกล่วงละเมิด ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือจากประชาชนทุกกลุ่มว่าต้องเข้ามามีบทบาทในเชิงรุก 2 เรื่องคือ 1. ช่วยกันทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวข้องกับบทบาทของสถาบันกษัตริย์ในสังคมไทย 2. การบังคับใช้กฎหมายต้องดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีกระบวนการพิเศษที่ดึงทุกฝ่ายมาร่วมกันทำงานในเรื่องนี้ ประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 2 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สองมาตรฐาน ที่ส่งผลให้กลายเป็นเครื่องมือยุ่งให้ประชาชนมาชุมนุมทางการเมือง ทั้งๆ ที่รัฐบาลก็พยายามแก้ไขปัญหาลำเลียงอย่างต่อเนื่องผ่านทางนโยบายและโครงการต่างๆ แต่ความรู้สึกไม่ได้รับความเป็น

ธรรม และความเหลื่อมล้ำ ก็ยังมีอยู่ นายกรัฐมนตรีจึงยืนยันว่าสิ่งเหล่านี้จะต้องมีการสะสางอย่างเป็นระบบ ต่อมานายกรัฐมนตรีได้แจ้งถึงแนวทางการดำเนินการตามแผนปรองดองข้อที่ 2 โดยเรียกว่าเป็น การปฏิรูปประเทศไทย ที่เกิดจากการเชิญองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมซึ่งมีความคืบหน้าและในวันที่ 20 พฤษภาคม จะได้มีการจัดประชุมสมัชชาเพื่อเชิญชวนให้ประชาชนร่วมระดมความคิดเห็นอีกครั้ง ซึ่งควรจะได้ข้อยุติว่าต้องมีกลไกพิเศษที่จะทำงานเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องไปในรัฐบาลชุดต่อไปด้วย ทั้งนี้ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ไม่ถูกชี้นำโดยภาคราชการ และมาจากหลายภาคส่วน ซึ่งจะเข้ามาช่วยกันคิดหาทางออกแก้ไขปัญหาทั้งเรื่องโครงสร้างความยากจน ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ปัญหาคนขายขอบ คนไร้ที่ทำกิน คนหนี้สินท่วมตัว

ต่อมา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 3 ของแผนปรองดอง ในส่วนสื่อสารมวลชน ว่าด้วยเหตุที่ในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกลจนมีการใช้สื่อหลายประเภทเพื่อยุ้งให้เกิดความเกลียดชัง และเป็นศูนย์บัญชาการการเคลื่อนไหวต่างๆ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเสนอว่าในแนวทางการดำเนินการตามแผนปรองดองข้อที่ 3 จะต้องมีการปฏิรูปสื่อสารมวลชนให้นำเสนอข่าวสารที่สร้างสรรค์มากขึ้น โดยมีแนวทาง คือ 1. เรื่องของกฎหมายที่จะต้องมีการยกย่องและนำไปสู่การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการหาทางควบคุมดูแลสื่อต่างๆ ไม่ให้มีบทบาทในการยั่วยุ ปลุกระดมสร้าง ความเกลียดชัง และความรุนแรงในสังคมได้ 2. หน้าที่ดูแลในส่วนนี้ จึงต้องเป็นหน่วยงานอิสระ คือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ในปัจจุบัน และจะเป็น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในอนาคต ที่จะต้องทำงานใกล้ชิดด้วยกับบรรดาองค์กรวิชาชีพของสื่อ ซึ่งในส่วนสุดท้าย นายกรัฐมนตรีเสนอว่าจะต้องมีองค์กรอิสระที่ประกอบไปด้วยภาคประชาชนมาเป็นกลไกในการติดตามเพื่อตรวจสอบการทำงานของสื่ออย่างชัดเจนมากขึ้น

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 4 ของแผนปรองดอง คือ การตรวจสอบหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ความสูญเสียที่เกิดขึ้น ทั้งเหตุการณ์ที่ทำให้มีการสูญเสียชีวิตของประชาชน ไม่ว่าจะเป็น วันที่ 10 เมษายน วันที่ 22 เมษายน และวันที่ 28 เมษายนตลอดจนวันอื่นๆ ที่มีการสูญเสียโดยในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีระบุว่าจะมีการตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นมาประมวลเหตุการณ์ รวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา ครบถ้วนรอบด้านยิ่งขึ้น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่า ในส่วนของภาครัฐเองและกองทัพ พร้อมทั้งจะให้มีการตรวจสอบเพราะสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปทั้งหมดเป็นไปตามระเบียบแบบแผนและกฎหมายทั้งสิ้น

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงองค์ประกอบข้อที่ 5 ของแผนปรองดอง คือ การแก้ไขข้อขัดแย้งกีดกันทางการเมืองให้ถูกต้องเหมาะสม ว่าเป็นเรื่องของการเมืองโดยตรง คือการแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับกีดกันทางการเมือง ความไม่เป็นธรรมทางการเมืองต่างๆ ซึ่งในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้ขยายความว่าได้มีการปรึกษาหารือกับหลายๆ ฝ่าย ทั้งที่เป็นองค์กรกลาง กลุ่ม สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ประธานคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมือง และศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ว่าจะมีการแก้ไขกีดกันต่างๆ ขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้ทำเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตัวเอง

ทั้งนี้ การที่นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนปรองดองแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา นั้น การสร้างความหมายนี้ เป็นการแสดงออกว่านายกรัฐมนตรีพยายามที่จะหาทางยุติปัญหาความขัดแย้ง ทั้งนี้ผู้สร้างวาทกรรมได้มีการกล่าวถึงแนวทางของแผนปรองดองทั้ง 5 ข้อ ซึ่งล้วนมีแต่ด้านดี ช่วยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ อย่างไรก็ดี ผู้สร้างวาทกรรมยังได้ภาพลักษณ์ของผู้ที่มีความตั้งใจจริงและมุ่งหวังที่จะไขปัญหาต่างๆ เป็นผู้ที่เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ตามอุดมการณ์ “ความสามัคคีปรองดอง” เพราะแผนปรองดองแห่งชาตินั้นเกิดขึ้นจากการพูดคุยหาทางออก ปรึกษาหารือจากหลายภาคส่วนด้วยกัน

4.6 แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำผิด

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อข้องใจเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“... มีหลายคนสอบถามมากกว่า ในเมื่อรัฐบาลบอกว่าในขณะนี้มียุทธศาสตร์อยู่ เหตุใดจึงจะไปปรองดองกับผู้ก่อการร้าย ขอเรียนให้ชัดเจนครับว่า แผนทั้ง 5 ข้อซึ่งผมได้เล่าให้ฟังไปเมื่อสักครู่นี้ ไม่มีตรงไหนเลยครับที่เราจะไปปรองดองกับผู้ก่อการร้ายหรือผู้ที่กระทำการที่ผิดกฎหมาย...”

“...เพราะในแผนทั้ง 5 ข้อนั้นไม่มีส่วนใดทั้งสิ้นครับ ที่จะไปเป็นการนิรโทษกรรมในคดีอาญาต่างๆ ผู้ที่กระทำความผิดมีความผิดเหมือนเดิม จะต้องถูกดำเนินคดีเหมือนเดิม เป้าหมายของเราก็คือการจับกุมดำเนินคดี ซึ่งในขณะนี้ก็จะเห็นครับว่าหน่วยงานต่างๆ ก็ทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอ นั้นสามารถที่จะดำเนินการหรือดำเนินคดีในเรื่องนี้ มีความก้าวหน้าไปมาก เพราะว่าได้มีการจับกุมทุกคน ทั้งมีการยึดอาวุธ มีการสอบสวนแล้วสามารถที่จะขยายผลมองเห็นภาพของเครือข่ายของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นตรงนี้นะครับ ไม่มีตรงไหนเลยในแผนของการปรองดองที่บอกว่า เราไปจับมือไปสมยอมไปปรองดองกับผู้ก่อการร้าย ฟันธงประชาชนจะได้มีความมั่นใจ...”

“...เพราะฉะนั้นหลายคนก็ทักท้วงมา นอกจากจะบอกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงจุดยืนหรือไม่ หรือที่บอกว่าเป็นการจําานต่อกลุ่มที่ทำผิดกฎหมาย ไม่ใช่ และหลายคนก็ท้วงบอกว่าจะเลือกตั้งได้หรือ ถ้าบ้านเมืองไม่สงบ แผนที่ผมเสนอก็ชัดเจนครับว่าถ้าไม่สงบก็เลือกตั้งไม่ได้ พุดง่าย ๆ 5 ข้อนี้ครับ ถ้าสมมติว่ามีการยุติการ

ชุมชน และมาทำกันอย่างจริงจัง และมีความราบรื่น มีความสงบนั้นครับ ผมอยากจะเรียนว่าจะเป็นเวลาที่บ้านเมืองของเราสงบมากที่สุดนับตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ซึ่งก็น่าจะเป็นบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเลือกตั้งได้...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าไม่มีผลประโยชน์ใดๆ แอบแฝงในการทำแผนปรองดอง

“.. หลายคนเข้าใจผิด ไปเชื่อข้อมูลข่าวสารที่บอกว่า มีการไปแอบทำข้อตกลง มีการไปฮั้ว มีการไปทุบเอี้ย ไม่มีหรอกครับ ไม่มีเลยครับ และที่แปลกประหลาดที่สุดก็คือว่า พอรู้แบบนี้ก็บอกว่าให้ผมลาออกไปเสีย รวมไปถึงบอกว่าที่สะท้อนเข้ามาบอกว่า ผมเป็นคนขี้ลาดอ่อนแอ ไม่กล้าจัดการอะไร ลาออกไปเสีย ผมบอกเลยครับ คนที่ไม่ปรารถนาดีต่อบ้านเมืองในขณะนี้ต้องการเห็นมากที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลทันที คือการให้ผมลาออก คือการเอาคนอื่นเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นคนซึ่งอาจจะตัดสินใจแล้วทำให้เกิดความรุนแรงบานปลายไปสู่การเป็นสงครามประชาชน หรือคนที่เข้ามาแล้วมีการพลิกขั้วทางการเมืองแล้วไปเอื้ออำนวยต่อกลุ่มที่กระทำการผิดกฎหมาย ผมยืนยันครับ ผมไม่ตกลงอะไรกับใครในเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวแน่นอน ผมได้ย้ายไปแล้วว่าไม่มีประโยชน์ส่วนตัวอะไรเลยที่ผมได้รับการปรองดองในครั้งนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมาย “แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำความผิด” นายกรัฐมนตรีกล่าวในประเด็นแรก โดยชี้แจงปฏิเสธข้อข้อข้องใจที่เกิดขึ้นในสังคมเกี่ยวกับแผนปรองดองว่าเป็นการปรองดองกับผู้ก่อการร้าย ทั้งนี้ เพราะในแผนทั้ง 5 ข้อไม่มีการนิรโทษกรรมในคดีอาญาต่างๆ ผู้ที่กระทำความผิด ยังคงต้องถูกดำเนินคดีตามความผิด ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ กำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า หลังการใช้แผนปรองดองแล้วบ้านเมืองสงบ มีบรรยากาศที่ดีก็สามารถจัดการเลือกตั้งได้ แต่หากบ้านเมืองยังคงไม่สงบก็จะไม่มีการจัดการเลือกตั้ง

ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีปฏิเสธเกี่ยวกับกระแสข่าวว่าแผนปรองดองนี้ทำขึ้นโดยมีผลประโยชน์แอบแฝงที่ตกลงระหว่างกันกับผู้ชุมนุม และมีการเสนอว่าให้นายกรัฐมนตรีลาออกไป เพราะขาดภาวะผู้นำ นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่าข้อเสนอนี้เป็นข้อเรียกร้องของผู้ที่ไม่หวังดีต่อบ้านเมือง คือ ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในทันที เพื่อหวังผลบางประการ

กล่าวโดยสรุป ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมพยายามที่จะลบภาพที่ไม่ดี ที่จะช่วยเสริมให้นายกรัฐมนตรีได้ภาพของความเป็นผู้รักษากฎหมาย เคารพกติกาในกฎระเบียบ และที่สำคัญยิ่ง

เน้นย้ำมากขึ้นไปอีกว่า แกนนำผู้ชุมนุมมีความผิดฐานก่อการร้าย หรือจะเรียกว่าแกนนำผู้ชุมนุมคนเลื้อยแดงเป็นผู้ก่อการร้ายก็ได้

4.7 รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง

ประเด็น การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมเปิดโอกาสให้กลุ่มต่างๆ ที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ไม่ค่อยเห็นด้วยกับแผนของการปรองดองหรือการประกาศแผนปรองดองนั้นได้เข้ามาพบ กลุ่มแรกคือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และก็มีตัวแทน เข้าใจว่าเป็นของพรรคการเมืองใหม่ด้วยครับ กลุ่มนี้เขาบอกว่า 1. ไม่ค่อยแน่ใจว่าที่มาที่ไปของแผนปรองดองเป็นอย่างไร เป็นการสมคบ บางทีก็ใช้คำว่าเป็นการทุเลาของนักการเมืองหรือไม่ เป็นการทรมานต่อพี่น้องประชาชน ประเทศชาติ หลักการและสถาบันหลักของชาติบ้านเมืองหรือไม่ ตรงนี้ได้คุยกันยาวครับ และผมก็ยืนยันครับว่า แผนทั้งหมดนั้นมาจากหลักคิดอย่างที่ผมได้บอกกับพี่น้องประชาชนไปแล้ว ผมคิดและเขียนด้วยตัวเองครับ ผ่านกระบวนการของการรับฟังทุกฝ่าย...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรต่อแผนปรองดอง

“...ส่วนกลุ่มพันธมิตรจะเชื่อมากน้อยแค่ไหนนั้นก็สุดแล้วแต่ แต่ผมได้ตอบข้อซักถามที่เป็นความคลางแคลงใจว่า วัตถุประสงค์หรือเจตนาแอบแฝงมีหรือไม่นี้ หมาดครับ ได้ชี้แจงพูดคุยกันอย่างละเอียด แต่ความคิดเห็นที่ยังแตกต่างกันอยู่นั้นก็ยอมมีได้ ในแง่ของจุดยืนของแต่ละกลุ่มนะครับ ซึ่งอันนี้ก็เป็นเรื่องซึ่งเป็นสิทธิของแต่ละฝ่าย ผมเพียงแค่บอกว่า ไม่ควรจะมีการกล่าวหากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรจะมีการกล่าวหาผมว่าไม่มีความคิดในการที่จะทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น การพูดคุยกับกลุ่มเสื้อหลากสีเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...กลุ่มของคนที่ใช้ชื่อว่าเสื้อหลากสีก็ได้มาพบเช่นเดียวกัน กลุ่มนี้ผมเข้าใจความรู้สึกดีครับ เขาคือกลุ่มซึ่งออกมาแสดงออกในการสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล ของทหาร ของเจ้าหน้าที่ และที่สำคัญก็คือว่าอยากจะเห็นความถูกต้องในบ้านเมือง ต้องการที่จะเห็นบ้านเมืองสงบ มีความรู้สึกที่ว่าแผนนี้เป็นการถอยหรือเป็นการไปจํานน เป็นการไปยอมกับสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ เขาก็รู้สึกผิดหวังถ้าพูดกันแรงหน่อยก็อาจจะบอกว่าเหมือนกับอกหัก ว่าทำไมรัฐบาลไม่ยืนหยัดประกาศให้อยู่ครบวาระนะครับ และเดินหน้าในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียว ก็พูดคุยกันครับ ในส่วนของแผนปรองดอง 5 ข้อนั้น กลุ่มนี้ก็เห็นด้วยครับ แต่บอกว่าขอดูการกระทำ ก็คือการทำงานในช่วงเดือนถึงสองเดือนจากนี้ไปว่ามีผลเป็นรูปธรรมมากน้อยแค่ไหน แล้วนำไปสู่ความปรองดองอย่างแท้จริงหรือไม่ ผู้นำกลุ่มนั้นก็บอกว่าความจริงก็บอกว่าแม้แต่เรื่องของการเลือกตั้งนั้นก็บอกว่าสามารถเลือกตั้งก่อนกำหนดได้ เพียงแต่มองว่าวันที่ 14 พฤศจิกายนนั้นเร็วเกินไป อันนี้ก็เป็นสิ่งซึ่งผมคิดว่าก็เป็นความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย และการแลกเปลี่ยนพูดคุยก็จะต้องมีการดำเนินต่อไป...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการทำงานตามแผนปรองดองในเรื่องการเมือง

“...ในส่วนของการเมือง เบื้องต้นที่เดียวนั้น ในเรื่องของปัญหาเรื่องรัฐธรรมนูญและเรื่องอื่นๆ ผมได้ขอความร่วมมือเพื่อที่จะเสนอไปยังสถาบันพระปกเกล้า แต่ว่าคณะกรรมการสภาพัฒนาการศานสถาบันพระปกเกล้า นั้นยังมีความไม่สบายใจอยู่ว่า จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ และมีความเหมาะสมมากน้อยแค่ไหนอย่างไร ขณะนี้ผมก็รอคำตอบที่เป็นทางการ ซึ่งจะเป็นมติของสภาพัฒนาการศานสถาบันพระปกเกล้า ว่าถ้าหากว่าทางสภาฯ นั้นอยากจะทำในกรอบที่กว้างกว่าหรืออย่างไรนั้น ก็จะปรึกษากับทางรัฐบาลต่อไป แต่หากว่าทางสถาบันพระปกเกล้า นั้นไม่ต้องการที่จะมีบทบาทในเรื่องนี้ ผมก็กำลังเตรียมที่จะหารือกับบรรดานักวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ ว่าพร้อมที่จะมาทำหน้าที่ในลักษณะของรูปแบบของคณะกรรมการเฉพาะกิจที่จะมาขับเคลื่อนเรื่องนี้หรือไม่ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็มีความก้าวหน้าเช่นเดียวกัน...” (16 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงการรับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนกลุ่มเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างๆ

“...นอกจากนั้นครับในสัปดาห์ที่ผ่านมา ในการพยายามที่จะขับเคลื่อนแผนการปรองดองนั้น ผมก็ยังได้มีโอกาสพบปะกับประชาชนอีกหลายกลุ่ม ก็น่าดีใจครับ ผมได้พบปะกับกลุ่มซึ่งสร้างเครือข่ายในอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน Facebook ได้มีตัวแทนมาพบปะกับผม น่าดีใจก็คือเขาสามารถระดมเด็กเยาวชนจำนวนมาก แล้วก็ขณะนี้พร้อมที่จะใช้เครือข่ายนี้ทำในเรื่องที่สร้างสรรค์ ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมือง และรวมไปถึงเรื่องของการที่จะเกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วย การที่มีการระดมหรือสร้างเครือข่ายในลักษณะเช่นนี้ จะทำให้เราสามารถที่จะเดินไปสู่การปรองดองได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นไปตามเจตนารมณ์ของแผนปรองดองที่ขณะนี้ผมก็ยังเดินหน้าขับเคลื่อนต่อไป...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

9 พฤษภาคม จากชุดความหมาย “รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง” มีประเด็นต่างๆ ที่นายกรัฐมนตรีกล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ สรุปได้ว่าในส่วนของการพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเกี่ยวกับแผนปรองดองนั้น กลุ่มพันธมิตรฯ ค่อนข้างไม่แน่ใจเกี่ยวกับที่มาที่ไปของแผนปรองดองว่าเป็นการสมคบคิดของนักการเมืองหรือไม่ ซึ่งตรงนี้หลังจากคุยกัน นายกรัฐมนตรียืนยันว่าแผนปรองดองนี้ตนเองคิดและเขียนด้วยตัวเองครับ หลังจากผ่านกระบวนการของการรับฟังจากทุกฝ่าย ซึ่งทั้งหมดนี้ก็สุดแล้วแต่กลุ่มพันธมิตรฯ จะเชื่อหรือไม่ เพราะตนเองเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเป็นสิทธิของแต่ละฝ่าย

จากนั้นในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการพูดคุยกับกลุ่มสื่อหลากหลายเกี่ยวกับแผนปรองดองว่า กลุ่มนี้นั้น มีความรู้สึกว่าเป็นการจำนนต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แต่ภายหลังการพูดคุย กลุ่มนี้เห็นด้วยและขอติดตามการทำงานต่อไปว่ามีผลเป็นรูปธรรมอย่างไร นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของกลุ่มคนสื่อหลากหลายว่าการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน นั้นเร็วเกินไป ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็รับฟังทุกฝ่าย ขณะที่ต่อมาในวันที่ 16 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงถึงการทำงานตามแผนปรองดองในเรื่องการเมืองเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญว่า คณะกรรมการสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นมีความไม่สบายใจที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ ซึ่งหากทางสถาบันพระปกเกล้านั้นปฏิเสธที่จะมีบทบาทในเรื่องนี้ ก็จะต้องหารือกับบรรดานักวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจมาขับเคลื่อนเรื่องนี้ ส่วนในการรับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนกลุ่มเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะใน Facebook ซึ่งมีตัวแถมมด ผลคือกลุ่มดังกล่าวพร้อมที่จะใช้เครือข่ายนี้สร้างสรรค์เรื่องการเมือง และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการเดินไปสู่การปรองดองได้อย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป ในการเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ หรือ โรดแมป 5 ข้อนั้น นายกรัฐมนตรีได้รับทั้งเสียงสนับสนุน และเสียงคัดค้านจากหลายฝ่าย ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแสดงจุดยืนให้ชัดเจนเพื่อลดแรงเสียดทานจากผู้ที่ไม่เข้าใจและไม่เห็นด้วย โดยสร้างวาทกรรมที่มีความหมายว่า นายกรัฐมนตรีพร้อมรับฟังข้อติติงและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่ง นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการทำความเข้าใจกับหลายภาคส่วน ซึ่งประสบความสำเร็จด้วยดี ได้แก่ การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเกี่ยวกับแผนปรองดอง, การพูดคุยกับกลุ่มคนสื่อหลากหลาย ขณะที่ยังมีการรายงานว่าได้มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากกลุ่มประชาชนกลุ่มเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะใน Facebook ผลคือกลุ่มดังกล่าวพร้อมที่จะใช้เครือข่ายนี้สร้างสรรค์เรื่องการเมือง และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนั้น การสร้างวาทกรรมในความหมายชุดนี้จึงประสบความสำเร็จในแง่ที่ว่า นายกรัฐมนตรีได้แสดงความสามารถเจรจาต่อรองกับกลุ่มต่างๆ ที่ไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดองให้กลับมาเห็นด้วยและให้ความร่วมมือ เป็นภาพลักษณ์ของผู้นำที่สามารถบริหารจัดการความเห็นต่างให้สามารถลงรอยไปด้วยกันได้ ขณะเดียวกันยังช่วยเสริมความน่าเชื่อถือของแผนปรองดองว่าจะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปสู่การยุติปัญหาความขัดแย้งได้ ตามที่นายกรัฐมนตรีนำเสนอไว้

4.8 รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรต่อแผนปรองดอง

“...แผนนี้ครับ ผมโดยส่วนตัวไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ทำงานก็ต้องทำหนักขึ้นครับ และถ้ามีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน นั้นก็หมายความว่าตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง ต้องทำงานแข่งขันกับเวลา ต้องเตรียมในการที่จะต่อสู้แข่งขันทางการเมือง ส่วนตัวไม่ได้อะไรเลยครับ แต่เป็นแนวคิดและเป็นแผนที่ผมคิดว่าจะช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสุข ซึ่งความสำคัญมากกว่าผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดทั้งสิ้นนะครับ อันนี้ก็คือสิ่งที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกับกลุ่มพันธมิตร...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับความเข้าใจผิดในตัวนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...หลายคนบอกว่าผมเอาตัวรอด ผมคงอยู่สบาย แต่ประชาชนเดือดร้อน ผมเรียนด้วยความสัตย์จริงครับ ไม่จริงหรอกครับ ชีวิตผมก็ถูกคุกคามอยู่ตลอดจนถึงทุกวันนี้ และก็รู้ว่าจะต้องถูกคุกคามต่อไปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ในการทำงานทางการเมือง หรือแม้กระทั่งเกินเลยไปกว่านั้น แต่ผมยืนยันครับว่าเมื่อผมอาสามาแล้วผมทำหน้าที่เต็มที่ ถ้าผมกลัว ผมลาออกไปแล้วครับ ถ้าผมอยากอยู่สบายผมลาออกไปแล้วครับ แต่ผมอยู่แล้วก็ต้องตัดสินใจแม้จะขัดใจ บางครั้งอย่างที่ผมบอก ขัดใจคนทุกกลุ่มในบางเรื่อง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมผมถือว่านั่นไม่ใช่ความอ่อนแอ ผมถือว่านั่นไม่ใช่การขี้ขลาด ไม่ใช่การหนีปัญหา แต่เป็นการเผชิญปัญหา โดยพยายามเอาผลประโยชน์ของตัวเอง ของพรรค ของกลุ่ม เอาไปวางไว้ข้างนอก และยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ข้อกล่าวหาบางครั้งก็ไปพูดถึงสิ่งที่ไม่เป็นความจริงนะครับว่า มีการให้คนนั้นคนนั้นไปพบกันเพื่อตกลง ไม่มีครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน” ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 9 พฤษภาคม ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคิดเห็นของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ต่อแผนปรองดองว่าตนเองนั้นไม่ได้ประโยชน์อะไรจากแผนนี้ ซึ่งถ้ามีการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน ก็เป็นการตัดวาระการดำรงตำแหน่งของตัวเองให้สั้นลง ซึ่งต้องทำงานแข่งขันกับเวลา และยังต้องเตรียมในการที่จะต่อสู้แข่งขันทางการเมืองอีกด้วย ดังนั้นแผนนี้จึงเป็นแผนที่จะช่วยทำให้บ้านเมืองมีความสุข มากกว่าการหวังผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด เช่นเดียวกับในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าสิ่งที่ทำอาจขัดใจคนทุกกลุ่มในบางเรื่อง แต่ถ้าเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ก็ถือว่าเป็นการเผชิญปัญหา โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

กล่าวโดยสรุป ความหมายชุดนี้เป็นการเน้นย้ำภาพลักษณ์ของความเป็นผู้เสียสละ เพราะสิ่งที่รัฐบาลทำนั้น ก็เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ นอกจากนี้การที่ต้องเผชิญกับการข่มขู่ต่างๆ และแรงเสียดทานจากเสียงคัดค้านการดำเนินการปรองดอง ยังช่วยเสริมภาพของนายกรัฐมนตรี

ให้ผู้รับวาทกรรมเกิดความเห็นอกเห็นใจ และหันมาสนับสนุนส่งเสริมแผนปรองดองแห่งชาติมากขึ้น

4.9 ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...อย่างไรก็ตามครับผมอยากจะเรียนครับว่า จากที่ได้มีการสดับตรับฟังแล้วก็มีมีการประเมินโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีโพลหรือสำนักต่าง ๆ ที่สำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทำให้ผมมั่นใจตามสมควรครับว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดอง และก็สนับสนุนแผนนี้ มีบางกลุ่มคัดค้าน มีบางกลุ่มยังไม่แน่ใจ แต่ผมเรียนว่าถ้าระดับการสนับสนุนเป็นอย่างที่โพลบอก ผมคิดว่าเราสามารถที่จะเดินหน้าได้ และก็ตอบคำถามให้กับคนทุกกลุ่มได้...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเสียงสนับสนุนของประชาชนทาง SMS

“...มีพี่น้องประชาชนทั้งที่โทรศัพท์ ทั้ง SMS เข้ามามาก ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบคุณอีกครั้งหนึ่งสำหรับทุกๆ คน ซึ่งเป็นส่วนใหญ่นะครับที่ให้ความสนใจสนับสนุนผม ทั้งที่เข้าใจแผนปรองดอง สนับสนุนให้กำลังใจอย่างเต็มที่ ทั้งที่ไม่เคยเป็นผู้สนับสนุนผม เห็นแผนปรองดองแล้วให้กำลังใจในการที่จะทำแผนนี้ให้สำเร็จ ไปจนถึงคนที่ให้กำลังใจแม้ไม่เห็นด้วยกับแผนปรองดอง แต่ยังมีเชื่อว่ามันนั้นทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ผมกราบขอบพระคุณทุกคนด้วยความจริงใจ และทุกกำลังใจนั้นก็มีความหมายมากสำหรับผมและเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ปฏิบัติงานอยู่ในขณะนี้...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ชุดความหมายนี้ “ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นการปรองดอง” นายกรัฐมนตรีอ้างผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนปรองดองว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเห็นกระบวนการปรองดอง และก็สนับสนุนแผนนี้ ขณะเดียวกันในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเสียงสนับสนุนของประชาชนทาง SMS ว่าส่วนใหญ่สนับสนุน และเข้าใจแนวทางของแผนปรองดอง หรือที่ไม่เข้าใจก็มีความเชื่อว่ามันนั้นทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การสร้างความหมายเช่นนี้เป็นการอ้างแนวร่วมเพื่อสนับสนุนให้วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง ด้วยแผนปรองดองมีน้ำหนักมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เพราะแนวคิดที่ต้องการให้บ้านเมืองเกิดความสงบสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนาให้เกิดขึ้น ดังนั้น เมื่อแผนปรองดองมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เสริมสร้างความสามัคคีอย่างยั่งยืน ทุกคนย่อมต้องการให้แผนปรองดองเดินหน้าไปด้วยดี

4.10 ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ผู้ชุมนุมเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง

“...วันนี้ผมก็ต้องพูดกับกลุ่มที่ยังชุมนุมอยู่อย่างชัดเจน ทุกวันเวลาที่ผ่านไปในขณะที่ เมื่อตอบรับกระบวนการปรองดองแล้ว แต่กลับยังไม่ยุติการชุมนุมนี้ครับ ความเสี่ยงจะมีสูงมาก กลุ่มผู้ก่อการร้ายนั้นแหละครับ เขาอาจจะใช้ความรุนแรงอีก และที่สำคัญก็คืออาจจะใช้ความรุนแรงกับตัวผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุมอย่าลืงเลยนะครับ ถ้ายืนยันว่าจะเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง รัฐบาลก็จะยุติการชุมนุมเสีย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตของพี่น้องประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม...”

“...เพราะนอกจากจะมีความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของชีวิตของคุณ ไม่ว่าจะเป็นของผู้ชุมนุมเอง ของเจ้าหน้าที่หรือประชาชนบริสุทธิ์ทั่วไป อย่าลืมว่าการชุมนุมในปัจจุบันทำให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนือง ทั้งทางเศรษฐกิจ และยังไปกว่านั้นครับ โรงเรียนก็กำลังจะเปิดเทอมครับ พ่อแม่ผู้ปกครองนั้นไม่มีใครหรอกครับที่จะไม่รักลูก ห่วงลูก ถ้าบรรยากาศการชุมนุมยังอยู่ ความเสี่ยงต่อความรุนแรงยังอยู่ พ่อแม่จำนวนมากเขาจะทุกข์มากครับ กับการที่จะให้ลูกต้องไปโรงเรียนในสถานการณ์เช่นนี้ ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง” นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เมื่อผู้ชุมนุมตอบรับกระบวนการปรองดอง แต่ไม่ยุติการชุมนุมนี้ จะเกิดความเสี่ยงที่ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุมหรือแกนนำผู้ชุมนุม ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยในชีวิตของประชาชน เจ้าหน้าที่ และประชาชนบริสุทธิ์ทั่วไป ขอให้ยุติการชุมนุม ดังนั้นความหมายข้อนี้ ด้านหนึ่งผู้สร้างวาทกรรมกำลังเรียกร้องให้กลุ่มผู้ชุมนุมคนเลื้อแดงเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง แต่ในการกล่าวนั้นผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวในมุมที่ว่าหากผู้ชุมนุมไม่ยุติการชุมนุมแล้วเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง ผู้ชุมนุมอาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดความสูญเสีย เพราะกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม หรือแกนนำผู้ชุมนุม ตลอดจนผู้บริสุทธิ์คนอื่นๆ ได้ การสร้างวาทกรรมชุดนี้ จึงเป็นการกดดันให้ภาพของฝั่งผู้ชุมนุมดูเลวร้ายลง คืออยู่ฝั่งตรงข้ามกับการปรองดอง เพราะเต็มไปด้วยอันตรายต่างๆ จากผู้ก่อการร้ายที่แฝงตัวอยู่กับผู้ชุมนุม ดังนั้นการที่ผู้ชุมนุมเข้ามาอยู่ข้างเดียวกับความปรองดอง จะส่งผลให้ผู้ชุมนุมมีความปลอดภัยมากขึ้น

4.11 การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงความคืบหน้าของแผนปรองดอง

“...สำหรับการขับเคลื่อนในเรื่องของแผนปรองดอง มีการทำงานของผมโดยตรงในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ก็ได้เดินทางไป ส่วนแรกก็คือแผนที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการปฏิรูปประเทศไทย ที่จะแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำต่างๆ ตรงนี้ได้มีการประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งวันที่ 12-13 ที่ผ่านมาก็ได้มีการเชิญองค์กรภาคประชาชนหลายองค์กรนั้นเข้ามามีส่วนร่วม ก็ได้ข้อยุติระดับหนึ่งแล้วครับว่า จะมีการจัดตั้งกลไกในลักษณะของการขับเคลื่อนโครงการปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งจะมีการผ่านการทำสมัชชาในวันที่ 20 และจะมีข้อเสนอมาถึงผมในเรื่องของกลไกที่จะขับเคลื่อนทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยจะสามารถได้ข้อยุติในเรื่องนี้ภายในสิ้นเดือนนี้...” (16 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมาย “การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า” นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า การดำเนินงานตามแผนปรองดองนั้นเดินหน้าไปด้วยดี โดยในส่วน of แผนที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการปฏิรูปประเทศไทย ที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งมีองค์กรภาคประชาชนหลายองค์กรเข้ามามีส่วนร่วม จนได้ข้อยุติระดับหนึ่งว่า จะมีการจัดตั้งกลไกในลักษณะของการขับเคลื่อนโครงการปฏิรูปประเทศไทยทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยจะสามารถได้ข้อยุติในเรื่องนี้ภายในสิ้นเดือนนี้ ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้เกิดขึ้นเพื่อให้เห็นภาพของการเดินหน้านำมาอย่างถูกทางเป็นอย่างดี ในการแก้ไขปัญหาของนายกรัฐมนตรี และด้านของความเป็นนักบริหารจัดการที่ดี ผู้สร้างวาทกรรมจึงออกมากล่าวในทำนองว่า แผนปรองดองนั้นดำเนินการไปได้ด้วยดี ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายและมีความคืบหน้า

4.12 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงจุดยืน คือ กระบวนการปรองดอง

“...หลังจากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้จนถึงประมาณระยะเวลาก็คือเสาร์ อาทิตย์ ที่แล้วต่อเนื่องมาจนวันจันทร์ที่ 17 พฤษภาคม ก็มีความพยายามของกลุ่มคนกลางต่างๆ ที่อยากจะเรียกร้องให้มีการเจรจากัน และมีการหาแนวทางในการที่จะบริหารจัดการพื้นที่ เช่น มีผู้เสนอให้มีการจัดทำเขตพื้นที่วัดพุทธมณฑลฯ เป็นเขตอภัยทาน ผมขอกราบเรียนครับว่าจุดยืนของรัฐบาลและสอช.ขณะนั้นชัดเจน เราบอกมาตลอดครับว่าดีที่สุดก็คือทุกคนเข้ามาสู่กระบวนการปรองดอง และดีที่สุดก็คือว่าต้องมีการยุติการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้ยุติการชุมนุม

“...สิ่งที่ผมได้สื่อสารไปถึงบรรดากลุ่มหรือบุคคลต่างๆ ที่อาสาตัวเข้ามาเป็นคนกลางในการเจรจา ว่าเธออย่างนี้ก็แล้วกัน ขอให้ทางฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นได้ยุติการชุมนุม เพราะว่าพี่น้องประชาชนในบริเวณการชุมนุมขณะนั้นไม่ได้เป็นปัญหา และก็อาจจะไม่ได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในบริเวณรอบๆ พื้นที่การชุมนุม แต่เมื่อยุติการชุมนุมแล้วทางรัฐบาลก็พร้อมที่จะเดินหน้าตามแผนปรองดอง 5 ข้อ รวมทั้งได้มาปรึกษาหารือกันในการเมืองต่อไป นี่คือข้อเสนอที่ผมได้หยิบยื่นให้กับบรรดาบุคคลที่อาสาตัวเข้ามาเป็นคนกลาง...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมาย “รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติ” เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 หรือหลังเหตุสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้ในประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีย้ำถึงจุดยืน คือกระบวนการปรองดองว่า รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ยืนยันมาตลอดว่าทางออกที่ดีที่สุด คือ ทุกคนเข้ามาสู่กระบวนการปรองดอง และต้องมีการยุติการชุมนุม ซึ่งเมื่อยุติการชุมนุมแล้ว รัฐบาลก็พร้อมที่จะเดินหน้าตามแผนปรองดอง 5 ข้อ และเดินหน้าแก้ไขปัญหาทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้จากการที่รัฐบาลพูดคุยกับประธานวุฒิสภา ซึ่งรัฐบาลยืนยันว่าให้ยุติการชุมนุม แล้วมาพูดคุยกันในเรื่องของแผนการปรองดอง เพราะการเจรจาไม่เกิดประโยชน์ เนื่องจากกระทรวงที่พูดคุยกับแกนนำที่อยู่ที่ราชประสงค์นั้นพื้นที่รอบๆ นั้นก็ยังมีการยิงเอ็ม 79 มีการส่งกองกำลังเข้ามาโจมตี ปะทะกับทหารอยู่เป็นระยะๆ ดังนั้นทางปัญหาคือยุติการชุมนุมแล้วเข้าสู่กระบวนการปรองดอง ทั้งนี้ เป็นการชี้ว่าเป็นแนวทางที่ดีมีประโยชน์ในการที่จะแก้ไขปัญหาที่สั่งสมมานานในประเทศ เพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสามารถแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง

สำหรับวาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพราะข้อเสนอที่สำคัญที่สุดของกลุ่มคนเสื้อแดงคือ การเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภา และจัดให้มีการเลือกตั้ง ซึ่งประเด็นนี้อยู่ในความสนใจของสังคมเป็นวงกว้าง ดังนั้นนายฯ อภิสิทธิ์ จึงหยิบยกขึ้นมากล่าวในรายการ นับแต่ช่วงแรกของการชุมนุม โดยผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่างเน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

5.1 นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อแรกที่ว่าถ้าหากจะยุบสภา

“...ผมนี่นะครับคงจะเป็นนายกฯ คนเดียวที่พูดว่า ยินดีที่จะยุบสภาฯ แต่การยุบสภาฯ นี้ ถ้าบอกว่ายุบเพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ แล้วก็ยุบเพื่อให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้าได้ดีขึ้น ผมก็เคยพูดไว้ชัดเจนว่า มันมีเงื่อนไขที่ผมอยากจะวางไว้ 3 ข้อ ข้อแรก ขณะนี้ผมไม่ติดใจแล้ว ข้อแรกก็คือเรื่องเศรษฐกิจ คือตอนนั้นเศรษฐกิจกำลังเกิดวิกฤต เรากำลังจะต้องมีความชัดเจนว่าจะฟื้นตัวอย่างไร ใช่มั้ยครับ เราก็บอกว่าถ้าเกิดเราไปยุบสภาฯ ตอนนี้อย่างไร ก็มีคนมีความกังวล ตกใจ ตกใจ ความไม่แน่นอนมากขึ้น แล้วมันซ้ำเติมเศรษฐกิจลงไป คนตกงานมากขึ้น เกิดความวุ่นวาย มันก็คงไม่ดีแน่สำหรับเสถียรภาพของบ้านเมือง ก็บอกว่าให้เศรษฐกิจฟื้นแข็งแรงหน่อย วันนี้ผมว่าใช้ได้แล้วละ ใช่มั้ยครับ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุผลอันควรที่จะยุบสภาฯ หรือลาออก

“...ส่วนการจะอยู่ต่อ การจะยุบสภา หรือการลาออก อะไรที่จะเป็นความเหมาะสมนะครับ เราไม่สามารถตอบได้ล่วงหน้า ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ผมยืนยันได้อย่างหนึ่งว่า ผมไม่ห่วงตัวเองหรอก ถ้าบอกว่ายุบสภาแล้วนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็ยุบสภา ถ้าบอกว่าลาออกแล้วจะนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็ลาออก ถ้าบอกว่าการอยู่ครบเทอมนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าสำหรับประเทศ ผมก็อยู่ครบเทอม แต่ว่าอะไรล่ะที่จะเป็นตัวบ่งบอก มันก็มีหลายอย่าง เช่น อย่างเรื่องยุบสภานี้ ชัดเจนมาก ถ้ามันเกิดเรื่องในสภาฯ ใหม่มั้ยครับ ตามระบอบประชาธิปไตย แล้วการยุบสภามันเป็นทางออกที่เหมาะสม ถ้าหากผมทุจริต คอร์รัปชัน หรือไปทำผิด ผมก็ควรจะรับผิดชอบ ผมก็ควรจะลาออก...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรในรายการเกี่ยวกับการจัดเจรจากับแกนนำ นปช.

“...จุดยืนเบื้องต้น หรือข้อเรียกร้อง ผมรับทราบแล้วว่าเขาต้องการเรียกร้องให้ยุบสภา ผมก็ได้แสดงจุดยืนไปแล้วในเบื้องต้นการยุบสภาไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้ ไม่ใช่สิ่งที่ผมบอกว่าจะไม่มีวันเกิดขึ้น แต่ผมก็มีความเห็นของผมว่าการยุบสภาที่จะเป็นประโยชน์กับประชาชน ที่จะประโยชน์กับระบอบประชาธิปไตยของไทย มันน่าจะต้องมีสภาวะแวดล้อม บรรยากาศอะไรบางอย่าง กติกาควรจะเป็นอย่างไรถึงจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ก็มาคุยกัน...”

“...เรารู้อยู่แล้วว่าข้อเรียกร้องจะมาคุยกันเนี่ย ประเด็นหลักที่ผมยอมรับให้คุยได้ ก็คือว่าเราจะยุบสภาเมื่อไหร่ อย่างไร ที่คิดว่าเหมาะสม ผมไม่ได้ปิดประเด็นนะฮะอย่างนี้คุยได้ และผมก็บอกว่าการคุยกันเนี่ยก็เป็นกรอบซึ่ง และเค้าจะตั้งเงื่อนไขว่าผมจะคุยเองผมก็ไม่ขัดข้อง เพราะผมเข้าใจดีว่าข้อเรียกร้องเป็นการยุบสภานะเนี่ย ผมก็จะต้องเป็นคนที่ดีำเนินการใหม่มั้ยครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำจุดยืนเดิมเกี่ยวกับการยุบสภาฯ

“...ผมคิดว่าการที่มีการเจรจาที่เรียกว่ารอบ 1 รอบ 2 ที่ผ่านมา ผมได้แสดงเหตุผลชัดเจนว่า รัฐบาลไม่ได้ติดขัดอยู่กับการที่จะต้องอยู่ครบวาระ แต่ว่าการไม่อยู่ครบวาระของรัฐบาลจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาวิกฤตอย่างแท้จริง...” (4 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นทั้งหมด ตามวาทกรรมเกี่ยวกับการตอบรับกับข้อเสนอคนเสื้อแดง จากความหมายที่ว่า “นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ” นายกรัฐมนตรีเห็นว่า ตนเองเป็นนายกรัฐมนตรีคนเดียวที่ประกาศว่าพร้อมจะยุบสภาฯ เพราะเปิดกว้างต่อข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง อย่างไรก็ตามการที่จะยุบสภาฯ จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ เป็นสิ่งที่ทำให้แล้วเกิดประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ และเกิดผลดีต่อประเทศชาติ ภายใต้เงื่อนไข 3 ข้อ ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวว่าสำหรับข้อแรก เรื่องขอให้การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเข้าสู่รูปเข้ารอย สรุปได้ว่า เศรษฐกิจของประเทศนั้นกลับเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ยอมรับตามความเป็นจริง แต่เมื่อมาถึงประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า หากจะยุบสภาฯ ก็ต้องมีเหตุผลสมควรที่รับได้ เช่น การทุจริต หรือทำผิดกฎหมายต่างๆ แต่สำหรับเงื่อนไขข้อต่อมานี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่ายังไม่มีหลักฐานชี้ชัดว่าบ้านเมืองเดินทางมาถึงจุดนั้น ดังนั้น ข้อเสนอของคนเสื้อแดงยังไม่พบว่ามีประโยชน์อะไรกับประเทศ ต่อมาในวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงปฏิเสธที่จะทำตาม ข้อเสนอของคนเสื้อแดง คือ ยังคงย่ำจุดยืนเดิมว่า ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ให้ตนเองยุบสภาฯ นั้น มีสิ่งที่ไม่ได้ หากแต่ต้องพิจารณาถึงหลักการที่ว่าหากยุบสภาฯ ไปแล้ว ประเทศชาติและประชาชนจะได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ดังนั้น จึงเสนอว่าให้มาทำความเข้าใจกัน เปิดเจรจาขึ้น ซึ่งตนเองไม่ขัดข้องที่จะเป็นคนเข้าไปเจรจาพูดคุยกับแกนนำคนเสื้อแดงตามที่เสนอมา ซึ่งเมื่อถึงวันที่ 4 เมษายน นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการเจรจาสองรอบที่ผ่านมาว่า ทุกคนจะเห็นแล้วว่ารัฐบาลไม่ได้ติดขัดอยู่กับการที่จะต้องอยู่ครบวาระหรือไม่ แต่ทุกอย่างขึ้นกับว่าสิ่งที่ทำนั้นต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาวิกฤตอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุปความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่านับแต่การชุมนุมเริ่มต้นขึ้น ในเดือนมีนาคมจนกระทั่งช่วงเดือนเมษายน โดยการสร้างความหมายเปลี่ยนไปอีกระดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ ด้านหนึ่งผู้สร้างวาทกรรมเน้นเป็นอย่างยิ่งที่จะกล่าวว่า ตนเองเป็นผู้ที่พร้อมจะยุบสภาฯ ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่ยอมรับ เปิดกว้างต่อข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง แต่ขณะเดียวกันสิ่งที่เกิดขึ้น คือ ไม่มีสัญญาณใดๆ ที่นายกรัฐมนตรีจะกล่าวว่าการยุบสภาฯ เป็นประโยชน์กับประเทศเลย ทั้งนี้อาจมองได้ว่า เป็นเพราะนายกรัฐมนตรีไม่ต้องการจำนนต่อข้อเรียกร้องที่ใช้วิธีการที่เรียกว่าผิดกฎหมาย หรือ อีกด้านหนึ่งอาจเป็นเพราะนายกรัฐมนตรียังคง

ต้องการกุมอำนาจไว้ เพราะถือเป็นสิทธิอันชอบธรรม ตามระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป

5.2 รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 2 ที่วางไว้หากจะยุบสภา

“...ข้อที่ 2 บอกยุบสภาฯ แล้วจะสมานฉันท์นี้ ผมก็บอกว่ากติกาเรายอมรับกันหรือยัง คำว่ากติกา ยอมรับกันหรือยังหมายความว่าอะไร หมายความว่าขณะที่มีการเรียกร้องให้ยุบสภาฯ ก็ยังมีข้อเรียกร้องว่าไม่พอใจรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่นี้ผมถามว่าสมมติไปเลือกตั้ง เลือกตั้งเสร็จปรากฏว่าพรรคหนึ่งชนะ แต่พรรคนั้นทุจริตการเลือกตั้ง เกิดนำไปสู่การยุบพรรคอีก เรากลับมาอยู่ที่เดิมหรือเปล่า ถ้ากลับมาอยู่ที่เดิมถามว่าแล้วมันแก้ปัญหาไหม ผมก็พยายามจะบอกว่ามาตกลงกันได้ไหม กติกาจะเอากันอย่างไร ซึ่งตอนแรกนี้หลังจากเดือนเมษายน ก็เป็นฝ่ายที่เดินเข้าไปหาสภาฯ บอกว่าเอาสิ มาช่วยกันคิดว่าอยากจะแก้กี่ประเด็น เขาก็ไปสรุปมา 6 ประเด็น บางประเด็นก็เป็นเรื่องก้ำกึ่งเพราะว่ามันเคยนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมเมื่อปี 2551 มาแล้ว ใช่ไหมครับ ผมก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นก็เอา 6 ประเด็นนี้ไปประขามติ วิปรัฐบาล วิปฝ่ายค้าน วิปวุฒิสภามาประชุมกับผมที่ทำเนียบฯ ตกลงกันดีเรียบร้อย ผมก็นึกว่าเอา ถ้าเรื่องนี้ทำเดินหน้าต่อหน้าครับ ใช้เวลาอาจจะสัก 4-5 เดือน ก็ได้เงื่อนไขคลุม ก็ปรากฏว่าฝ่ายค้านเขาบอกเขาไม่เอาแล้ว อันนี้ก็เป็นปัญหาอยู่ ผมก็บอกว่าถ้ายุบสภาฯ ไปสู่ความสมานฉันท์นี้ กติกาจะว่าอย่างไร ...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเงื่อนไขข้อ 3 ที่วางไว้หากจะยุบสภาฯ

“...ประเด็นที่ 3 ความสมานฉันท์และการยุบสภาฯ ซึ่งบอกว่าเป็นวิถีทางประชาธิปไตย ต้องหมายความว่ามีการเคลื่อนไหวในทางการเมืองไม่มีเรื่องความรุนแรง ผมก็เลยที่ว่าจริงใจในเรื่องประชาธิปไตย แล้วอยากให้ผมยุบสภาฯ ทำให้ผมดูหน่อยได้ไหม ว่าเปิดโอกาสให้แต่ละพรรคการเมือง แต่ละบุคคลสามารถที่จะไปหาเสียง ทำงาน เดินทางกัน โดยไม่มีความรุนแรง วันนี้อย่างนั้นข้าม มีแต่บอกว่าไม่ให้ไปทีนั้น ถ้าจะไปทีนั้นก็ขอให้ไป และบางครั้งพวกราชวงศ์กันไป ผมบอกว่าเวลาเราดูข่าวต่างประเทศ แล้วบอกว่ามีเลือกตั้ง แล้วเป็นเลือกตั้งเลือด แล้วคิดว่าเป็นประชาธิปไตยใหม่ สังคมนั้นดีขึ้นใหม่ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะให้ยุบสภาฯ พิสูจน์กันสิครับ ต่างฝ่ายต่างสามารถทำงานได้เต็มที่ เราก็จะได้ให้ทางเลือกกับประชาชนจริงๆ ไม่ใช่เข้าไปเลือกกันเสร็จแล้วก็มาแบ่งพื้นที่กันบอกพื้นที่ตรงนี้พรรคนี้ห้ามเข้า พื้นที่ตรงนั้นพรรคนี้ห้ามเข้า อย่างนี้ไม่ใช่ประชาธิปไตย...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น หากจะมีการเจรจาต้องยุติความรุนแรง

“...ถ้าเมื่อไรเราบอกว่า รุนแรงถึงจะเจรจา วันข้างหน้าเราจะมีแต่ความรุนแรง เพราะใครจะทำอะไรก็ได้ แล้วคิดว่าใช้ความรุนแรงเอาแล้วก็รู้ เพราะฉะนั้นถ้าอยากจะให้มีการเจรจา ต้องไม่มีความรุนแรง ต้องกลับมา

เป็นคนไทย ในสังคมไทยที่เรารู้จัก คือ ทำผิด ยอมรับผิด แล้วเขาจะให้อภัย แต่ถ้าทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด แล้วก็พูดว่าจะเอากำลังมานะ เพื่อที่จะบอกว่าตัวเองไม่ผิดเนี่ย แล้วก็จะให้เขามาคุยด้วย ไม่มีหลักสากลมาใช้ไม่ได้ ความเป็นไทยก็ไม่มี..." (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น รัฐบาลชุดนี้ มาจากการเลือกตั้งตามกติกาในระบบรัฐสภา

"...เรามีวิถีทางตามระบอบประชาธิปไตย ผมเองก็มาจากการเลือกโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาฯ เช่นเดียวกัน ชุดเดียวกันกับรัฐบาลก่อนหน้าผม 2 ชุดที่มาจากการเลือกตั้งในปี 2550 เป็นไปตามกติกาของสากล ระบบรัฐสภาทุกประการ..."

"...แต่แม้ว่าจะมีประเด็นอะไรซึ่งอยากจะนำเสนอสะท้อนมานั้น ผมได้พูดเสมอครับว่าไม่ว่าจะเป็นคนหนึ่งคน หรือคนแสนคนนั้น เราก็ต้องรับฟัง และการรับฟังก็พร้อมที่จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อยุติที่ดี..."

"...การเคลื่อนไหวชุมนุมในทางการเมือง ต่างฝ่ายต่างก็มีสิทธิและหน้าที่ของตัวเอง ถ้าพูดถึงสิทธิตามรัฐธรรมนูญผมก็ต้องบอกความจริงผมมีสิทธิที่จะอยู่ครบเทอม ผมก็มาในระบบเดียวกันกับท่านนายกฯ สมควรท่านนายกฯ สมชาย ผมก็มีสิทธิที่จะอยู่ครบเทอมครับ แต่ผมก็พูดมาตลอดว่าอยู่ครบเทอมหรือไม่ไม่มีใครพูดล่วงหน้าได้..." (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำปช. ยังไม่ชัดเจนพอ อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ

"...ความจริงเรายังไม่ทราบชัดเจนนะครับ ผมพูดตรงๆ ว่าขณะนี้ก็เป็นการพูดจาปราศรัยของแกนนำบางคน แล้วก็ต้องเรียนว่าบางคนเองพูด 2 วันก็ไม่ตรงกันนะครับ เช่น เมื่อก็บอกว่าลาออก บางคนก็บอกยุบสภาฯ บางคนพูดว่ายุบสภาฯ แต่วันก็พูดว่ายุบสภาฯ นี่แค่หลักกิโลเมตรแรก มีเรื่องอื่นๆ ที่จะต้องตามมาอีก ก็แสดงให้เห็นว่ามันยังไม่ชัดเจน..." (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกังวลว่าหากยุบสภาไปแล้วความขัดแย้งจะยังไม่ยุติ

"...ก่อนหน้านี้ผมบอกว่าถ้าไปยุบสภาฯ ช่วงที่เศรษฐกิจยังเปราะบางคงไม่ดี บัดนี้ผมก็บอกได้ว่าเรื่องนี้ก็เป็นปัญหาน้อยลง แต่ผมยังมีความห่วงใยอยู่ครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่ถ้าการยุบสภาฯ แล้วปรากฏว่ายังมีความขัดแย้ง ยังมีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปอย่างสงบ กลายเป็นการเลือกตั้งที่เสี่ยงต่อความรุนแรง อันนั้นไม่ดีกับประเทศ..."

"...ถ้ายังเป็นการเลือกตั้งซึ่งบางฝ่ายคลางแคลงใจว่ากติกาที่ใช้ในการเลือกตั้งดีหรือไม่ดี เสร็จแล้วปรากฏว่าเลือกตั้งเสร็จเกิดการไม่ยอมรับกันอีกในเรื่องของกติกา อย่างเช่นที่มาโจมตีว่าการที่ผมเข้ามาไม่เป็นไปตามกติกา ความจริงนี้เป็นไปตามกติกา เนื่องจากพรรคที่ชนะเลือกตั้งครั้งที่แล้วนี้ถูกวินิจจายว่าทุจริตเลือกตั้ง แล้วก็มิบบทลงโทษที่ชัดเจน ซึ่งพรรคนั้นก็ทราบ ตั้งแต่ตอนลงสมัครรับเลือกตั้งนะครับ อย่างนี้ถ้าเกิดมายุ่นกลับมาอย่างนี้ก็ไม่ใช่ว่าการแก้ไขปัญหาอีก..." (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกตัวอย่างถึงกรณีที่จะทำให้มีการลาออกหรือยุบสภา

“...ส่วนข้อเรียกร้องทางการเมืองอย่างที่ผมเรียนนะครับ จริงๆ ผมบอกว่า สมมติบอกผมไม่ตอบสนอง ถามว่าผมเป็นนายกรัฐมนตรีตลอดไปไหมครับ ก็ไม่ใช่ ถ้ายาวนานที่สุดก็คืออยู่ครบวาระก็ปลายปีหน้า ถูกไหมครับ ระหว่างทางมีการอภิปรายไม่ได้วางใจ มีอะไรก็ไม่ทราบ ตามวิถีทางของระบบรัฐสภา อาจจะมีการยุบสภาฯ ก่อนก็ได้ อาจจะมีการลาออก ไม่มีใครทราบ นี่คือระบอบประชาธิปไตย มันไม่ใช่ระบบที่เรากำลังจะบอกว่า ถ้าไม่มาเคลื่อนไหวกันแล้ว นายอภิสิทธิ์ก็จะอยู่ แล้วอยู่กับไม่จบไม่สิ้น มันไม่ใช่อย่างนั้น ถูกไหมครับ เพราะฉะนั้น ผมถึงบอกว่าเราต้องดูภาพรวมของเรื่องนี้ด้วย...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น การปฏิวัติรัฐประหารมิใช่ทางออกของปัญหา

“...แต่เรื่องปฏิวัติรัฐประหารนี้ครับผมอยากจะเรียนว่าผมไม่เคยยอมรับนะครับ ผมไม่เคยยอมรับ โจมตีรัฐบาลนี้มากนะครับแต่ย้อนกลับไปดูเถอะครับวันที่ 19 กันยายนที่เคยเกิดปฏิวัติรัฐประหารครั้งสุดท้ายนี้ วันที่ 20 หัวหน้าพรรคการเมืองคนแรกที่ไม่เห็นด้วยคือผมครับ...”

“...สิ่งหนึ่งซึ่งผมคิดว่าการพูดถึงเรื่องการรัฐประหารนี้ครับ มันเป็นการต้องเรียนรู้ว่าการรัฐประหารในขณะนี้ไม่อาจเป็นคำตอบให้ใครได้เลยนะครับ เพราะแน่นอนครับฝ่ายรัฐบาลเองถ้ามีการรัฐประหารก็คือไม่ได้มาบริหารราชการแผ่นดินต่อ...”

“...การรัฐประหารไม่เป็นคำตอบ ถ้าจะมีใครอยากให้รัฐประหารต้องเป็นการคาดหวังว่ารัฐประหารแล้วจะรุนแรงมากขึ้น แล้วก็นำไปสู่การล้มกระดาน ซึ่งในความหมายล้มกระดานนี้อาจจะกินความหมายกว้าง ความหมายแคบ แล้วแต่สถานการณ์ เพื่อหวังผลไปสู่เรื่องอื่นๆ อีก เพราะฉะนั้นผมบอกได้เลยว่าการรัฐประหารนี้ไม่ใช่ประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในประเทศอย่างแน่นอนนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีมีการพาดพิงคำกล่าวของตนเองเกี่ยวกับการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อเหลือง เมื่อครั้งที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ในสมัยของรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช

“จริงๆ ผมได้เคยพูดในสภาฯ ตอนหลังก็เอาไปตีความกัน ไม่ทราบว่าตรงหรือเปล่านะครับ บอกว่า 1 คน 1 เสียง 100,000 เสียงมาฟังอะไรต่างๆ นี่ ผมก็บอกว่าทุกเสียงต้องฟัง 1 เสียงแม้แต่มีคนเดียวแต่ถ้ามีเหตุผลก็ต้องฟัง 100,000 คนเราก็ตองฟังนะครับ แต่ว่าถามว่าข้อเรียกร้องจะเป็นอะไรอย่างไรนี้เราคงจะต้องฟังกันต่อไปว่าเป็นอย่างไร” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเห็นด้วยกับกรอบการเจรจาของกรรมการสิทธิมนุษยชน

“...ตอนกรรมการสิทธิมนุษยชนไปพบ นปช. เขาก็จะมีคล้ายๆ กรอบกติกาของการชุมนุม เช่น ฝ่ายรัฐเนี่ยไม่ควร ควรจะหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงควรจะปฏิบัติตามหลักสากลอะไรต่างๆ ส่วนฝ่ายผู้ชุมนุมเนี่ยก็ควรปฏิบัติตามกฎหมายก็จะรวมถึงว่าชุมนุมได้แต่ไม่ควรไปปิดล้อมไม่ควรไปขัดขวาง ไม่ควรจะไปข่มขู่คุกคามใคร ผมว่าเป็นกรอบที่ดีนะครับ คือบางคนบอกให้รัฐบาลไปบอกว่าคุยได้ คุณเลิกชุมนุมก่อน ผมก็ว่าแห่ถ้าผม

จะพูดอย่างนี้ ผมก็พูดได้ใช่ไหมครับ เหมือนเค้าพูดว่าคุยได้ยุบสภาก่อน แต่ผมคิดว่าผมมีเหตุมีผลถ้าอยู่ดี ๆ ผมไปบอกแกนนำ นปช. บอกเฮ้ยคุณเลิกชุมนุมก่อนแล้วไปคุยกันเนี่ย ผมก็ต้องบอก นปช. ก็ต้องคิดว่าผมเนี่ย เลห์ เหลี่ยม ยื้อเวลา คนเข้ามาแล้วส่งคนเค้ากลับไปเกิดมีอะไรขึ้นมา ก็ต้องระดมคนมาอีก ก็ไม่เป็นธรรม ผมก็ยังไม่เรียกร้องอย่างนั้นเลย ผมก็บอกว่าไม่เป็นไร ระหว่างคุยชุมนุมได้ แต่ขอให้ชุมนุมตามกฎหมาย และผมว่าที่กรรมการสิทธิเค้าวางกรอบเสนอมานี้ผมว่าใช้ได้...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอดีตนายฯ ทักษิณ ชินวัตร

“...ผมก็ย้ายจุดเดิมนะครับ ไม่มีเรื่องอะไรส่วนตัวกับคุณทักษิณอยู่แล้ว ก็อยากจะบอกว่า 1. อยากให้เห็นแก่ส่วนรวม อยากให้ประเทศไทยเดินหน้า 2. ก็คืออยากให้ยอมรับกฎกติกาของบ้านเมืองเช่นเดียวกับคนไทยอื่นๆ อย่างมีสิทธิพิเศษว่าเมื่อศาลตัดสินแล้วนี้ไม่ยอมรับกระบวนการของศาล และประการที่ 3 คือถ้ายอมรับสองอย่างนี้ผมมั่นใจว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้อภัย ก็จะสามารถมีวิธีการในการแสดงออกหรือการให้อภัยกันได้แล้วก็จะเดินไปข้างหน้าได้ นี่คือการเชื่อของผม...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันจะไม่มีการจัดเจรจารอบที่ 3

“...เพราะฉะนั้นในขั้นนี้ ผมไม่ได้คิดถึงการจะไปนั่งโต๊ะเจรจาแบบที่ทำมา 2 รอบ เพียงแต่บอกว่าเราจะบริหารสถานการณ์กลับให้เข้าสู่ภาวะที่เป็นปกติให้มากที่สุด ถ้ามีการชุมนุมเคลื่อนไหวก็อยู่ในกรอบ แล้วรัฐบาลก็ยังจะมีความพยายามเดินหน้าอย่างต่อเนื่องในการหาคำตอบให้กับสังคม ผมคิดว่าวันนี้มันไม่ใช่เรื่องการมาเอาชนะคะคานกัน ไม่ใช่เรื่องที่บอกว่าผู้ชุมนุมบอกว่าต้องยุบสภาเดี๋ยวนี้ ต้องยุบสภาภายใน 15 วัน ยกเว้นความรุนแรงหรือยกเว้นระดับการชุมนุม ต้องไปเผชิญหน้ากัน ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันยุบสภาจะไม่เกิดประโยชน์หากไม่ทำตามกติกา

“...ถ้าเราทำแล้ว เลือกตั้งไปแล้วมีความรุนแรง เราก็ไม่แก้ปัญหา ถ้าเราเลือกตั้งไปแล้วใช้กติกาซึ่งต่อมาเดียวไม่ยอมรับกันอีก เช่นว่ามีการทุจริตเลือกตั้ง มีการยุบพรรค ก็ไม่ยอมรับกันอีก เราก็ไม่ได้แก้ปัญหา ถ้าเราไปเลือกตั้งแล้ว พุด่างๆ ก็คือยังอยู่ในสถานการณ์แบบนี้ เราจะเลือกตั้งกันไปทำไม ในขณะที่ยังมีปัญหาที่จะต้องได้รับการชำระสะสาง รวมทั้งการบริหารประเทศ เราจะคิดถึงเฉพาะการเมืองล้วนๆ ก็ไม่ได้ การประคับประคองการแก้ไขปัญหาฟื้นฟูเศรษฐกิจ...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ำกติกาของสังคมที่พึงปฏิบัติ

“...ผมได้เข้ามาเสนอแนะครับ ขณะนี้ที่ผมบอกว่าผมไม่สามารถ ที่อยู่ดี ๆ ไปเดินบอกว่าคุณเรียกร้องอย่างนี้ ถ้าผมทำแล้วหยุด เพราะผมไม่ต้องการให้มันเป็นบรรทัดฐานของสังคม...” (25 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับการยุบสภา

“...คือผมไม่เคยปฏิเสธการยุบสภาก่อนครบวาระ เพราะมันคือกระบวนการปกติตามระบอบประชาธิปไตย เพียงแต่ว่าก่อนหน้านี้ตอนที่เสนอแผนปรองดอง มันมีวันที่ 14 พฤศจิกายน ซึ่งถูกกำหนดไว้อยู่ในวันที่ 14 นั้นก็อยู่บนพื้นฐานของความตั้งใจที่ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกระบวนการ และทำให้เหตุการณ์สงบ คือเป้าหมายก็คือว่าการเลือกตั้งหรือการยุบสภานั้นควรจะเป็นการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรม แข่งขันกันได้อย่างเสรี และที่สำคัญก็คือว่าเลือกตั้งกันอย่างสันติ ไม่ใช่การเลือกตั้งที่นำไปสู่ความรุนแรง เพราะฉะนั้นผมก็ได้หลังจากที่ทางกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมไม่ยุติการชุมนุม ก็เข้าสู่กระบวนการปรองดองนี้ผมก็ได้บอกแล้วว่า ตอนนั้นก็ต้องกลับมาเป็นดุลพินิจของผม ว่าความเหมาะสมของการเลือกตั้งควรจะเป็นอย่างไร...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ “รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา” นายกรัฐมนตรีค่อนข้างเน้นที่จะกล่าวถึงเป็นพิเศษ โดยในวันที่ 7 มีนาคม นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่ระบุว่าเป็นกติกาของบ้านเมือง ที่สมควรสร้างให้เกิดขึ้นก่อนที่จะเปิดรับข้อเสนอเรื่องการยุบสภา โดยในส่วนของเงื่อนไขข้อ 2 คือ “ถ้ายุบสภา กติกาเลือกตั้งที่มีอยู่ ทุกฝ่ายพอใจกันแล้วหรือไม่ และหากเลือกตั้งภายใต้กติกาเดิม จะเกิดปัญหาความขัดแย้งหรือไม่” ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่ไม่เกิดผลสำเร็จในทางที่ดี ที่จะนำไปสู่การยุบสภา ได้ เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงยังคงเรียกร้องให้ยุบสภา ทั้งๆ ที่ยังไม่ยอมรับรัฐธรรมนูญฉบับ 2550 ซึ่งหากมีการยุบสภา แล้วจัดการเลือกตั้ง ปัญหาอาจยังไม่จบ ต่อมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ 6 ประเด็น (รายละเอียดในภาคผนวก) ว่ายังมีประเด็นต่างๆ ที่ต้องดำเนินการพูดคุยกันหลายฝ่าย รวมถึงทำประชามติ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติมากที่สุด แต่ปรากฏว่าวิปฝ่ายค้าน ซึ่งก็หมายถึงนักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) พรรคเพื่อไทย อันเป็นพรรคที่เป็นเครือข่ายคนเสื้อแดง ปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว

ต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับเงื่อนไขข้อที่ 3 คือ “หากยุบสภาเพื่อให้เกิดการเลือกตั้ง จะทำให้ความขัดแย้งรุนแรงในขณะนี้หมดไปหรือไม่” ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวทำทนายคนเสื้อแดงให้พิสูจน์ว่า ที่คนเสื้อแดงระบุว่ามิได้มีการใช้ความรุนแรงต่างๆ แต่เหตุใดคนเสื้อแดงกลับยังมีการพูดจาข่มขู่ว่าจะขัดขวางการไปเยือนพื้นที่ที่เป็นเขตของคนเสื้อแดง ซึ่งไม่ถือเป็นการทำตามกติกาประชาธิปไตย

ในส่วนของประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงข้อเรียกร้องให้ยุบสภา เพราะรัฐบาลไม่มีความเป็นประชาธิปไตย และขึ้นมาเป็นรัฐบาลโดยมีอำนาจของทหารหนุนหลัง นายกรัฐมนตรี จึงแสดงเหตุผลว่า รัฐบาลมาอย่างถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ตามหลักการและขั้นตอนเดียวกับที่

รัฐบาลชุดก่อนขึ้นดำรงตำแหน่ง ทั้งรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช และ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ อันเป็นไปโดยกติกาสากลของระบบรัฐสภา จากนั้นในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ยังไม่ชัดเจนพอ เพราะการพูดจาบนเวทีคนเสื้อแดงมีข้อมูลที่ไม่ตรงกัน คือ ขณะที่วันหนึ่งเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภา แต่อีกวันก็เรียกร้องให้ลาออก ขณะเดียวกันไม่นาน แกนนำเสื้อแดงก็กล่าวว่า การยุบสภา เป็นเพียงหลักกิโลเมตรแรก ซึ่งหมายถึงเป็นเพียงการเริ่มต้นเพื่อนำไปสู่เรื่องอื่นๆ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้น ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงแสดงความกังวลใจว่า ในเมื่อข้อเสนอของแกนนำคนเสื้อแดงไม่ชัดเจน ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในอนาคต เช่น คนเสื้อแดงอาจสร้างความขัดแย้ง หรือเคลื่อนไหวทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสงบ หรือ มีความคลางแคลงใจกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง นำไปสู่การไม่ยอมรับผลเลือกตั้งอีก เช่นที่ตนเองกำลังถูกโจมตีอยู่เวลานี้ได้

ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรียังคงย้ำว่า การปฏิวัติ รัฐประหาร มิใช่ทางออกของปัญหา เพราะการปฏิวัติรัฐประหารเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือกฎหมายอันชอบธรรมของบ้านเมือง มีแต่จะทำให้สถานการณ์เลวร้ายขึ้น จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงกรณีมีการพาดพิงคำกล่าวของตนเองเกี่ยวกับการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อเหลือง เมื่อครั้งที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ในสมัยของรัฐบาล สมัคร สุนทรเวช ซึ่งคนเสื้อแดงนำมากล่าวกับผู้ชุมนุมเพื่อ discredit นายกรัฐมนตรีเสมอว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นคนไม่รักษาคำพูด นายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า สิ่งที่พูดในครั้งนั้นหมายความว่า ไม่ว่าจะมีคนจำนวนเท่าไร มาเรียกร้องด้วยหลักการและเหตุผล ก็ควรที่จะสดับรับฟัง และวันนี้ ตนเองในฐานะนายกรัฐมนตรีก็กำลังสดับรับฟังเหตุผลของข้อเรียกร้องอยู่ ไม่ได้เพิกเฉย

จากนั้นในวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวถึงการตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ด้วยการเรียกร้องให้ทุกฝ่ายทำตามกติกา และเมื่อทุกฝ่ายทำตามกติกาแล้ว ข้อเสนอต่างๆ ก็อาจจะได้รับการพิจารณา แต่นายกรัฐมนตรีระบุว่า การที่คนเสื้อแดงเสนอให้มีการยุบสภา ก่อน แล้วค่อยเปิดการเจรจาเป็นหลักการที่ไม่ถูกต้อง เพราะหากทำเช่นนั้น ตนเองก็จะต้องออกไปดำเนินการหาเสียงเลือกตั้ง ไม่จำเป็นต้องมาเจรจาพูดคุยกันแล้ว แต่ในส่วนท้าย นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อตนเองยุบสภา ไป สุดท้ายคนที่ออกไปดำเนินการทางการเมืองลงเลือกตั้งหาเสียง ก็คือ คนในกลุ่มเสื้อแดง ซึ่งก็เป็นคนที่อยู่ในพรรคเดียวกัน คือพรรคเพื่อไทยนั่นเอง

ประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรียังคงย้ำถึงการที่รัฐบาลของตนเอง เป็นรัฐบาลที่มาโดยระบบรัฐสภาอย่างถูกต้องตามหลักสากล คือ เมื่อไม่มีพรรคใดได้รับเสียงข้างมาก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีได้ ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับสมัยรัฐบาลพรรคพลังประชาชน (ชุดของนายสมัคร สุนทรเวช และนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) แต่หลังจากที่มีการตรวจสอบได้ว่ารัฐบาลชุดของพรรคเดิม ทุจริตการเลือกตั้ง ดังนั้น ตนเองจึงก้าวขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี จากการโหวตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และจัดตั้งรัฐบาลพรรคร่วมขึ้นมาอย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายทุกประการ เหมือนกันกับต่างประเทศ เช่น อิสราเอล หรือประเทศอื่นๆ ก็มีลักษณะเดียวกันนี้

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกรอบกติกาของการชุมนุม โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้เสนอข้อตกลงเพื่อการเคารพสิทธิเสรีภาพ และ สันติวิธีในการชุมนุม เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2553 (รายละเอียดตามภาคผนวก) โดยในส่วนนี้นายกรัฐมนตรีแสดงความเห็นด้วยว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสม ส่วนเมื่อพิธีกรรมถึงสิ่งที่นายกรัฐมนตรีต้องการจะสื่อสารไปยังอดีตนายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีจึงเรียกร้องให้อดีตนายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ทำตามกติกาของบ้านเมือง ควรกลับมายอมรับกระบวนการยุติธรรม กระทั่งในประเด็นสุดท้าย นายกรัฐมนตรีได้ย้ำถึงจุดยืนเกี่ยวกับการเจรจากับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) อีกครั้งว่าตนเองนั้นพร้อมที่จะเจรจาพูดคุยด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและบ้านเมือง โดยมีได้ยึดกับความต้องการของตนเองเป็นใหญ่

ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2553 หลังจากที่มีการเจรจาเกิดขึ้นระหว่างฝ่ายรัฐบาลและแกนนำผู้ชุมนุม แต่ครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุยืนยันว่าจะไม่มีการเจรจารอบที่ 3 แต่จะมุ่งหน้าแก้ไขดำเนินการให้สถานการณ์ของประเทศเข้าสู่ภาวะปกติให้มากที่สุด เพราะในเมื่อสถานการณ์ยังไม่ปกติ การจัดการเลือกตั้งก็ไม่เกิดประโยชน์อันใด ทั้งยังมีปัญหาด้านอื่นๆ อีกมากที่จะต้องบริหารจัดการแก้ไข เช่น การแก้ไขปัญหาฟื้นฟูเศรษฐกิจ นอกจากนี้กรณีอดีตนายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตร หากศาลตัดสินแล้ว ยอมรับกระบวนการของศาล ก็จะมีกระบวนการการให้อภัยหรือไม่นั้น นายกรัฐมนตรีระบุว่า กระบวนการต่างๆ มีอยู่ตามปกติ ซึ่งหากอดีตนายกรัฐมนตรีกลับมา ก็จักได้ดำเนินการต่างๆ ไปตามกระบวนการ ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายลงได้

อย่างไรก็ดี เมื่อถึงวันที่ 25 เมษายน ซึ่งรัฐบาลได้ทำการสลายการชุมนุมคนเสื้อแดงไปแล้ว ในวันที่ 10 เมษายน 2553 นั้น นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวยืนยันว่า กติกาของสังคมเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติ แม้แต่การเสนอให้มีการเลือกตั้งใหม่ ก็จำเป็นที่จะต้องมาพูดคุยกันในเรื่องของกติกา และ

การทำบรรยากาศของบ้านเมืองให้สงบสุข เกิดการแข่งขันกันอย่างเสรี ตามวิถีของสังคมประชาธิปไตย นอกจากนี้ในวันที่ 23 พฤษภาคม ซึ่งรัฐบาลได้สลายการชุมนุมกลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงไปแล้วในวันที่ 19 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีได้ตอบคำถามพิธีกรเกี่ยวกับการยุบสภา ว่าตนเองนั้นไม่ปฏิเสธการยุบสภา ก่อนครบวาระ แต่ว่าตนเองเคยเสนอแผนปรองดอง ว่าได้กำหนดวันที่ 14 พฤศจิกายน ให้เป็นวันเลือกตั้ง หลังจากที่เห็นว่าบรรยากาศของบ้านเมืองสงบสุขแล้ว เพื่อให้การเลือกตั้ง หรือการยุบสภา เป็นสิ่งที่สุจริตเที่ยงธรรมและสันติ แต่ในเมื่อกลุ่มแกนนำผู้ชุมนุมไม่ยุติการชุมนุม ทั้งหมดจึงเป็นดุลยพินิจของตนเองที่จะตัดสินใจว่าการเลือกตั้งจะเกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร

จากข้างต้น ความหมายชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการสนับสนุน “วาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของคนเสื้อแดง” ว่า ประโยชน์ของประเทศจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มคนเสื้อแดงยอมรับในกติกาของบ้านเมือง คือ การไม่กระทำผิดกฎหมายต่างๆ และหลังจากนั้น นายกรัฐมนตรีก็อาจพิจารณายุบสภา ดังนั้นการสร้างความหมายชุดนี้ จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกับการเรียกร้องให้คนเสื้อแดงเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง เพียงแต่ในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเดือนมีนาคม ซึ่งข้อเสนอแนวทางปรองดองยังไม่เกิดขึ้น นายกรัฐมนตรีจึงเรียกร้องให้คนเสื้อแดงทำตามกติกา ดังนั้น การกล่าวเช่นนั้นนายกรัฐมนตรี หรือผู้สร้างวาทกรรมจึงได้ภาพของผู้เรียกร้องให้สังคมเกิดความสงบสุข มีภาพลักษณ์ของผู้รอมชอม แต่ไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตามข้อเรียกร้องอย่างไม่มีหลักการที่ถูกต้อง และชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตามก็ดีปรากฏว่าผู้สร้างวาทกรรมได้มีการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ อันเป็นเหตุการณ์ที่สะท้อนว่ากลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมทำตามกติกา ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงถือว่ามีความชอบธรรม ที่จะไม่ตอบรับกับข้อเสนอให้ยุบสภา ได้

5.3 ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเรียกร้องของกลุ่ม นปช.

“...และที่สำคัญคือว่าที่บอกยุบสภาแล้วมาคุยกัน มันก็เป็นตัวบ่งบอกอย่างหนึ่ง ว่าเขาเองก็ไม่ชัดเจนว่ายุบสภาคือข้อเรียกร้องสุดท้าย...”

“...เพราะฉะนั้นมาเรียกร้องว่าอยากให้เลือกตั้งก่อน ผมก็ต้องบอกว่าอะไรเป็นเหตุผล เหตุผลที่ผมคิดว่ามีน้ำหนักที่สุด ก็คือบอกว่าถ้าเลือกตั้งแล้ว ทุกคนมีความรู้สึกว่ามันกลับไปสู่ภาวะของการแข่งขันตามระบอบประชาธิปไตยและก็จะทำให้เหตุการณ์สงบ ทีนี้ข้อสังเกตก็มีอยู่ว่าในขณะที่พูดอย่างนี้ก็มีแกนนำพูดบนเวทีว่าที่จริงยุบสภา หลักกิโลเมตรแรก ความหมายก็คือมีเรื่องอื่นอีกนะ และเราก็จะได้ยินมาตลอด ว่ามีถ้อยคำเช่น

อำมาตย์ รัฐไทยใหม่ สงครามชนชั้น ถามว่า 3 เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับยุบสภา และไม่ยุบสภาอย่างไร...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น อดีตนายกรัฐมนตรีนพ.ท. ทักษิณ ชินวัตร ไม่เห็นด้วยกับการเจรจา

“...แต่ที่ผมแปลกใจก็คือว่าพอทันทีที่กระบวนการนี้ทำท่าจะเริ่มขึ้นได้คุณทักษิณฯ ก็มาจากต่างประเทศเลย บอกว่ากรรมการสิทธิเนี่ยไม่เป็นกลาง มานั่งอยู่กับผม และวันที่นั่งอยู่กับ นปช. ทำไมผมไม่เห็นต้องระแวงเลยว่ากรรมการสิทธิเนี่ยเข้าข้าง นปช. จริงๆ ไปพบ นปช. ก่อนพบผมอีก ไปนั่งอยู่ด้วยกันเหมือนกันนะครับ ผมก็เลยมีความกังวลว่า สรุปแล้วเนี่ย คือคุณทักษิณฯ ฟังดูแล้วคงไม่อยากให้เจรจา...”

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตั้งข้อสังเกตว่าการเรียกร้องของกลุ่ม นปช. ทำเพื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

“...ที่นี้ผมก็ต้องถาม นปช. ว่าตกลง นปช. เนี่ย ถ้าอยากจะช่วยเรื่องยุบสภาเพื่อช่วยกันบริหารจัดการในข้อเรียกร้องที่มีเหตุผลที่เป็นเรื่องของคนส่วนรวมคือการพัฒนาประชาธิปไตย จะคุยใหม่ หรือในที่สุดมีเรื่องอื่นอยู่ ต้องทำงานให้คนอื่นอยู่ก็คือคุณทักษิณฯ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่ยอมคุยเรื่องนี้ เพราะกลัวว่าถ้าคุยเรื่องนี้เนี่ย ในที่สุดเรามีทางออกเรื่องประชาธิปไตยกันเนี่ย มันไม่สมกับประโยชน์ของคุณทักษิณฯ ก็ต้องพิสูจน์กันนะครับ ถ้ามาเนี่ยก็คือเราแสดงให้เห็นว่า นปช. สนใจเรื่องประชาธิปไตย เรื่องความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ถ้าไม่มาเนี่ยผมก็ต้องตอบได้อย่างเดียวว่า นปช. มีหน้าที่อย่างเดียวก็คือทำตามที่คุณทักษิณฯ สั่ง...”

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกังวลว่าหากยุบสภาไปแล้วความขัดแย้งจะยังไม่ยุติ

“...ไม่ใช่ว่ายุบสภาเสร็จ ก็เลือกตั้งกันกลับเข้ามา มามีการกล่าวหาอีกว่าอำมาตย์ยังเกี่ยวข้อง ชุมชนุมกันต่อ...”

“...แต่ผมก็ยังมีความห่วงใยกับ 3 - 4 ประเด็นที่พูดไปก่อนหน้านี้ว่ามันมีสิ่งบอกเหตุ สิ่งบ่งบอกว่ามันยังไม่จบ ยกเว้นมาทำความเข้าใจร่วมกัน หรือมีวิธีการในการที่จะสร้างหลักประกันว่ามันจะจบจริง...”

ประเด็น นายกรัฐมนตรีระบุถึงข้อเรียกร้องของ นปช. มีวาระอื่นๆ หลายประการ

“...ข้อเรียกร้องทางการเมืองที่มีการชูขึ้นมา มันมีหลายครั้งที่มันบ่งบอกว่าจริงๆ มันไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย ยุบสภา ลาออก คุณจะไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย มันมีไกลกว่านั้น ไกลกว่านั้นอีกหน่อยก็เป็นเรื่องการชิงอำนาจรัฐ ไกลกว่านั้นไปอีก ก็ว่าชิงไปเพื่ออะไร เพื่อแก้ไขปัญหให้กับใคร และไปไกลกว่านั้นก็คือการที่เริ่มมีคำพูดเรื่องรัฐไทยใหม่ มีกระบวนการซึ่งกระทบกับสถาบันหลักของชาติ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้ ที่ว่า “ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่เป็นไปตามกติกา” ตัวอย่างแรกเกิดขึ้นในวันที่ 21 มีนาคม ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงข้อเรียกร้องของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ให้ตนเองยุบสภาว่ามีข้อเสนอสุดท้าย เพราะแกนนำพูดบนเวทีว่าการยุบสภาเป็นเพียงหลักกิโลเมตรแรก และยังมีคำกล่าวอื่นๆ อีกเช่น “อำมาตย์ รัฐไทยใหม่ สงครามชนชั้น” ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ขยายความว่า จากการที่อดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ออกมาแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับการเจรจา เนื่องจากเห็นว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ไม่มีความเป็นกลาง ประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีจึงสรุปว่าอดีตนายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้มีการเจรจา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจึงตั้งคำถามว่า กลุ่มคนเสื้อแดงจะดำเนินการเจรจาต่อไปด้วยการพูดคุยกันอย่างมีเหตุผล หรือล้มเลิกการเจรจา ด้วยเกรงอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเกรงว่าผลการเจรจาจะไม่เป็นประโยชน์กับตัวเอง ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้แสดงความกังวลในปัญหาของประเทศชาติ ว่า แม้จะยุบสภาฯ ไปแล้วแต่การชุมนุมอาจจะเกิดขึ้นอีก เพราะมีสิ่งบอกเหตุว่าผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงจะไม่ทำตามกติกา เช่นเดียวกับประเด็นถัดมาซึ่งเกิดขึ้นในวันที่ 4 เมษายน นายกรัฐมนตรียังคงย้ำว่ามีกลุ่มที่ไม่ต้องการให้ปัญหายุติอยู่ที่การยุบสภาฯ เพราะคำกล่าวของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่ว่า การยุบสภาฯ เป็นเพียงกิโลเมตรแรก ย่อมหมายความว่าอาจมีสิ่งอื่นที่ไม่เป็นไปตามกติกาตามมาภายหลัง จนกระทั่งวันที่ 25 เมษายน หลังจากรัฐบาลได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงในวันที่ 10 เมษายน แล้วที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวว่าข้อเรียกร้องทางการเมืองไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่าเป็นเรื่องการชิงอำนาจรัฐ และอาจไกลกว่านั้น ที่เริ่มมีคำพูดเรื่องรัฐไทยใหม่ และมีกระบวนการซึ่งกระทบกับสถาบันหลักของชาติ

จากข้างต้น ความหมายเหล่านี้นำเสนอประเด็นที่ว่ากลุ่มคนเสื้อแดงไม่มีความจริงใจ ไม่มีจุดยืนแน่นอน เป็นการพยายามสะท้อนความหมายที่ส่งผลให้คนเสื้อแดงมีภาพลักษณ์ที่ไม่น่าเชื่อถือ และสูญเสียความชอบธรรมมากขึ้นในการออกมาเรียกร้องต่างๆ

5.4 นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเจรจา

“...ผมเชื่อนะครับว่าคนส่วนใหญ่เนี่ย เห็นด้วยที่จะให้มีการพูดคุยจริงๆ ผมไม่บอกว่าทุกคนนะและก็จริงๆ ก็จำเป็นต้องพูดเหมือนกันนะครับ ในขณะที่เราบอกมีคนเรียกร้องให้ยุบสภาจำนวนพอสมควรไม่น้อยหรอก ผมก็ไม่เคยบอกว่ำน้อย ผมก็บอกได้เช่นเดียวกันนะครับว่ามีคนที่เขาแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ เหมือนกันบอกอย่ายุบสภาเค้าไม่เห็นด้วยนะครับ และก็เขาก็อาจจะไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุม แต่เขาบอกเขาไม่แสดงออก เพราะว่าถ้าเขาแสดงออกมาเนี่ยในสถานการณ์แบบนี้บางครั้งเนี่ย มันอาจจะทำให้ปัญหาลุกลามได้ ผมก็มีหน้าที่ต้องฟังคนเหล่านี้ไม่น้อยไปกว่าที่จะฟัง นปช...”

“...ความเห็นมันแตกต่างกันอยู่แล้ว และบางคนเนี่ยจุดยืนไกลถึงขั้นบอกว่าไม่ควรจะพูดคุยด้วยแต่ผมก็บอกเรื่องการพูดคุยเนี่ย ยังไงก็อยากให้ทุกฝ่ายสนับสนุน...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

‘ สำหรับความหมายต่อมา ที่ว่า “นายกรัฐมนตรีรับฟังความเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับข้อเสนอของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)” ในประเด็นตัวอย่างวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวว่ามีการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการเจรจาระหว่างนายกรัฐมนตรีกับแกนนำคนเสื้อแดง ว่าโดยมากไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมเรียกร้องให้ยุบสภา ซึ่งตนเองจำเป็นที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นของทุกๆ ฝ่าย มิใช่รับฟังแต่การเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ ชุดความหมายนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้สะท้อนภาพลักษณ์ของตนเองว่าเป็นผู้เปิดกว้าง ยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายกลุ่มคนเสื้อแดง และฝ่ายอื่นๆ ที่ไม่เห็นด้วยกับกลุ่มคนเสื้อแดง ตอกย้ำ “อุดมการณ์ประชาธิปไตย” ที่นายกรัฐมนตรีไม่ปิดกั้นการแสดงออก และยังส่งผลให้นายกรัฐมนตรีได้รับความนิยมชมชอบมาก ประชาชนมากขึ้นอีกด้วย

5.5 การยุบสภา ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการยื่นคำขาดจากคนเสื้อแดงให้ยุบสภา

“...คือขณะนี้กลุ่มผู้ชุมนุมโดยเฉพาะแกนนำ เขาก็ไม่ได้แสดงเจตนา เพราะว่าเขายังขีดเส้นตายเรียกร้องว่าต้องยุบสภานี้หรือภายใน 15 วัน ซึ่งผมก็ยืนยันว่าไม่ได้เป็นประโยชน์กับการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น แล้วก็ไม่เป็นประโยชน์กับข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมเอง นะครับ ซึ่งพูดถึงเรื่องของความยุติธรรม การแก้ปัญหาโครงสร้าง เรื่องของประชาธิปไตย ที่เป็นข้อเรียกร้องที่ผมถือว่าเป็นข้อเรียกร้องที่เราต้องรับฟัง ส่วนถ้ายุบสภาแล้วหวังผลเป็นเรื่องอื่น เป็นประโยชน์ส่วนตัวส่วนกลุ่มนั้น เป็นเรื่องที่รัฐบาลคงไม่อาจยอมรับได้...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีอ้างคนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา

“...คือเหตุและผลก็ต้องว่ากัน ทั้งนี้เรื่องเหตุผลก็ว่ากันไปแล้วอย่างที่ผมบอกว่า ผมคิดว่าคนส่วนใหญ่ไม่เชื่อว่าการยุบสภานี้หรือภายใน 15 วันแก้ปัญหาได้จริงนะครับ แก่ไม่ได้แน่เรื่องปัญหาโครงสร้าง ความไม่เป็นธรรมต่างๆ ที่พูดกันอยู่นั้นะครับ แล้วก็แก่ไม่ได้ด้วยในแง่การที่จะมีหลักประกันเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่มีความมั่นคง...” (4 เมษายน 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีย้ายจุดยืนไม่ยุบสภา

“...ที่จริงขณะนี้สับสนเพราะว่าคุณวีระ มุสิกพงศ์ พูด 30 วัน มีบางคนพูด 5 เดือน มีบางคนพูด 6 เดือน ผมไม่ทราบ แต่อย่างที่ผมบอกครับ ผมตอบไม่ได้ละครับ 30 วัน 6 เดือน 8 เดือนเพราะสาระไม่ได้อยู่ตรงนั้น สาระอยู่ในสิ่งที่จะทำ แต่ถ้าให้ตอบเร็วๆ ก็บอก 30 วันไม่ต้องพูด มีใครคิดบ้างว่ายุบสภา 30 วันแล้วบ้านเมืองสงบจริง แก้ปัญหาต่างๆ ที่มีการเรียกร้องถกเถียงกันมาได้จริง ผมว่าน้อยมากครับที่คิดว่ายุบสภา 30 วันแล้วเป็นคำตอบสำหรับประเทศ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

ในชุดความหมายนี้ “การยุบสภา ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ” ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 4 เมษายน ว่ากลุ่มผู้ชุมนุมโดยเฉพาะแกนนำ ยังคงขัดแย้งตายเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรียุบสภา ภายในวันนี้หรือภายใน 15 วัน ทั้งนี้นายกรัฐมนตรียืนยันว่าการทำเช่นนั้นมิได้เป็นประโยชน์กับการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น แล้วไม่ได้เป็นทางแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งเรื่องความยุติธรรม การแก้ปัญหาโครงสร้าง เรื่องประชาธิปไตย ซึ่งเป็นข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมเลย แต่ถ้าหากว่าการเรียกร้องให้ยุบสภา มีเพื่อหวังผลประโยชน์ของกลุ่มส่วนตนนั้น รัฐบาลก็มีอาชญากรรมรับได้ ทั้งนี้ในประเด็นต่อนายกรัฐมนตรีระบุว่า คนส่วนใหญ่ก็ไม่เชื่อว่าการยุบสภา จะแก้ปัญหาได้จริง ส่วนกรณีของตนเองเคยเรียกร้องให้อดีตนายกรัฐมนตรี สมควร สุนทรเวช ลาออกหรือยุบสภา แม้ว่าผู้ชุมนุมต่อต้าน เพราะไม่ต้องการให้คนในพรรคพลังประชาชน หรืออดีต นายกรัฐมนตรีกลับเข้ามามีอำนาจอีก แต่ตนเองขณะที่เป็นฝ่ายค้านกลับบอกว่าไม่ขัดข้อง เพราะหากกลับเข้ามาแล้วบ้านเมืองสงบ แต่ในกรณีของตนเองขณะนี้นั้น ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าการยุบสภา ไปแล้ว บ้านเมืองจะสงบ

จนกระทั่งวันที่ 25 เมษายน หลังจากรัฐบาลได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดงในวันที่ 10 เมษายน แล้ว นายกรัฐมนตรีจึงกล่าวในรายการว่า มีความสับสนเกี่ยวกับคำพูดของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่าต้องการให้ยุบสภา

ภายในที่วันกันแน่ แต่นายกรัฐมนตรีย้ำว่าไม่ว่าจะกี่วันก็ตาม สาระอยู่ที่ว่าทำอะไรให้บ้านเมืองสงบได้จริง และสามารถ แก้ปัญหาต่างๆ ที่มีการเรียกร้องถกเถียงกันมาได้จริง

ทั้งนี้ ความหมายชุดนี้ เป็นไปตามที่ตอนต้นที่ว่า หลังจากที่ในช่วงแรกของการชุมนุม นายกรัฐมนตรีสร้างความหมายว่า “นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ หากพิจารณาแล้วเกิดประโยชน์กับประเทศ” แต่เมื่อล่วงเข้าช่วงเดือนเมษายน ซึ่งจะเห็นว่าการชุมนุมยังคงดำเนินต่อไป ไม่ที่ท่าว่าจะยุติ มีเหตุที่กลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมรักษากติกาหลาย ๆ อย่าง ดังนั้นจึงไม่มีประโยชน์ หากนายกรัฐมนตรีทำการยุบสภาฯ ทั้งนี้ความหมายชุดนี้ ยังคงปรากฏในวันที่ 25 เมษายน หรือ หลังเหตุสลายการชุมนุม ขอคืนพื้นที่ในวันที่ 10 เมษายน ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ซึ่งเมื่อบวกกับภาพของผู้ก่อการร้ายในกลุ่มคนเสื้อแดง ดังนั้นชุดความหมายนี้ ด้านหนึ่งจึงเป็นการ ย้ำจุดยืนของตัวผู้สร้างวาทกรรม และเกิดเป็นความชอบธรรมว่าการยุบสภาฯ ไม่ใช่ทางออกที่จะ ทำให้ประเทศชาติได้ผลประโยชน์ เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงไม่ยอมทำตามกติกา ขณะที่อีกด้านหนึ่ง เป็นการยืนยันว่า ผู้สร้างวาทกรรมไม่ต้องการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง ด้วยการพยายามที่จะหาเหตุผลมาสนับสนุนว่าคนเสื้อแดงไม่ทำตามกติกา โดยกำหนดนิยามของคำว่า “กติกา” ว่าหมายถึง การไม่ทำผิดกฎหมายต่างๆ, การไม่ทำตามเงื่อนไขของการยุบสภาฯ ทั้งๆ ที่ ในทางกลับกัน “การยุบสภาฯ” อาจหมายถึง “การทำตามกติกา” ในนิยามความหมายของฝั่งกลุ่มคนเสื้อแดงก็ได้

5.6 รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงกรณีที่ดินเองปฏิเสธข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง

“...การหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่สร้างบรรทัดฐานทางการเมืองว่าต่อไปนี้การใช้วิธีการของการก่อการร้าย การใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคามนำมาสู่คำตอบทางการเมืองภายใต้การกดดัน ข่มขู่ คุกคามอย่างนี้ ผมว่าอันนี้ต้องเข้าใจ เพราะว่าอันนี้เกี่ยวข้องกับการอนาคตของสังคมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน ไม่ได้เกี่ยวกับตัวผม...”

“...และผมมั่นใจด้วยว่าคนจำนวนมากซึ่งขณะนี้ออกมาชุมนุม จะเรียกว่าคนหลากหลายหรือกลุ่มต่างๆ ที่เขามาชุมนุม และบอกว่าอย่ายุบสภา มันไม่ใช่เพราะว่าเขารักนายอภิสิทธิ์ แต่เขาบอกว่าสังคมไทยประชาธิปไตยจะจำนนต่อวิธีการเรียกร้องหรือข่มขู่คุกคามอย่างนี้ไม่ได้...”

“...รัฐบาลหรือตัวผมนั้นไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาดของผู้ชุมนุม ผมก็ต้องยืนยันนะครับเหมือนกับที่เคยไปในช่วงต้นของรายการ เหตุผลที่เราไม่สามารถที่จะไปรับข้อเสนอเงื่อนไข จากกลุ่มคนซึ่งใช้วิธีการข่มขู่ หรือใช้ความรุนแรงคุกคามนะครับ ความจริงขณะนี้ไม่ใช่คุกคามรัฐเท่านั้น แต่ว่ามีปัญหาของการไปคุกคามทำร้ายพี่น้องประชาชนทั่วไปด้วย อันนี้เป็นจุดยืนที่เราต้องดำรงไว้ครับ...” (25 เมษายน 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายที่ว่า “รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม” นายกรัฐมนตรีกล่าวเมื่อวันที่ 25 เมษายน ระบุว่า ในการหาคำตอบทางการเมืองต้องไม่สร้างบรรทัดฐานทางการเมืองว่า หากใช้ความรุนแรง การข่มขู่คุกคาม จะสามารถแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียืนยันว่า ทั้งกลุ่มคนหลากหลาย หรือกลุ่มต่างๆ ที่ออกมาชุมนุมเพื่อคัดค้านการยุบสภาฯ นั้น มิได้เกิดจากกลุ่มคนเหล่านี้ต้องการสนับสนุนตนเองเป็นการเฉพาะ แต่เป็นเพราะกลุ่มนี้ไม่ต้องการให้รัฐบาลจำนนต่อวิธีการเรียกร้อง หรือข่มขู่คุกคาม ดังนั้นตนเองและรัฐบาลจึงไม่ยอมรับเงื่อนไขที่เป็นลักษณะของการยื่นคำขาดจากผู้ชุมนุม

ทั้งนี้ การสร้างความหมายนี้ ด้านหนึ่งเพื่อยืนยันถึงจุดยืนของรัฐบาลว่า จะไม่ยอมจำนนต่อการกระทำผิดกฎหมาย หรือการใช้วิธีการที่รุนแรงในการเรียกร้องต่างๆ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ยึดมั่นในกฎหมาย และสร้างอุดมการณ์ต่อต้านความรุนแรง อย่างไรก็ตาม อีกด้านหนึ่ง ยังหมายถึงความต้องการหาเหตุผลสนับสนุน และชี้แจงกรณีการขอคืนพื้นที่ในวันที่ 10 เมษายน ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการสลายการชุมนุมว่า กลุ่มคนเสื้อแดงมีการใช้ความรุนแรงในการเรียกร้องต่างๆ มีการใช้ถ้อยคำข่มขู่คุกคามสร้างความหวาดกลัวแก่ประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการตอกย้ำภาพในด้านลบแก่ผู้ชุมนุมมากยิ่งขึ้น

5.7 นายกรัฐมนตรียืนยันที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวย้ำถึงจุดยืนของรัฐบาลต่อข้อเรียกร้องทางการเมือง

“...ตั้งแต่ผมมาเป็นนายกรัฐมนตรี ผมไม่เคยปฏิเสธแนวคิดในเรื่องของการยุบสภา เพราะทราบว่ามันมีความขัดแย้งทางการเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์ที่บอกว่า อยากจะเห็นประชาชนนั้นมีโอกาสที่จะตัดสินใจในการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่ง ปลายปีที่แล้ว ตั้งแต่กลางปีที่แล้วครับ ผมได้พูดว่าการยุบสภาน่าจะเกิดขึ้นได้ถ้าเรามีเงื่อนไข 3 เงื่อนไข 1. เศรษฐกิจฟื้น 2. เราตกลงกันเรื่องกติกาได้ และ 3. บรรยากาศของบ้านเมืองนั้นเอื้ออำนวยให้มีความสงบสุข ทำให้การเลือกตั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งที่เสรีเป็นธรรม และไม่มีมีความรุนแรง หรือปราศจากความรุนแรง ปลายปีประมาณเดือนธันวาคมครับ ผมยังเคยตกลงกับวิปฝ่ายค้าน วิปวุฒิสภาผ่านวิปรัฐบาลว่า ถ้านำเอา 6 ประเด็นซึ่งคณะกรรมการสมานฉันท์พูดถึงการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาทำประชามติ และรัฐสภาเคารพผลของการทำประชามตินั้น เสร็จสิ้นเรียบร้อยเมื่อไร ก็จะจัดให้มีการเลือกตั้ง...” (9 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกติกาต่างๆ ที่ควรทำตามกระบวนการปรองดอง

“...เพราะฉะนั้นการที่ผมพูดถึงเรื่องของการที่จะมีการจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายนนั้น ยังอยู่บนพื้นฐานหลักคิดเดิม ไม่ใช่เป็นเรื่องของการจำนนต่อการเรียกร้องโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเขาเรียกร้องหมายความว่า ยุบสภากันวันนี้ พรุ่งนี้ 15 วัน 30 วัน ไม่ใช่ครับ แต่สิ่งที่ผมพูดว่าจะมีการเลือกตั้งวันที่ 14 พฤศจิกายน ผมได้บอกว่าจะมีการเลือกตั้งก็ต่อเมื่อทุกฝ่ายแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมในการเข้ามาร่วมในกระบวนการปรองดอง และรูปธรรมที่เราต้องการจะเห็นก็คือ 1. การชุมนุมเคลื่อนไหวในทางการเมืองซึ่งผิดกฎหมายในขณะนี้ต้องยุติลง นอกจากนั้นในระยะเวลาจากวันนี้ไปจนถึงการยุบสภาหรือการเลือกตั้งนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ชัดเจนของการร่วมกันทำงาน ให้รัฐบาล ให้รัฐสภา ให้พรรคการเมือง ให้กลุ่มการเมืองต่างๆ นั้นสามารถทำหน้าที่ของตัวเองตามกฎหมายได้โดยไม่มีการขัดขวาง คงไม่ใช่เรื่องที่จะมาพูดกันลอยๆ ครับ แต่ความหมายก็คือว่าการไปลงพื้นที่ของนักการเมืองต่อจากนี้ไป นักการเมืองทุกฝ่ายต้องมาประสานกัน ว่าไปลงพื้นที่ได้ไม่มีการขัดขวาง ไม่มีความรุนแรง ถ้าทำได้ ผมก็บอกว่ารัฐบาลก็พร้อมที่จะจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน แต่ว่าถ้าทำไม่ได้ นั่นก็หมายความว่า การเลือกตั้งก็เกิดขึ้นไม่ได้ครับ...” (9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายที่ว่า “รัฐบาลยินดีที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการเลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา” นายกรัฐมนตรีกล่าวเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม ว่าตนเองนั้นไม่เคยปฏิเสธแนวคิดในเรื่องของการยุบสภาฯ ซึ่งตั้งแต่กลางปีที่แล้วได้เสนอไปว่าการยุบสภาฯ เกิดขึ้นได้ถ้าสามารถผ่านเงื่อนไขว่า เศรษฐกิจฟื้นตัวดีขึ้น และบรรยากาศของบ้านเมืองนั้นเอื้ออำนวยให้มีความสงบสุข และหากว่าสามารถนำเอา 6 ประเด็นของการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาทำประชามติได้เสร็จสิ้นเรียบร้อย ก็จะจัดให้มีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ข้อเสนอที่จะจัดการเลือกตั้งในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2553 ตามแผนปรองดองแห่งชาติ นั้น มิใช่การจำนนต่อการเรียกร้องโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง แต่เป็นระยะเวลาที่เห็นว่าทุกฝ่ายพร้อมจะเข้าร่วมในกระบวนการปรองดองนั่นเอง

อย่างไรก็ดี ความหมายข้อนี้ แม้ว่านายกรัฐมนตรีได้กล่าวไปแล้วว่า การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ อันถือเป็นการแสดงจุดยืนไม่ยุบสภาฯ แต่การสร้างคามหมายตามข้อนี้ ได้เกิดขึ้นอีกครั้งในวันที่ 9 พฤษภาคม หลังการขอคืนพื้นที่ในวันที่ 10 เมษายน ที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ถนนราชดำเนิน ผ่านพ้นไปแล้ว กอปรกับการที่ช่วงเวลาดังกล่าว นายกรัฐมนตรีได้เสนอแผนปรองดองแห่งชาติออกมา ดังนั้น การสร้างคามหมายนี้จึงถือเป็นการให้นิยามคำว่า “ทำตามกติกา” เพิ่มขึ้นมาว่าหมายถึง “การยอมเข้าสู่กระบวนการปรองดอง” ซึ่งจะมีผลให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 14 พฤศจิกายน

5.8 เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก

ประเด็น การพูดคุยกับกลุ่มพันธมิตรฯ เกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมก็ยืนยันครับว่า แผนทั้งหมดนั้นมาจากหลักคิดอย่างที่ผมได้บอกกับพี่น้องประชาชนไปแล้ว ผมคิดและเขียนด้วยตัวเองครับ ผ่านกระบวนการของการรับฟังทุกฝ่าย ไม่ใช่เรื่องไปเจรจาต่อรอง และแผนนี้ที่ผมวางลงไปนั้นก็ไม่มีการต่อรองแล้วครับ เพราะฉะนั้นจะมีการตั้งเงื่อนไขอะไรจากกลุ่มใดอีกไม่ได้ แผนนี้เป็นแผนซึ่งประกาศไปแล้ว และถ้าหากว่าใครขานรับก็มาช่วยกันทำงาน ใครไม่ขานรับโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นกลุ่มคนที่ทำผิดกฎหมายอยู่ เราก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งก็จะต้องพับไป เกิดขึ้นไม่ได้ อันนี้ทำความเข้าใจนะครับ ...”(9 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายชุดนี้ “เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก” นายกรัฐมนตรีกล่าวเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม เกี่ยวกับแผนปรองดองแห่งชาติว่า แผนทั้งหมดนั้นมาจากหลักคิดที่ผ่านกระบวนการของการรับฟังทุกฝ่าย ซึ่งถือว่ามีแนวทางที่ดีแล้ว ดังนั้นจะไม่ยอมรับการต่อรองใดๆ อีกแล้ว โดยเฉพาะหากเป็นกลุ่มคนที่ทำผิดกฎหมาย รัฐบาลก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย และการเลือกตั้งก็ยกเลิกไป ทั้งนี้ ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการยื่นคำขาดกับผู้ชุมนุม เพื่อเน้นว่าในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง แผนปรองดองเป็นแนวทางที่ดีที่สุด ทั้งนี้หากคนเลื้อยแดงยังคงทำผิดกฎหมายต่อไป รัฐบาลก็มีอายุยอมรับกับข้อเสนอใดๆ ได้อีก ซึ่งผู้สร้างวาทกรรมต้องการสะท้อนถึงจุดยืนของรัฐบาลว่า จะไม่ยอมจำนนต่อผู้ที่ไม่ยอมทำตามกติกาของบ้านเมือง ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า “กติกา” หมายถึงการเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง ซึ่งหากพบว่ายังมีการฝ่าฝืนกฎหมาย รัฐบาลก็จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างถึงที่สุด เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้รักษากฎหมายไปด้วยในเวลาเดียวกัน

6. วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

ในส่วนของ “วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงภายหลังจากการสลายชุมนุมผ่านไป 2 ครั้ง คือกล่าวหลังจากการสลายการชุมนุมที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 และกล่าวอีกครั้งหลังการสลายชุมนุมที่เกิดขึ้นในช่วงวันที่ 14-19 พฤษภาคม 2553 ถือเป็นประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมากเป็นลำดับต้นๆ ของการกล่าวประเด็นต่างๆ ทั้งหมดในรายการตลอดทั้ง 3 เดือนตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม ทั้งนี้

เพราะหลังการชุมนุมผ่านพ้นไป ประเทศชาติได้รับผลกระทบมากมายหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ตลอดจนด้านจิตใจและความรู้สึก ทั้งในส่วนของผู้ที่ได้รับผลกระทบด้านการขาดรายได้ จากที่ทำงานได้รับความเสียหาย ซึ่งรัฐบาลจักได้เยียวยาต่อไปในลักษณะต่างๆ และในส่วนของ ความรู้สึกของประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุม เนื่องจากในการสลายชุมนุมนั้น มีเหตุการณ์ปะทะระหว่าง เจ้าหน้าที่ทหารและผู้ชุมนุม ตลอดจนผู้แอบแฝงเข้ามาในชุดสีดำที่ติดอาวุธเข้ามาในพื้นที่ด้วย ทั้งหมดนี้ ส่งผลให้มีประชาชนบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งหลายคนรับไม่ได้กับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น และหลายฝ่ายก็เรียกร้องให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเร็ว ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงได้ กล่าวถึงเรื่องนี้ โดยมีชุดความหมาย 8 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

‘6.1. ประเทศชาติจะได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ

ประเด็น นายกรัฐมนตรี เรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทย

“...แน่นอนที่สุดคนจะครับ เหตุการณ์ซึ่งมันยืดเยื้อมาเป็นเวลาหลายเดือน และก็นำมาสู่ความสูญเสีย ความขัดแย้งในสถานการณ์ต่างๆ เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าทุกคนมีความกังวลใจ แต่ผมยังมีความเชื่อในพื้นฐานของ คนไทยด้วยกันนะครับว่า เราเป็นคนที่มั่งคั่งด้วยมิตร เป็นคนที่รักความสงบ เราต้องตั้งพื้นฐานของความเป็น ไทยซึ่งไม่ใช่เฉพาะคนไทยด้วยกันเอง แต่ชาวโลกรู้จักมาเป็นเวลาช้านานนี้กลับออกมาให้ได้นะครับ เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อประมาณสองวันที่แล้วนี้ เมื่อเหตุการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะที่มีความเป็นปกติมากขึ้น ผมก็ได้บอกว่า ขณะนี้เราต้องตระหนักอยู่เสมอว่า เราอยู่ในบ้านเดียวกันนะครับ เราอาจจะมีความเห็นแตกต่างกันว่าบ้านควร จะหน้าตาเป็นอย่างไรนะครับ จะอยู่ด้วยกันอย่างไร แต่ว่าเราต้องถือว่าเราอยู่บ้านเดียวกัน...”

“...ส่วนคนที่คิดจะมาเผาบ้าน พุดง่าย ๆ นะครับ คือกลุ่มผู้ก่อการร้ายอะไรต่างๆ เรากำลังดำเนินคดีนะ ครับ จัดการกับเขาอยู่ แต่คนส่วนใหญ่ที่มาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ไม่ใช่ผู้ก่อการร้ายนะครับ เป็นคนในบ้าน เรา ก็ต้องมาใช้วิธีในการที่จะช่วยกันฟื้นฟูบ้านหลังนี้ แล้วก็สร้างต่อเติมบ้านหลังนี้ให้มันน่าอยู่และอยู่ด้วยกันได้...”
(23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายที่ว่า “ประเทศชาติจะได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ” ในประเด็น นี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าแม้ว่าบ้านเมืองจะเกิดปัญหา หรือต่างฝ่ายต่างมีความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ก็ขอเรียกร้องให้คนไทยยึดมั่นความเป็นไทย คือ ความรู้สึกของความเป็นคนร่วมบ้านหลัง เดียวกัน อย่าให้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้ก่อการร้ายมาทำให้บ้านหลังนี้เสียหายไปได้ ซึ่งเป็นการ สะท้อน “อุดมการณ์คนไทยรักสงบ” นอกจากนั้นยังมีการสร้างสัญลักษณ์ว่า ประเทศไทย

เปรียบเสมือนเป็นบ้านของคนทั้งประเทศ ดังนั้น แม้จะมีความเห็นแตกต่างกัน แต่ทุกคนก็ยังคงอยู่บ้านเดียวกัน จากนั้นยังกล่าวถึงผู้ที่คิดจะมาเผาบ้าน ซึ่งหมายความว่า “กลุ่มผู้ก่อการร้าย” โดยระบุว่าจะต้องมีการดำเนินคดี สิ่งเหล่านี้ด้านหนึ่งถือเป็นการกล่าวให้ประชาชนรู้สึกสำนึก และช่วยกันฟื้นฟูประเทศ แต่อีกด้านหนึ่งก็ยังคงมีการกดทับปิดบัง ด้วยการกล่าวว่า ความเสียหายของชาติบ้านเมืองนั้นมาจากการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ที่มีกลุ่มผู้ก่อการร้ายฉวยโอกาสสร้างความรุนแรงต่างๆ และยังอาจหมายถึงขนาดที่ว่า กลุ่มคนเสื้อแดงเป็นผู้ก่อการร้ายที่ทำลายชาติบ้านเมืองอีกด้วย

6.2 ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเรียกร้องให้มีการตรวจสอบข้อมูล

“...หัวใจสำคัญที่สุดขณะนี้ ก็คือทุกฝ่ายต้องเปิดใจกว้างในการรับฟังข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ะครับว่า กรณีของพี่น้องประชาชนที่มาชุมนุม โดยเฉพาะจากภูมิภาคและเดินทางกลับภูมิลำเนาไปนะครับ ตลอดระยะเวลาสองเดือน บุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับข่าวสารอะไรเลยนอกจากจากเวทีการชุมนุมครับ แม้กระทั่งที่ผมเล่าเมื่อสักครู่นี้ ว่าอะไรเกิดขึ้นที่บ่อนไก่ ที่คลองเตย ที่ดินแดง บุคคลเหล่านี้อาจจะไม่ทราบเลยว่าเกิดอะไรขึ้น นะครับ เพราะฉะนั้นผมก็เรียนว่าแน่นอนครับบุคคลเหล่านี้ก็มีความคิดความเชื่อในทางการเมืองหรือในด้านต่างๆ แต่ก็ต้องช่วยกันทำความเข้าใจนะครับ ขณะเดียวกันฝ่ายรัฐก็อาจจะยังตกหล่นข้อมูลก็ได้ นั่นก็เป็นเหตุผลว่าทำไมจะต้องมีการเปิดใจกว้างรับฟังข้อมูลตรวจสอบกัน...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวเรียกร้องว่า ขอให้ประชาชนทุกฝ่ายเปิดใจกว้างในการรับฟังข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะผู้ชุมนุมที่รับฟังข่าวสารด้านเดียวจากเวทีชุมนุมเท่านั้น ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงขอให้ทุกคนเปิดรับข่าวสารให้รอบด้าน และใช้วิจารณญาณในการรับฟัง ทั้งนี้ ความหมายนี้เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ที่เป็นห่วงเป็นใยในการเปิดรับข่าวสารของประชาชนที่อาจไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ที่จะมีผลกระทบให้เกิดความขัดแย้งตามมา อย่างไรก็ตาม อีกด้านหนึ่ง ยังเป็นการสร้างวาทกรรมเพื่อกดทับว่า ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่นที่มีใช้จากภาครัฐ อาจไม่ใช่แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และอาจมีการบิดเบือนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวว่า ผู้ชุมนุมมิได้เปิดรับข่าวสารจากที่ใดเลยนอกจากในเวทีการชุมนุม ย่อมหมายความว่า ข้อมูลในเวทีการชุมนุมนั้นไม่สามารถเชื่อถือได้ ขณะที่ข้อมูลจากภาครัฐ ผู้สร้างวาทกรรมใช้คำว่า “ข้อมูลมีการตกหล่น” ซึ่งให้ภาพว่าฝั่งภาครัฐอาจไม่สามารถรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ได้ทั้งหมด แทนที่จะกล่าวว่าข้อมูลข่าวสารมีความบิดเบือนไม่น่าเชื่อถือ

6.3 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงคณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง

“...ผมก็คิดว่าขณะนี้การตรวจสอบจะต้องเกิดขึ้น นอกเหนือจากที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเขาได้ดำเนินการไปแล้ว ผมอยู่ในระหว่างการทาบทามบุคคลนอกน่ะครับ ซึ่งจะมาทำหน้าที่เป็นประธาน คณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ น่ะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการอยู่นะครับ ในส่วนของภาครัฐเองน่ะครับ ผู้ปฏิบัติทุกคนพร้อมในเรื่องการตรวจสอบ เพราะว่าผมติดตาม ยืนยัน แล้วก็ขอย้ำเลย ครับว่า ทุกคนได้ปฏิบัติตามกฎหมายและตามหลักสากลน่ะครับ ซึ่งก็จะต้องมีการชี้แจงทั้งในประเทศ ต่างประเทศต่อไปน่ะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เหตุการณ์การชุมนุมตลอดจนการปะทะระหว่างทหาร กับประชาชน จะต้องมีการมีบุคคลจากภายนอกเข้ามาตรวจสอบ ซึ่งมีลักษณะของการตั้งเป็น คณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ภาครัฐและเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ดำเนินการทุกอย่างไปตามกฎหมายและยึดหลักการสากลทั้งสิ้น ซึ่งความหมายนี้จะสะท้อนว่าผู้สร้างวาทกรรม แสดงความเป็นผู้นำที่เปิดกว้าง และมีความยุติธรรม เป็นกลางในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของการ ชุมนุม และการสลายการชุมนุม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างภาพด้านบวกให้กับการสลายการ ชุมนุมของเจ้าหน้าที่ ว่าสามารถตรวจสอบได้ เพราะการปฏิบัติการณ์นั้นเป็นไปตามหลักการสากล ทุกประการ

6.4 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีตอบคำถามพิธีกรเรื่องการยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจในการเปิดประชุมสมัยสามัญ

“...ขณะเดียวกันผมก็ได้ข่าวว่าฝ่ายค้านจะยื่นญัตติไม่ไว้วางใจ คาดว่าจะยื่นวันจันทร์น่ะครับ ก็เป็นเรื่องที่จะทำให้ขบวนการสภา เข้ามาตรวจสอบได้ด้วย เพราะเข้าใจว่าอย่างไรก็ต้องไม่ไว้วางใจผม และก็ต้องมีการอภิปรายเรื่องนี้ ผมพร้อมชี้แจงครับ ถ้ามีการยื่นญัตติเข้ามาก็ต้องมีการอภิปราย ก็พร้อมชี้แจง เพราะฉะนั้นก็จะเป็นโอกาสที่จะทำให้บรรดาข้อมูลต่างๆ เข้ามาสู่เวทีซึ่งจะเผยแพร่ให้คนทั่วประเทศรับรู้รับทราบ ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีครับ เพราะว่าขณะนี้บางทีก็มีข่าวลือน่ะครับ มีความสับสนเอารูปเหตุการณ์นั้น เหตุการณ์นี้ออกมาแล้วก็คาดเดา หรือบางทีก็จินตนาการ แล้วก็ไปพูดต่างๆ นานา...”

“...ผมก็คิดว่ามันก็เป็นเวทีซึ่งจะสามารถที่จะนำเอาเรื่องนี้มาพูดจาได้นะครับ บังเอิญจริงๆ แล้วปิดสมัยประชุมไปแล้วนะครับ ที่เป็นสมัยประชุมสามัญ แต่เรากำลังเปิดวิสามัญเพราะว่าจะต้องผ่านกฎหมายงบประมาณ ก็คิดว่าจะใช้เวทีในช่วงของวิสามัญ ถ้ามีการยื่นอภิปรายไม่ไว้วางใจ ใช้กระบวนการของสภา...”
(23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

“...ผมขอเรียนครับว่า สำหรับวันพรุ่งนี้และวันมะรืนนี้ สภาผู้แทนราษฎรก็ได้มีการประชุม เพื่อเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจตัวผม และรัฐมนตรีอีก 4-5 ท่าน ซึ่งก็เป็นเรื่องของกระบวนการตามประชาธิปไตย รัฐบาลก็เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญและระบบรัฐสภา ผมก็หวังว่าการอภิปรายนั้น จะเป็นการนำเอาข้อเท็จจริงนะครับ และเหตุและผลเข้ามาใช้ในการตรวจสอบและทุกฝ่ายจะให้ความระมัดระวังตามสมควร ไม่ให้เวทีนี้เป็นเวทีที่จะไปสร้างความแตกแยกเพิ่มเติม...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในความหมายชุดนี้ “รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม” นายกรัฐมนตรีกล่าวในประเด็นแรกว่า ในส่วนของการเตรียมยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจในการเปิดประชุมสมัยวิสามัญ ซึ่งข้อเท็จจริงนั้น การประชุมสภาสามัญสามัญได้ปิดประชุมไปแล้วเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2554 แต่คณะรัฐมนตรีขอเปิดประชุมสภาสามัญสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณประจำปี 2554 อย่างไรก็ดี เมื่อฝ่ายค้านได้ใช้โอกาสนี้ยื่นญัตติเพื่อขออภิปรายไว้วางใจรัฐบาล ในวันที่ 31 พฤษภาคม-1 มิถุนายน 2553 ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ระบุว่าพร้อมจะให้อภิปราย และเห็นว่าถือเป็นโอกาสที่จะทำให้คนทั่วประเทศได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง มิใช่ข่าวลือต่างๆ เช่นเดียวกับที่นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 30 พฤษภาคม ว่า รัฐบาลเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญและระบบรัฐสภา ซึ่งนายกรัฐมนตรีระบุว่า ตนเองนั้นหวังว่าการอภิปรายดังกล่าว จะเป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และใช้หลักการและเหตุผล ตลอดจนระมัดระวังมิให้ใช้เวทีการอภิปรายไปสร้างความแตกแยกเพิ่มเติม ทั้งนี้การสร้างควมหมายตามข้อนี้ เป็นการย้ำภาพรัฐบาลว่ามีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ขณะเดียวกันยังตอกย้ำภาพของฝ่ายค้านว่า อาจใช้เวทีอภิปรายเพื่อสร้างความแตกแยกมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะนายกรัฐมนตรีได้เคยระบุมาแล้วก่อนหน้านี้ว่า นักการเมืองฝ่ายค้านเป็นเครือข่ายกระบวนการเดียวกับผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ดังนั้น การอภิปรายครั้งนี้ ฝ่ายค้านอาจมีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่มคนเสื้อแดง และบิดเบือนข้อเท็จจริงไปในที่สุด

6.5 รัฐบาลยังคงเดินหน้าตามแผนปรองดองแห่งชาติต่อไป

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสนับสนุนจากต่างประเทศเกี่ยวกับแผนปรองดอง

“...ผมติดตามปฏิริยาของต่างประเทศมาโดยตลอด จะเป็นของอาเซียน จะเป็นของ EU จะเป็นของประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา นะครับ จริงๆ แล้วทุกคนเข้าใจสถานการณ์ค่อนข้างดีนะครับ แน่แน่นอนไม่มีประเทศไหนต้องการเห็นความรุนแรงนะครับ ไม่มีประเทศไหนไม่อยากจะให้มีกระบวนการที่จะนำไปสู่ข้อยุติแบบสันติะครับ แต่ทุกประเทศที่ผมเห็นนะครับ จะ EU ออกแถลงการณ์มา สหรัฐฯ ออกแถลงการณ์มา ที่อาเซียนออกแถลงการณ์มานี้ 1.สนับสนุนกระบวนการปรองดองตามแผนปรองดองที่ผมเสนอ เขาเขียนชัดเจนขนาดนั้นด้วยนะครับ กรณีของผู้แทนระดับสูงของ EU นะครับ 2. เขาเรียกร้องนะครับว่า ทางนักการเมืองฝ่ายค้านและทางกลุ่มแกนนำของ นปช. ให้ทำอย่างไรก็ได้ไม่ให้มีปัญหาการก่อวินาศกรรม วางเพลิงนะครับ หรือการใช้ความรุนแรง และ 3.ที่เขาต้องการความชัดเจนคือการใช้อาวุธของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักสากล ซึ่งในการแถลงการณ์บางฉบับเขาก็เขียนย้ำด้วยซ้ำครับว่า อันนี้เป็นนโยบายที่ชัดเจนอยู่แล้วของทางรัฐบาลกับกองทัพ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงความคืบหน้าของแผนปรองดอง

“...อย่างไรก็ตามนะครับ ผมขอเรียนว่า ในส่วนของแผนของการปรองดองนั้น ก็มีการเดินหน้าอย่างเต็มที่ ภายในสัปดาห์หน้าครับ จะเร่งรัดในเรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระ ทั้งที่เข้ามาดูแลในเรื่องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของปมปัญหาทางการเมือง เรื่องของการจัดทำสมัชชารับฟังความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือปฏิรูปประเทศนะครับ ซึ่งขณะนี้โครงการเริ่มเป็นรูปเป็นร่างแล้วนะครับ มีการใช้ความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม้กระทั่งการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน การจัดการประชุมการจัดสมัชชาและผมก็ขอเชิญชวนอีกครั้งหนึ่งครับโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นะครับ กลไกของรัฐต่างๆ องค์กรภาคเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน นะครับ ที่จะมาทำโครงการไม่เพียงแต่เฉพาะเพื่อหวังผลในเรื่องของการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะเป็นกระบวนการที่ช่วยกันทำความเข้าใจและก็รวมน้ำใจของพี่น้องประชาชนให้กลับมาเป็นหนึ่งเดียวนะครับ เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์อย่างแท้จริง ซึ่งความคืบหน้าในการดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ ผมก็จะรายงานให้กับพี่น้องประชาชนรับทราบเป็นระยะๆ ต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับชุดความหมายนี้ ประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 23 พฤษภาคม ถึงการสนับสนุนจากต่างประเทศเกี่ยวกับแผนปรองดอง ว่าทั้ง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ASEAN (Association of South East Asia Nations), สหภาพยุโรป (European Union: EU) หรือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ต่างเข้าใจสถานการณ์ค่อนข้างดีและไม่มีประเทศไหนต้องการให้เกิดความรุนแรง นอกจากนี้นายกรัฐมนตรียังกล่าวว่า ทุกประเทศออกแถลงการณ์ สนับสนุน

กระบวนการปรองดองตามที่ตนเองเสนอ และเรียกร้องไปทางนักการเมืองฝ่ายค้านและกลุ่มแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่ให้มีปัญหาการก่อวินาศกรรม หรือการใช้ความรุนแรง รวมไปถึงความชัดเจนของการใช้อำนาจของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักสากล จากนั้นในวันที่ 30 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ในส่วนของแผนปรองดองมีการเดินหน้าอย่างเต็มที่ โดยจะเร่งรัดในเรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเข้ามาดูแลในเรื่องของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เรื่องของการจัดทำสมัชชารับฟังความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ หรือปฏิรูปประเทศประเทศไทย ทั้งหมดก็เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์อย่างแท้จริง ดังนั้นในความหมายชุดนี้ นอกจากจะช่วยสร้างภาพให้ประชาชนเห็นถึงข้อดีของแผนปรองดองแล้ว ยังย้ำภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการเดินหน้าตามแผนปรองดอง ขณะเดียวกันยังต่อยอดภาพด้านลบ และทำลายความชอบธรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม เพราะผู้สร้างวาทกรรมระบุว่า สหภาพยุโรป (EU) เน้นย้ำให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการก่อวินาศกรรม การวางเพลิง ซึ่งแนวทางความรุนแรงที่นานาชาติไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

6.6 รัฐบาลมีมาตรการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึง ทั้งความเสียหายภายนอก และการเยียวยาด้านจิตใจ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงสมัชชาประชาชนที่จะมาดูแลเรื่องการเยียวยา

“...เรื่องจิตใจนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก และจะต้องมีการดำเนินการทั้งประเทศไม่ใช่เฉพาะกรุงเทพฯ นะครับ ซึ่งจะอิงอยู่กับแผนปรองดองนะครับ ถ้าพูดตรงนี้ผมก็บอกว่าเราได้เตรียมไว้หลายเรื่องนะครับ...”

“...สมัชชาประชาชน ที่ปรึกษาผม คุณหญิงสุพัตราฯ รับผิดชอบในเรื่องนี้ ท่านที่ปรึกษา อภิรักษ์ โกษะโยธิน จริงๆ ได้ทำงานอยู่หลายเรื่องเลยนะครับ ขณะนี้ก็กำลังจะจัดทำโครงการสำคัญก็คือการสำรวจความต้องการของพี่น้องประชาชน ที่เป็นการสำรวจแบบกว้างขวางมาก จะเรียกได้ว่าจะอิงกับเรื่องการทำสำมะโนซึ่งจะต้องทำอยู่แล้วด้วย อันนี้ก็จะเป็นการดึงเอาความต้องการ ความเดือดร้อน ความทุกข์ ความรู้สึกของทุกฝ่ายมา เพื่อสามารถขับเคลื่อนแผนปรองดองอื่นๆ ได้อย่างตรงเป้าหมาย อันนี้ก็คือเรื่องของการฟื้นฟูนะครับ เราขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายนะครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเร่งขึ้นทะเบียนผู้เสียหายที่จะเข้าไปเยียวยา จัดหาเงินทุนประกอบอาชีพ

“...ส่วนเรื่องของผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นการเฉพาะ เดือดร้อนทางธุรกิจ เดิมเรามีคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องผู้ประกอบการราชประสงค์กับผ่านฟ้า และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม ตอนนั้นเรามุ่งไปที่ลูกจ้างที่ตกงาน กับผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาเรื่องการเสียค่าเช่าค้าขายไม่ได้ พอเกิดเหตุการณ์วันที่ 19 - 20 ขณะนี้สองวันที่ผ่านมา คอจ. ได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งมีผู้ประกอบการจากสยามสแควร์ จากประตูน้ำนะครับ สยามสแควร์นั้นทำผ่านทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยด้วยนะครับ ซึ่งต้องขอบคุณทางจุฬาฯ ที่ได้มีความ

รวดเร็วมากในการทำเรื่องนี้ เบื้องต้นมาแล้วมาขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ 1,000 กว่าราย ความเสียหายก็ประเมินกันคร่าวๆ ว่าอาจจะเป็นพันล้านนะครับ แรงกดดันที่สุดก็คือเรื่องจัดหาเงินทุน คือการช่วยเหลือตามเกณฑ์ก็จะเร่งรัดทันทีนะครับ กทม. กิตี ป้องกันสาธารณภัยกิตี จะจ่ายเงินได้เลย อันนี้ก็จะเร่งรัดให้เกิดขึ้น 1-2 วันนี่...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยเหลือผลกระทบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ

“...ในเรื่องของการช่วยเหลือผลกระทบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ ก็ขอเรียนว่า เดิมนั้นเรามีคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องนี้อยู่แล้ว มีท่านเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และได้มีเป้าหมายก่อนหน้านั้นในการช่วยเหลือในเรื่องของบุคคลที่ตกงาน และเรื่องของผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาในการเสียค่าเช่า แต่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ ขณะนี้คณะรัฐมนตรี ได้ขยายงานของคณะกรรมการชุดดังกล่าว เพราะว่ามีเหตุการณ์ในช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม โดยเฉพาะที่ทำให้มีปัญหที่เกิดขึ้นกับพื้นที่อื่นๆ นอกเหนือจากพื้นที่เดิม ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายของการช่วยเหลือ ซึ่งงานของคณะกรรมการชุดนี้ก็ยังดำเนินการต่อไป เบื้องต้นนั้นในส่วนของปัญหาการว่างงานกิตี ปัญหาการเสียค่าเช่ากิตี หลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติแล้วก็คือว่าในส่วนของการดูแลในการจ้างงาน ก็คือกิจการใดซึ่งไม่สามารถประกอบกิจการได้ แต่ว่าไม่เลิกจ้างงาน รัฐบาลก็เข้าไปช่วยดูแลในเรื่องของค่าจ้าง ในส่วนของค่าเช่าก็เช่นเดียวกัน จะมีหลักการว่าไม่ให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ไปเก็บค่าเช่าจากผู้ประกอบการรายย่อย และรัฐบาลจะเข้าไปดูแลในการเจรจากับผู้ประกอบการรายใหญ่ต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการขึ้นทะเบียน ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบลักษณะต่างๆ

“...นอกจากนี้ครับ สำหรับคนที่ตกงาน ผู้ที่มีสิทธิตามประกันสังคมอยู่แล้ว รัฐบาลก็จะสมทบให้อีก 7,500 บาท และสำหรับผู้ที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคมเงินจำนวนเดียวกัน ก็จะมีการจ่ายให้ในกรณีที่ถูกเลิกจ้าง ถ้าเป็นผลกระทบโดยตรงมาจากการชุมนุม สำหรับประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ ในวันที่ 19 พฤษภาคม ซึ่งกลุ่มใหญ่ ๆ ก็จะมีที่สยามสแควร์ ที่เซ็นทรัลเวิลด์ และกิตีที่เซ็นเตอร์วัน มาตรการขณะนี้คือว่า เราได้เปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้มาขึ้นทะเบียนวันที่ 31 คือวันพรุ่งนี้ ก็จะเป็นวันสุดท้ายที่จะมีการขึ้นทะเบียนสำหรับกลุ่มนี้ แต่ว่าได้มีมติในการช่วยเหลือชัดเจนแล้ว เบื้องต้นคือมีเงินช่วยเหลือ 50,000 บาท เพื่อที่จะเป็นทุนในการดูแล ในการใช้ชีวิตในขณะที่ประสบกับปัญหาที่เกิดเพลิงไหม้ และอาจจะสูญเสียทั้งร้านค้าและสินค้าของตัวเอง มีมติเช่นเดียวกันว่า ให้ธนาคารเอสเอ็มอี ได้ให้เงินกู้ปลอดดอกเบี้ย 300,000 บาท เป็นระยะเวลา 1 ปี ไม่ต้องชำระดอกเบี้ยเงินต้นในช่วง 1 ปีนี้ และไม่มีการคิดดอกเบี้ย และมีวงเงินให้อีก 700,000 บาท รวมกันแล้วก็จะ เป็น 1 ล้านบาท ซึ่งจะคิดอัตราดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 หรือไม่เกินร้อยละ 3 ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือในเรื่องของทุนในการประกอบการ หรือเงินทุนหมุนเวียนต่อไป...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การจัดหาสถานที่ในการช่วยผู้ประกอบการซึ่งประสบเพลิงไหม้

“...สำหรับการจัดหาสถานที่ในการช่วยผู้ประกอบการซึ่งประสบเพลิงไหม้นั้น กรณีของสยามสแควร์ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเจ้าของสถานที่ได้มีการจัดสถานที่ ทั้งลักษณะที่เป็นชั่วคราวก่อน และต่อมาก็จะมีการสร้างอาคารกึ่งชั่วคราวกึ่งถาวร ที่จะใช้บริเวณในสยามสแควร์นั่นเอง เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้ สามารถขายของในพื้นที่ดังกล่าวได้ รัฐบาลก็ได้จัดงบประมาณให้เป็นที่ยอมรับแล้วประมาณ 90 ล้านบาท และการดำเนินการตรงนี้จะไม่คิดค่าเช่า คาดว่าจะเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี ในขณะที่มีการซ่อมแซมหรือฟื้นฟูอาคารที่ได้รับความเสียหายไป ส่วนกรณีของเซ็นทรัลเวิลด์นั้น ข้อเสนอเบื้องต้นคือว่าผู้ประกอบการจะสามารถไปขายของได้ที่สาขาอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เซ็นทรัลเวิลด์เสนอมาก็คืออาจจะเป็นที่เซ็นทรัลลาดพร้าว โดยจะต้องมีการเจรจาระหว่างทางกลุ่มบริษัทกับทางทรูไฟฟ้า เนื่องจากว่า เซ็นทรัลลาดพร้าวอยู่ในช่วงที่จะมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของสัญญาเช่า ถ้าหากว่า เรียบร้อยก็จะดำเนินการไปตามแนวทางนี้ แต่ว่าถ้าหากว่าไม่เรียบร้อย รัฐบาลก็จะใช้แนวทางเดียวกับที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำกับสยามสแควร์ เราก็จะพยายามหาที่ของรัฐหรือที่ของทรัพย์สิน ในการที่จะดูว่า จะสามารถจัดให้มีการค้าขายชั่วคราว อาจจะเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปี โดยรัฐบาลก็จะมีการออกค่าใช้จ่ายในเรื่องนี้ให้ ซึ่งจะรวมกับกลุ่มผู้ค้าในบริเวณเซ็นเตอร์วันเช่นเดียวกันขณะเดียวกัน วันศุกร์ วันเสาร์ คือเมื่อวานขึ้นและเมื่อวานที่ผ่านมาเองได้มีการจัดโครงการในการปิดถนนลิ้ม ในการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถที่จะมาค้าขายได้...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับความสูญเสียใช้เกณฑ์การช่วยเหลือเดียวกับเหตุการณ์ 7 ตุลาคม 2551

“...สำหรับการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเหตุการณ์ ก็ขอเรียนครับว่า มีพี่น้องประชาชนที่ได้รับการความสูญเสีย ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทุกกลุ่มเป็นเรื่องที่จะต้องได้รับการดูแล และทุกกลุ่มได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือทั้งในเรื่องของเงินตรา ทุนทรัพย์ แม้กระทั่งการที่ทรงเข้าไปดูแลชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์โดยตรง เช่น ชุมชนบ่อนไก่ รัฐบาลก็เช่นเดียวกันครับได้ดำเนินการในการช่วยเหลือสำหรับผู้เสียชีวิตผู้บาดเจ็บนั้น ก็มีเกณฑ์ความช่วยเหลือ ซึ่งได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่เหตุการณ์วันที่ 7 ตุลาคม ปี 2551 ก็ได้มีการดำเนินการไปตามปกติ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีเริ่มด้วยการกล่าวถึงการเยียวยาทางด้านจิตใจว่า และต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ซึ่งในการกล่าวในวันที่ 23 พฤษภาคม 2553 นั้น นายกรัฐมนตรีเน้นย้ำว่าเรื่องจิตใจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการทั้งประเทศไม่ใช่เฉพาะกรุงเทพฯ โดยการดำเนินการจะควบคู่ไปกับแผนปรองดอง ทั้งนี้ในส่วนขอสมัชชาประชาชน นายกรัฐมนตรีแจ้งว่า คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ และ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ได้ดำเนินการหลายเรื่อง และที่กำลังทำคือการสำรวจความต้องการของ

ประชาชน ตลอดจนความเดือดร้อน ความทุกข์ ความรู้สึกของทุกฝ่าย ซึ่งมีองค์กรและเครือข่ายต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วยในการดูแลจิตใจผู้ได้รับความเดือดร้อน โดยอยู่ในขั้นตอนของการทบทวนองค์การทางวิชาการเข้ามาดูแล ทั้งนี้มีหลักการว่าทุกคนเข้ามามีบทบาทได้

ต่อมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเร่งขึ้นทะเบียนผู้เสียหายที่รัฐจะเข้าไปเยียวยา โดยคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องผู้ประกอบการราชประสงค์กับผ่านฟ้า และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม จะเน้นการดูแลเยียวยาที่ลูกจ้างที่ตกงาน และผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาเรื่องไม่มีสถานที่ค้าขาย ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียนในส่วนของผู้ประกอบการจากสยามสแควร์ และจากประตูน้ำ โดยทางด้านของผู้ประกอบการที่สยามสแควร์จะขึ้นทะเบียนผ่านทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีการประเมินความเสียหายคร่าวๆ ว่าอาจถึงหลักพันล้านบาท อย่างไรก็ตามสำหรับส่วนอื่นๆ เช่น การจัดหาเงินทุนรัฐบาลจะเร่งให้ช่วยเหลือให้เร็วที่สุด โดยในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรี ได้กล่าวถึงการจัดหาพื้นที่ค้าขายให้ผู้ได้รับผลกระทบ โดยแจ้งว่าทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอาจจะมีการอำนวยความสะดวกให้ ซึ่งตนนั้นให้นโยบายไปว่าควรเป็นพื้นที่ใกล้เคียงที่เดิม และเป็นสถานที่สะดวกสำหรับประชาชนผู้จับจ่าย ส่วนกรณีของเซ็นเตอร์วัน ที่อนุสาวรีย์สมรภูมิ และศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะต้องเร่งเข้าไปดู จากนั้น นายกรัฐมนตรีย้ำถึงการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่เดือดร้อนว่า ต้องเป็นการดำเนินการหลายๆ ฝ่าย ในสังคม รวมไปถึงสื่อสารมวลชน และเครือข่ายต่างๆ ตลอดจนกลุ่มอาสาสมัคร ซึ่งทั้งหมดต้องใช้เวลาในการพิสูจน์การทำงานในหลายเรื่อง ว่ามีความจริงใจที่แก้ไขปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนจะตอบสนองความต้องการหรือที่เป็นความเดือดร้อนที่แท้จริงของประชาชนกลุ่มนี้

ประเด็นต่อมา ในวันที่ 30 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการช่วยเหลือผลกระทบทางธุรกิจที่เกิดขึ้นกับกลุ่มผู้ประกอบการต่างๆ ว่าได้มีคณะกรรมการดูแลเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยมีเป้าหมายช่วยเหลือในเรื่องของบุคคลที่ตกงาน และผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาในการเสียค่าเช่า แต่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้ขยายงานของคณะกรรมการชุดดังกล่าว เพราะมีเหตุการณ์วันที่ 19 พฤษภาคม เกิดขึ้นเพิ่มเข้ามา แต่ในเบื้องต้น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการเสียค่าเช่า คณะรัฐมนตรีอนุมัติในส่วนของการดูแลการจ้างงาน คือดูแลเรื่องของค่าจ้าง ค่าเช่า โดยมีหลักการว่า ผู้ประกอบการรายใหญ่ต้องไม่เก็บค่าเช่าจากผู้ประกอบการรายย่อย ทั้งนี้ในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการขึ้นทะเบียน ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบลักษณะต่างๆ ว่า ในส่วนของผู้ตกงาน ทั้งที่มีสิทธิตามประกันสังคมและไม่มี รัฐบาลก็จะสมทบให้อีก 7,500 บาท แต่กลุ่มหลังจะต้องเป็นกรณีที่ถูกเลิกจ้างจากการชุมนุม ส่วนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเพลิงไหม้ เช่น

สยามสแควร์ เซ็นทรัลเวิลด์ และเซ็นเตอร์วัน ให้มาทะเบียนในวันที่ 31 พฤษภาคม ทั้งนี้เบื้องต้น มีเงินช่วยเหลือ 50,000 บาท นอกจากนี้ยังมีในส่วนของ การปล่อยสินเชื่อจากธนาคารเอสเอ็มอี จำนวนหนึ่งอีกด้วย

ประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีแจ้งถึงความคืบหน้าการจัดหาสถานที่ในการช่วยผู้ประกอบการซึ่งประสบเพลิงไหม้ โดยกรณีของผู้ประกอบการย่านสยามสแควร์ ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดสถานที่ชั่วคราวบริเวณในสยามสแควร์โดยไม่คิดค่าเช่า ส่วนกรณีเซ็นทรัลเวิลด์ นั้น เบื้องต้น ผู้ประกอบการจะสามารถไปค้าขายได้ที่สาขาอื่น เช่น เซ็นทรัลลาดพร้าว ขณะเดียวกันรัฐบาลยังได้จัดโครงการปิดถนนสี่ลม ให้ผู้ประกอบการที่เดือดร้อนจากที่ต่างๆ มาเปิดบูธค้าขายได้ ทั้งนี้ในประเด็นต่อมา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับความสูญเสียในชุมชนต่างๆ ว่า ทางคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมไปถึงกรุงเทพมหานครเข้าไปดูแลพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ เช่น ชุมชนบ่อนไก่ ชุมชนดินแดง ทั้งเรื่องของสาธารณูปโภค และการฟื้นฟูจิตใจของประชาชนที่ได้รับผลกระทบแล้ว

ในตัวอย่างต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับความสูญเสียว่า ได้ใช้เกณฑ์การช่วยเหลือเดียวกับเหตุการณ์ 7 ตุลาคม 2551 ทั้งนี้รัฐบาลได้มีการดำเนินการไปตามปกติ และยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ได้พระราชทานความช่วยเหลือทั้งในเรื่องของเงินตรา ทุนทรัพย์ แม้กระทั่งการที่ทรงเข้าไปดูแลชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์โดยตรงอีกด้วย

ดังนั้น ทั้งหมดข้างต้น ถือเป็นวาทกรรมที่บ่งบอกภาพลักษณ์ที่สะท้อน “ภาวะผู้นำ” ของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการรับมือกับปัญหาต่างๆ ที่ต้องให้ความสำคัญกับความเปราะบางทุกข์สุขของประชาชนเป็นอันดับแรก โดยออกมาเป็นแนวทาง มาตรการการช่วยเหลือต่างๆ ซึ่งส่งผลแก่ภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีว่าเป็นผู้ที่ใส่ใจ ห่วงใยประชาชน ทั้งทางด้านภาพรวมทั่วไป และในส่วนของความรู้สึกที่การเยียวยาด้านจิตใจเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด

6.7 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญเพื่อหาทางออกของความขัดแย้ง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

“...จริงๆ แล้วปัญหานี้ก็เป็นปมปัญหา มา 2-3 ปีแล้วนะครับ แล้วเราก็มีฐานอยู่ ฐานที่เรามีอยู่ก็คือ คณะกรรมการของสภาฯ ซึ่งเคยศึกษาไว้ แต่ที่นี้คณะกรรมการที่ศึกษาไว้มันมี 6 ประเด็น ใน 6 ประเด็นนี้หลายคนก็ยังไม่พอใจ หลายคนในที่นี้ก็บอกว่ามันเป็นเรื่องนักการเมือง เพราะฉะนั้นกระบวนการต่อไป ผมนี้เคยเสนอว่าดีที่สุดคือทำประชามติ แต่ก็ปรากฏว่ายังไม่สามารถโน้มน้าวให้ฝ่ายต่างๆ ยอมรับกระบวนการการทำประชามติได้ ถ้าเป็นเช่นนั้นผมบอกว่ก็ต้องมีองค์กรซึ่งไม่ใช่ฝ่ายการเมืองมาช่วย พุดง่าย ๆ เหมือนกับ กรองอีกครั้งหนึ่งได้ไหม ว่าใน 6 ประเด็นนี้จะไรบ้างซึ่งมันจะนำไปสู่ความขัดแย้ง อะไรบ้างที่มันน่าจะเดินได้แล้วเป็นที่พอใจของหลายๆ ฝ่าย ฉะนั้นช่วงนี้อย่างที่เรียนไปเมื่อสักครู่ว่ากำลังทบทวนองค์กรทางวิชาการที่มาทำงานทางด้านนี้อยู่...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ว่าเป็นปัญหาที่สะสมมา 2-3 ปีแล้ว ซึ่งคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมืองและศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เสนอประเด็นที่สมควรแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2550 รวม 6 ประเด็น (ได้แก่ 1. ประเด็นการยุบพรรคการเมืองและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง มาตรา 237 2. ประเด็นที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา 93 ถึงมาตรา 98 3. ประเด็นที่มาของสมาชิกวุฒิสภา มาตรา 111 ถึงมาตรา 121 4. ประเด็นการทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา มาตรา 190 5. ประเด็นการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา 265 และ 6. ประเด็นการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนให้กับประชาชนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มาตรา 266) แต่ก็ยังมีหลายฝ่ายไม่พอใจ โดยเห็นว่าเป็นการแก้ไขเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นักการเมือง ทางออกที่นายกรัฐมนตรีเสนอขณะนั้น คือ การทำประชามติ แต่ในที่สุดก็ไม่สามารถทำได้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเสนอว่า ให้มีองค์กรหนึ่งมากรองอีกครั้งหนึ่งว่า 6 ประเด็นดังกล่าว มีสิ่งไหนที่ไม่เหมาะสมที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งอีก ทั้งนี้ เรื่องนี้นายกรัฐมนตรีแจ้งว่ายังอยู่ในขั้นตอนของการทบทวน

จากข้างต้น ความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรมสะท้อนว่าต้นเหตุหนึ่งของความขัดแย้ง คือ ปัญหาการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับ 2550 ดังนั้น นายกรัฐมนตรีพร้อมที่จะปฏิบัติทุกอย่างเพื่อให้ความขัดแย้งหมดไปจากประเทศชาติด้วยวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ สิ่งนี้เป็นการสร้างวาทกรรมกดทับให้เห็นว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น คือ แนวทางหนึ่งที่จะยุติปัญหาความขัดแย้งได้ ทั้งนี้ในการแก้ไขตามแนวทางของคณะกรรมการสภา 6 ประเด็น แม้ว่านายกรัฐมนตรีจะอ้างว่ามีหลายฝ่ายไม่เห็นด้วย และระบุว่าต้องมีการตรวจสอบ แต่สิ่งเหล่านี้ย่อมถือว่านายกรัฐมนตรี มีความตั้งใจที่จะ

แก้ไขรัฐธรรมนูญ นั่นคือ มาไกลเกินกว่าจะทำประชาติแล้วว่าควรแก้ไขหรือไม่ เพราะแนวทางตรวจสอบที่นายกรัฐมนตรีกล่าว คือ การตรวจสอบความเหมาะสมของประเด็นการแก้ไขทั้ง 6 ข้อ มิใช่การตรวจสอบเพื่หาคำตอบว่าควรมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่

6.8 ประชาชนคนไทยเห็นใจในความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการปิดถนนสี่ลมเปิดพื้นที่ให้ผู้ค้าขาย

“...ได้มีการจัดโครงการในการปิดถนนสี่ลม ในการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถที่จะมาค้าขายได้ ซึ่งผมต้องขอขอบคุณพี่น้องประชาชนจำนวนมาก ซึ่งได้ไปอุดหนุน ผมเข้าใจดีเลยว่า มีพี่น้องประชาชนจำนวนมากที่ได้ตัดสินใจไปซื้อของอุดหนุนผู้ประกอบการเหล่านี้ ก็เพราะว่ามีความเห็นใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเหตุการณ์ความไม่สงบ กิจกรรมลักษณะนี้ก็จะมีการดำเนินการอีกเป็นระยะๆ ซึ่งจะเป็นหน้าที่ของทางกรุงเทพมหานคร ซึ่งเราได้ประสานงานไปร่วมกับทางกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงท่องเที่ยว ก็จะได้มีการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้เพื่อเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการรายย่อยด้วย ทั้งหมดนี้ก็เป็นงานในช่วงหนึ่งสัปดาห์ที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือและการดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ทั้งหมด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการจัดมหกรรมปิดถนนสี่ลมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีความเดือดร้อนจากการชุมนุม ได้จับจองบูธเพื่อทำการค้าขายให้มีรายได้เลี้ยงชีพต่อไปได้ ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ประชาชนที่ไปจับจ่ายใช้สอยต่างเห็นใจในความเดือดร้อนและความยากลำบากของผู้ค้าขายเหล่านี้ ดังนั้นกิจกรรมลักษณะนี้จะดำเนินการไปอีกระยะหนึ่งเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม ความหมายนี้ ด้านหนึ่งเป็นวาทกรรมที่สะท้อนภาพลักษณ์ของความเข้าอกเข้าใจประชาชน อันเป็นสัญลักษณ์ของผู้นำดี ที่เป็นห่วงและใส่ใจในความรู้สึกของประชาชนผู้อยู่ภายใต้การปกครอง แต่อีกด้านหนึ่งผู้สร้างวาทกรรมพยายามดึงมวลชนที่ได้รับความเดือดร้อน ตลอดจนประชาชนทั่วไปมาเป็นแนวร่วมเดียวกันเสมือนว่ารัฐบาลนั้นอยู่นอกเหนือความขัดแย้งนั้น แต่ในความเป็นจริงรัฐบาลเองก็ถือเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรง ที่มีส่วนร่วมในการสร้างความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไปไม่น้อย

7. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยการสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองนี้ ประเด็นทั้งหมดเกิดขึ้นในวันที่ 30 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันสุดท้ายที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ตลอดทั้งสามเดือน คือ ตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีกล่าวในการพบปะเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์การชุมนุมตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา แก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่กลุ่มบุคคลเหล่านั้น ซึ่งถือเป็นตัวแทนของนานาชาติในเวทีโลก โดยเฉพาะประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม นอกจากนายกรัฐมนตรีจะกล่าวรายงานเป็นภาษาอังกฤษ (ซึ่งในการนี้ได้มีล่ามช่วยแปลภาษา) แล้ว แต่ในช่วงทำยนายกรัฐมนตรียังได้ตอบประเด็นคำถามที่คณะผู้แทนจากต่างประเทศดังกล่าวมีมายังนายกรัฐมนตรีอีกด้วย ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่านายกรัฐมนตรีกล่าวโดยสร้างความหมายที่ไม่ต่างจากความหมายที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้จากการกล่าวในรายการเทปต่างๆ แต่ในเทปรายการวันนี้ จะเป็นการกล่าวแบบสรุปภาพรวมทั้งหมดที่เกิดขึ้น ตามความหมายที่นายกรัฐมนตรีสร้างออกมา โดยมีชุดความหมาย 11 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

7.1 การดำเนินการในเหตุการณ์ความไม่สงบของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่เป็น ปฏิบัติการที่ถูกต้องตามกฎหมายสากล และสามารถตรวจสอบได้ทุกประเด็น

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับเหตุการณ์ประท้วง

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล "...ท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้กล่าวต้อนรับและก็ขอบคุณแขกผู้มีเกียรติที่จะไม่ว่าจะเป็นเอกอัครราชทูต ประธานสภาหอการค้า และก็องค์กรระหว่างประเทศที่วันนี้ได้เป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาพบปะพูดคุยชี้แจงทำความเข้าใจถึงสถานการณ์บ้านเมืองค่ะ ท่านนายกรัฐมนตรีก็บอกว่า รู้สึกขอบคุณที่วันนี้ในภาคส่วนต่างๆ ทั้งเอกอัครราชทูตและก็องค์กรระหว่างประเทศ รวมไปถึงแขกผู้มีเกียรติที่เป็นชาวต่างชาตินี้ ได้ให้เกียรติมาร่วมพูดคุยกันในวันนี้ค่ะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของสถานการณ์บ้านเมืองที่ตึงเครียดในช่วงที่ผ่านมาค่ะ..."

(30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวต้อนรับและขอบคุณแก่คณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาพบปะพูดคุยชี้แจงทำความเข้าใจถึงสถานการณ์บ้านเมือง สะท้อนว่านายกรัฐมนตรียินดีที่จะเปิดเผยและไขข้อข้องใจทุกๆ ประเด็น เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ในช่วงที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม อีกด้านหนึ่งก็สะท้อนว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่นั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรมในการปฏิบัติการกับผู้ชุมนุม เพราะฉะนั้นนายกรัฐมนตรีจึงไม่มีความกังวลใจในการที่จะอธิบายชี้แจงเรื่องต่างๆ หรือตอบข้อซักถามจากคณะทูตานุทูต และสื่อมวลชนต่างประเทศ

7.2 รัฐบาลไม่ต้องการเห็นความรุนแรง และไม่มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงจุดยืนของรัฐบาล

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล “...นายกรัฐมนตรีใช้เวลาช่วงนี้ในการที่จะชี้แจงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยค่ะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นช่วงก่อนหน้านี้นะคะ รวมไปถึงแผนการที่รัฐบาลจะดำเนินต่อไปข้างหน้า สิ่งหนึ่งที่รัฐบาลต้องการทำนั่นก็คือเรื่องของ การลดการเผชิญหน้าและก็ไม่ใช้ความรุนแรง...”

“...ในช่วง 1 ปีครึ่งของการบริหารงานของรัฐบาลที่ผ่านมาจะ ก็เป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลเองก็จะต้องเผชิญกับหลายๆ เรื่อง เมื่อมีการประท้วงเกิดขึ้นเมื่อช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมาจะ ทางรัฐบาลหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาโดยตลอด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงจุดยืนของรัฐบาลว่า สิ่งที่รัฐบาลต้องทำคือ เรื่องของการลดการเผชิญหน้า และการไม่ใช้ความรุนแรง ดังที่ช่วงหนึ่งปีครึ่งของการบริหารงานของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ผ่านมา เป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลต้องเผชิญกับหลายเรื่อง ดังนั้น เมื่อมีการประท้วงเกิดขึ้นเมื่อช่วงกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา รัฐบาลจึงพยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาโดยตลอด ทั้งนี้ ความหมายนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้ขยาดความจากความหมายก่อนหน้านี้ กล่าวคือ เมื่อนายกรัฐมนตรีพร้อมที่จะชี้แจงในเรื่องราวที่เกิดขึ้น ดังนั้น ประเด็นที่จะกล่าวถึงในลำดับถัดไปย่อมเริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงหลักการในการทำงานของรัฐบาลและฝ่ายความมั่นคงว่า ฝ่ายเจ้าหน้าที่มิได้มีแนวคิดที่จะใช้ความรุนแรง และหากมีความรุนแรงเกิดขึ้นก็ได้เริ่มจากฝั่งเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่เองก็พยายามที่จะหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ามาตลอดเวลา การ

กล่าวเช่นนี้ เป็นการย้ำภาพลักษณ์ด้านบวกของฝั่งรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี นำเสนออุดมการณ์ “การต่อต้านความรุนแรง” สู้สังคม

7.3 การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลจากการชุมนุม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ได้กระทบกับการใช้ชีวิตของพี่น้องประชาชนโดยทั่วๆ ไป ซึ่งเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเมื่อช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาได้นำมา ซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน มีหลาย ๆ หลักฐานนะคะไม่ว่าจะเป็นภาพพื้ที่หลายๆ คนก็คงจะได้เห็นกันไปแล้วว่าทางกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็มีกลุ่มติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในนั้นด้วย...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมว่าผู้ก่อการร้าย

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกฯ ก็พูดทำความเข้าใจเรื่องของคำว่าผู้ก่อการร้าย ที่หลายๆ คนอาจจะสงสัยนะคะ หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่าทำไมรัฐบาลจึงเรียกกลุ่มคนก่อความไม่สงบนี้ว่า กลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งนายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าเป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติที่บัญญัติคำนี้ขึ้น หลังเกิดเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกร แปล “...นายกรัฐมนตรีพูดถึงเหตุการณ์เมื่อช่วงกลางเดือนพฤษภาคมนะคะว่า มีกลุ่มผู้ติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุม และมีการชุมนุมที่ทั้งบริเวณสวนลุมพินีและสารสินด้วย พยายามที่จะโจมตีนักข่าวกลุ่มอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ ซึ่งระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ก็สามารถตรวจยึดอาวุธสงครามได้เป็นจำนวนมากค่ะ...”

“...ท่านนายกรัฐมนตรียังได้พูดถึงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทหารด้วยนะคะ บอกว่าใช้ความอดทนอดกลั้นโดยตลอด เรื่องของการใช้อาวุธจะกระทำก็ต่อเมื่อ ยิงขึ้นฟ้าเพื่อข่มขู่ เพื่อป้องกันตัวเอง และประการสุดท้าย ยิงผู้ติดอาวุธเมื่อมีเป้าหมายที่ชัดเจน เรื่องของเหตุการณ์ที่มีการเผาศึกอาคารต่างๆ เป็นการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้านะคะ ไม่ได้เกิดขึ้นจากอารมณ์โกรธแค้นเพียงอย่างเดียว...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม

“...มาถึงวันที่เจ้าหน้าที่นั้นปฏิบัติการขอคืนพื้นที่ที่มีการอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ต้องการจะเดินทางกลับบ้าน แต่มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนที่ก่อความไม่สงบ วางเพลิงเผาสถานที่ราชการห้างร้านต่างๆ แก่นนำนปช. ได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณบ่ายโมงถึงบ่ายสองโมงนะคะ แต่ว่าจนถึงช่วงเวลาประมาณ 19.00 น. หรือประมาณ 1 ทุ่ม ก็ยังมีเหตุการณ์ยิ่งกันเกิดขึ้นที่วัดปทุมวนารามค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นซึ่งพบถึง 5 ประเด็นสำหรับความหมาย “การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย” นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกลุ่มผู้ชุมนุมว่า ตนนั้นได้ทำการเจรจากับทางแกนนำกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. แล้ว แต่ภายหลังพบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมมีการใช้อาวุธ เพื่อที่จะต่อต้านเจ้าหน้าที่ของรัฐ จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวว่า ผลจากการชุมนุมครั้งนี้ กระทบกับการใช้ชีวิตของประชาชนเป็นอันมาก ซึ่งในช่วงเหตุการณ์ช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต และความสูญเสียในทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้นายกรัฐมนตรียังอ้างถึงภาพพื้เหตุ ที่มีการเผยแพร่ในสื่อสารมวลชนต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มติดอาวุธที่แฝงตัวอยู่พื้นที่ปะทะ ดังนั้นในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงถึงการเรียกกลุ่มผู้ชุมนุมว่าผู้ก่อการร้าย ว่า เป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ ที่ได้บัญญัติคำนี้ขึ้นมาหลังจากเกิดเหตุวินาศกรรมวันที่ 11 กันยายน 2544 ที่สหรัฐอเมริกา

หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวเสริมภาพการก่อการร้ายของกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปอีกว่า ในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม ก่อนเกิดเหตุสลายการชุมนุมเล็กน้อย เจ้าหน้าที่พบกลุ่มผู้ติดอาวุธแฝงตัวอยู่ในกลุ่มผู้ชุมนุม ขณะเดียวกันในการชุมนุมบริเวณสวนลุมพินีและแยกสารสิน มีการโจมตีทำร้ายนักข่าว กลุ่มอาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ยังสามารถตรวจยึดอาวุธสงครามได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้แนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหาร เน้นการใช้ความอดทนอดกลั้น โดยการใช้อาวุธจะเป็นลักษณะของการข่มขู่เพื่อป้องกันตัวเอง โดยยิงขึ้นฟ้า และเพื่อยิงสกัดผู้ติดอาวุธที่เห็นว่าได้ทำการเผาตีอาคารต่างๆ ที่พบว่าเป็นการกระทำโดยมีการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า นอกเหนือจากการกระทำโดยบังเอิญทั้งสิ้น ทั้งนี้ ในวันเกิดเหตุการณ์สลายการชุมนุมเจ้าหน้าที่ยังได้อำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางกลับบ้าน แต่มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนที่ก่อความไม่สงบ วางเพลิงเผาสถานที่ราชการห้างร้านต่างๆ แม้ว่า แก่นนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณ 13 นาฬิกา ถึงเวลา 14 นาฬิกา แต่ประมาณเวลา 19.00 น. ก็ได้มีเหตุการณ์ยิ่งกันที่วัดปทุมวนาราม

ทั้งหมดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้ต่อยอดภาพลักษณ์ด้านลบของผู้ชุมนุมว่า เป็นผู้ที่ต้องการความรุนแรง มีการใช้อาวุธ และการข่มขู่ต่างๆ นอกจากนี้ การที่ผู้สร้างวาทกรรมได้อ้างถึงภาพพทุเทจ ที่มีการเผยแพร่ในสื่อสารมวลชนต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มติดอาวุธที่แฝงตัวอยู่พื้นที่ปะทะ ก็เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เช่นเดียวกับการที่ผู้สร้างวาทกรรมได้ชี้แจงการเรียกกลุ่มติดอาวุธว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย ว่าเป็นคำนิยามตามข้อบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการก่ออาชญากรรม ตามกฎบัตรของสหประชาชาติ ที่ได้บัญญัติคำนี้ขึ้นมาหลังจากเกิดเหตุวินาศกรรมวันที่ 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ การสูญเสียจำนวนมากที่เกิดขึ้นนั้น เกิดขึ้นหลังแกนนำผู้ชุมนุมได้ประกาศยุติการชุมนุมในช่วงเวลาประมาณบ่ายโมงถึงบ่ายสองโมง ดังนั้น การกล่าวเช่นนั้นเป็นการเสริมภาพของการก่อการร้ายอย่างชัดเจน และเมื่อการก่อการร้ายนั้นนับเป็นการกระทำที่อันตราย และเป็นภัยคุกคามต่อความสงบสุขมั่นคงของประเทศชาติ ดังนั้น จึงเป็นความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปสลายการชุมนุมที่มีลักษณะของการก่อการร้าย นั่นเอง

7.4 รัฐบาลพยายามที่จะหาทางรอมชอม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเจรจา

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...หลังจากที่มีการพูดคุยเจรจากันนะคะ ซึ่งก็ใช้เวลาอยู่หลายสัปดาห์ ก็มีการลดในส่วนของการเงื่อนไขของทั้งสองฝ่ายลงมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกำหนดการวันเลือกตั้ง ที่ทางรัฐบาลก็ได้ลดทอนลงมา...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางยุติความขัดแย้ง

“...นายกฯ พูดถึงแผนปรองดอง 5 ข้อด้วยนะคะว่า ได้เสนอให้กลุ่มนปช. แต่ก็ได้รับการปฏิเสธ ขณะที่เรื่องของการเจรจาที่วุฒิสมาชิกเสนอว่า จะเป็นตัวกลาง ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่าที่ไม่เลือกใช้ช่องทางนี้ เพราะว่า มองว่าการเจรจานั้นอาจจะได้ผล เนื่องจากประมุขสถานการณ์แล้วแกนนำนปช. ยังคงมีการระดมแนวร่วมเข้ามาสมทบอย่างต่อเนื่อง ทางรัฐบาลก็ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาในส่วนของกลุ่มผู้ชุมนุมนะคะ โดยทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในชุดความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการเจรจา ได้ทำการลดเงื่อนไขของทั้งสองฝ่ายลงมาแล้ว ทั้งการกำหนดการวันเลือกตั้ง ที่ทางรัฐบาลก็ได้ลดทอนลงมาให้กับผู้ชุมนุม นอกจากนี้ รัฐบาลยังพยายามที่จะรวมขอมโดยเสนอเป็น แผนปรองดองแห่งชาติ แต่ทั้งหมดได้รับการปฏิเสธ ซึ่งภายหลังแม้ว่าจะมีวุฒิสมาชิกเสนอว่าจะเป็นตัวกลางในการเจรจา แต่เหตุการณ์ขณะนั้น นายกรัฐมนตรีพิจารณาว่าการเจรจาไม่เกิดผลใดในทางที่ดีอีกแล้ว เนื่องจากประเมิณสถานการณ์แล้วพบว่า กลุ่มผู้ชุมนุมยังคงระดมแนวร่วมเข้ามาสมทบอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องแก้ไขปัญา โดยทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด ทั้งนี้ ความหมายข้อนี้ผู้สร้างวาทกรรมต้องการสร้างภาพลักษณ์ว่า ตนเองนั้นพยายามที่โอนอ่อนผ่อนตามมาตลอด ทั้งการจัดเจรจาพูดคุย ตลอดจนเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ แต่ปรากฏว่าผู้ชุมนุมมิได้ให้ความร่วมมือกับข้อเสนอดังกล่าวเลย ดังนั้นรัฐบาลจึงพิจารณาว่าจำเป็นต้องเข้าปฏิบัติการทางกฎหมาย เพื่อมิให้บ้านเมืองเสียหายไปมากกว่าที่เป็นอยู่ ข้อนี้จึงถือว่าเป็นเหตุผลอันชอบธรรมในการที่จะเข้าสลายการชุมนุมของเจ้าหน้าที่

7.5 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสบผลในระดับดี

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการกระชับพื้นที่ หรือกระชับวงล้อม

(นายกรัฐมนตรีกล่าวกับคณะทูตานุทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ)

พิธีกรแปล : “...ท่านนายกฯ ได้พูดถึงมาตรการกระชับพื้นที่นะคะ เน้นย้ำว่า รัฐบาลทำภายใต้แนวคิดให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด มีการวางแผนกำลังเพื่อตรวจค้นและกักกันไม่ให้แนวร่วมปะทะ. นั้นเข้ามาสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์เพิ่มขึ้น เพื่อที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางนั่นก็คือการยุติการชุมนุม ซึ่งมาตรการนี้ได้ผลนะคะ เพราะว่าถ้าดูจากจำนวนของกลุ่มผู้ชุมนุมจากเดิมที่อยู่หลักหมื่นคนก็มีจำนวนลดลง เหลืออยู่ที่ราวๆ 3,000 - 4,000 คนเท่านั้นที่บริเวณราชประสงค์...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้นายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่าปฏิบัติการกระชับพื้นที่ หรือกระชับวงล้อมนั้น รัฐบาลทำภายใต้แนวคิดให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด และยังมีการวางแผนกำลังเพื่อตรวจค้นและกักกันไม่ให้กลุ่มคนเสื้อแดงเข้ามาสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ราชประสงค์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่อจุดประสงค์ในการยุติการชุมนุม ซึ่งมาตรการนี้ถือว่ามีประสิทธิภาพ เพราะจำนวนของผู้ชุมนุมลดลงไปมาก ทั้งนี้ ชุดความหมายนี้ ถือเป็นการสร้างความชอบธรรมให้กับการตัดสินใจกระชับพื้นที่ เพราะการระบุถึงจำนวนผู้ชุมนุมย่านราชประสงค์ที่ลดลงไป สะท้อนว่าปฏิบัติการดังกล่าวเป็นสิ่งที่สมควร

กระทำ เพราะเกิดผลดี นอกจากนี้นายกรัฐมนตรียังได้ภาพของผู้นำที่สามารถแก้ไขสถานการณ์ สามารถบริหารจัดการ และตัดสินใจระทำการต่างในช่วงเวลาที่มีความกดดันได้ดี

7.6 สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง การจัดงานวัน Big Clean Day

“...จนถึงขณะนี้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ยังมีอำนาจบังคับใช้อยู่ นะคะ แต่ว่าการประกาศเคอร์ฟิวนั้นได้สิ้นสุดลงเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครก็เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ เห็นได้จากภาพของ Big Clean Day ที่ภาคส่วนต่างๆ ในกรุงเทพมหานครได้มาร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อที่จะเดินหน้าให้กรุงเทพมหานครนั้นกลับไปสู่สภาวะปกติ ซึ่งภารกิจของรัฐบาลที่แยกราชประสงค์ก็นำไปสู่การใช้ชีวิตที่ปกติของประชาชนคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการยังคงไว้ซึ่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ต่อไป ส่วนการประกาศเคอร์ฟิวได้สิ้นสุดลงเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา นอกจากนั้นทางกรุงเทพมหานคร ได้จัดงาน Big Cleaning Day ซึ่งจัดขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศของกรุงเทพมหานครให้เข้าสู่สภาวะปกติ ทั้งนี้ ในชุดความหมายข้อนี้ ผู้สร้างวาทกรรม หรือนายกรัฐมนตรีได้สร้างภาพขึ้นมาในสองมิติ คือ ด้านหนึ่ง ผู้สร้างวาทกรรม ต้องการให้คณะทูตานุทูต และสื่อมวลชนต่างประเทศเห็นภาพความรุนแรงของสถานการณ์การชุมนุม ด้วยการระบุว่า รัฐบาลยังคงไว้ซึ่งการกำหนดให้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) เพียงแต่ได้ยกเลิกการประกาศเคอร์ฟิวส์ไปเมื่อคืนวันที่ 28 พฤษภาคม ขณะเดียวกันยังได้สร้างภาพของการได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในการเข้าสลายการชุมนุม คือ การที่ทางกรุงเทพมหานคร ได้จัดงาน Big Cleaning Day ที่จัดขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศของกรุงเทพมหานครให้เข้าสู่สภาวะปกติ แต่ภาพของการที่ประชาชนมาช่วยกันกวาดล้างทำความสะอาดถนนบริเวณที่มีการชุมนุมนั้น สะท้อนว่ายังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ไม่ต้องการให้เกิดการชุมนุม ดังนั้น จึงร่วมใจกันออกมาทำความสะอาดถนน เพื่อแสดงพลังว่าต้องการให้พื้นที่กรุงเทพมหานครมีความสะอาด น่าอยู่ มากกว่ามีเวทีการชุมนุมต่อไป

7.7 การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามาดูแล

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตรวจสอบข้อเท็จจริง

“...ส่วนเรื่องของการสอบสวนข้อเท็จจริงและคดีความต่างๆ ท่านนายกรัฐมนตรี ระบุว่า ได้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการอิสระขึ้นมาตรวจสอบ และตอนนี้ก็กำลังอยู่ในขั้นตอนของการรวบรวมพยานหลักฐาน...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าได้มีการตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้นมา และอยู่ในขั้นตอนของการรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งนี้ความหมายชุดนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของความเปิดเผยจริงใจ และยังได้ภาพลักษณ์ของผู้นำที่มีความยุติธรรมอีกด้วย

7.8 รัฐบาลจะดำเนินการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อน

“...เรื่องของมาตรการฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมืองนะคะ เมื่อต้นสัปดาห์ที่ผ่านมา ครม. ได้มีการอนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ กองทุนชดเชยรายได้ที่จะให้กับผู้ประกอบการและลูกจ้าง บริเวณพื้นที่การชุมนุม ซึ่งผู้ที่มึ้นหน้าได้รับผิดชอบโดยตรงก็คือ คุณกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ค่ะ...”

“...นอกจากนี้ท่านนายกรัฐมนตรี ยังพูดถึงการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และหาช่องทางช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วยนะคะ อย่างเช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนสีลม ซึ่งก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ทั้งหมดนี้เป็นมาตรการระยะสั้น เพื่อมองไปข้างหน้าจะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เดือดร้อนจากการชุมนุม โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ และการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนกองทุนชดเชยรายได้แก่ผู้ประกอบการและลูกจ้างบริเวณพื้นที่การชุมนุม โดยมอบหมายให้นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ดูแล นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการให้มีพื้นที่ค้าขายชั่วคราว โดยจัดเป็นกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนสีลม ทั้งนี้ เป็นการสะท้อนให้คณะผู้แทนทูตเห็นถึงภาวะผู้นำที่จะต้องดูแลทุกข์สุขของประชาชนเป็น

สำคัญ โดยออกมาเป็นมาตรการต่างๆ หลายลักษณะ และรอบด้าน สะท้อนถึงความใส่ใจ ห่วงใย และเร่งแก้ไขปัญหาของประชาชน

7.9 การเชิญชวนผู้ประสบความสำเร็จตามแผนปรองดอง ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนปรองดอง

“...ท่านนายกรัฐมนตรีได้พูดถึงแผนปรองดองและการฟื้นฟูประเทศไทย ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และทุกระดับ ประชาชนทุกคนทั่วทั้งประเทศไทย รวมไปถึงองค์กรอื่นๆ ด้วยนะคะ อย่างเช่น เอ็นจีโอ ท่านนายกรัฐมนตรี ก็พร้อมที่จะเปิดรับ จะสำเร็จได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกๆ คนและทุกๆ ภาคส่วนค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

ประเด็นตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงแผนปรองดองแห่งชาติว่า ในการฟื้นฟูประเทศไทยจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และประชาชนทั้งประเทศ รวมไปถึงองค์กรอื่นๆ การดำเนินการจึงจะประสบผลสำเร็จ เป็นการย้ำจุดยืนถึงการเรียกร้องให้ประชาชนในบ้านเมืองสมัครสมานสามัคคี นำเสนอ “อุดมการณ์ความปรองดอง” หรือ แผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่งเป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงภาวะผู้นำ ที่จะต้องสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวให้เกิดขึ้นภายในประเทศ

7.10 รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับเหตุการณ์สลายการชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

“...นายกรัฐมนตรีพูดถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจที่จะเกิดขึ้นในวันจันทร์และวันอังคารด้วยนะคะ นายกรัฐมนตรีมองว่าช่องทางของสภาฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนยังคงเดินไปในทิศทางเดียวกันก็คือจุดสุดท้ายที่ประเทศไทยจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า ทุกคนยังมองเห็นอนาคตของประเทศไทยเป็นหลัก ท่านนายกฯ ยังคงเชื่อว่าคนไทยส่วนใหญ่รักความสงบสุขนะคะภารกิจหลักของรัฐบาลหลังจากนี้ ก็คือการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้นนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า การอภิปรายไม่ไว้วางใจที่จะเกิดขึ้นในการเปิดประชุมสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณประจำปี 2554 ซึ่งฝ่ายค้านได้ยื่นญัตติเพื่อขออภิปรายไว้วางใจรัฐบาล ในวันจันทร์ที่ 31 พฤษภาคม ถึงวันอังคาร 1 มิถุนายน 2553 จะเป็นช่องทางหนึ่งที่ประเทศไทยจะก้าวเดินต่อไปข้างหน้าได้ เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนต่างต้องการให้ประเทศไทยเกิดความสงบสุข โดยเฉพาะการเดินทางทำภารกิจหลัก คือการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ซึ่งเป็นการแสดงความจริงใจในปฏิบัติการต่างๆ ที่เกิดขึ้นว่าทำเพื่อความสงบสุขของบ้านเมืองอย่างแท้จริง

7.11 นายกรัฐมนตรีสามารถตอบคำถามของทูตานุทูตได้ทุกประเด็น

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำประเทศไทยตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และการจัดการเลือกตั้ง

“...ท่านนายกรัฐมนตรีตอบคำถามแรกถึงการต่ออายุพ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ นะคะว่า ยังมีอำนาจบังคับใช้อยู่ในตอนนี้อยู่ ซึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับทางศาล. ที่จะประเมินสถานการณ์ ส่วนเรื่องของเคอร์ฟิวนั้นก็ได้เสร็จสิ้นตั้งแต่ 28 พฤษภาคม ที่ผ่านมาค่ะ คำถามที่สอง ท่านนายกรัฐมนตรี ตอบคำถามเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองของไทย นะคะ บอกว่า เป็นการเปลี่ยนผ่าน ในระบบของรัฐบาล ท่านนายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ที่ก็เป็นรัฐบาลผสมเช่นกัน ไม่ได้หมายความว่าท่านนายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ที่เป็นรัฐบาลผสมเช่นกัน ไม่ได้หมายความว่า มาโดยวิธีนี้จะไม่ชอบธรรมนะคะ...”

“...ส่วนในเรื่องของการเลือกตั้ง ท่านนายกรัฐมนตรี บอกว่า จะต้องให้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ก่อนวันเลือกตั้ง และจะต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศ กำหนดวันเลือกตั้ง นายกรัฐมนตรี บอกว่า อาจจะมีการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลหมดวาระก็เป็นไปได้ แม้ว่าทางกลุ่มนปช.จะเคยปฏิเสธข้อเสนอการเลือกตั้ง ครั้งก่อนหน้านี้ที่ท่านนายกรัฐมนตรีเสนอเอาไว้คือ 14 พฤศจิกายน หลายๆ คนอาจจะตั้งคำถามถึงข้อเสนอของท่านนายกรัฐมนตรีที่กำหนดให้มีการเลือกตั้ง 14 พฤศจิกายน ซึ่งเป็นข้อเสนอที่ทางด้านของกลุ่มนปช. นั้นไม่ได้ตอบรับข้อเสนอในส่วนนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลจะหมดวาระ ความเป็นไปได้ในเรื่องของการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลจะหมดวาระนั้นยังมีอยู่ค่ะ เรื่องของเศรษฐกิจนายกรัฐมนตรีบอกว่า จะสร้างความเจริญเติบโตได้ประมาณ 4 - 5 เปอร์เซ็นต์ การแก้ไขรัฐธรรมนูญก็เช่นกันค่ะ ถ้าหากว่า มีความคืบหน้าก็จะเอื้อประโยชน์ต่อการเลือกตั้ง ทั้งหมดทั้งมวลที่ท่านนายกรัฐมนตรีพูดถึงนะคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการร่วมกันสร้างบรรยากาศให้ดำเนินไปสู่วันเลือกตั้ง ก็ถือว่าเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่การเลือกตั้งที่ดีค่ะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม

“...ท่านนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพญี่ปุ่นนะคะ ที่เดินทางมาติดตามสถานการณ์การเมืองของไทยอย่างใกล้ชิด ท่านนายกรัฐมนตรีก็ตอบถึงเรื่องของการช่วยเหลือภาคเอกชนและผู้ได้รับผลกระทบ จากการชุมนุมนะคะ บอกว่า จะพยายามดูให้ขยายระยะเวลาออกไปและครอบคลุมให้มากที่สุด และเส้นตายที่กำหนดเอาไว้ก็มีเอาไว้ เพื่อที่จะระบุว่า มีกี่ธุรกิจ มีกี่บริษัทที่ได้รับผลกระทบเพื่อที่จะได้กำหนดขอบเขตการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว ในส่วนของผู้ประกอบการทั้งที่เซ็นเตอร์วันและสยามสแควร์นะคะ ตอนนี้กำลังจะหาสถานที่แห่งใหม่เพื่อให้ผู้ประกอบการนั้นได้ไปลงพื้นที่ค้าขายกันตามปกติ ในส่วนของประชาชนทั่วๆ ไปที่ยังต้องการความช่วยเหลืออยู่ รัฐบาลก็จะยืดหยุ่นที่สุด โดยภายใต้การดูแลของคุณภรณ์ศักดิ์ สภาวสุ ความช่วยเหลือจะครอบคลุมไปถึงชาวต่างชาติด้วยนะคะ ส่วนเรื่องของคุณคดียุคความนายกรัฐมนตรีได้พูดตอนต้นนะคะ กรณีช่างภาพชาวญี่ปุ่นบอกว่าตอนนี้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ...” (30 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิตาลีประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม

“...ท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพชาวอิตาลีคะ ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงกรณีที่ท่านทูตอิตาลีนั้นพูดถึงภาพการลงพื้นที่ ที่จะเกิดขึ้นในประเทศไทยที่นักลงทุนนั้นก็ต้องมองมาถึงเรื่องของเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐบาลด้วย ท่านนายกรัฐมนตรี บอกว่าทราบดีในจุดนี้และเข้าใจถึงความเปราะบางของนานาชาติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ท่านนายกรัฐมนตรีระบุนะคะ บอกว่า ทราบดีว่า การแก้ปัญหาความแตกแยกในประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่ว่าหลายฝ่ายก็น่าจะเห็นพ้องไปในทิศทางเดียวกันว่า มีวิธีที่จะทำให้ปราศจากความรุนแรงก็ได้ในการแก้ไขปัญหความแตกแยกนะคะ อย่างเช่น ใช้ช่องทางในส่วนของผู้แทนราษฎร หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ...”

“...ในกระบวนการการสร้างความปรองดองรัฐบาลก็จะเน้นการบังคับใช้กฎหมายและยึดหลักนิติรัฐและที่แน่นอนที่สุดก็คือ รัฐบาลจะสนับสนุนส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้ากับ นานาอารยประเทศ ส่งเสริมเรื่องของการส่งออก และความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนนะคะ ซึ่งก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากนานาประเทศด้วยนะคะ...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นตัวอย่างข้างต้นในชุดความหมาย “นายกรัฐมนตรีสามารถตอบคำถามของทูตแดนทูตได้ทุกประเด็น” จะมีลักษณะที่นายกรัฐมนตรีตอบคำถามจากบรรดาตัวแทนจากต่างประเทศ ทั้งนี้ มีประเด็นที่แตกต่างกันไป ซึ่งซ้ำซ้อนกับความหมายชุดต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามในส่วนนี้พบว่านายกรัฐมนตรีตอบคำถามเพื่อสะท้อนความหมายว่า ตนเองสามารถตอบคำถามได้ทุกคำถาม เพราะทำตามหลักการที่ถูกต้องชอบธรรมทุกประการ ทั้งนี้ในประเด็นแรกนายกรัฐมนตรีตอบคำถามชี้แจงแก่ นาย ฮันส์ ไฮน์ริช ชุมัคเคอร์ เอกอัครราชทูตเยอรมนีประจำประเทศไทย เกี่ยวกับพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน)

และการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่า การต่ออายุพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ยังบังคับให้อยู่ ซึ่งขึ้นกับทางศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ในการประเมินสถานการณ์ ขณะที่การเคอร์ฟิวนั้นได้เสร็จสิ้นไปแล้วตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม ที่ผ่านมา ส่วนเรื่องการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ตนเองนั้นมาถูกต้องตามระบบรัฐสภา โดยกล่าวเปรียบเทียบกับมีลักษณะเช่นเดียวกับรัฐบาลของสหราชอาณาจักร ที่เป็นรัฐบาลผสม เช่นเดียวกัน ส่วนเรื่องการจัดการเลือกตั้ง นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าอาจมีการเลือกตั้งก่อนที่รัฐบาลหมดวาระโดยก่อนหน้านี้ที่เสนอ คือ 14 พฤศจิกายน ซึ่งแม้ว่าแต่ทางแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ไม่ตอบรับข้อเสนอนี้ แต่การเลือกตั้งก็เชื่อว่าจะไม่เกิดขึ้น ส่วนเรื่องเศรษฐกิจ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า จะเร่งสร้างความเจริญเติบโตได้ประมาณ 4-5 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ในส่วนของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ก็จะดำเนินการต่อไป หากว่าจะสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการเลือกตั้งที่จะมีบรรยากาศที่ดีในการเดินหน้าสู่การเลือกตั้งได้

ประเด็นต่อมานายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ ที่นายเชอิจิ โคจิมาเอ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม โดยเริ่มจากการกล่าวแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพสำนักข่าวรอยเตอร์ชาวญี่ปุ่น จากนั้นนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในหลากหลายลักษณะ ก่อนจะสรุปในช่วงท้ายว่า ความช่วยเหลือจะครอบคลุมไปถึงชาวต่างชาติด้วย ส่วนเรื่องของคดีความกรณีนายอิริยูกิ มูราโมโตะ ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์ชาวญี่ปุ่น ที่เสียชีวิตในเหตุสลายการชุมนุม เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2553 นั้น นายกรัฐมนตรีระบุว่ากำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ จากนั้นสุดท้ายนายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อสงสัยที่ นายมีเกลันเจโล ปิปปัน เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิตาลีประจำประเทศไทย ตั้งกระทู้ถาม โดยได้แสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของช่างภาพชาวอิตาลี นายฟาบิโอ โฟเลนจี้ ผู้สื่อข่าวอิตาลี ที่เสียชีวิตในเหตุสลายการชุมนุม เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 และในส่วนของการลงทุนของอิตาลีที่จะเกิดขึ้นในประเทศไทย ว่านักลงทุนต้องพิจารณาถึงเรื่องของเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐบาลไทยด้วย ทั้งนี้ตนนั้นเข้าใจถึงความเป็นห่วงของนานาชาติ แต่การแก้ไขปัญหาคความแตกแยกในประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ดังนั้น วิธีที่จะทำให้ความรุนแรงหมดไป ก็โดยใช้ช่องทางของสภาผู้แทนราษฎร หรือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส่วนในกระบวนการการสร้างความปรองดอง จะเน้นการบังคับใช้กฎหมายและยึดหลักนิติรัฐ นอกจากนี้รัฐบาลจะส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้ากับนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากนานาชาติด้วย

อย่างไรก็ดี ทั้งหมดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการแสดงท่าทีสำนึกในความเป็นห่วงของนานาชาติต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และเพื่อชี้แจงว่า การแก้ปัญหาคความแตกแยกใน

ประเทศเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง จากนั้น การที่ผู้สร้างวาทกรรมระบุว่าวิธีที่จะทำให้ปราศจากความรุนแรงก็ได้อาศัยการแก้ไขปัญหาคือความแตกแยก คือ การใช้ช่องทางในส่วนของผู้แทนราษฎร หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และเดินหน้าตามกระบวนการการสร้างความปรองดอง ก็เป็นการแสดงที่ว่า ตนเองนั้นสามารถตอบคำถามทุกข้อ เพราะตนเองนั้นมีความถูกต้องชอบธรรมในสิ่งที่ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่กระทำลงไป

8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม

วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการกระชับวงล้อม เกิดขึ้นในเหตุสลายการชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดง ในช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 โดยนายกรัฐมนตรีเรียกว่าเป็น “ปฏิบัติการกระชับพื้นที่” หรือ “ปฏิบัติการกระชับวงล้อม” ซึ่งรัฐบาลโดยศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ทหารเข้าตีล้อมกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไป และทำการสลายชุมนุมอย่างเด็ดขาด คือต้องสามารถยุติการชุมนุมให้สำเร็จ เพื่อคืนพื้นที่ให้กับประชาชน เช่นเดียวกับปฏิบัติการขอคืนพื้นที่ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2553 อย่างไรก็ดีในปฏิบัติการครั้งนี้ เกิดการสูญเสียชีวิตของทั้งทหารและประชาชนจำนวนมาก ซึ่งสร้างความคลางแคลงใจแก่สังคมเป็นวงกว้าง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวในรายการเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับปฏิบัติการนี้ โดยมีชุดความหมาย 4 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

8.1 รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ใช้ความระมัดระวังปฏิบัติการกระชับวงล้อมกับผู้ชุมนุม

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงแนวทางการทำงานของรัฐบาลและ ศอฉ.

“...สิ่งที่รัฐบาลและ ศอฉ. ได้ตั้งใจไว้ ก็คือว่าเราจะทำอย่างไรในการที่จะทำให้การชุมนุมนั้นสามารถยุติลงได้โดยไม่เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด เราทราบดีว่าถ้าหากว่ามีการเข้าไปสลายการชุมนุม หรือเข้าไปปราบปรามนั้น การสูญเสียจะเกิดขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะประสบการณ์ของวันที่ 10 เมษายน ได้บ่งบอกว่ามีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงแนวปฏิบัติที่เรียกว่าการกระชับวงล้อม

“...ตรงนี้จะครบคือแนวทางซึ่งทำให้เราได้ใช้ปฏิบัติการที่เรียกว่า การกระชับวงล้อม หลักคิดก็คือว่า ถ้าเราสามารถที่จะเริ่มปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ทำให้ไม่มีการนำเอาคนหรือประชาชนต่างๆ เข้ามาสู่ในพื้นที่ที่มีการชุมนุมเพิ่มขึ้น และกักตุนให้ลดลงโดยลำดับ น่าจะนำไปสู่การยุติการชุมนุมได้ โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด การ

กระชับวงล้อมก็เกิดขึ้นโดยการให้ทางเจ้าหน้าที่ทหารนั้นเข้าไปตั้งด่านใน 4 ทิศทางที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ ซึ่งในการตั้งด่านนั้นก็มีความจำเป็นครับที่ทางทหารและเจ้าหน้าที่นั้น จะต้องมีการเว้นระยะและจะต้องมีการเตรียมพร้อมในเรื่องของการใช้อาวุธจริง..." (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเหตุยิงที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

"...เหตุผลก็คือว่านอกเหนือจากการที่มีกองกำลังติดอาวุธ ซึ่งได้ปฏิบัติการอยู่เป็นระยะๆ อยู่แล้ว ดังที่เราจะเห็นว่าทำให้เกิดความสูญเสียก่อนหน้านั้น ยังมีประเด็นในเรื่องของปัญหาการยิงเอ็ม 79 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยิงออกมาจากพื้นที่การชุมนุมบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในบริเวณลานพระบรมรูปที่ติดอยู่กับสวนลุมพินี ตรงนี้คือสิ่งที่ทำให้จะต้องมีการวางแผนเพื่อให้ทหารนั้นสามารถที่จะตั้งด่าน และก็ปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้อย่างเข้มแข็ง..." (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงกรณีมีการสูญเสียชีวิตจำนวนมาก

"...ผมอยากจะขอย้ำครับว่าการสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดนั้นนี้ ไม่ได้เกี่ยวกับพื้นที่การชุมนุมที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์เลย การชุมนุมที่นั่นก็สามารถที่จะดำเนินการไปได้อย่างปกติ แต่ความสูญเสียนั้นเกิดขึ้นจากการปะทะกันกับกลุ่มคนซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหารนะครับในบริเวณที่มีการตั้งด่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือในบริเวณถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง ซึ่งเหตุการณ์นั้นนำไปสู่ความสูญเสียของพี่น้องประชาชน ทั้งที่เป็นผู้สื่อข่าว ทั้งที่เป็นประชาชนธรรมดา..." (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะที่บริเวณบ่อนไก่

"...อยากจะขอเรียนพี่น้องประชาชนว่าถ้าท่านติดตามข่าวสาร จะพบครับว่าในช่วงนั้นมีการยิงเอ็ม 79 เข้ามาในพื้นที่บริเวณที่มีการตั้งด่านอยู่มากกว่า 100 ครั้ง เพียงแต่ว่าการวางแผนของทางทหารนั้นมีความรัดกุมพอสมควร จึงได้เลือกที่จะตั้งด่านและหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ซึ่งอยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 เพราะเราพอทราบครับว่าการยิงเอ็ม 79 นั้นมาจากพื้นที่ใด อันนี้คือจุดที่ทำให้มีหลายคนตั้งข้อสงสัยเกิดว่า ทำไมการปะทะกันในขณะนั้น ความสูญเสียกับเจ้าหน้าที่ไม่เกิดขึ้น เพราะว่ามีการวางแผนมาอย่างรัดกุม..." (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างแรก นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงถึงแนวทางการทำงานของรัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ว่าจะต้องทำให้การชุมนุมยุติลงได้โดยเกิดการสูญเสียให้น้อยที่สุด ทั้งนี้ เพราะมีประสบการณ์จากเมื่อครั้งวันที่ 10 เมษายน 2553 ที่มีกองกำลังติดอาวุธที่เป็นผู้ก่อการร้ายปะปนอยู่กับการชุมนุม ทั้งนี้ ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีชี้แจงว่าในปฏิบัติการ

กระชับวงล้อมนี้ มีหลักคิด คือ หากเจ้าหน้าที่สามารถปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมได้ ก็จะส่งผลให้ไม่มีการเพิ่มจำนวนผู้ชุมนุม และจะสามารถกดดันให้ยุติการชุมนุมได้โดยมีการสูญเสียน้อยที่สุด และในวิธีการคือ เจ้าหน้าที่จะตั้งด่านใน 4 ทิศทาง ที่เข้าสู่พื้นที่การชุมนุมที่สี่แยกราชประสงค์ และต้องมีการเว้นระยะ และเตรียมพร้อมในเรื่องของการใช้อาวุธจริง ต่อมานายกรัฐมนตรี กล่าวถึงเหตุยิงกันที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ว่า การยิงเอ็ม 79 ออกมาจากพื้นที่การชุมนุมบริเวณหน้าโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องทำการตั้งด่าน เพื่อปิดล้อมพื้นที่การชุมนุม ขณะที่ในการปะทะที่พบว่า มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากนั้น ก็เกิดขึ้นจากการปะทะกับกลุ่มคนซึ่งพยายามเข้ามาโจมตีด้านของทหารในบริเวณที่มีการตั้งด่าน เช่น บริเวณถนนพระราม 4 บ่อนไก่ คลองเตย และบริเวณถนนราชปรารภ ดินแดง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า สาเหตุที่เจ้าหน้าที่ทหารไม่มีการสูญเสีย เนื่องจากทางทหารมีการตั้งด่าน และหลบซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ ซึ่งอยู่นอกพิสัยของการยิงเอ็ม 79 ซึ่งเป็นการวางแผนมาอย่างรัดกุม

กล่าวโดยสรุปจากข้างต้น ผู้สร้างวาทกรรมต้องการชี้ให้เห็นถึงการดำเนินการปฏิบัติการกระชับวงล้อมว่า กระทำไปโดยมีการใช้ความระมัดระวังอย่างสูง มีเป้าหมายให้เกิดความสูญเสียแก่ประชาชนน้อยที่สุด ทั้งนี้ ผู้สร้างวาทกรรมได้กล่าวแต่ด้านที่ดีของวิธีการปฏิบัติว่า ปฏิบัติการนี้มีได้เกิดจากการตัดสินใจโดยไม่มีการวางแผน เพื่อสร้างความภาพลักษณ์ว่า นายกรัฐมนตรี และศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ได้มีการวางแผนอย่างรัดกุมเพื่อให้ปฏิบัติการกระชับวงล้อมเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

8.2 เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการป้องกันตน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงปฏิบัติการกระชับวงล้อมในวันที่ 17-18 พฤษภาคม 2553

“...ผมขอเรียนว่าในวันจันทร์ที่ 17 และวันอังคารที่ 18 ก็เป็นจุดยืนที่มีความชัดเจนว่าจะมีการดำเนินการในลักษณะนี้ในส่วนของรัฐบาล ขณะเดียวกันฝ่ายผู้ชุมนุมนั้นจะใช้คำว่า ขอให้มีการหยุดยิง ซึ่งเราก็ได้ชี้แจงมาโดยตลอดครับว่าทางทหารนั้นไม่ได้เข้าไปดำเนินการในการสลายการชุมนุม ขอคืนพื้นที่ หรือปราบปรามพี่น้องประชาชนแต่ประการใด เป็นเพียงตั้งด่านเพื่อที่จะปิดล้อมการชุมนุมเท่านั้นเอง และการยิงอาวุธทั้งหลายที่เกิดขึ้นก็เป็นเพียงการยิงเพื่อป้องกันตัว ป้องกันชีวิต และตอบโต้ดังที่มีการชี้แจงของ ศอฉ.อย่างชัดเจน พี่น้องประชาชนที่ติดตามข่าวสารจะจำได้ว่า เราจะเห็นคลิปต่างๆ กรณีบุคคลพยายามที่จะเข้าไปจุดไฟเพื่อให้เกิดการระเบิดขึ้นของรถแก๊ส ก็ปรากฏว่าถูกยิง ซึ่งทหารก็ยิงที่ขา เพื่อป้องกันไม่ให้เหตุเกิดขึ้น อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งการใช้อาวุธทั้งหลายนั้นยึดตามหลักสากลในเรื่องของการที่จะใช้อาวุธจริงในกรณีที่มีการปกป้องตัวเองหรือรักษาชีวิต หรือรักษาความสงบเรียบร้อยเท่านั้นครับ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงปฏิบัติการกระชับวงล้อม ในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553

“...สิ่งที่ คอจ. ได้ดำเนินการต่อไปแล้วก็จะนำไปสู่ปฏิบัติการในช่วงเช้าของวันพุธ ก็คือการเข้าไปแก้ไข ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ที่ต้องเข้าไปแก้ปัญหาพื้นที่สวนลุมฯ ลานพระรูป และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาลจุฬาฯ ก็ เพราะว่าเป็นที่ชัดเจนว่าบริเวณนั้นคือจุดซึ่งมีการยิงเอ็ม 79 ออกมามากมาย มีเรื่องของอาวุธ และก็เป็นการไข ของความรุนแรง รวมไปถึงมีเส้นทางที่เชื่อมโยงออกจากพื้นที่นั้น ที่มีการลำเลียงทั้งคนและอาวุธไปยังพื้นที่ บริเวณบ่อนไก่ ดังนั้นเช้าตรู่ของวันพุธ ก็จึงมีปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ในการกระชับวงล้อมเข้าไป โดยมีเป้าหมาย ที่จะไปหยุดอยู่ที่แยกสารสิน พุดง่ายๆ ก็คือว่าเป็นการปิดล้อม กระชับวงล้อมให้แคบลงสำหรับพื้นที่การชุมนุมใน ราชประสงค์เพื่อกดดันให้มีการยุติการชุมนุม...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ ประเด็นแรก นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุปะทะในปฏิบัติการกระชับ วงล้อมว่าเป็นเรื่องของการปกป้องด่าน และป้องกันตัว จากนั้นนายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงเหตุการณ์ ในวันจันทร์ที่ 17 ละวันอังคารที่ 18 พฤษภาคม ว่า ที่ฝ่ายผู้ชุมนุมขอเจ้าหน้าที่ให้มีการหยุดยิงนั้น ในข้อเท็จจริงแล้ว การยิงอาวุธเป็นเพียงการยิงเพื่อป้องกันตัว และตอบโต้ แต่ทหารนั้นไม่ได้มี จุดมุ่งหมายที่จะสลายการชุมนุม หรือ ปรามปรามประชาชน หากแต่เป็นเพียงการตั้งด่านเพื่อปิด ล้อมการชุมนุมเท่านั้น แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ มีบุคคลพยายามที่เข้าไปจุดไฟเพื่อระเบิดรถแก๊ส ทหารจึงจำเป็นต้องยิงที่ขาเพื่อสกัดมิให้กระทำการ ทั้งนี้การกระทำของทหารนั้นยึดตามหลักสากล เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีได้ย้ำถึง ปฏิบัติการกระชับวงล้อมในวันพุธที่ 19 พฤษภาคม 2553 ว่าศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) พยายามแก้ไขปัญหาพื้นที่สวนลุมพินี ลานพระรูป และบริเวณที่ติดกับโรงพยาบาล จุฬาลงกรณ์ เนื่องจากพบว่ามี การยิงเอ็ม 79 ออกมาจำนวนมาก และมีอาวุธ ที่จะนำไปสู่ความ รุนแรงได้ ดังนั้นปฏิบัติการกระชับวงล้อมจึงเกิดขึ้น เพื่อปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมในราชประสงค์ และ กดดันให้ยุติการชุมนุม

ความหมายข้อนี้ถือเป็นการยืนยัน สนับสนุนวิธีการปฏิบัติการกระชับวงล้อม ว่ามีหลักคิด ที่มีการดำเนินการอย่างรัดกุมในลักษณะของการตั้งรับ และการป้องกันตัว ทั้งนี้ นับแต่เกิด สถานการณ์ความวุ่นวายต่างๆ ตลอดช่วงระยะเวลาตั้งแต่ก่อนวันที่ 19 พฤษภาคม กระทั่งแกนนำ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ประกาศยุติการชุมนุมในวันนั้น เจ้าหน้าที่ทหารยังคงยึดแนวทางในลักษณะของการป้องกันตัว ป้องกันเหตุรุนแรงต่างๆ ตลอดมา

8.3 ปฏิบัติการกระชับวงล้อมประสพผลในระดับดี

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปตัวเลขความสูญเสียในช่วงเช้าของวันที่ 19 พฤษภาคม

“...เช้าวันนั้นก็ต้องขอเรียนครับว่าปฏิบัติการโดยรวมนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หลายคนเคยคาดการณ์ว่าปฏิบัติการเช่นนี้จะต้องนำไปสู่การสูญเสียเป็นจำนวนมาก ที่สุดในขณะนี้เท่าที่มีการตรวจสอบมานั้น ก็ปรากฏว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าเสียใจ ใน 6 รายนั้นก็เป็นการ 1 นาย และเป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย ซึ่งสาเหตุ รายละเอียดต่างๆ ก็ต้องมีการตรวจสอบต่อไป แต่กรณีของทหารและกรณีของผู้สื่อข่าวต่างประเทศซึ่งอยู่ด้วยกันนั้น โดนทั้งเอ็ม 79 และโดนยิง ซึ่งผมขอย้ำอีกครั้งว่าการใช้เอ็ม 79 นั้นเป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธอย่างเดียว เพราะว่ากองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ของเรานั้น ไม่มีการใช้เอ็ม 79 นี่คือจุดที่นำไปสู่การกดดันที่ให้ผู้ที่เป็นแกนนำของการชุมนุมนั้นประกาศยุติการชุมนุมในเวลาประมาณบ่ายโมง...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวด้วยการสรุปตัวเลขความสูญเสียในช่วงเช้าของวันที่ 19 พฤษภาคม ว่ามีผู้เสียชีวิตจากปฏิบัติการ 6 ราย ซึ่งเป็นทหาร 1 นาย และเป็นผู้สื่อข่าวต่างประเทศ 1 ราย ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบต่อไป ทั้งนี้ สองรายที่เสียชีวิตนั้น เกิดจากโดนระเบิดเอ็ม 79 และโดนยิง ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวย่ำว่า การใช้เอ็ม 79 นั้น เป็นการใช้โดยฝ่ายกองกำลังติดอาวุธ เพราะกองกำลังทหาร หรือเจ้าหน้าที่ ไม่มีอาวุธชนิดนี้ในปฏิบัติการ จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวสรุปว่า การกดดันดังกล่าวประสบผล คือ แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกาศยุติการชุมนุมในที่สุด

ความหมายข้อนี้เป็นการสรุปว่า การที่รัฐบาลและศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ตัดสินใจดำเนินการสลายการชุมนุม โดยเรียกว่าเป็นปฏิบัติการกระชับวงล้อมนั้น เป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง เพราะสามารถนำไปสู่การประกาศยุติการชุมนุมของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้ในที่สุด

8.4 ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการกระชับวงล้อมเสร็จสิ้นไปแล้ว

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสูญเสียชีวิตประชาชนที่วัดปทุมฯ

“...เหตุการณ์หนึ่งซึ่งสร้างความสะเทือนใจอย่างมากก็คือ ปัญหาของการสูญเสียชีวิตที่เกิดขึ้นที่วัดปทุมฯ หรือบริเวณใกล้เคียง เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในช่วงค่ำ ซึ่งเป็นช่วงที่การชุมนุมได้ยุติลงแล้ว และไม่ได้มี

ปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเหตุการณ์นี้จะต้องมีการหาข้อเท็จจริงต่อไป และขณะนี้เราได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นจากการชันสูตรศพ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควรเกิดขึ้นเลย...” (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากชุดความหมายนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัดปทุมวนาราม ถนนพระราม 1 ที่พบผู้ถูกยิงเสียชีวิตจำนวนมาก ว่า เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในช่วงค่ำ หลังการชุมนุมได้ยุติลงแล้ว ซึ่งไม่ได้เกิดจากปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ดังนั้นทางรัฐบาลจะต้องเร่งสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อไป ทั้งนี้ในความชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมหรือนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวเพื่อชี้ให้เห็นว่าในการปฏิบัติการกระชกของเจ้าหน้าที่นั้น กระทำไปด้วยความระมัดระวัง และสื่อว่าในการชุมนุมนั้น มีผู้ไม่หวังแอบแฝงเข้ามากระทำการก่อการร้าย ดังนั้นผู้เสียชีวิตนั้นเกิดจากผู้ก่อการร้าย มิใช่เจ้าหน้าที่ทหาร แต่อีกด้านหนึ่งนั้น ผู้สร้างวาทกรรมต้องการสร้างความชอบธรรมให้กับปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ว่ามีได้สร้างความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หากแต่มีผู้เข้ามาก่อเหตุก่อการร้าย ที่เป็นผู้สร้างความสูญเสียขึ้น

9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน

ในวาทกรรมว่าด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน นี้ แม้ว่านายกรัฐมนตรีจะกล่าวโดยมีจำนวนประเด็นน้อย แต่นายกรัฐมนตรีจะกล่าวถึงตั้งแต่การชุมนุมเพิ่งเริ่มต้น คือเดือนมีนาคม 2553 ทั้งนี้เพราะในยามที่บ้านเมืองไม่ปกติ นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้ปกครองจะต้องมีการสื่อสารกับประชาชน เพื่อบอกกล่าวถึงสถานการณ์ ตลอดจนการพูดจาที่สร้างขวัญและกำลังใจแก่ทุกๆ คน ไม่เว้นแม้แต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ โดยมีชุดความหมาย 3 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุดดังต่อไปนี้

9.1 ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอให้ประชาชนรายงานข่าวให้ทางการ หากเห็นสิ่งใดผิดปกติ

“...ที่สำคัญที่สุดคือว่าพี่น้องประชาชนทุกคนที่ต้องการเห็นประเทศเดินหน้า ต้องการรักษาชื่อเสียงของประเทศไทยที่เป็นประเทศที่รักความสงบ มีความสันติ ต้องการที่จะเห็นประเทศไทยนั้นก้าวไปอีกขั้นหนึ่งของการ

พัฒนาระบบประชาธิปไตยที่สามารถอยู่กับความขัดแย้ง ความหลากหลายได้ เช่นเดียวกับอารยประเทศ ทุกคนร่วมมือกันได้ครับ เห็นอะไรผิดปกติขอให้แจ้งทางการ ขอให้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ...”

“...ข้อสำคัญก็คือพี่น้องประชาชนในชุมชน ซึ่งรอบนี้มีความตื่นตัวมากขึ้นนะครับ หลายชุมชนก็มีการเตรียมการในการที่จะดูแลชุมชนของตัวเองอย่างดี รวมไปถึงการประสานเข้ามาเลยกับทางภาครัฐว่าอยากจะให้รัฐเข้าไปช่วยเหลือดูแลในเรื่องไหนอย่างไร แล้วเราก็ขอให้มีการแจ้งเบาะแสด่างๆ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอให้ทุกฝ่ายใช้สติ และยับยั้งอารมณ์ระหว่างการชุมนุม

“...มันเป็นความสำคัญจริงๆ นะครับสำหรับทุกฝ่ายที่จะต้องทำทุกอย่าง ด้วยการมีสติและก็ได้พยายามที่จะผ่อนปรนซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ นั้น เป็นไปได้ด้วยดี การประสานงานระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุม...”

“...ที่สำคัญที่สุด ไม่ว่าท่านจะมีความคิดเห็นทางการเมืองอย่างไร ขอให้ระงับยับยั้งอารมณ์ทำสถานการณ์ให้เย็นลง ผมเชื่อว่าถ้าทุกคนทำเช่นนี้ได้ เราก็จะมีส่วนสำคัญครับ ที่จะให้ประเทศไม่เพียงแต่ผ่านสถานการณ์เฉพาะหน้า ซึ่งหลายคนวิตกกังวลว่าเป็นสถานการณ์ที่ยากทั้งนั้น แต่จะทำให้ในสายตาของชาวโลกนั้น เราได้หลุดพ้นจากวงจรและวิกฤตทางการเมืองอย่างแท้จริงต่อไป...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวเรียกร้องให้คนไทยรักชาติบ้านเมือง

“...ก็อยากจะบอกอีกครั้งนะครับว่า เราพูดถึงว่าคนของเราต้องรักบ้านเมือง ความจริงเราน่าจะภูมิใจนะครับ ชาวต่างประเทศที่รักประเทศไทยมีเยอะเหลือเกินนะครับ ธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์ เศรษฐกิจโลกทำท่าจะกระดิกตัวฟื้นขึ้นมาทีเดียว นักท่องเที่ยวหลังไหลกันเข้ามาเดือนหนึ่ง 1 ล้าน 1.5 ล้านอะไรอย่างนี้เป็นต้นนะครับ เพราะฉะนั้นเนี่ย เราอย่าทำลายโอกาสของตัวเอง ผมเชื่อมั่นครับว่า พี่น้องประชาชนคนไทยทุกคนนะครับ ต้องการที่จะให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้า...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวในตอนท้ายของรายการ โดย ขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังและประชาชนที่ให้ความร่วมมือ

“...แต่อย่างไรก็ตามครับ ผมเรียนว่าเครื่องมือทางกฎหมายก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่หัวใจของความสำเร็จนั้น ก็อยู่ที่การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ด้วย ผมต้องขอแสดงความขอบคุณบุคลากรเหล่านี้ แล้วที่สำคัญก็คือว่า ลำพังเจ้าหน้าที่เองจะทำงานให้ราบรื่นได้ก็ต้องได้รับความร่วมมือจากพี่น้องประชาชน ไม่ว่าจะเป็นพี่น้องในชุมชนใกล้เคียง หรือไม่ว่าจะเป็นพี่น้องที่ชุมนุมอยู่ครับ คนเสื้อแดง ไม่ว่าจะพี่น้องประชาชนทั่วไป ผมขอขอบคุณที่บรรยากาศระหว่างประชาชนไม่ว่าจะเป็นผู้ชุมนุมหรือในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ในช่วง 7 – 8 วันที่ผ่านมาเป็นบรรยากาศที่ดีนะครับ แล้วก็ขอขอบคุณที่พี่น้องประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับผู้ชุมนุมได้หลีกเลี่ยงในการที่จะทำให้เกิดสถานการณ์ของการเผชิญหน้า...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมาย ที่ว่า “ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกันของเจ้าหน้าที่กับประชาชน” นายกรัฐมนตรีได้ขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับรัฐและเจ้าหน้าที่ในการที่จะช่วยสอดส่องดูแลสิ่งผิดปกติ ตลอดจนมีการแจ้งเบาะแสต่างๆ ตลอดจนใช้สติ และยับยั้งอารมณ์ ระหว่างการชุมนุม แม้ว่าจะมีแนวคิดแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการต่างๆ การประสานงานระหว่างรัฐบาลกับผู้ชุมนุมเป็นไปโดยเรียบร้อย จากนั้นนายกรัฐมนตรี จึงสรุปว่าขอให้คนไทยอย่าทำลายบ้านเมืองของตัวเอง

ต่อมาในวันที่ 21 มีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงกล่าวเริ่มรายการด้วยการขอบคุณเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานและประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการร่วมรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยนายกรัฐมนตรีกล่าวขอบคุณทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชน ขณะที่ประเด็นที่ 2 นายกรัฐมนตรีกล่าวในช่วงท้ายรายการโดยขอบคุณเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการอีกครั้ง ที่ทำงานโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย มีความเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง และให้กำลังใจว่าความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้อยู่ที่การทำงานของเจ้าหน้าที่ นอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมาย รวมไปถึงยังกล่าวขอบคุณไปยังประชาชนทุกกลุ่ม และประชาชนที่เป็นคนเสื้อแดง โดยระบุว่าทุกฝ่ายช่วยกันดูแลการชุมนุมให้เป็นไปโดยสงบเรียบร้อย

ทั้งหมดนี้เป็นการแสดงความสำนึก และขอบคุณต่อเจ้าหน้าที่ ที่ช่วยกันดูแลการเดินทางเข้ามาชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นวาทกรรมที่นายกรัฐมนตรีต้องการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นอันมาก อย่างไรก็ตามอีกด้านหนึ่งก็ยิ่งสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการของรัฐบาล ระหว่างผู้อยู่ในระดับบัญชาการกับผู้อยู่ในระดับปฏิบัติงานว่าสามารถประสานงานกันได้ด้วยดี ซึ่งก็ส่งผลถึงภาพลักษณ์ของตัวนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการสถานการณ์ได้ด้วยความสะดวก

9.2 นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสียสละของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ของเจ้าหน้าที่ทหาร และข้าราชการ

“...ที่สำคัญที่สุดก็คือว่าผมคนเดียวก็ทำไม่ได้ นะครับ เจ้าหน้าที่จำนวนมากทั้งตำรวจทั้งทหาร ข้าราชการพลเรือนจำนวนมากเขาก็เสียสละเต็มที่ครับ ขณะนี้ทำงานกันเรียกว่า 24 ชั่วโมงก็ได้ เสาร์-อาทิตย์ ก็ไม่รู้แล้ววันไหนเป็นอย่างไหน...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

สำหรับความหมายข้อนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยยกความดีความชอบให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความเสียสละความสุขส่วนตนมาดูแลการชุมนุม โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย แม้จะเป็นวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ทั้งหมดก็เพื่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ เป็นวาทกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงการเอาใจใส่ของนายกรัฐมนตรีที่รับรู้ถึงความเสียสละของเจ้าหน้าที่ และช่วยสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้ไม่น้อยว่า ผู้นำระดับสูงมองเห็นถึงการทุ่มเทในการทำงานของกลุ่มเจ้าหน้าที่นั่นเอง

9.3 นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงข่าวลือเกี่ยวกับการรัฐประหาร

“...ผมต้องทำงานใกล้ชิดกับบรรดาผู้นำเหล่าทัพ กับทางตำรวจ กับทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผมไม่ได้ยินใครที่บอกว่าอยากจะเห็นรัฐประหาร ขณะนี้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ และผมก็ดีใจเวลาผมได้ยินครีวว่าแม่ทัพนายกองกับตำรวจพูดว่า วันนี้ที่เขทำงานทั้งหมดนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องการทำงานให้นายอภิสิทธิ์ เป็นการทำงานเพื่อรักษาระบบของบ้านเมืองนะครับ ไม่เกี่ยวกับนายอภิสิทธิ์ เกี่ยวกับระบบของบ้านเมือง...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ไปตามกฎหมายและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ

“...สิ่งหนึ่งที่ผมบอกครับผมพูดเสมอนะครับ จริงๆ แล้วในใจของคนทุกคน คือความผกผันทางการเมืองมันมีได้ ถูกไหมครับ เราจะไปบอกคนเป็นข้าราชการ คนเป็นทหาร คนเป็นตำรวจ คุณไม่มีสิทธิ์ชอบพรรคการเมืองนี้ เพราะฉะนั้น มันเป็นไปได้ แต่สิ่งที่เราต้องการคืออะไรครับ ความเป็นมืออาชีพ ความเป็นมืออาชีพของราชการทุกหน่วยรวมไปถึงตำรวจ ทหาร ก็คือว่าเขาปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของเขา ถ้ารัฐบาลเป็นรัฐบาลที่ถูกต้องตามระบบ ปฏิบัติหน้าที่แล้วก็ได้ชัดว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ในใจเขาชอบไม่ชอบก็ต้องสนับสนุนให้ทำงานนะครับ...”

“...สำคัญที่สุดผมย้ำเสมอคือว่า ผมจะไม่เอาบุคลากรทางด้านความมั่นคงเนี่ยมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมืองนะครับ ผมทำงานกับเขาเพื่อให้เขาทำหน้าที่ของเขา ตามที่เขาได้พิจารณาตัว บางกรณีก็ต้องถวายเป็นสัตย์ ในการที่จะรักษาระบบประเทศชาติบ้านเมือง เพราะฉะนั้นสบายใจได้ว่าเราไม่เอาการเมืองไปปะปนสับสนกับความมั่นคง หรือให้ความมั่นคงมาสับสนว่ากำลังทำงานเพื่อประโยชน์ทางการเมืองของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ผมเชื่อนะครับ ถ้ารัฐบาลนี้เนี่ยเป็นรัฐบาลที่จริงจังจะไปทำร้ายประชาชนเนี่ย ตำรวจ ทหาร เขาก็จะรู้ดีกว่ารัฐบาลที่ทำร้ายประชาชนไม่ใช่รัฐบาลที่กำลังดำเนินการอย่างถูกต้อง เขาก็จะไม่ต้องสนับสนุนละครับ...”

“...เขาจะไม่ไปตามคำสั่งที่ผิดกฎหมาย เขาจะไม่ไปทำอะไรซึ่งมันเป็นนอกการปฏิบัติหน้าที่ของเขา นะครับ เพราะ 1. ตัวเขาเองก็จะมีความเสี่ยง และสำคัญกว่านั้นผมเชื่อคือ 2. คือว่ามันขัดกับสำนึกของความ

เป็นมืออาชีพของคนที่เป็นเจ้าหน้าที่ ว่าเขามีหน้าที่ในการรับใช้รัฐ รัฐนะครับ ไม่ใช่รัฐบาล...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนของความหมาย “นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่” นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวชี้แจงถึงข่าวลือเกี่ยวกับการรัฐประหารว่าไม่เป็นความจริง โดยระบุว่าตนเองทำงานใกล้ชิดกับผู้นำเหล่าทัพ และตำรวจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐ และยืนยันว่าไม่มีใครต้องการทำรัฐประหาร ขณะที่ในช่วงทำนายนายกรัฐมนตรียังกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ทหารทำงานต่างๆ ก็มีใช้เพื่อสนองต่อตนเอง แต่เป็นการทำเพื่อประเทศชาติ ซึ่งต่อเนื่องในประเด็นต่อมาที่ นายกรัฐมนตรีเน้นว่าในส่วนของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายความมั่นคง ก็ได้กระทำการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับฝ่ายการเมือง แต่เจ้าหน้าที่สามารถแยกแยะถูกผิด ระหว่างปัญหาทางการเมืองกับปัญหาความมั่นคงได้ ดังนั้น การกล่าวเช่นนั้น นายกรัฐมนตรีได้ใช้ภาวะผู้นำ ในการกล่าวปฏิเสธถึงกระแสข่าวดังกล่าว และยังมีการสร้างวาทกรรมที่สะท้อนความหมายในลักษณะของการให้ความเชื่อถือแก่เจ้าหน้าที่ทหารว่า ด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ทหารเหล่านั้นจะไม่กระทำการที่ขัดต่อการถวายสัตย์ปฏิญาณอย่างแน่นอน

10. วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชน

วาทกรรมว่าด้วยการทำงานของสื่อมวลชนชุดนี้ เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงแรกของการชุมนุม คือ ในต้นเดือนมีนาคม เนื่องด้วยเพราะในสถานการณ์การชุมนุมกำลังก่อตัวอยู่ในความสนใจของสังคมเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะสื่อสารมวลชนที่ติดตามและให้ความสนใจที่จะนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการชุมนุมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในบริบทที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นำมากล่าวในรายการ คือ ประเด็นที่สื่อสารมวลชนบางสำนัก นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริง เข้าข่ายหมิ่นประมาท และละเมิดจรรยาบรรณ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงนำมากล่าวในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เพื่อชี้แจง ห้ามปราม ตลอดจนการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีชุดความหมาย 3 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

10.1 สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ประเด็น การนำเสนอข่าวที่มีการละเมิดจรรยาบรรณ

“...หลักที่ผมพยายามทำงานสื่อมาตลอดนี้ครับ ก็คือให้สื่อกำกับดูแลตัวเองให้มากที่สุด ที่ต้องบอกอย่างนี้ เพราะว่าถ้าเราเริ่มบอกว่าให้รัฐเข้าไปดูแลทุกเรื่อง เราจะมีความเสี่ยงมากในเรื่องของการไปละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก สิทธิเสรีภาพการแสดงออกเป็นเรื่องสำคัญของระบอบประชาธิปไตย และความจริงแล้วปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บ้านเมืองในระยะหลังมีความขัดแย้งกันสูงก็สืบเนื่องมาจากความรู้สึกว่ามีการปิดกั้นในเรื่องของสื่อ ในเรื่องของสิทธิเสรีภาพ รัฐไม่ว่าจะยุคไหนก็ตามคนบริหารเป็นนักการเมือง ไม่มียุคไหนที่ไม่ใช่นักการเมือง จะมาด้วยระบอบไหนวิธีไหนผมถือว่าคนมานั่งตรงนี้เป็นนักการเมืองทั้งสิ้น เมื่อเป็นนักการเมืองแล้วใช้อำนาจ มันมีความเสี่ยงในการที่จะให้ไปชี้ว่าคุณพูดอะไรได้ คุณพูดอะไรไม่ได้ เพราะว่ามันเป็นการแรกนะครับว่าดีที่สุดนี้สื่อต้องใช้สิทธิเสรีภาพได้เต็มที่ แต่ต้องกำกับดูแลตัวเองในอันที่หนึ่ง...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น ขอบเขตของกฎหมายเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของสื่อ

“...อันที่สองก็คือว่าขอบเขตมันมี ขอบเขตมันมีก็คือเรื่องของกฎหมายครับ ซึ่งเราจะไปบอกแต่ว่ากฎหมายหมิ่นประมาทมีอย่างเดียวยังคงไม่ได้ เพราะเราก็คงทราบเวลาใครถูกหมิ่นประมาทไปฟ้องคดี กว่าจะตัดสินดีไม่ดี 3 ศาลอาจจะเป็น 10 ปี จนคนลืมไปแล้ว และก็คนได้รับความเสียหายก็ไม่ค่อยเป็นธรรมกับเขา เพราะฉะนั้นเราก็จะต้องดู แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องหมิ่นประมาทก็เป็นเรื่องส่วนบุคคลไป แต่ถ้าตรงไหนเป็นเรื่องของความมั่นคง ซึ่งอันนี้ผมก็ขอย้ำ เพราะว่าจะมีสถานที่โทรทัศน์ซึ่งอาจจะมีคนทำงาน ผู้ชมซึ่งไม่ชอบรัฐบาล พูดกันตรงๆ ก็ต้องมี ทุกยุคก็มี แต่ว่าพอบอกว่าไม่ชอบรัฐบาลนี้ ถ้าสมมติเขาวิจารณ์ผม วิจารณ์ผมบอกว่าไม่เก่ง นโยบายใช้ไม่ได้ หรือว่าโครงการนี้เห็นว่ามันไม่โปร่งใส และก็เป็นการวิจารณ์วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เขาต้องมีสิทธิ์ทำได้ แต่ถ้าเขาบอกว่าไม่ชอบ ขอให้ทุกคนไปเผาบ้านเผาเมือง ขอให้ไปจับตัวคนนั้นขอให้ไปแขวนคอคนนั้น อย่างนี้ไม่ได้ อย่างนี้ไม่ใช่การใช้สิทธิเสรีภาพ กรณีอย่างนี้เราก็คงบอกว่าเจ้าหน้าที่เขาก็มีหน้าที่ในการติดตาม แล้วก็ไปดำเนินการเพราะเป็นความผิดทางอาญา ที่นี้แน่นอนเส้นแบ่งมันก็บางพอสมควรในบางกรณี แต่หลักมันเป็นอย่างนี้...”

“...ส่วนกรณีของการจ้วงจ้วงสถาบัน เราก็มียกกฎหมายชัดเจน เป็นประมวลกฎหมายอาญา เพราะว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคง เราไม่ได้มีกฎหมายพิเศษ บางคนชอบไปพูดเหมือนกับเรามีกฎหมายพิเศษ ไม่ใช่ เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอาญา แล้วก็หลักเดียวกันเรื่องของการที่ไปละเมิดบุคคลอื่น แต่ว่าเนื่องจากว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือ สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เหนือความขัดแย้งนะครับ เพราะฉะนั้นเราก็คงจำเป็นต้องกำหนดเอาไว้เป็นความผิดในด้านความมั่นคง ก็คือความผิดต่อแผ่นดิน...”

“...กรณีวิทยุชุมชนก็เหมือนกันครับ บังเอิญเราก็มายู่ในช่วงรอยต่อของกฎหมายที่จะต้องมี กสทช. และตัว กทช. ปัจจุบันก็เหมือนกับเป็นการจัดระเบียบชั่วคราวในระดับหนึ่งเท่านั้นเอง เพื่อที่จะนำมาสู่การมีระบบใบอนุญาต แต่ประเด็นก็เป็นอย่างนี้อีกนะครับ สมมติว่ามีสถานีวิทยุชุมชนแห่งหนึ่ง มีผู้จัดรายการ ผมก็บอกไปแล้วว่าถ้าผู้จัดรายการพูดข้อความที่ผิดกฎหมาย อย่างที่ผมเรียนนะครับ ยกตัวอย่างว่าเชิญชวนไปเผาบ้านเผาเมือง เชิญชวนไปอย่างนั้นอย่างนี้ คือหลายคนบอกว่าไปปิดวิทยุชุมชน ผมบอกว่าถ้าว่าจริงจริง ๆ ตัวคนพูดทำผิดอาญา อย่างนี้ควรจะดำเนินการกับตัวบุคคลก่อน...” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากประเด็นข้างต้น นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า รัฐบาลนั้นไม่ปิดกั้นการทำงานของสื่อมวลชน แต่หลักสำคัญคือ สื่อควรกำกับดูแลตัวเองก่อนเป็นเบื้องต้น เพราะหากรัฐเข้าไปตรวจสอบ อาจถูกมองว่าเป็นการเข้ามาควบคุม คุณภาพ หรือ ละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อมวลชน จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงขอบเขตของกฎหมาย ว่าจะต้องดูในลักษณะของเรื่องส่วนบุคคล แต่หากเป็นเรื่องของความมั่นคง ซึ่งหากเป็นการวิจารณ์วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ย่อมมีสิทธิทำได้ แต่หากมีการสื่อสารในลักษณะของยั่วยุให้ทำความรุนแรง เช่น การเผาบ้านเผาเมือง เจ้าหน้าที่ก็ย่อมต้องดำเนินการตามกฎหมาย ส่วนกรณีของการจับจ้วงสถาบัน นายกรัฐมนตรีระบุว่า มีประมวลกฎหมายอาญา ที่กำหนดเอาไว้เป็นความผิดในด้านความมั่นคง เนื่องจากว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือความขัดแย้ง ขณะที่กรณีวิญญูชน หากผู้จัดรายการพูดข้อความที่ผิดกฎหมาย เช่น ยุยงให้กระทำความรุนแรงต่างๆ เบื้องต้นก็ต้องดำเนินการตามความผิดอาญาเป็นอันดับแรก

ทั้งนี้ จากความหมายชุดนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการย้ำเตือนหลักการทำงานของสื่อมวลชนว่า เมื่อมีเสรีภาพแล้ว ก็ควรที่จะต้องใช้เสรีภาพในทางที่ถูกที่ควร และไม่ขัดต่อกฎหมาย แต่อีกด้านหนึ่งการที่ผู้สร้างวาทกรรมได้เริ่มด้วยการออกตัวว่า รัฐมิเคยปิดกั้นการทำงานของสื่อมวลชน ก็เพื่อที่จะปกป้องการกระทำต่างของรัฐ หากมีประเด็นที่รัฐต้องเข้าไปตรวจสอบการทำงานของสื่อมวลชน ซึ่งอาจถูกมองว่าเป็นการเข้ามาควบคุม คุณภาพ หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อมวลชน

10.2 รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน

ประเด็น การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล

“...สิ่งที่ผมพยายามเรียกร้องในสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนี้คือว่า ขอให้ทุกคนทำจิตใจให้เที่ยง และก็ดูว่าแต่ละเรื่องที่รัฐบาลหรือการใช้อำนาจของภาครัฐจะเป็นอย่างไร เพราะผมเป็นคนที่ยืนยัน และผมคิดว่าผมพิสูจน์มา 1 ปีนะครับว่า ผมไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพใคร แต่ผมต้องรักษากฎหมาย ไม่มีเรื่องว่าผมไม่ชอบคุณทางการเมือง ผมไปปิดจะไม่มี คนที่ไม่ชอบ ที่ผมไม่ชอบหรือไม่ชอบผม จัดรายการได้ แต่ถ้าคุณทำผิดกฎหมาย ละเมิดกติกาของบ้านเมือง ผมไม่มีทางเลือก เพราะไม่อย่างนั้นผมก็จะโดนข้อหาละเมิดการปฏิบัติหน้าที่...”

“...ผมก็ยืนยันตรงบาทที่ไม่ทำ...อย่างที่ผมบอกคุณจะวิจารณ์ผมรุนแรงอย่างไรก็ได้ แต่ถ้าคุณเริ่มบอกว่าไปเผาทำเนียบฯ อย่างนี้ผมบอกคุณไม่มีสิทธิ ถึงคุณจะชอบผม ไปบอกว่าไปเผาพรรคฝ่ายค้าน ผมบอกอันนี้ก็ได้ ผิดเหมือนกัน เราต้องเรียนรู้ว่าการใช้สื่อในการที่จะวิพากษ์วิจารณ์แสดงออก แน่แน่นอนบางทีก็ต้องออกรส

บ้าง ผมก็เข้าใจ ไซ้ใหม่ครับ หรือพูดกันเรียก ๆ เลิกๆ ก็คงไม่มีคนฟัง เข้าใจ กวีพากษ์วิจารณ์ธรรมดา แต่มันต้องมีขอบเขต....” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวสรุปว่า รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน หากแต่สื่อฯ ไม่กำกับดูแลตัวเอง ปลอมข่าวสารที่ผิดกฎหมายออกมา เช่น การหมิ่นประมาท การจลาจลจ้วงสถาบัน และการยุยงปลุกปั่น รัฐบาลก็จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายที่มีบทลงโทษในระดับต่างๆ กันไปตามความผิด ทั้งนี้ ผู้สร้างวาทกรรมต้องการยืนยันถึงความเที่ยงธรรมของตนเอง ที่ระบุว่าไม่เคยละเมิดสิทธิเสรีภาพของสื่อ หากแต่จะเข้าไปจัดการก็ต่อเมื่อมีการทำผิดกฎหมายเท่านั้น เป็นการเน้นภาพลักษณ์ว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้เปิดกว้าง ให้สิทธิเสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร มีความยุติธรรม และเคารพในกฎหมาย

10.3 รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินการทางกฎหมาย

ประเด็น การปิดเว็บไซต์ประชาไท เมื่อปี 2552

“แต่ที่ยากขึ้นก็จะมีเรื่องของเว็บไซต์ เว็บไซต์นั้นก็มียหลายประเภท บางประเภทที่อาจจะขึ้นข้อความซึ่งหมิ่นเหม่ล่อแหลมต่อความมั่นคง หรือทำผิดกฎหมายต่างๆ นี้อันนั้นก็ดูไป แต่ว่าที่มันยากกว่าก็คือว่าหลายเว็บไซต์เขาเปิดกระดานแสดงความคิดเห็น เปิดกระดานแสดงความคิดเห็นปั๊บก็จะมีคนส่งความเห็นเข้าไป ซึ่งบางทีผิดกฎหมายชัดเจน ซึ่งทุกคนก็ทราบว่ามันไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะควบคุมกันได้ง่ายๆ เราก็วางกติกาอะครับ ผมก็บอกว่าจะต้องวางกติกาให้ดี ไม่ใช่พอมีอะไรปั๊บก็บอกไปปิดเว็บไซต์เขา มันไม่ถูกต้อง แต่การวางกติกาก็คือว่าถ้าข้อความไหนมันผิดกฎหมาย แล้วก็จะเจ้าของเว็บหรือตัวผู้บริหารเว็บยังไม่ทราบนี้ เบื้องต้นเราต้องพยายามแจ้งไป แล้วก็บอกว่าอันนี้ต้องไปลบออก ซึ่งหลายเว็บเขาก็จะทำ ถูกไหมครับ เว็บไซต์นี้ผมก็เห็นบางที่ความคิดเห็นที่ 46 แล้วก็ไป 48 ไปเลย เพราะ 47 แจ้งลบไปแล้ว คือขอให้เขาบริหารกันเองดีที่สุด แต่ว่าถ้าเรามีความรู้สึกว่าข้อความนี้มันขึ้นมากผิดกฎหมายค่อนข้างชัด อยู่นาน 3 - 4 วัน 5 วันแล้ว อย่างนี้เราก็ต้องเริ่มสงสัยว่าเจตนาของผู้บริหารเว็บเองเป็นอย่างไร เราก็ใช้แนวทางนี้ โชคไม่ดีว่ามาปีที่แล้วมีกรณีรู้สึกเป็นของเว็บประชาไทก็กรณีหนึ่งคือหลังจากทำความเข้าใจอย่างนี้หมดแล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ทราบแนวก็ไปดำเนินคดีต่างๆ ผมก็เชิญมานะครับ ตอนนั้นมาทำความเข้าใจกัน หลักใหญ่คือผมอยากจะบอกครับว่ารัฐบาลปกป้องสถาบันนะครับ และปกป้องสิทธิเสรีภาพของทั้งสื่อแล้วก็บุคคลซึ่งอาจจะได้รับความเสียหาย แต่ทุกอย่างต้องอยู่บนความพอดี เพราะบางทีบางคนก็ต้องการให้เกิดความขัดแย้ง บางทีก็พูดง่าย ๆ เหมือนแหย่ขึ้นมาเพื่อที่จะให้กลายมาเป็นเรื่องใหญ่ เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ต้องบริหารตรงนี้ด้วยความพอดี เป้าหมายสูงสุดนี้ก็คือว่าให้ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพแต่ให้อยู่ในขอบเขต...” (7 มีนาคม 2553)

ประเด็น การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นต้นคดีความที่สื่อทำผิดกฎหมาย

“...แต่ตอนหลังเนี่ยเรื่องนี้กลายเป็นเรื่องละเอียดอ่อน สืบเนื่องมาจากว่าปัญหาเรื่องการจบบ้างทำให้เกิด พุดตรงๆ เลยนะครับ เกิดความหวาดกลัวของเจ้าหน้าที่ว่าไม่แน่ใจว่าเรื่องนี้เข้าข่าย ไม่เข้าข่าย ก็มักจะเหมารว่าเข้าไว้ก่อน ก็เลยนำไปสู่เงื่อนไขความขัดแย้ง ทั้งๆ ที่ความจริงตัวกฎหมายไม่ได้มีปัญหา ซึ่งผมขณะนี้แก้ปัญหานี้ไปแล้วโดยการตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมา ซึ่งเป็นคณะกรรมการจะเรียกว่าเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย จะมีปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเข้ามา และผมก็นั่นอย่างนี้ครับว่าขอให้ดูเรื่องเจตนา บางทีการแสดงความคิดเห็นแม้กระทั่งเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ถ้าเป็นการวิเคราะห์ในเชิงวิชาการผมถือว่าสามารถทำได้ แต่ว่าถ้าแสดงการอาฆาตมาดร้าย มีเจตนาในการที่จะกระทบกระเทือนถึงสถาบันความมั่นคงก็ผิดกฎหมาย และเราก็ต้องดูข้อเท็จจริงด้วยบางครั้งไปเกี่ยวกับคนต่างประเทศซึ่งอาจจะไม่เข้าใจประเพณีวัฒนธรรมของประเทศไทย ก็ขอให้ดูความเป็นจริง ดูตามเจตนา แล้วก็ต้องกล้าที่จะตัดสินใจตรงไปตรงมา คือหลายคนไปกลัวว่าถ้าทำหรือไม่แน่ใจเข้าข่ายหรือเปล่า ก็รับเข้ามาก่อน ตำรวจก็ส่งอัยการ อัยการก็ส่งศาลไปก่อน มันก็เลยทำให้เกิดความรู้สึกความขัดแย้ง บางทีก็บอกความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นมา ซึ่งตอนนี้ผมกำลังคลี่คลายโดยการมีคณะกรรมการชุดนี้ ซึ่งเริ่มทำงานไปตั้งแต่ประมาณปลายปีที่แล้ว และตอนนี้ก็กำลังไล่ดู และจะวางแนวทางให้เจ้าหน้าที่ที่เขาอาจจะสับสนอยู่ว่าอะไรเป็นอะไรมีความชัดเจนมากขึ้น...” (7 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวเกี่ยวกับเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีข้อความหมิ่นเหม่ต่อความมั่นคง หรือทำผิดกฎหมายต่างๆ ซึ่งในส่วนที่ดูแลได้ค่อนข้างลำบาก คือ ในหน้ากระดานแสดงความคิดเห็น ที่มีคนส่งความเห็นเข้าไป และมีข้อความที่ผิดกฎหมาย นายกรัฐมนตรีก็ได้ชี้แจงว่าได้กำชับเจ้าหน้าที่ว่าต้องวางกติกาให้เป็นธรรม โดยต้องแจ้งเข้าไปยังเว็บไซต์ว่า ให้ทำการลบออก จากนั้น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างเว็บไซต์ประชาไท โดยระบุว่าเพราะทางเจ้าหน้าที่ไม่ทราบแนวทางที่ตนเองได้แจ้งไป จึงได้ไปดำเนินคดีต่างๆ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงเชิญทางเว็บไซต์มาทำความเข้าใจถึงหลักการสำคัญที่รัฐบาลจะต้องปกป้องสถาบัน และปกป้องสิทธิเสรีภาพของทั้งสื่อและบุคคล

จากนั้น นายกรัฐมนตรีได้ระบุว่า แนวทางการดำเนินการทางกฎหมายให้เป็นธรรมนั้น รัฐบาลจะมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประเด็นคดีความที่สื่อทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาทางกฎหมาย โดยมีปลัดกระทรวงยุติธรรม อัยการ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเข้ามาร่วม ซึ่งมีหลักว่าให้ดูเรื่องเจตนา ซึ่งหากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเจตนาในการที่จะกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของสถาบัน ก็ถือว่ากระทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้คณะกรรมการชุดเริ่ม

ทำงานไปตั้งแต่ประมาณปลายปีที่แล้ว และขณะนี้กำลังตรวจสอบการวางแนวทางให้เจ้าหน้าที่
เข้าใจในหลักการมากขึ้น

ทั้งนี้ ความหมายนี้เป็นวาทกรรมที่สะท้อนถึงการยึดมั่นในกฎหมาย การรักษาปกติกา
ของบ้านเมือง ที่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่พึงปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม สำหรับการดำเนินการทางกฎหมาย
ต่างๆ จะต้องมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ เป็นวาทกรรมที่เน้นว่ารัฐบาลนั้นมีความเป็น
ธรรม ที่จะไม่เข้าไปจัดการกับผู้กระทำความผิดโดยไม่มีการตรวจสอบจากคนกลาง

11. วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย

วาทกรรมว่าด้วยความเป็นประชาธิปไตย เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นสิ่งที่กลุ่มผู้ชุมนุมประท้วง
ใช้อ้างเพื่อทำลายความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มิได้ก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีตามหลักของ
ความเป็นประชาธิปไตย กล่าวคือ กลุ่มคนเสื้อแดงระบุว่า นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้รับ
การหนุนหลังโดยฝ่ายทหารกลุ่มที่ทำการรัฐประหารยึดอำนาจอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร
เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 และยังได้รับการหนุนหลังจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ
ประชาธิปไตย (พธม.) ที่ออกมาประท้วงขับไล่รัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งนี้ ประเด็นนี้จึง
ถือเป็นตัวจุดชนวนสำคัญที่แกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นำมา
เป็นเหตุผลของการชุมนุมใหญ่ครั้งนั้นขึ้น ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงต้องทำการชี้แจงเกี่ยวกับกรณีนี้
เพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการ ตลอดจนกระบวนการขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนเองว่ามี
ความถูกต้องตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญทุกประการ โดยมีชุดความหมาย 1 ชุด ซึ่งมีประเด็นที่
สะท้อนความหมาย ดังนี้

11.1 นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงที่สื่อต่างชาติตั้งคำถามถึงที่มาของรัฐบาลว่ามาจากประชาธิปไตย

“...เอาอย่างนี้ดีกว่าครับ คือ ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะบางคนเข้าใจผิดนะครับ บางทีเขียนกันไปเหมือนกับ
รัฐบาล อันนี้เนี่ยมาจากการปฏิบัติ และก็ผมไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งบางคนก็ไม่ทราบนะครับ หรือว่าบางคน
เนี่ย คำนึงกับระบอบ ระบบประธานาธิบดี ก็ไม่เข้าใจว่าในระบบรัฐสภาเนี่ย เวลามันไม่มีพรรคไหนได้เสียงข้างมาก
เป็นเรื่องปกติที่บางครั้งรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงกันได้ระหว่างอายุของสภา...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างว่าตนได้รับการยอมรับจากนานาชาติ

“...ถ้ารัฐบาลนี้ไม่เป็นประชาธิปไตยจริงนะครับ 1 ปี กับ 3 เดือนที่ผ่านมาเนี่ยที่ผมไปทำงานในนามของประเทศไทย ในนามของประธานอาเซียนเนี่ย ผมไม่เชื่อว่าทำได้เพราะว่ารัฐบาลหลังการรัฐประหารเนี่ย จะเห็นได้ชัดเลยครับว่า หลายประเทศในยุโรปก็จะตั้งเงื่อนไขกัน จำได้ไหมครับว่าต้องคืนอำนาจสู่ประชาชนก่อนนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียกตัวอย่างกรณีอดีตนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

“...บางคนก็อาจจะสงสัยเพราะว่าไม่ค่อยเข้าใจ อย่างเช่น ประเด็นเรื่องของการวินิจฉัยของศาลนะครับ เช่น กรณีท่านนายกฯ สมัครฯ เป็นเรื่องของกฎหมายผลประโยชน์ขัดกันภาษาอังกฤษเค้าเรียก conflict of interest แต่ไปฟังจากบางคน เอ๊ะ ทำไมคุณสมัครทำกับข้าวออกทีวีแล้วเป็นนายกฯ ไม่ได้ ก็ไปเถียงกันว่า อ้าวมีนายกฯ ประเทศไทย มีนายกฯ ทำกับข้าวออกทีวีไม่ได้ ทำนองนั้น แต่ความจริงเนี่ย ถ้าเข้าใจตัวกฎหมายเนี่ย ก็จรรู้ว่ากติการะบบมันเป็นอย่างไร ที่นี้ในทางกลับกันผมถามว่าถ้าคุณทักษิณฯ ถูกมองว่าเป็นประชาธิปไตยจริง ถามว่าทำไมวันนี้คุณทักษิณฯ อยู่แต่ มอนเตเนโกร กับดูไบ เพราะฉะนั้นอันนี้ครับ มันเป็นเรื่องที่บ่งบอกอยู่แล้ว แต่สื่อต่างประเทศเค้าก็มีหน้าที่ในการตรวจสอบ เค้าก็ซักถามเรื่องปกติธรรมดา แล้วบางคนก็ไม่เข้าใจ แต่ว่าพอเราอธิบายแล้วนะครับ มานั่งคุยกันเนี่ยนะครับ หลายคนก็เข้าใจว่าอะไรเป็นอะไร...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากข้างต้น นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจง กรณีสื่อต่างชาติตั้งคำถามถึงที่มาของรัฐบาล โดยระบุว่า เป็นความเข้าใจผิด ซึ่งบางคนคุ้นเคยกับระบบประธานาธิบดี จึงไม่เข้าใจกระบวนการของระบบรัฐสภา กล่าวคือ ระบบรัฐสภานั้น หากพรรคไหนได้เสียงข้างมาก พรรคนั้นก็สามารถจัดตั้งรัฐบาลระหว่างอายุของสภา จากนั้นในประเด็นอดีตนายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า หากตนเองไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ถ้าเป็นอย่างนั้นตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งที่ผ่านมาแล้ว ตนเองคงไม่สามารถไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ และทำงานในนามของประเทศไทยได้ ทั้งนี้ต่อมานายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกรณีการลงจากตำแหน่งของอดีตนายกรัฐมนตรี สมัคร สุนทรเวช และ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ว่า กรณีของนายสมัคร สุนทรเวช นั้น เป็นเรื่องของกฎหมายผลประโยชน์ขัดกัน มิได้เกี่ยวกับการที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถจัดรายการอาหารออกอากาศทางโทรทัศน์อย่างที่เขาใจกัน ส่วนกรณีของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นั้น หากมีความเป็นประชาธิปไตยจริง แล้วเหตุใด ยังไม่สามารถกลับประเทศไทยได้ ทั้งนี้ การที่สื่อต่างประเทศมีข้อสงสัย ก็เพราะทำตามหน้าที่ของสื่อมวลชน ที่จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งหลังจากได้อธิบาย สื่อต่างๆ เหล่านั้นก็มีความเข้าใจในกระบวนการดี ทั้งหมดนี้ จึงถือเป็นการชี้แจงแถลงไขของนายกรัฐมนตรีต่อข้อสงสัยข้างต้นทั้งหมด เพื่อยืนยันว่าตนเองนั้นดำรงตำแหน่งอย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย

12.วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ

สำหรับวาทกรรมชุดนี้ เป็นวาทกรรมที่เกิดขึ้นในทศวรรษการวันที่ 14 มีนาคม ทั้งนี้เพราะในสถานการณ์ขณะนั้น นอกจากจะมีกระแสข่าวถึงการเตรียมประกาศใช้กฎหมายพิเศษเพื่อปราบปรามประชาชนแล้ว ข่าวลือที่ไม่สามารถอ้างแหล่งที่มาได้ ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องออกมาชี้แจงและเรียกร้องให้คนไทยใช้วิจารณญาณในการรับฟัง อย่างไรก็ตามวาทกรรมข่าวลือ ในความหมายซึ่งนายกรัฐมนตรีอ้างถึง ซึ่งมีชุดความหมาย 2 ชุดนั้น ผู้วิจัยได้เลือกยกตัวอย่าง เน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่สะท้อนความหมายมากที่สุด ดังต่อไปนี้

12.1 มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น

ประเด็น นายกรัฐมนตรีบอกเล่าถึงการปล่อยข่าวลือในประเด็นต่างๆ

“...บรรดาข่าวลือต่างๆ ในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา มีมาก แต่จะเห็นว่าข่าวลือหลายครั้งที่มุ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งกัน ระหว่างรัฐกับประชาชน ระหว่างรัฐบาลกับทหาร ทหารกับตำรวจ ประชาชนกับประชาชน หรืออะไรก็ตาม ที่สุดท้ายก็พิสูจน์แล้วว่าไม่เป็นความจริง เช่น ข่าวลือว่าจะมีการเอารถถังมาปิด จะมีการสร้างสถานการณ์ตรงนั้นตรงนี้...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีขอความร่วมมือประชาชนอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ

“...ผมขอเรียนว่ารัฐบาลจะสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะให้ทราบว่าข้อเท็จจริงต่างๆ นั้นเป็นอย่างไร เราอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ อย่าไปเป็นเหยื่อของผู้ที่ประสงค์จะให้เกิดความรุนแรงขึ้น...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวเพื่อปฏิเสธกระแสข่าวเกี่ยวกับการเตรียมประกาศใช้กฎหมายพิเศษเพื่อปราบปรามประชาชน ตลอดจนปฏิเสธข่าวที่ว่ามีการนำรถถังเข้ามาปราบปรามผู้ชุมนุม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรียังได้เรียกร้องให้ประชาชนอย่าหลงเชื่อข่าวลือ ซึ่งเกิดจากการกระทำของผู้ที่ไม่หวังดี ต้องการสร้างเงื่อนไขให้เกิดความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกัน นายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่า รัฐบาลจะทำการสื่อสารกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อมิให้ข่าวลือต่างๆ มาสร้างความสับสนได้ อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดยังคงมีผู้สร้างวาทกรรมจะมีได้เอ่ยถึงกลุ่มผู้

ชุมนุมว่าเป็นผู้ปล่อยข่าวลือต่างๆ นานา แต่การกล่าวตามข้างต้นสามารถทำลายความน่าเชื่อถือของกลุ่มผู้ชุมนุมได้โดยปริยาย เพราะกลุ่มผู้ชุมนุมเองก็ออกมาแสดงท่าทีตอบรับกับกระแสข่าวนั้น และโจมตีรัฐบาลอย่างรุนแรงในทำนองว่ารัฐบาลเตรียมการเข้าปราบปรามประชาชน ซึ่งเมื่อกระแสข่าวนี้ไม่เป็นความจริง ก็เท่ากับว่ากลุ่มผู้ชุมนุมกลายเป็นผู้ใส่ร้ายรัฐบาล และอาจมีภาพของผู้ปล่อยข่าวลือเสียเอง เพื่อหาเหตุสร้างสถานการณ์ความขัดแย้งในสายตาของประชาชนทั่วไป

12.2 รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความเป็นจริง

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเปิดตัวเว็บไซต์ www.capothai.org

“...ผมขอเรียนว่ารัฐบาลจะสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะให้ทราบว่าข้อเท็จจริงต่างๆ นั้นเป็นอย่างไร เราอย่าไปหลงเชื่อข่าวลือ อย่าไปเป็นเหยื่อของผู้ที่ประสงค์จะให้เกิดความรุนแรงขึ้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากจะเรียนก็คือว่าในส่วน of เว็บไซต์ที่จะเข้ามาทำงานทางด้านนี้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวลือ...” (14 มีนาคม 2553)

ประเด็น รัฐบาลขอให้ประชาชนติดตามข่าวสารจากภาครัฐ

“...อยากจะเรียนว่าสถานการณ์ขณะนี้ เป็นปกตินะครับ แต่เราก็จะติดตามอย่างใกล้ชิด ขอให้พี่น้องติดตามข่าวสารนะครับ เพราะว่าจะมีข่าวสารเยอะ ผมยืนยันครับว่าทางเราจะชี้แจงข่าวสารต่างๆ ตามข้อเท็จจริงตรงไปตรงมา เพราะว่าผมมีความเชื่อในความจริงและความจริงใจเท่านี้ครับที่จะทำให้เราสามารถที่จะแก้ปัญหาเวลาที่มีความขัดแย้งทางความคิดหรือมีการเคลื่อนไหวการชุมนุมกันได้...” (14 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

ในส่วนนี้ ด้านหนึ่งนายกรัฐมนตรีย้ำว่าตนเองและรัฐบาลจะติดต่อสื่อสารกับพี่น้องประชาชนอยู่ตลอดเวลา โดยเปิดตัวเว็บไซต์ www.capothai.org เพื่อดูแลการข่าวที่เกี่ยวข้องกับข่าวลือ ด้วยรายงานความจริงอย่างตรงไปตรงมา แต่อีกด้านหนึ่งยังเป็นการล้าทับด้วยว่า ข้อมูลจากฝั่งรัฐบาลนั้น ถือว่ามีความโปร่งใส เชื่อถือได้ เพราะรัฐได้เปิดเผยข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่เป็นความจริงแก่ประชาชน ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพที่ตรงกันข้ามกันจากการกล่าวในช่วงต้น เกี่ยวกับการปล่อยข่าวลือว่า มาจากผู้ไม่หวังดีต่อชาติบ้านเมือง นั่นเอง

13. วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง

วาทกรรมว่าด้วยมาตรการรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง นายกรัฐมนตรีกล่าวในวันที่ 23 และ 30 พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้ เป็นช่วงเวลาที่การชุมนุมได้สิ้นสุดไปแล้ว หากแต่เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจว่าจะสามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติ รัฐบาลจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้น ดังนั้นรัฐบาลจึงยกเลิกการประกาศเคอร์ฟิวส์ ที่ได้ดำเนินใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แต่จะใช้วิธีการคงไว้ซึ่ง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) อย่างไรก็ตามในการดำเนินการเหล่านี้ อีกด้านหนึ่งก็มีกระแสเรียกร้องว่าไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้บ้านเมืองมีภาพว่าความไม่สงบยังคงอยู่ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงออกมาชี้แจงถึงหลักการนี้ โดยมีชุดความหมาย 1 ชุด ซึ่งมีประเด็นที่สะท้อนความหมาย ดังนี้

13.1 แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการประกาศเคอร์ฟิวส์ตามพระราชกำหนด

“...สำหรับการดูแลความปลอดภัยนั้น พี่น้องประชาชนก็มีความห่วงใยว่าสถานการณ์ต่างๆ นั้นอาจจะยังไม่สงบนิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังมีการให้ข่าวจากทางฝ่ายการเมืองบ้าง ฝ่ายที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมบ้าง ว่า จะยังมีการต่อสู้ต่อไป เพราะฉะนั้นวันนี้เราก็จะใช้วิธีการในการทบทวนมาตรการต่างๆ ที่ใช้อยู่ตามพระราชกำหนดนั้นเป็นระยะๆ การประกาศเคอร์ฟิวส์ซึ่งสิ้นสุดลงไปเมื่อคืนที่ผ่านมา ขณะนี้เราก็จะทบทวนดูว่าหาความปลอดภัย ระหว่างการให้พี่น้องประชาชนมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัย กับการที่จะไม่ให้มาตรการดังกล่าวนี้สร้างความเดือดร้อนกับพี่น้องประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริต ...”

“...ดังนั้นในขั้นนี้สำหรับคืนวันนี้และคืนวันพรุ่งนี้ จะยังมีการประกาศเคอร์ฟิวส์ แต่จะมีการปรับเวลาให้เป็นในช่วงตั้งแต่ประมาณห้าทุ่มหรือเที่ยงคืน คอน.กำลังประชุมอยู่ จนถึงตีห้าหรือตีสี่ กำลังดูตรงนี้ครับ ขยับกันอยู่ คือพูดง่าย ๆ ว่าจะไม่เริ่มสามทุ่ม แต่ขอให้ออประกาศในช่วงบ่ายวันนี้ว่าจะเป็นห้าทุ่มหรือเที่ยงคืน และจะสิ้นสุดลงตีสี่หรือตีห้า ก็จะเป็นการผ่อนคลายเป็นลำดับ จะประกาศ 2 วันก่อนครับ และจะมีการมาทบทวนเป็นระยะๆ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการตั้งด่านตรวจตราในช่วงเวลาที่มีกระแสประกาศเคอร์ฟิวส์

“...ขณะเดียวกันนั้นเมื่อทางเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะทางทหารได้ปฏิบัติการก็จูล่วงไปแล้วในเรื่องของการคืนพื้นที่ราชประสงค์ ก็จะเข้ามาทำงานร่วมกับทางตำรวจ กับทางกม. กับทางอาสาต่างๆ ซึ่งได้กรุณาเข้ามา

ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการทำหน้าที่ในการตั้งด่านตรวจตรา เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนในภาพรวม...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีชี้แจงถึงการคงไว้ซึ่งการประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน หลังการยกเลิกเคอร์ฟิวส์

“...เมื่อคืนที่ผ่านมาก็เป็นคืนแรก ที่ไม่ได้มีการประกาศเคอร์ฟิวหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ซึ่งเหตุการณ์เมื่อคืนที่ผ่านมา ก็ผ่านไปด้วยความเรียบร้อย อย่างไรก็ตามการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ ภาวะฉุกเฉินร้ายแรงในกรุงเทพมหานคร และในอีกหลายจังหวัดนั้น ในขณะนี้ก็ยังประกาศใช้อยู่ ซึ่งก็จะได้ให้ทางเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของผู้ปกครอง ทหาร ตำรวจ ได้มีการประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา เมื่อมีความเหมาะสมก็จะได้มีการดำเนินการผ่อนคลายข้อกำหนดต่างๆ หรือยกเลิกการประกาศภาวะฉุกเฉินไปในที่สุด...” (30 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงมาตรการประกาศเคอร์ฟิวส์เพื่อดูแลความปลอดภัยแก่ประชาชนที่ยังมีความกังวลใจกันอยู่ เนื่องจากมีรายงานว่าฝ่ายการเมืองที่เป็นแนวร่วมกับผู้ชุมนุมจะยังมีการเคลื่อนไหวต่อไป ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ทบทวนการใช้มาตรการต่างๆ ตามพระราชกำหนดเป็นระยะๆ ทั้งนี้รัฐบาลจะต้องชั่งน้ำหนักระหว่างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของประชาชน กับความเดือดร้อนของประชาชนที่ประกอบอาชีพโดยสุจริตในการดำเนินการใช้มาตรการต่างๆ ดังนั้นนายกรัฐมนตรีจึงแจ้งว่า สำหรับคืนวันที่ 23 และ 24 พฤษภาคมจะยังมีการประกาศเคอร์ฟิวส์อยู่ แต่จะยกเลิกจากเวลา 3 ทุ่ม มาเป็นเวลาดังแต่ช่วง 5 ทุ่ม หรือ เทียงคืน จนถึงเวลาตี 4 หรือ 5 กำลังดูตรงนี้ครับขยับกันอยู่ จากนั้นจะมีการมาทบทวนเป็นระยะๆ ขณะเดียวกัน ในประเด็นถัดมานายกรัฐมนตรีกล่าวในส่วนของการตั้งด่านตรวจตราในช่วงเวลาที่มีการประกาศเคอร์ฟิวส์ ก็เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยแก่ประชาชน ซึ่งต่อมา นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการประกาศยกเลิกเคอร์ฟิวเป็นคืนแรก คือ วันที่ 30 พฤษภาคม แต่จะยังคงไว้ซึ่งการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ทั้งนี้ในการดำเนินการเจ้าหน้าที่ได้ประเมินสถานการณ์ตลอดเวลา ถึงความเหมาะสมที่จะคงไว้หรือประกาศยกเลิก

14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม

วาทกรรมว่าด้วยการก่อวินาศกรรม นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงสถานการณ์ในช่วงหลังการสลายการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม เพื่อชี้แจงถึงเหตุการณ์การก่อความวุ่นวายที่มีการก่อ

วินาศกรรมเผาอาคารสถานที่ต่างๆ ตลอดจนเกิดการทำร้ายประชาชนจนมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้น โดยเฉพาะเหตุการณ์สังหารหมู่ 6 ศพ ภายในวัดปทุมวนาราม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ทั้งหมด เป็นการกระทำของกลุ่มที่ติดอาวุธและแอบแฝงเข้ามาในช่วงที่สถานการณ์การสลายการชุมนุม ซึ่งกลุ่มนี้ถือว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ที่ต้องการให้บ้านเมืองเกิดความแตกแยก โดยมีชุดความหมาย 1 ชุด ซึ่งมีประเด็นที่สะท้อนความหมาย ดังนี้

14.1 การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา

ประเด็น นายกรัฐมนตรีเล่าถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ชุมนุมหลังการชุมนุมยุติลง

“...เมื่อมีการยุติการชุมนุม บรรดาแกนนำนั้นก็เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยการเข้ามอบตัว แต่ว่าทันทีที่มีการมอบตัวนั้น ก็ปรากฏว่าแทนที่มวลชนจะกลับบ้านตามที่ได้มีการประกาศ และประสานกับทางเจ้าหน้าที่ไว้ ก็คือเดินไปสู่นามกีฬาสุภาพสาคัย ซึ่งมีการจัดรถเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนที่ชุมนุมกลับบ้านได้นั้น กลับปรากฏว่าพี่น้องประชาชนจำนวนหนึ่งนั้นไม่สามารถ หรือยังไม่เดินทางไปสู่นามสุภาพสาคัย ส่วนหนึ่งก็เข้าไปพักพิงที่วัดปทุมฯ ส่วนหนึ่งก็เข้าไปอยู่ในบริเวณอัมรินทร์ ส่วนหนึ่งก็เข้าไปอยู่ในบริเวณของโรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งก็เข้าใจได้ครับ เพราะว่าหลายคนยังมีความไม่มั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยในด้านต่างๆ...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์หลังยุติการชุมนุม

“...ในส่วนของผู้ที่ทหารนั้นได้หยุดปฏิบัติการในการกระชับวงล้อม เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ในที่ชุมนุมสามารถกลับบ้านได้ด้วยความมั่นใจ ดังนั้นสิ่งที่น่าจะชัดเจนคือการชุมนุมนี้ยุติตั้งแต่บ่ายโมง ทางเจ้าหน้าที่ทหารนั้นจะเข้าไปในพื้นที่ซึ่งไม่มีประเด็นปัญหาที่จะนำไปสู่การปะทะกับผู้ชุมนุมใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเราถือว่าการชุมนุมนั้นได้ยุติลงแล้ว จะเห็นได้ว่าทางกองกำลังซึ่งเข้ามาจากศาลาแดงก็จะหยุดอยู่ที่ประมาณบริเวณสวนสน ที่เข้ามาทางเพลินจิตก็เช่นเดียวกันครับ กว่าที่จะเดินเข้ามาสู่จุดที่สัแยกราชประสงค์โดยประมาณ ก็ในช่วงค่ำหรือช่วงดึกแล้วด้วยซ้ำ และก็ยังไม่เรียบร้อย เพราะว่ายังมีปัญหาในเรื่องของการที่จะต้องตรวจตราอาวุธต่างๆ ที่มีการเก็บอยู่ มีการต้องระวังป้องกันอยู่ตลอดเวลา เพราะยังมีกลุ่มบุคคลชุดดำตามอาคารต่างๆ ซึ่งมีการใช้อาวุธ มีการตอบโต้อยู่ตลอดเวลา อันนี้คือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของวันที่ 19...” (23 พฤษภาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการสูญเสียชีวิตประชาชนที่วัดปทุมฯ

“...บริเวณวัดปทุมฯ นั้น ได้มีการเสนออยู่ตลอดเวลาว่า จากองค์กรเอกชน และเป็นความเจตนาดีขององค์กรต่างๆ อย่างเช่น กาชาด กทม. ที่จะเข้าไปดูแลเด็ก ผู้หญิง คนชรา ที่อยู่ในพื้นที่การชุมนุม และต้องการที่

จะมาพักพิงที่วัดปทุมฯ แต่ว่าสถานการณ์ในวันที่ 19 นั้น ปรากฏว่านอกเหนือจากเด็ก ผู้หญิง และคนชรา แล้ว มีผู้ชุมนุมที่เข้าไปอยู่ในบริเวณวัดปทุมฯ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งรวมไปถึงบุคคลต่างๆ ที่มีอาวุธ และใช้อาวุธ ดังนั้นสถานการณ์ตรงนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการรับฟังจากพยานต่างๆ ว่าการสูญเสียชีวิต น่าจะเกิดขึ้นในช่วงประมาณใกล้ๆ ค่า อาจจะหกโมงเย็น หนึ่งทุ่ม หรือหลังจากนั้น..." (23 พฤษภาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างข้างต้นนายกรัฐมนตรีได้เล่าถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ชุมนุมหลังการชุมนุมยุติลงว่า แทนที่มวลชนจะแยกย้ายกลับบ้าน ตามที่ทางเจ้าหน้าที่ได้จัดรถเพื่ออำนวยความสะดวกให้ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ปรากฏว่าพี่น้องประชาชนจำนวนหนึ่งนั้นไม่สามารถที่จะทำตามได้ โดยส่วนหนึ่งเข้าไปพักพิงที่วัดปทุมวนาราม ส่วนหนึ่งไปอยู่บริเวณอัมรินทร์พลาซ่า ขณะที่ส่วนหนึ่งไปอยู่ในโรงพยาบาลตำรวจ ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่าเป็นเพราะหลายคนยังมีความไม่มั่นใจในเรื่องของความปลอดภัย จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงชี้แจงว่า เวลานั้นเจ้าหน้าที่ทหารได้หยุดปฏิบัติการกระชับวงล้อมแล้ว เพราะการชุมนุมนั้นได้ยุติลงแล้ว แต่ในการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนแยกย้ายกลับบ้านนั้น ใช้เวลาค่อนข้างมากจนถึงเวลาค่ำ กับทั้งยังต้องระวังป้องกันภัยอยู่ตลอดเวลา แต่ด้วยเหตุที่เกิดขึ้นมีกลุ่มบุคคลชุดดำซ่อนตัวอยู่ตามอาคารต่างๆ และเข้าไปหลบในวัดปทุมวนาราม และมีการใช้อาวุธยิงต่อสู้ ซึ่งทหารต้องมีการยิงตอบโต้ ในที่สุดจึงได้เกิดความสูญเสียขึ้นในวัดปทุมวนาราม จากเหตุยิงกันในช่วงใกล้ค่ำนั่นเอง

วาทกรรมชุดนี้ เกิดขึ้นเพื่อชี้แจงถึงเหตุการณ์ที่มีการเผาอาคารสถานที่ต่างๆ ตลอดจนเกิดการทำร้ายประชาชนจนมีผู้เสียชีวิตเกิดขึ้น โดยเฉพาะเหตุการณ์สังหารหมู่ 6 ศพ ภายในวัดปทุมวนาราม ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีระบุว่าเหตุการณ์ทั้งหมด เป็นการกระทำของกลุ่มที่ติดอาวุธและแอบแฝงเข้ามาในช่วงที่สถานการณ์การสลายการชุมนุมเกิดขึ้น ซึ่งสร้างความหมายว่า "การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็นกองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา" เป็นวาทกรรมที่สะท้อนว่าในการชุมนุมเคลื่อนไหวครั้งนี้ มีกลุ่มไม่หวังดีแอบแฝงเข้ามาเพื่อสร้างสถานการณ์ความวุ่นวาย ซึ่งถือว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ทั้งนี้ การที่ประชาชนบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมากนั้น เกิดขึ้นจากน้ำมือของบุคคลกลุ่มที่นี้ ที่ต้องการสร้างเงื่อนไขนำไปสู่ความแตกแยกให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งหมดนี้ยังเป็นการสร้างภาพของผู้ก่อการร้ายที่แฝงเข้าไปในกลุ่มผู้ชุมนุม และเสริมภาพของผู้รักษากฎหมายของฝั่งนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล

15.วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย

สำหรับวาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงตั้งแต่เดือนมีนาคม หรือในช่วงที่การชุมนุมเริ่มต้นขึ้น ทั้งนี้ คำว่าอำมาตยาธิปไตย เป็นชุดวาทกรรมของกลุ่มผู้ชุมนุม หรือกลุ่มที่อยู่ขัดตรงข้ามกับรัฐบาล สร้างขึ้นมาเพื่อตอกย้ำถึงระบอบที่อยู่คนละขั้วกับรูปแบบการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือหากเป็นในบริบทของประเทศไทยช่วงเวลานั้นที่มีความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้นนี้ คำว่าอำมาตยาธิปไตย ถูกใช้เพื่อทำลายความชอบธรรมของกลุ่มทหาร โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำการรัฐประหารรัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร จากนั้นได้นำมาเชื่อมโยงกับการก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ว่าได้รับการหนุนหลังจากกลุ่มทหารกลุ่มนี้ ซึ่งนับว่าเป็นรัฐบาลที่ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้น มวลชนคนเสื้อแดงจึงจำต้องออกมาเคลื่อนไหว เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภา และคืนอำนาจให้กับประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย แต่แล้วเมื่อสถานการณ์การชุมนุมรุนแรงขึ้น และนำไปสู่การสลายการชุมนุม จากการที่รัฐบาลได้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทหารในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง วาทกรรมอำมาตยาธิปไตยที่มีอยู่แล้ว ก็ได้ถูกสร้างความหมายเพิ่มขึ้นมาว่า รัฐบาลทำร้ายประชาชนภายใต้การสั่งการของกลุ่มทหาร ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงต้องออกมาชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามความหมายที่ว่า

15.1 การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับระบอบอำมาตยาธิปไตย

ประเด็น ทหารกับตำรวจต้องร่วมมือกันดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

“...อันนี้ก็ไม่เห็นแปลกนี่ครับ เพราะว่าเวลารัฐบาลทำงานเนี่ยนะครับก็ต้องมีเรื่องของการทำงานบริหารราชการแผ่นดินอยู่ภายใต้ความสงบเรียบร้อยนะครับ ทหารก็มีหน้าที่ในการที่จะช่วย ตำรวจ ก็ต้องทำในเรื่องของการดูแลความสงบเรียบร้อย...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรียืนยันรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารของฝ่ายทหาร

“...ถามว่ารัฐบาลนี้เนี่ยทหารตั้ง ผมว่าอันนี้ก็เป็นการดูถูกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เค้าลงมติ และอย่าลืมว่ารัฐบาลชุดนี้อยู่มาปีกกับ 3 เดือนนะครับ ไม่ใช่ว่าพอตั้งเสร็จปั๊บอยู่ได้ตลอดไม่ใช่ ก็ต้องมีการ ปีที่แล้วก็มี การอภิปรายไม่ไว้วางใจนะครับ สมาชิกเขาก็ใช้ดุลพินิจของเขาในการสนับสนุนรัฐบาลนี้อันนี้ก็ชัดเจนนะครับ นอกจากนั้นเนี่ย ตั้งแต่ผมมาเป็นรัฐบาลเนี่ยมีการเลือกตั้งซ่อมเนี่ย ผมเข้าใจว่า 30 กว่าเขต รัฐบาลก็ชนะตั้ง 20 กว่าเขตเป็นส่วนใหญ่ของการเลือกตั้งเพราะฉะนั้นไม่ได้มีอะไรที่ผิดปกติเลยนะครับ...” (21 มีนาคม 2553)

ประเด็น นายกรัฐมนตรีปฏิเสธคำถามเกี่ยวกับการได้รับคำปรึกษาจากองคมนตรี

“...ไม่ละครับ คืออย่างนี้ครับ ทุกคนทำหน้าที่ การปฏิสนธิ์นี้มีทั้งที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้าพรรค พรรคก็มีสภาที่ปรึกษา ก็พูดคุยกันไปนะครับ ขอคำปรึกษาท่าน แต่ว่ากรณีของท่านประธานองคมนตรี คงไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องตรงนี้ อันนี้คือสิ่งที่ระบบที่ผมทำงานมาโดยตลอด ก็เลยต้องถือโอกาสบอกว่าเขาจะมาพูดว่า อำมาตย์มาแทรกแซง อำมาตย์มาขัดขวางการทำงานเพื่อคนจน เพื่อไพร่หรืออะไรที่เขาใช้ถ้อยคำอื่น ๆ ผมก็ต้องยืนยันและก็อยากจะทวงถามหลักฐานว่าตรงไหน ใครเข้ามาแทรกแซงกับการทำงานของรัฐบาล ใครมาขัดขวางการทำงานของรัฐบาล...”

“...โดยเฉพาะที่พูดเรื่องประเด็นที่เกี่ยวข้องคนจนยากคนจน งานเดิมซึ่งรัฐบาลคุณทักษิณเคยทำให้ผมเห็นว่าเป็นประโยชน์ผมไม่ได้เลิก ผมทำต่อ กองทุนหมู่บ้านยี่ดั้นนี้ เพิ่มทุน โอท็อปก็สนับสนุนเรื่องการตลาดเรื่องมาตรฐาน รักษา 30 บาทตอนนี้เป็นรักษาฟรี ก็มาดูแลจัดงบประมาณต่อหัวให้สูงที่สุดตั้งแต่มีโครงการมาและใกล้เคียงกับที่คนทำงานเขาขอมากที่สุด ของใหม่ๆ ซึ่งเป็นการช่วยคนยากคนจนจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นเรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประกันรายได้เกษตรกร กำลังเดินแก้ปัญหาหนี้ในระบบอยู่ในขณะนี้ โครงการที่อยู่อาศัยประเภทโฉนดชุมชนบ้านมั่นคงไม่เคยมีความคืบหน้าก้าวหน้าเท่ากับที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่จะหาคำตอบถาวรเลยให้กับประชาชนซึ่งถือว่าด้วยโอกาสยากจนที่สุด ผมทำมาไม่มีใครอำมาตย์ไม่อำมาตย์ ที่มาบอกว่าไม่ให้ทำ...” (21 มีนาคม 2553)

สรุปความหมาย

จากตัวอย่างข้างต้น ประเด็นแรกนั้น นายกรัฐมนตรีชี้แจงว่า ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในสถานการณ์การชุมนุมนั้น การที่ทหารกับตำรวจร่วมมือกันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพราะในขณะนั้นรัฐบาลทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ด้านเจ้าหน้าที่ทหารก็มีหน้าที่ในการที่จะช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการที่จะดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองควบคู่กันไป จากนั้นนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวถึงคำถามที่ว่า รัฐบาลของตนได้รับการหนุนโดยกลุ่มทหารนั้น ถือเป็นการดูถูก ดูแคลนมติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะการดำเนินการบริหารที่ผ่านมาผ่านผ่านดุลยพินิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังพิสูจน์ด้วยการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคร่วมต่างสามารถเอาชนะคู่แข่งในการเลือกตั้งซ่อมในครั้งที่ผ่านมาได้กว่า 20 เขต จากนั้นในประเด็นถัดมา นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงเกี่ยวกับการได้รับคำปรึกษาจากประธานองคมนตรี (พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์) ว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ซึ่งถือว่าไม่มีการดำเนินการที่เรียกว่าเป็นการแทรกแซงจากอำมาตย์ใดๆ ทั้งสิ้น พร้อมทวงถามหลักฐานที่แสดงถึงการขัดขวาง หรือ แทรกแซงการทำงานของรัฐบาลจากทหาร เพราะจากการทำงานตามนโยบายต่างๆ ที่รัฐบาลดำเนินการอยู่นั้น ไม่ว่าจะเป็นงานเดิมของรัฐบาลอดีตนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร หากเห็นว่าเป็นประโยชน์รัฐบาลก็สานต่อ เช่น กองทุนหมู่บ้าน, สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์ (โอท็อป), การรักษา 30 บาททุกโรค ซึ่งเปลี่ยนมาเป็นการรักษาฟรีหรือนโยบายใหม่ๆ เพื่อช่วยคนยากคน เช่น เรียนฟรี, เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ประกันรายได้เกษตรกร, การแก้ปัญหาหนี้ นอกระบบ, โครงการโหนดชุมชน, บ้านมั่นคง ฯลฯ สิ่งที่ทำทั้งหมดนี้ ไม่มีการสั่งการควบคุมโดย ทหารเลยทั้งสิ้น

วาทกรรมชุดนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างให้เกิดความรู้สึกถึงภาวะของผู้นำรัฐบาลที่สามารถบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ได้อย่างสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีแล้ว ยังเป็นการยืนยันว่าการ ดำเนินการต่างๆ มิได้เกิดจากการทำงานตามคำสั่งของฝ่ายทหาร หรือองคมนตรี ทั้งเรื่องที่เป็น นโยบายในการบริหารประเทศในภาวะปกติ และในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่ง ประเทศชาติอยู่ในภาวะไม่ปกติ เป็นการปฏิเสธ “วาทกรรมว่าด้วยอำมาตยาธิปไตย” อย่างชัดเจน

จากการอธิบายการสร้างความหมายที่เกิดขึ้นจากชุดวาทกรรมทั้ง 15 ประเภทข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการจัดหมวดหมู่ออกมาเป็น “วาทกรรมหลัก” ออกเป็น 3 ชุดคือ

1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย เนื่องจากพบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเน้นเกี่ยวกับ ข้อกฎหมายต่างๆ การดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ฯลฯ
2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย เนื่องจากพบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับการ ชุมนุมของกลุ่มคนเลื้อแดง ที่มีการกระทำที่ผิดกฎหมาย และมีความรุนแรงมากขึ้นจนกระทั่งถึง การเผาบ้านเผาเมืองและทำร้ายประชาชนผู้บริสุทธิ์
3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข เนื่องจากพบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการ ปฏิบัติภารกิจตามฐานะของฝ่ายบริหารที่จะต้องดูแลทุกข์สุขของประชาชนและพัฒนาประเทศใน ด้านต่างๆ

ทั้งนี้ วาทกรรม 2 ชุดแรก อันหมายถึง “วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย” และ “วาทกรรมชุด ผู้ก่อการร้าย” เป็นชุดวาทกรรมที่ได้ยินอยู่ในกระแสสังคม ในหลายยุคหลายสมัย ส่วนวาทกรรมชุด ที่ 3 อันหมายถึง “วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข” เป็นวาทกรรมที่มีค้อยได้ยินบ่อยนัก หากแต่ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวทางในการนำเสนอวาทกรรม และเนื้อหาต่างๆ ที่สะท้อนความหมายนี้ และยังขออ้างอิงจากบทความเรื่อง “หน้าที่ของรัฐ” ในคอลัมน์ คนเดินตรอก โดย ดร. วีรพงษ์ รามางกูร ซึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ระบุว่า

"...รัฐ ในสมัยใหม่นั้นมิได้มีหน้าที่แต่เพียง "การปกครอง" "ป้องกันอธิปไตย" ทั้งจากภายนอกและภายในเท่านั้น แต่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการ และมีหน้าที่ในการให้บริการด้วย ทั้งนี้ รัฐมีหน้าที่ดูแล "คุณภาพชีวิต" ของผู้คนในสังคม อย่าให้แตกต่างกันมาก ควรจะมีความเท่าเทียมกันให้มากที่สุด เมื่อก่อนเน้นเรื่องการกระจายรายได้ แต่เดี๋ยวนี้ไม่เน้น แต่ไปเน้นเรื่องความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิต หรือ การกระจายความสุข หรือ *distribution of happiness*" อย่างที่อดีตราชาริบดีแห่งภูฏานรับสั่ง เรื่องคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องกว้างใหญ่ไพศาล เป็นทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ซึ่งเชื่อมโยงติดต่อถึงกันไปหมด แม้ว่าเรื่องเศรษฐกิจหรือเรื่องวัตถุจะเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องความสุขทางกาย แต่ความสุขทางใจก็เป็นเรื่องสำคัญ..."

"...การกระจายความสุข คุณภาพชีวิต และการกระจายการบริโภคให้เท่าเทียมกัน สมัยนี้เขาถือกันว่ามีความสำคัญว่าการกระจายรายได้ ยิ่งการกระจายรายได้ให้เท่าเทียมกันแบบสังคมนิยมก็ยิ่งไม่มีใครเอา เพราะเป็นการกระจายความยากจนมากกว่าการกระจายความมั่งคั่ง ซึ่งได้พิสูจน์มาแล้วเกือบ 100 ปี เดียวนี้ยังเหลือแต่เกาหลีเหนือและคิวบาเท่านั้น..."

ซึ่งทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแยกสรุปแสดงลักษณะการให้ความหมายของประเภทวาทกรรมในการกำกับภายใต้ชุดวาทกรรมหลักทั้ง 3 ชุด ในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตาราง แสดงการนำเสนอความหมายของแต่ละประเภทพฤติกรรม ภายใต้การกำกับของชุดวาทกรรมหลัก
 ในรายการที่เชื่อมนี้ประเทศไทยกับนายฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม 2553

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสข
1. วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุม เคลื่อนไหวกทางการเมืองของกลุ่ม คนเสื้อแดง	การชุมนุมเคลื่อนไหวกทางการเมืองเป็นสิทธิตาม รัฐธรรมนูญ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของ บ้านเมืองตามกฎหมาย รัฐบาลไม่ต้องการความรุนแรงและไม่มีแนวคิดที่จะใช้ ความรุนแรง	มีกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนต้องการให้เกิดความรุนแรง การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงมีขบวนการต่างๆ ที่เชื่อมโยง ถึงกัน การชุมนุมมีขบวนการที่มีลักษณะของการก่อการร้าย การชุมนุมมีพัฒนาการในทางเลวร้าย มีกลุ่มที่ต้องการล้มแผนแปรงรองตองเพื่อหวังผลบางประการ กลุ่มคนเสื้อปฏเศรที่จะยุติการชุมนุม	

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสุช
2. วาทกรรมว่าด้วยการ ดำเนินงานของรัฐบาล			รัฐบาลเร่งดำเนินงานตามนโยบายอย่าง ต่อเนื่องและมีความคืบหน้าอย่างดี การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลเป็น ประโยชน์กับประชาชน และประสบความสำเร็จ ด้วยดี การดำเนินงานของรัฐบาลจะสำเร็จได้ หากได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย การดำเนินงานตามนโยบายจะยังคงเดินหน้า ต่อไป แม้จะมีสถานการณ์การชุมนุม การดำเนินการปฏิรูปประเทศไทยคือแก้ไข ปัญหาอย่างยั่งยืน แม้การชุมนุมส่งผลต่อภาพรวมของเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลสามารถเรียกความเชื่อมั่นกลับมาได้ รัฐบาลมีแผนดูแลประชาชนตามงบประมาณปี 54

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสับสน
วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการ ทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม (ต่อ)	สถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานเข้ามาแก้ไข รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ รัฐบาลจะไม่ละเว้นที่จะดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด การประกาศใช้กฎหมายการศึกษเป็นหน้าที่ของฝ่ายกองทัพ ปฏิบัติการต่างๆ ของ ศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) มีเหตุผลและเป็นลักษณะของการป้องกันตัว รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะกระทำการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนอย่างถึงที่สุด รัฐบาลจะควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามหลักการแห่งพระราชกฤษฎีกาการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ฉุกเฉิน		

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข
4. วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง			ปัญหาความขัดแย้งยังสามารถแก้ไขได้ถ้าร่วมมือกัน และไม่ยึดเอาความต้องการของฝั่งใดฝั่งหนึ่งเป็นที่ตั้ง การทำประชาคมดีถือเป็นหนทางสู่การแก้ไขปัญหา นายกรัฐมนตรีมีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้ง การยุติปัญหาดังกล่าวทางออกทั้งทางการเมืองและทางความมั่นคง แผนปรองดองแห่งชาติเป็นสิ่งที่ดี มีแนวทางเพื่อยุติความขัดแย้ง แผนปรองดองมิใช่การปรองดองกับผู้ก่อการร้าย หรือ ผู้กระทำความผิด รัฐบาลรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเกี่ยวกับแผนปรองดอง รัฐบาลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักกฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสว
วาทกรรมว่าด้วยกรยุติ ความขัดแย้ง (ต่อ)			ประชาชนส่วนใหญต้องการเห็นการปรองดอง ผู้ชุมนุมควรเข้าร่วมกระบวนการปรองดอง การดำเนินการตามแผนปรองดองได้รับความร่วมมือและมีความคืบหน้า รัฐบาลยังคงเดินหน้านำตามแผนการปรองดองแห่งชาติ

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักสุขภาพ นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภา หากพิจารณาแล้ว เกิดประโยชน์กับประเทศ รัฐบาลทำตามกติกา และต้องการให้ทุกฝ่ายทำตาม กติกา นายกรัฐมนตรียินดีฟังความเห็นของทุกฝ่ายเกี่ยวกับ ข้อเสนอของ นปช. การยุบสภาฯ ไม่เกิดประโยชน์กับประเทศ นายกรัฐมนตรียินดีที่จะยุบสภาฯ แล้วจัดให้มีการ เลือกตั้ง หากทุกคนทำตามกติกา เมื่อมีแผนปรองดองแล้ว จะไม่มีการต่อรองใดๆ อีก	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จ การแห่งชาติ (นปช.) อาจมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่ไม่ เป็นไปตามกติกา รัฐบาลจะไม่ทำตามข้อเสนอที่มีลักษณะข่มขู่คุกคาม	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสูญ
5. วาทกรรมว่าด้วยการตอบ รับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคน เสื้อแดง			

ชุดวาทกรรมหลัก	1. วาทกรรมชุดผู้รักภาษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสฺุข
ประเภท			
วาทกรรมว่าด้วยการสร้าง ความเชื่อมั่นต่อเวทีโลก เกี่ยวกับการดำเนินกรของ รัฐบาลต่อเหตุการณ์ความ ขัดแย้งทางการเมือง (ต่อ)	1. วาทกรรมการระงับข้อพิพาทในระดับ สถานการณ์คลี่คลายในระดับที่น่าพอใจ การตรวจสอบข้อเท็จจริงจำเป็นต้องมีคนนอกเข้ามา ดูแล รัฐบาลพร้อมให้ฝ่ายค้านอภิปรายตรวจสอบเกี่ยวกับ เหตุการณ์สลายการชุมนุม รัฐบาลสามารถตอบคำถามของทูตานุทูตได้ทุก ประเด็น		
8. วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการ ระงับข้อพิพาท	รัฐบาลและศูนย์อำนวยความสะดวกการเงิน (ศอช.) ให้ความระมัดระวังในปฏิบัติการระงับ ข้อพิพาทกับผู้ชุมนุม เจ้าหน้าที่ทหารมิได้ทำร้ายประชาชน หากแต่เป็นการ ป้องกันตน ปฏิบัติการระงับข้อพิพาทประสบความสำเร็จในระดับดี	ผู้เสียชีวิตจำนวนมากเกิดหลังปฏิบัติการระงับข้อพิพาท เสร็จสิ้นไปแล้ว	

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักตามกฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสุข
9. วาทกรรมว่าด้วยการสร้าง ขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน			ความสงบเรียบร้อยเกิดจากความร่วมมือกัน ของเจ้าหน้าที่กับประชาชน นายกรัฐมนตรีมองเห็นถึงความเสียสละของ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน นายกรัฐมนตรีเชื่อมั่นในความป็นมืออาชีพของ เจ้าหน้าที่
10. วาทกรรมว่าด้วยการ ทำงานของสื่อมวลชน	สื่อควรกำกับดูแลตัวเอง และใช้เสรีภาพไปในทางที่ ถูกต้องตามกฎหมาย รัฐบาลไม่เคยแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชน รัฐบาลจะวางกติกาให้เกิดความเป็นธรรมในการ ดำเนินการทางกฎหมาย		
11. วาทกรรมว่าด้วยความป็น ประชาธิปไตย	นายกรัฐมนตรีมีความเป็นประชาธิปไตย		
12. วาทกรรมว่าด้วยข่าวลือ	รัฐบาลเปิดเผย บอกกล่าว ชี้แจงข่าวสารด้วยความ เป็นจริง	มีการปล่อยข่าวลือเพื่อสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น	

ชุดวาทกรรมหลัก ประเภท	1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย	2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	3. วาทกรรมชุด ผู้กระจายความสูญ
13. วาทกรรมว่าด้วยการรักษา ความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ ความขัดแย้ง		แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะยุติการชุมนุมเป็นผลสำเร็จ แต่ สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังวางใจไม่ได้	
14. วาทกรรมว่าด้วยการก่อ วินาศกรรม		การก่อวินาศกรรมมิใช่ฝีมือของฝ่ายเจ้าหน้าที่ แต่เป็น กองกำลังติดอาวุธที่แฝงตัวเข้ามา	
15. วาทกรรมว่าด้วยระบบ อำมาตยาธิปไตย	การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับ ระบบอำมาตยาธิปไตย		

จากตารางจะเห็นได้ว่า การสร้างความหมายที่เกิดขึ้นของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงระหว่างเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 จากวาทกรรมทั้ง 15 ประเภท สามารถจัดหมวดหมู่ตามลักษณะร่วมออกมาเป็นวาทกรรมหลัก 3 ชุด คือ 1. วาทกรรมชุดผู้รักษากฎหมาย 2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย และ 3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข ทั้งนี้เกิดจากการให้ความหมายตามลักษณะร่วมในเชิงของการให้คุณค่าการทำงานของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี ออกมาในวาทกรรมหลักชุดที่ 1 กับชุดที่ 3 ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีคุณค่า และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ขณะที่วาทกรรมชุดที่ 2 เป็นลักษณะร่วมของการสร้างความหมายของคู่ตรงข้าม คือ ผู้ชุมนุม กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ว่ากระทำการในลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่มีคุณค่า และไม่มีประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นภาพว่า การสร้างความหมายดังกล่าว มีลักษณะที่สอดคล้องกับบริบทวาทกรรมในกระแสสังคมที่อยู่ในสภาวะการณ์ที่ส่งผลต่อการโน้มน้าแนวคิด อุดมการณ์ ของวาทกรรมที่สร้างความหมายให้เห็นคุณค่าของการทำงานของรัฐบาล และความหมายที่เกิดขึ้น จะมีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อสังคมอีกต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ในส่วนของ “วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และลักษณะของความสัมพันธ์อะไรในสังคม” ดังต่อไปนี้

2. วาทกรรมสร้างอัตลักษณ์ และ ลักษณะของความสัมพันธ์อะไรในสังคม

ตามที่ Norman Fairclough กล่าวว่าในเนื้อหาหรือข้อความที่ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวออกมา มักมีกระบวนการที่เกิดขึ้นพร้อมกันสองประการ คือ การสร้างอัตลักษณ์ (The construction of Identities) และการสร้างความสัมพันธ์ (The construction of Relation) ทั้งนี้ ทั้งสองกระบวนการนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม ดังนั้นในการทำความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ของอำนาจ และการครอบงำในสังคมขณะนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ต่อไปนี้เป็น การหา ว่าอัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่เกิดขึ้นต่อประชาชนผู้รับชมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ถูกสร้างขึ้นมาอย่างไร มีเนื้อหาอย่างไร ที่จะนำไปสู่การค้นคว้าว่าผู้สร้างวาทกรรมได้แสดงความสัมพันธ์ อิทธิพล และบทบาทอะไรต่อสังคม

ขั้นตอนแรกนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตารางสรุปการสร้างอัตลักษณ์ และความสัมพันธ์ที่พบจากการวิเคราะห์ตัวบทวาทกรรมรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ดังต่อไปนี้

ตาราง สรุปอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ที่พบจากวาทกรรมหลักทั้ง 3 ชุด จากรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ชุดวาทกรรมหลัก	อัตลักษณ์ของผู้สร้างวาทกรรมที่พบในรายการ	ความสัมพันธ์ของผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนผู้รับชมรายการ
1. วาทกรรมชุดผู้รักกฎหมาย	ผู้เคร่งครัดในกฎหมาย ผู้เสียสละและทุ่มเทในการทำงาน ผู้มีความเป็นประชาธิปไตย	ผู้พิทักษ์รักษาความสงบสุขของสังคม
2. วาทกรรมชุดผู้ก่อการร้าย	ผู้ปราบปรามการก่อการร้าย	ผู้ปกป้องสถาบันหลักของชาติและประชาชน
3. วาทกรรมชุดผู้กระจายความสุข	ผู้แก้ปัญหา ผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	ผู้เป็นตัวแทนในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

อธิบายลักษณะอัตลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

1. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เคร่งครัดในกฎหมาย

จากอัตลักษณ์ข้างต้นนี้ โดยมากเป็นผลสืบเนื่องจาก “วาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง” และ “วาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม” และชุดวาทกรรมอื่นๆ อีกหลายชุด ซึ่งมีลักษณะของการกำหนดอัตลักษณ์ให้คุณค่าแก่ความมีภาวะผู้นำ (Leadership) ที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างขึ้นมา เพื่อสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่เคร่งครัด และปฏิบัติตามกฎหมายในการดำเนินการต่างๆ ทั้งในยามปกติและในยามที่เกิดสถานการณ์ทางการเมือง ตลอดจนสามารถประเมินสถานการณ์ว่าอาจจะไปนำสู่ภาวะฉาจล

เสียหายได้ จึงตัดสินใจพิจารณาปฏิบัติการทางกฎหมายขั้นเด็ดขาด ทั้งนี้ในบริบทของเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองช่วงเวลา ทั้ง 3 เดือน คือ มีนาคม-พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีจึงเน้นถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเป็นพิเศษ เนื่องจากมีสถานการณ์ความขัดแย้ง และการปะทะระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ชุมนุม ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมอยู่เสมอ ดังนั้นเจ้าหน้าที่จำต้องเข้าไปดำเนินการป้องปราม และดำเนินคดีตามความผิดต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการแสดงนัยยะของการกล่าวข่มต่อฝ่ายผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงให้อยู่ในสถานะของผู้ที่ละเมิดกฎหมาย กระทำ ความผิดต่างๆ ซึ่งถือเป็นอำนาจของวาทกรรมที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ เริ่มตั้งแต่การกล่าวว่รัฐบาลยอมให้มีการชุมนุมได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าสงบ ปราศจากอาวุธ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน จากนั้นก็มาสู่ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดกฎหมาย ที่เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวได้ กระทั่งมาถึงเรื่องของการดำเนินการประกาศใช้กฎหมายพิเศษต่างๆ ตั้งแต่ พระราชบัญญัติความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ร.บ.ความมั่นคง) ไปจนถึง พระราชกำหนดการบริการราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) โดยการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ เหล่านี้ นายกรัฐมนตรีได้มีวิธีการนำเสนอโดยอ้างถึงเหตุผล และที่มาที่ไปของการตัดสินใจใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างมีหลักการ และดำเนินการทางกฎหมายตามวิธีการสากลที่ทั่วโลกให้การรับรองว่าสามารถกระทำได้ ทั้งหมดข้างต้นนี้ ผู้วิจัยพบอัตลักษณ์เช่นนี้ปรากฏอยู่ในประเด็นต่างๆ มากมาย ที่สำคัญๆ เช่น ในเหตุการณ์วาระเปิดตามสถานที่ต่างๆ เหตุสลายการชุมนุมในวันที่ 10 เมษายน และวันที่ 19 พฤษภาคม การดำเนินการทางกฎหมายก่อการร้ายกับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตลอดจนการที่จะยอมให้การตั้งกรรมการขึ้นมารตรวจสอบการดำเนินการทางกฎหมายของฝ่ายเจ้าหน้าที่และภาครัฐ ทั้งนี้เพราะสามารถอธิบายถึงหลักการและเหตุผลของการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ได้ทุกประการ

2. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสียสละ และทุ่มเทในการทำงาน

จากอัตลักษณ์ข้างต้น โดยมากเป็นผลสืบเนื่องมาจากวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง วาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล โดยแสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้ที่มีคุณธรรม เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง สร้างคุณค่าให้แก่ผู้สร้างวาทกรรมว่ามีความเป็น “ผู้ให้” ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นได้ในตัวผู้นำ นอกจากนี้ยังสามารถทำลายความชอบธรรมของฝั่งตรงข้าม คือกลุ่มคนเสื้อแดง ผู้ชุมนุมแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยสร้างให้เห็นภาพว่า เป็นผู้เห็นแก่ประโยชน์เฉพาะกลุ่มตนเอง เป็นอำนาจของวาทกรรมที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างให้เกิดขึ้น ทั้งนี้

ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ หากเป็นในส่วนของวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง จะพบว่านายกรัฐมนตรีกล่าวเกี่ยวกับการยินดีที่จะยุบสภาฯ ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดง หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้นายกรัฐมนตรียังกล่าวว่าตนนั้นเป็นนายกรัฐมนตรี หรือผู้นำคนเดียวที่กล่าวว่าจะลงจากตำแหน่ง ทั้งที่ตนเองและรัฐบาลมีความถูกต้องชอบธรรมที่จะอยู่บริหารบ้านเมืองไปจนครบวาระ ขณะที่ในส่วนของวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาลนั้น จะมีนัยยะของการกล่าวถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในส่วนของการทำงานตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป แม้ว่าจะยังมีภาระหน้าที่ที่จะต้องแก้ไขปัญหาทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้นอย่างหนักหน่วง ซึ่งนายกรัฐมนตรีต้องรับบทบาทหนัก และค่อนข้างเหน็ดเหนื่อยในการบริหารจัดการให้สำเร็จลุล่วงทุกอย่าง ทั้งหมดนี้จึงสะท้อนว่า นายกรัฐมนตรีเสียสละทั้งสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งผู้นำต่อไป และความสุខส่วนตัวต่างๆ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งความสุขของประชาชน และความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ

3. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตย

จากอัตลักษณ์ข้างต้น โดยมากจะไม่พบประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวโดยตรงว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตย หากแต่ในหลายๆ ชุดวาทกรรมจะมีประเด็นที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ดังกล่าว ที่ให้คุณค่าว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่มีความเป็นประชาธิปไตยได้ ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ นอกเหนือจากการที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและขึ้นจัดตั้งรัฐบาลผสมได้ โดยมีกระบวนการที่ต้องทำตามระบบรัฐสภาภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยแล้ว ในการตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายนั้น ตนเองและรัฐบาลตลอดจนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด มีการรับฟังเสียงเรียกร้องและข้อเสนอแนะจากหลายฝ่ายอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นภาคส่วนของกลุ่มองค์กรต่างๆ ตลอดจนประชาชนในสังคม ขณะเดียวกันแม้แต่ข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ชุมนุมเอง นายกรัฐมนตรียังเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ โดยที่ความคิดเห็นนั้นต้องไม่กระทบและทำให้บุคคลอื่นเดือดร้อนได้รับความเสียหาย กับทั้งยังเปิดให้มีการเจรจาระหว่างฝ่ายรัฐบาลและแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ขึ้นถึงสองครั้ง

นอกจากนี้แม้กระทั่งในการตัดสินใจดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ด้วยการเข้าสลายการชุมนุมนั้น ก็เกิดขึ้นจากการพิจารณาแล้วว่า จะสามารถรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มคนส่วนใหญ่ไว้ได้มากกว่าการที่จะยอมจำนนให้กับข้อเรียกร้องจากกลุ่มคนที่กระทำการผิดกฎหมายบ้านเมือง

สร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงให้กับประเทศชาติ และยังเข้าข่ายเป็นผู้ก่อการร้ายอีกด้วย ทั้งหมดนี้ ย่อมสะท้อนถึงควมมีเจตนาของตัวผู้นำว่าจะต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งกฎหมาย และภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยนี้ ความสงบสุขของบ้านเมืองและประชาชนเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก

4. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปราบปรามการก่อการร้าย

จากอัตลักษณ์ ข้างต้นนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากวาทกรรมว่าด้วยการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง และวาทกรรมว่าด้วยปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม และชุดวาทกรรมอื่นๆ อีกหลายชุด ซึ่งมีลักษณะของการกำหนดอัตลักษณ์ที่ให้คุณค่าแก่ควมมีภาวะผู้นำ (Leadership) ที่ผู้สร้างวาทกรรมสร้างขึ้นมาสื่อสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปกป้องรักษาความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนมีนาคม จนถึงเดือนพฤษภาคมนั้น นายกรัฐมนตรีได้นำเสนอประเด็นที่สะท้อนว่ากลุ่มผู้ชุมนุมได้กระทำการที่เข้าข่ายการก่อการร้ายหลายลักษณะ เช่น การกล่าวถ้อยคำที่หมิ่นเหม่ ล่วงละเมิดสถาบันหลักของชาติ ตลอดจนดำเนินการในทางเครือข่ายสื่ออินเทอร์เน็ตในลักษณะของก๊วลงสถาบัน นอกจากนี้แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง ยังมีการประกาศยกระดับการเรียกร้องให้สูงขึ้น ไปจนถึงการกล่าวถึงคำว่ารัฐไทยใหม่ การที่มีรายงานข่าวสารที่นำเสนอเกี่ยวกับการก่อวิน และสร้างความปั่นป่วนให้แก่บ้านเมืองอยู่เสมอ ตลอดจนการรายงานว่ามีกำลังอาวุธต่างๆ รวมไปถึงการปิดกั้นแยกราชประสงค์ พื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น การที่นายกรัฐมนตรีจะดำเนินการทางกฎหมายในหลากหลายระดับ และสูงขึ้นไปถึงการเข้าสลายการชุมนุม กับกลุ่มคนที่กระทำการก่อการร้ายดังข้างต้น ย่อมได้รับการยอมรับจากประชาชนว่ามีความถูกต้องชอบธรรม ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีได้รับความไว้วางใจ ได้รับอำนาจจากประชาชนในการที่รักษาความสงบสุขของประเทศชาติ ตลอดจนปกป้องมิให้ผู้ใดก๊วลงละเมิดไปถึงสถาบันหลักของชาติที่ประชาชนคนไทยต่างเทิดทูนไว้สูงสุด

5. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แก้ปัญหา

ข้อนี้เป็นลักษณะการกำหนดอัตลักษณ์ที่ให้คุณค่าแก่ความเป็นผู้นำของผู้สร้างวาทกรรมว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนคนไทย ทั้งนี้พบอัตลักษณ์นี้ในวาทกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ทั้งในบริบทของการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง และในบริบท

ของการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ โดยในบริบทของการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง มีภาพสะท้อนของคู่ตรงข้ามว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แก้ไขปัญหา ส่วนผู้ชุมนุมเป็นตัวการที่ทำให้เกิดปัญหา ขณะที่ในบริบทของการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่ไม่ปล่อยปละละเลยต่อปัญหาของพี่น้องประชาชน ดังจะเห็นจากประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาทางผลผลิตทางการเกษตร ปัญหาทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

6. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

จากอัตลักษณ์ ข้างต้นนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล, วาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง, วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง และวาทกรรมอื่นๆ อีกหลายชุด ซึ่งมีลักษณะของการกำหนดอัตลักษณ์ที่ให้คุณค่าแก่ผู้สร้างวาทกรรมว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีภาวะของผู้นำในการที่บริหารจัดการประเทศให้เดินไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลที่จะสะท้อนอัตลักษณ์นี้ คือ หากเป็นบริบทของวาทกรรมว่าด้วยการดำเนินงานของรัฐบาล ผู้สร้างวาทกรรมจะกล่าวถึงด้านดีของนโยบาย โครงการต่างๆ ตลอดจนประสิทธิผลของการดำเนินการว่ามีความก้าวหน้า และประสิทธิภาพของการดำเนินการ โดยมีรายงานถึงความสำเร็จ ตลอดจนเสียงตอบรับที่ดีจากประชาชน ขณะเดียวกันหากเป็นในบริบทของวาทกรรมว่าด้วยการยุติความขัดแย้ง, วาทกรรมว่าด้วยการฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง ผู้สร้างวาทกรรมจะกล่าวถึงประสิทธิภาพของการดำเนินการทางกฎหมายต่างๆ ที่สามารถดำเนินการให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด และสามารถยุติการชุมนุมได้โดยสำเร็จ ตลอดจนจะเดินหน้าฟื้นฟูประเทศชาติด้วยการประกาศแผนปรองดองแห่งชาติ โดยระบุว่าเป็นแนวทางที่ดี สามารถสร้างความสุขให้เกิดขึ้นภายในประเทศได้ ทั้งหมดนี้เพื่อสร้างความมั่นใจว่าประชาชนจะสามารถให้ความไว้วางใจในการบริหารจัดการประเทศได้

อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

ความสำคัญของลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมและผู้รับวาทกรรม คือ สองสิ่งนี้จะเป็นตัวสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการสร้างอัตลักษณ์ตามที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นต่อจากนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอถึงลักษณะของความสัมพันธ์ที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมในรายการ

เชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ตั้งแต่เดือน มีนาคม-พฤษภาคม 2553

1. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิทักษ์รักษาความสงบสุขของสังคม

วาทกรรมที่ปรากฏในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แสดงนัยยะของความล้มพันธ์ที่ว่า ด้วยตำแหน่งความเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นผู้นำในการบริหารประเทศ ดูแลสุขทุกข์ความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทย นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีจุดยืนอยู่บนการกระทำชอบด้วยกฎหมาย เพราะกฎหมายเป็นบทบัญญัติเพื่อเป็นกรอบในการควบคุม จัดระเบียบของสังคม ให้อยู่ในภาวะที่ปกติสมดุลงานนี้ ไม่ว่าจะตัดสินใจดำเนินการใดๆ ทั้งในยามที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติ และทั้งในยามที่บ้านเมืองมีสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ ย่อมได้รับอำนาจในการตัดสินใจ ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ จากประชาชนอย่างมีความชอบธรรม ทั้งนี้รูปแบบความล้มพันธ์นี้ สะท้อนออกมาจากลักษณะการพูดจาที่มีหลักการ ใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ อารมณ์คงที่ คือ ไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาอย่างโจ่งแจ้ง แต่พูดจาอย่างสุ่มนวล นอกจากนี้ยังมีการเสริมด้วยการรายงานข้อมูลที่เป็นตัวเลข ทั้งหมดนี้เมื่อรวมกัน สามารถส่งผลให้ผู้รับชมรายการเกิดความเชื่อถือนในสิ่งที่พูด อย่างไรก็ดี ภายใต้การพูดจาที่ประกอบไปด้วยเหตุผลและหลักการ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ ยังมีวิธีการพูดจาสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของประชาชน ด้วยถ้อยคำในลักษณะที่แสดงความเป็นพวกเดียวกัน กลุ่มเดียวกัน เช่น คำว่า “เรา” ซึ่งแทนตัวนายกรัฐมนตรี รัฐบาลและประชาชน อยู่บ่อยครั้ง และมีลีลาการพูดที่มีลักษณะของการคิดแทนประชาชน กล่าวอ้างแทนความรู้สึกของประชาชน โดยอ้างถึงหลักการทางกฎหมาย และหลักมนุษยธรรมที่เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐาน ซึ่งไม่สามารถโต้แย้งได้ เช่น การกล่าวในทำนองที่ว่า “ไม่มีใครต้องการให้มีการสร้างความรุนแรง และทำร้ายประชาชนคนไทยด้วยกันเอง” “ความสามัคคีจะเป็นพลังในการสร้างสรรค์สังคม” ฯลฯ เหล่านี้นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความรู้สึกของผู้รับชมรายการ หรือประชาชนให้ เชื่อม คล้อยตาม และเห็นด้วยกับการกระทำต่างๆ ของรัฐบาลและตัวนายกรัฐมนตรี ตลอดจนสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างกัน อย่างชัดเจน

2. นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปกป้องสถาบันหลักของชาติและประชาชน

นอกเหนือจากการกล่าวถึงแนวทางปฏิบัติต่างๆ ของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่สำหรับการบริหารจัดการสถานการณ์การชุมนุมให้อยู่ในระเบียบ ด้วยการเคร่งครัดในหลักการทางกฎหมาย

แล้ว เป็นที่ทราบกันดีว่า ในหลายชุดวาทกรรมนายกรัฐมนตรีมักจะกล่าวถึงเป้าประสงค์ของการชุมนุมเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดง ว่ามีเป้าหมายอย่างอื่นที่ไม่ยุติอยู่แค่การยุบสภาฯ และจัดให้มีการเลือกตั้ง โดยเฉพาะในวาทกรรมว่าด้วยการตอบรับกับข้อเสนอของกลุ่มคนเสื้อแดง กับชุดความหมายที่ผู้สร้างวาทกรรมกล่าวอย่างตีความได้ว่า “ข้อเสนอของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ” หรือการที่ผู้สร้างวาทกรรมมักกล่าวถึงคำพูดของแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) บนเวทีที่ว่า “การยุบสภาไม่ใช่ปลายทาง” ตลอดจนคำพูดเกี่ยวกับรัฐไทยใหม่ การใช้ถ้อยคำหมิ่นเหม่จบบังคับสถาบันเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ประชาชนคนไทยโดยรวมของประเทศยอมรับไม่ได้ เพราะคนไทยต่างยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติเหนือสิ่งอื่นใด ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีผู้อยู่ในฐานะของผู้ดูแลประเทศชาติออกมาแสดงบทบาทของการปกป้องการกระทำของคนเสื้อแดง ที่สื่อเค้าว่าจะมีการล่องละเมิดไปยังสถาบันหลัก หรืออยู่ในบทบาทที่ปกป้องสิ่งที่มีคุณค่า มีความหมายสำหรับประชาชน มิให้เสื่อมเสีย มิให้ล่มสลาย ประชาชนย่อมเกิดความนิยม เลื่อมใสศรัทธา คาดหวัง และให้ความชอบธรรมแก่การดำเนินการต่างๆ ของนายกรัฐมนตรี รัฐบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรักษาความสงบนี้ทั้งหมดไปด้วย

3. นายกรัฐมนตรีเป็นตัวแทนในการสร้างสรรคสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

ในข้อนี้ เป็นการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของการเป็นผู้พัฒนาประเทศ ปฏิบัติงานต่างๆ สร้างสรรคสิ่งที่ดี และมีประโยชน์แก่ประชาชน เป็นผู้นำพาประชาชนให้พ้นจากความทุกข์ยาก ความยากจน สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นด้วยวิธีการบอกเล่าถึงความคืบหน้าของโครงการต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อประชาชน การแก้ไขปัญหาที่ประชาชนกำลังประสบ เช่น ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาความเชื่อมั่นของต่างชาติในการเข้ามาลงทุนในประเทศ ตลอดจนการกล่าวถึงแนวทางแก้ไข และยุติความขัดแย้งทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น ทั้งนี้ ในส่วนของงานตามนโยบายหรือการบริหารตามปกติ นายกรัฐมนตรีก็กล่าวโดยบอกเล่าเรียงลำดับทีละเรื่อง ไล่ไปตั้งแต่ สังคม เศรษฐกิจ ก่อนจะจบลงที่การชี้แจงปัญหาทางการเมือง ซึ่งผู้รับชมสามารถติดตามฟังได้อย่างต่อเนื่อง และเข้าใจได้ง่าย อย่างไรก็ตามในส่วนการดำเนินงานตามนโยบายในสภาวะปกติ จะเห็นว่าโดยมากนายกรัฐมนตรีจะแจ้งข่าวที่มีลักษณะเป็นข่าวดี ความคืบหน้าของการดำเนินงาน ความสำเร็จของโครงการต่างๆ และจะเน้นมากในโครงการที่สร้างคะแนนนิยมค่อนข้างสูง เช่น การประกันราคาพืชผลทางการเกษตร ตลอดจนการดำเนินการให้งบประมาณปี 2554 เดินหน้าไปตามปฏิทินงบประมาณ เนื่องจากโครงการไทยเข้มแข็งจะเดินหน้าอย่างสมบูรณ์ด้วยงบประมาณปี 2554 ขณะเดียวกันในการกล่าวถึงแนวทางแก้ไข และยุติความขัดแย้งทางการเมืองที่กำลังเกิดขึ้น นายกรัฐมนตรีได้

นำเสนอแนวทาง โดยมีการตั้งชื่อที่จดจำง่าย เช่น แผนปรองดองแห่งชาติ, แนวทางการปฏิรูปประเทศไทย และยังสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้ได้ยิน เพราะสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างจริงจังและยั่งยืนต่อไป ทั้งหมดนี้มีอำนาจในการกำหนดความรู้สึก นึกคิด ในการตัดสินใจเชิงการให้คุณค่า ประเมินว่านายกรัฐมนตรีกระทำสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อกายให้ประชาชนรับรู้ และมีความรู้สึก ถึงความตั้งใจในการทำงานเพื่อประชาชนและสร้างสรรค์แก่ประชาชน มีความชอบธรรมที่จะเป็นผู้บริหารประเทศต่อไป ขณะเดียวกันยังสร้างความรู้สึกลบด้านลบแก่ฝ่ายที่อยู่ตรงข้ามกับกับนายกรัฐมนตรีอีกด้วย

การศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553

จากการวิเคราะห์ในส่วนของตัวบทที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้นในหัวข้อ “การค้นหาวาทกรรม และความหมายของวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553” ในส่วนต่อมานี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วง “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 โดยทำการวิเคราะห์จากปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) และปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสองส่วนสำหรับการวิเคราะห์สภาพการณ์ในการสื่อสาร ทั้งนี้มีรายละเอียดเรียงตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)

วิเคราะห์กระบวนการสร้างตัวบท (Text Production)

1. ผู้นำเสนอตัวบท
2. การนำเสนอประเด็น
3. รูปแบบการสื่อสาร
4. กลุ่มเป้าหมาย

วิเคราะห์กระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption)

1. การแพร่กระจาย
2. ระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice)

1. วาทกรรมในระบบสังคม
2. วาทกรรมในระบบเศรษฐกิจ การเมือง
3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม
4. วาทกรรมในระบบกฎหมาย

สำหรับรายละเอียดในการวิเคราะห์ในประเด็นดังกล่าวข้างต้น มีดังนี้

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice)

ในการศึกษาขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างตัวบท (Text Production) ว่าเกิดขึ้นอย่างไร มีการถ่ายทอดวาทกรรม ด้วยการนำเอาบริบททางสังคม วัฒนธรรม มาประกอบสร้างได้อย่างไร นอกจากนี้ในส่วนของการสื่อสาร จะวิเคราะห์ว่ามีความเกี่ยวข้องต่อการสร้างความหมายอย่างไร ตลอดจนกระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption) มีลักษณะอย่างไร และวิเคราะห์ถึงการสร้างความหมายดังกล่าว สะท้อนถึงระดับหรือขอบเขตความสัมพันธ์อย่างไร

กระบวนการสร้างตัวบท (Text Production)

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ถึงผู้นำเสนอตัวบทว่าเป็นใคร อยู่ในตำแหน่งหรือฐานะที่มีผลต่อการนำเสนอตัวบทอย่างไร และมีกระบวนการในการนำเสนอตัวบทนั้นอย่างไร นอกจากนี้ยังดูไปถึงกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสื่อสาร ว่ามีผลต่อการนำเสนอตัวบทนั้นอย่างไร ทั้งนี้ การวิเคราะห์นี้จะทำให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบริบท และ ตัวบท และจากการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผู้นำเสนอตัวบท ,

สำหรับรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้นำเสนอตัวบทเป็นนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หรือจะเรียกว่าเป็นผู้ส่งสาร ผู้พูด (Speaker) ประเด็นนี้ผู้วิจัยจึงพบว่า เมื่อนายกรัฐมนตรีนำเรื่องราวที่เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีมาบอกเล่าด้วย

ตนเอง ดังนั้น ผู้พูดย่อมสามารถที่จะกำหนดหรือควบคุมสารได้ด้วยตนเองโดยตรง กล่าวคือ มีอำนาจในการกำหนดสร้างสิ่งที่จะพูด หรือวาทกรรมในลักษณะต่างๆ ออกมาได้ ทั้งนี้ ในการแถลง ผู้กล่าวย่อมสามารถที่จะถ่ายทอดความคิด หลักการ มุมมอง ค่านิยม หรือเลือกที่จะกล่าวถึงใน ด้านที่เกิดประโยชน์แก่ตนเองตามเจตนาของผู้พูดได้ อย่างไรก็ตามในอีกด้านหนึ่ง การกล่าวด้วยตนเองยังสร้างความเชื่อถือแก่ผู้ฟังได้ง่าย ในแง่ที่ว่า คนทำงานย่อมอธิบายการทำงานของตนเองได้ดี ละเอียดย และตรงตามความเป็นจริงมากกว่าการมอบหมายให้ผู้อื่นพูดแทน

นอกจากนี้ในประการถัดมา สถานภาพของผู้พูด ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี หรือผู้นำประเทศ ย่อมเป็นตำแหน่งที่ผู้พูดสามารถใช้อรรถสิทธิ์ที่จะสื่อสารพูดคุยกับประชาชนได้ ทั้งในเรื่องของการ บอกเล่าการทำงาน การชี้แจงในประเด็นต่างๆ ที่เป็นปัญหา อันนำมาสู่การที่ประชาชนจะรับรู้และ เข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดต้องการบอกกล่าว หรือโน้มนำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ขณะเดียวกันผู้พูดยังสามารถโต้แย้งฝั่งตรงข้ามได้ในฐานะของนายกรัฐมนตรี ซึ่งในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมนั้น ฝั่งตรงข้ามรัฐบาล คือ กลุ่มผู้ชุมนุมคนเสื้อแดงก็ใช้อำนาจทางวาทกรรมในการสร้างความหมายต่างๆ ของกลุ่มตนเองออกมาเช่นเดียวกัน แต่ด้วยเหตุที่พื้นที่สื่อมวลชนรายการนี้เป็นของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น จึงมีความได้เปรียบในการที่จะสร้างความเหนือกว่า มีความถูกต้อง มีความชอบธรรมกว่าคู่ตรงข้ามในประเด็นต่างๆ ออกมาได้ ที่สำคัญใน สถานภาพของความเป็นนายกรัฐมนตรียังส่งผลดีในแง่ที่ว่าสามารถดึงดูดความสนใจจากประชาชนได้ ทั้งนี้ เป็นความสัมพันธ์กันระหว่าง อำนาจ และการรับรู้ เพราะผู้นำย่อมมีอำนาจในการที่สร้างอิทธิพลต่อผู้อยู่ในความปกครอง ทั้งทางความคิด และการโน้มน้าวใจให้เชื่อในสิ่งที่พูด ซึ่งผ่านการสร้างความหมายในลักษณะต่างๆ ไว้แล้วจากผู้พูด หรือผู้สร้างวาทกรรม

ประการต่อมา ผู้นำเสนอตัวบท หรือ นายกรัฐมนตรี อภิสสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังมีคุณสมบัติที่สามารถส่งเสริมให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพได้ คือ ความสามารถในการสื่อสาร จากการชมรายการและวิเคราะห์ตัวบทที่นายกรัฐมนตรีกล่าวมานั้นจะพบว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำที่มีทักษะในการสื่อสารภาษาไทยที่ดี คือ นอกจากจะพูดอย่างชัดถ้อยชัดคำ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แล้ว ในการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ยังสอดใส่หลักการและเหตุผล ที่มาที่ไปของประเด็นที่ต้องการเน้นอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ นักการเมืองหลายคนอาจไม่สามารถกล่าวอย่างมีระเบียบหลักเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือได้ หากแต่ด้วยประสบการณ์ของความเป็นนักวิชาการในสถาบันการศึกษามาก่อนของ นายกรัฐมนตรีอภิสสิทธิ์ เวชชาชีวะ บวกกับความเป็นนักการเมืองที่มีอายุการทำงานทางการเมืองที่นับว่าผ่านร้อนผ่านหนาวมาไม่น้อย ตลอดจนผ่านการศึกษาล่าเรียนในสถาบันชั้นนำ มีมาตรฐานทั้งในและต่างประเทศ ทั้งหมดนี้รวมกันเป็น ความพร้อมในการสื่อสารที่ประกอบไปด้วย ความรู้

ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ ที่จะส่งผลให้การสื่อสารต่างๆ ของผู้นำเสนอตัวบท เกิดประสิทธิภาพได้ง่ายดาย ประสบความสำเร็จตามเจตนาของผู้สร้างวาทกรรมได้

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีการใช้ตัวนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำเสนอตัวบท หรือทำการสื่อสารด้วยตนเอง เกิดขึ้นเพราะพิจารณาถึงความได้เปรียบใน 3 ประการคือ 1. อำนาจในการควบคุมสาร 2. สถานภาพของผู้นำเสนอตัวบท และ 3. ความพร้อมในการสื่อสาร ซึ่งทั้งหมดรวมกันแล้ว สามารถส่งผลให้การสื่อสารในรายการประสบความสำเร็จ มีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองแล้ว ยังส่งผลให้การดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลในสถานการณ์การชุมนุม ที่นำมากล่าวในรายการ มีความถูกต้องชอบธรรมในความคิดของประชาชนผู้รับชมรายการได้ตามแต่เจตนาของผู้ส่งสาร

2. การนำเสนอประเด็น

รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งออกอากาศโดยมีระยะเวลา 1 ชั่วโมง นั้น นอกเหนือจากนายกรัฐมนตรีจะบอกเล่าถึงการทำงานในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ตลอดจนการดำเนินงานต่างๆ ที่ต่อเนื่องมา แต่ในช่วงเวลาดังกล่าว ยังเป็นช่วงที่เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งหมายความว่าช่วงเวลานั้นย่อมเกิดเรื่องราวต่างๆ ในระดับประเทศที่ประชาชนให้ความสนใจและรอฟังจากการบอกเล่าของผู้นำผ่านทางรายการนี้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากรายการโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ โดยศูนย์อำนวยการไซสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.) ออกแถลงการณ์อย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว ดังนั้น ผู้วิจัยได้ประมวลวิเคราะห์ถึงประเด็นที่น่าสนใจในรายการนี้ จนพบว่ามีสองลักษณะด้วยกัน คือ

1. งานของรัฐบาลตามนโยบายทั่วไป
2. งานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง

ในส่วนแรก งานของรัฐบาลตามนโยบายทั่วไป จะพบว่าในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ผู้นำเสนอคือตัวนายกรัฐมนตรีนั้นจะบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาลที่ได้ดำเนินการไป ทั้งในส่วนของการบริหารประเทศ การดำเนินการตามโครงการต่างๆ ทั้งที่กำลังดำเนินการอยู่ และที่สำเร็จแล้ว ตลอดจนจนปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้านต่างๆ จะเห็นว่าการบอกกล่าวสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับสถานภาพ และอำนาจของความเป็นผู้นำ ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารประเทศ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าในการ

บอกเล่าถึงการทำงานต่างๆ นั้น จะมีลักษณะของการแจ้งข่าวดี เช่น บอกเล่าถึงการทำงานที่มีความคืบหน้าไปได้ด้วยดี การทำงานที่ได้รับความร่วมมืออย่างดี การทำงานที่ประสบความสำเร็จอย่างดี ขณะที่ในส่วนของการประเมินปัญหาของประชาชน นายกรัฐมนตรีจะบอกเล่าในลักษณะของการชี้แจงด้วยหลักการและเหตุผล ถึงที่มาที่ไปของปัญหา จากนั้นจึงกล่าวเน้นย้ำว่ารัฐบาลมิได้ทอดทิ้ง แต่จะเร่งแก้ไข ซึ่งในการแก้ไขนั้น นายกรัฐมนตรี หรือผู้นำเสนอตัวบท หรือผู้สร้างวาทกรรม มักจะมีข้อสรุปที่มีแนวโน้มว่าจะสามารถแก้ไขได้อย่างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีในที่สุด สร้างความรู้สึกดีแก่ประชาชนที่รับชมรายการ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบสิ่งที่น่าสนใจของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ โดยเฉพาะในช่วงของเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง คือ ผู้วิจัยพบว่าแม้ขณะที่มีเหตุการณ์การชุมนุมที่สื่อเคาะว่าจะรุนแรงมากขึ้น ซึ่งประชาชนทั้งประเทศให้ความสนใจอย่างสูง ต้องการที่จะได้รับฟังข่าวสารจากผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรงกับผู้ชุมนุม แต่ประเด็นที่นายกรัฐมนตรีนำมากล่าวในรายการ พบว่าในการนำเสนอส่วนนี้มีได้มีแต่เพียงการกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมแต่เพียงอย่างเดียว มากไปกว่านั้นในช่วงแรกคือเดือนมีนาคม นายกรัฐมนตรีจะเปิดประเด็นด้วยการรายงานการทำงานของรัฐบาลเป็นอันดับแรก และมีประเด็นกล่าวถึงมากกว่าประเด็นอื่นๆ หรือแม้จนกระทั่งการชุมนุมรุนแรงมากขึ้นถึงขั้นมีการสลายการชุมนุม ในบางสัปดาห์ประเด็นที่นายกรัฐมนตรีกล่าวถึง ยังประกอบด้วยการรายงานการทำงานของรัฐบาลในส่วนอื่นๆ ทั่วไป ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า นายกรัฐมนตรีสามารถแยกแยะ และพิจารณาประเด็นที่จะนำเสนอ โดยจัดลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ในขณะนั้น แต่อย่างไรก็ดี นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วว่าต้องเป็นไปตามหลักการของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือ การบอกเล่าถึงการทำงานของรัฐบาล ดังนั้นสิ่งที่นำมากล่าวจึงเป็นเรื่องราวของการทำงานตามนโยบายหรือการดำเนินการแก้ไขปัญหาส่วนอื่นๆ ทั่วไปของประชาชน แต่หากบ้านเมืองมีประเด็นปัญหาที่ประชาชนต้องการได้รับคำอธิบาย ชี้แจงจากรัฐบาลและนายกรัฐมนตรี เช่น สถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงที่กำลังเกิดขึ้น รายการนี้จึงสามารถเป็นพื้นที่ที่นายกรัฐมนตรีใช้บอกกล่าวถึงเรื่องในประเด็นนั้นๆ ได้ ทั้งในส่วนของการสถานการณ์การชุมนุม และในส่วนของการดำเนินการใช้กฎหมายต่างๆ ในสถานการณ์นั้น นอกเหนือจากการที่นายกรัฐมนตรีจะไปปรากฏตัวในพื้นที่ของรายการโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจพร้อมกับศูนย์อำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอฉ.)

ทั้งนี้ ในส่วนของงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง นายกรัฐมนตรีมีประเด็นที่กล่าวในรายการมีจำนวนที่มากพอสมควร โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายน และ

พฤษภาคม ในสัปดาห์ที่ต่อเนื่องมาจากวันเกิดเหตุสลายการชุมนุม จะมีจำนวนประเด็นที่น่าเสนอมากกว่าประเด็นการทำงานในด้านอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าเป็นการกล่าวชี้แจงถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ที่ด้านหนึ่งเป็นการกล่าวในลักษณะของการอธิบายด้วยหลักการและเหตุผลทางกฎหมาย ที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ดำเนินการต่างๆ อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายทั้งสิ้น และมีการกล่าวยืนยันให้ความเชื่อมั่นแก่ประชาชนว่ารัฐบาลเจ้าหน้าที่จะปกป้องบ้านเมืองและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างถึงที่สุด ตลอดจนการเร่งดำเนินการฟื้นฟูประเทศ และแก้ไขความขัดแย้งต่างๆ ด้วยแผนปรองดองแห่งชาติเพื่อปฏิรูปประเทศไทย ขณะที่ด้านหนึ่งนายกรัฐมนตรีก็จะกล่าวถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการกระทำที่ผิดกฎหมายมากมายหลายกรณี ซึ่งล้วนตีความหมายได้ว่าเป็นการกระทำของผู้ชุมนุมคนเลวแดง อย่างไรก็ตามมีความน่าสนใจของการนำเสนอประเด็นทางการเมืองอยู่ประการหนึ่งในรายการนี้ คือ ด้วยรูปแบบของรายการที่แบ่งเป็นสองช่วง คือ ช่วงแรกนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะออกมากล่าวเพียงคนเดียว กับช่วงที่สองจะมีลักษณะของการสนทนาถามตอบโดยมีพิธีกรรับเชิญเป็นผู้ซักถาม ข้อนี้ผู้วิจัยพบว่านายกรัฐมนตรีได้สร้างภาพของการเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสองทาง แสดงถึงการสร้างการมีส่วนร่วม และเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น และข้อสงสัยต่างๆ จากสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังสร้างความรู้สึกในลักษณะที่ว่า สื่อมวลชน หรือพิธีกรรับเชิญนั้นๆ คือ ตัวแทนของประชาชนที่จะเข้าไปตั้งคำถามในประเด็นที่สงสัย ข้อข้องใจ ต่างๆ ซึ่งการที่นายกรัฐมนตรีได้ตอบข้อซักถามทุกๆ ประเด็นแก่พิธีกร ก็เป็นเสมือนการตอบข้อสงสัยแก่ประชาชนทั้งประเทศไปด้วย อย่างไรก็ตามในบางสัปดาห์นายกรัฐมนตรีจะเปิดรายการด้วยการสนทนาถาม-ตอบก่อน และจะสนทนาคณะเดียวในช่วงท้าย ทั้งนี้ เนื่องจากสัปดาห์นั้นมีประเด็นทางการเมืองค่อนข้างมาก ดังนั้น ย่อมจัดลำดับความสำคัญในสิ่งที่สังคมให้ความสนใจมาก่อนเป็นอันดับแรก

3. รูปแบบการสื่อสาร

ในส่วนนี้ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยขอขยายความต่อเนื่องจากข้างต้น กล่าวคือ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีรูปแบบการสื่อสารดังนี้

1. การสื่อสารทางเดียว One-Way Communication
2. การสื่อสารสองทาง Two-Way Communication

ในส่วนแรก “การสื่อสารทางเดียว One-Way Communication” โดยมากจะปรากฏในช่วงแรก คือ เปิดรายการด้วยตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จะเริ่มต้นด้วยการกล่าว

ทักทายผู้ชมรายการ และเกริ่นถึงสภาพโดยรวมของสังคม จากนั้นจะแจ้งถึงประเด็นต่างๆ ที่จะนำมากล่าวในรายการ จากนั้นจะตบท้ายด้วยการกล่าวถึงประเด็นทางการเมืองว่าจะนำมากล่าวในช่วงที่สอง คือ การสนทนาพูดคุยกับพิธีกรรับเชิญ หรือหากวันไหนที่นายกรัฐมนตรีกล่าวคนเดียวทั้งสองช่วงรายการ แสดงว่าวันนั้นมีประเด็นทางการเมืองกล่าวถึงมากเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม ในรูปแบบการสื่อสารทางเดียวนี้นสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีได้ทำการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ ค่านิยม โดยอาศัยใช้พื้นที่สื่อในการโน้มน้าวใจให้ประชาชน ยอมรับ เห็นด้วย คล้อยตาม กับสิ่งที่พูด ที่สำคัญ นายกรัฐมนตรียังสามารถควบคุมสารที่จะนำมากล่าวได้ด้วยตนเอง คือ เลือกที่จะกล่าวเรื่องใด หลีกเลี่ยงที่จะกล่าวเรื่องใดได้ และผู้ชมหรือประชาชนก็จะอยู่ในฐานะของผู้รับฟังเท่านั้น ซึ่งสิ่งนี้หากมองในเชิงประสิทธิภาพของการสื่อสารในมุมมองของผู้ส่งสาร ถือว่ามีผลในระดับดี คือหากผู้พูดมีการบอกกล่าวโดยหลักการและเหตุผลที่ยอมรับได้ การสื่อสารก็จะเกิดประสิทธิภาพมาก และถึงแม้ว่าผู้พูดจะไม่สามารถกล่าวโดยหลักการและเหตุผลที่ยอมรับได้ ผู้ฟังก็ไม่สามารถสะท้อนความคิดเห็นกลับไปได้อย่างทันที

อย่างไรก็ดี โดยมากในการกล่าวส่วนนี้ หากเป็นช่วงเวลาปกติ นายกรัฐมนตรีมักนำเสนอในประเด็นของผลงานของรัฐบาล ตลอดจนบอกกล่าวถึงความคืบหน้าในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ซึ่งผู้พูดสามารถเลือกที่จะนำเสนอแต่ด้านดีของการทำงาน และด้านที่เป็นผลประโยชน์แก่ประชาชนหรือผู้รับชมรายการ ซึ่งส่งผลให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้พูดได้รับความนิยมชมชอบจากประชาชนไปด้วย แต่ในช่วงเวลา 3 เดือนที่ผู้วิจัยศึกษา นายกรัฐมนตรีจะใช้พื้นที่ในช่วงของการสนทนาคนเดียว บอกกล่าวถึงการทำงานในส่วนของปัญหาทางการเมืองด้วย ทั้งนี้ประเด็นที่พูดโดยมากเป็นลักษณะของการกล่าวถึงการดำเนินการของรัฐบาลที่มีลักษณะบอกเล่าชี้แจง ถึงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในสถานการณ์การชุมนุม การรับมือกับความวุ่นวายที่เกิดขึ้น การนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนการเรียกร้องขอให้ประชาชนทั้งผู้ชุมนุมและประชาชนส่วนอื่นๆ สม่ครสมานสามัคคี ไม่แตกเป็นเหยื่อของผู้ที่ต้องการบ่อนทำลายชาติ ซึ่งในการกล่าวคนเดียว หรือการสื่อสารทางเดียวนี้น ช่วยให้ผู้พูดมีความได้เปรียบที่จะนำเสนอแต่เฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์แก่ฝั่งตัวเอง และสร้างภาพในด้านที่ทำลายฝั่งตรงข้าม คือ ผู้ชุมนุมกล่าวคือจะเห็นได้ว่านายกรัฐมนตรี หรือผู้นำเสนอ จะกล่าวถึงการดำเนินการ โดยยึดตามหลักการทางกฎหมายของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่จะดำเนินการในลักษณะของการป้องกันตัว ป้องกันความวุ่นวาย และเป็นฝ่ายตั้งรับมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายรุก นอกจากนี้ ฝั่งรัฐบาลหรือตัวนายกรัฐมนตรีเองก็มีแนวทางต่างๆ ออกมา เพื่อดำเนินการให้ความขัดแย้งหมดไป ไม่ว่าจะเป็นการขอให้ยุติการชุมนุม แล้วจึงจะมาพิจารณาเรื่องการยุบสภาฯ การเสนอแนวทางปฏิรูปประเทศไทย การเสนอแผนปรองดองแห่งชาติ ฯลฯ ขณะเดียวกันนายกรัฐมนตรีหรือผู้พูด ก็จะนำเสนอ

ประเด็นที่มีผู้กระทำผิดกฎหมายต่างๆ ในช่วงระหว่างการชุมนุม เช่น การปะทะเปิดตามสถานที่ต่างๆ การชุมนุมประท้วงโดยกล่าวถ้อยคำยุยงปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง ทั้งหมดนี้นับเป็นการใช้อำนาจในการควบคุมสาร เพื่อสร้างวาทกรรมในการสื่อสาร โหมน้ำวใจ ก่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้รับชมรายการได้อย่างเต็มที่

ส่วนต่อมา “การสื่อสารสองทาง” Two-Way Communication ซึ่งมีรูปแบบการสนทนาโต้ตอบ โดยมีพิธีกรรับเชิญตั้งคำถาม และนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ตอบ ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้วิจัยกล่าวไว้ข้างต้นว่า การที่นายกรัฐมนตรีจัดให้มีช่วงของการสนทนาในช่วงที่สองของรายการนี้ นับเป็นการปลี่ยนแปลงของการพยายามควบคุมพื้นที่การสื่อสารแต่เพียงผู้เดียว ในทางหนึ่งนายกรัฐมนตรีก็อาจต้องการแก้จุดด้อยของรายการในลักษณะนี้ ซึ่งที่ผ่านมาในอดีตโดยเฉพาะนับแต่รายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน จะมีลักษณะของการที่นายกรัฐมนตรีออกมาพูดคุยเพียงผู้เดียวตลอดรายการ ซึ่งเมื่อมาถึงยุคของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จึงปรับเปลี่ยนให้มีภาพลักษณ์ของการเปิดกว้าง เปิดพื้นที่ฝ่ายต่างๆ เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้ มากไปกว่านั้น ในการดำเนินการสัมภาษณ์จากพิธีกรรับเชิญนั้น แต่ละสัปดาห์จะเป็นการสลับเปลี่ยนกันไป เปิดโอกาสให้พิธีกร ผู้สื่อข่าวจากหลายสำนักเข้ามาทำการสัมภาษณ์พูดคุย ทั้งนี้จากทั้งสามเดือนที่ผู้วิจัยทำการศึกษานั้นจะพบว่า ในเทปรายการทั้งหมด 10 เทปรายการ มีพิธีกรรวมทั้งหมด โดยแยกเป็นในวันที่ 7 มีนาคม ประกอบไปด้วยผู้สื่อข่าวจากสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ประกอบด้วย คุณยุทธิยง ลิ้มเลิศวาที จากสถานีเอเอสทีวี, คุณดวงพร อัสววิไล จากสถานีวอยซ์ทีวี, คุณสุพัตรา สมถวนิช จากทีเอ็นเอ็น และ คุณกวีพันธ์ มนต์วีรังค์ จาก เนชั่นแซนแนล, 14 มีนาคม คุณมนัส ตั้งสุข จากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5, วันที่ 21 มีนาคม คุณภัทร จีangkanต์กุล และคุณนารากร ตีทยาน จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7, วันที่ 4 เมษายน คุณกรรณา บัวคำศรี จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, วันที่ 25 เมษายน คุณสายสวรรค์ ขยันยิ่ง จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3, วันที่ 2, 9 และ 16 พฤษภาคม นายกรัฐมนตรีดำเนินรายการด้วยตนเอง, วันที่ 23 พฤษภาคม คุณสมโภชน์ ไตรรักษา จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และวันที่ 30 พฤษภาคม คุณพิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิธีการนี้จะยิ่งช่วยเสริมภาพของการเปิดกว้างให้สื่อมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมแทนประชาชน โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นสื่อมวลชนที่มีความโน้มเอียงมาอยู่ข้างเดียวกันฝั่งรัฐบาลหรือไม่ ซึ่งจะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการใช้อำนาจทางวาทกรรม ที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในเนื้อหาของประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอ เห็นด้วยตามสิ่งที่พูด และให้ความชอบธรรมในการกระทำต่างๆ ที่ได้นำมาชี้แจงในรายการ ทั้งการดำเนินงานในส่วนของนโยบายทั่วไป และการดำเนินการในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีรูปแบบการสื่อสารใน 2 ลักษณะคือ การสื่อสารทางเดียว และ การสื่อสารสองทาง นับว่าเป็นการใช้กลยุทธ์ที่สร้างความได้เปรียบได้ทั้งสองรูปแบบ การสื่อสาร กล่าวคือ ในส่วนที่นายกรัฐมนตรีดำเนินรายการ แต่เพียงผู้เดียว ผู้นำเสนอหรือตัวนายกรัฐมนตรีสามารถจัดควบคุมประเด็นการสื่อสารได้ด้วยตนเอง มีอำนาจทางวาทกรรมที่จะสามารถสร้างความหมายต่างๆ เพื่อชักจูง โน้มน้าว ให้ประชาชน หรือผู้รับชมรายการ เชื่อถือ คล้อยตาม เห็นด้วย ตลอดจนให้ความชอบธรรมในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในฐานะผู้นำต่อไป ขณะเดียวกันในส่วนของการสนทนาถาม-ตอบ ยังช่วยลบจุดบกพร่องของส่วนแรก หรือเติมเต็มแก้ไขในข้อด้อยที่ว่า นายกรัฐมนตรียึดพื้นที่สื่อเพื่อหวังผลทางการเมือง และสร้างคะแนนนิยมให้กับตนและพวกพ้อง แต่กลับเปิดโอกาสให้มีสื่อมวลชนจากหลายสำนักเข้ามาซักถาม แสดงให้เห็นถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ เพราะสื่อมวลชนก็เปรียบเสมือนตัวแทน หรือ เสียงสะท้อนจากประชาชนในสังคม ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตัวนายกรัฐมนตรีได้ อย่างไรก็ดี มีข้อพึงสังเกตว่าในการพูดคุยตั้งประเด็นคำถามนั้น ยังไม่สามารถระบุชี้ชัดได้ว่า การตั้งคำถามนั้นเกิดขึ้นโดยสื่อมวลชนได้เตรียมคำถามมาด้วยตนเอง โดยไม่มีการตระเตรียมพูดคุยกันล่วงหน้ากับผู้ตอบคำถาม หรือเป็นคำถามที่มีการเขียนบท หรือสคริปต์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งน่าสนใจว่าในประเด็นคำถามเหล่านี้ ผู้ตอบคำถามซึ่งอยู่ในฐานะที่มีอำนาจอยู่แล้วโดยตำแหน่งของผู้นำประเทศ จะสามารถใช้อำนาจในการกำหนดประเด็นคำถาม ที่จะส่งผลให้ตนเองสามารถใช้วาทกรรมต่างๆ ตามเจตนาของตนเองออกมาได้ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ซึ่งในส่วนนี้เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยเสนอว่าควรมีการค้นหาสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปได้

อย่างไรก็ดี รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยังมีการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภายในรายการมีการส่ง SMS แสดงความคิดเห็นและตั้งข้อซักถาม และยังมีช่องทางในการสื่อสารกับนายกรัฐมนตรีทางหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หน้า 2 ของทุกวันศุกร์ โดยจะเป็นการตอบคำถามของนายกรัฐมนตรีที่ประชาชนส่งคำถามเข้ามา ทั้งนี้ในส่วนนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการพยายามที่จะเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงนายกรัฐมนตรีมากที่สุด สะท้อนถึงการสร้างการมีส่วนร่วมที่ทางรายการพยายามนำมาใช้ แต่ผู้วิจัยพบว่า ในส่วนของ SMS นั้น หากมองในเชิงของประสิทธิภาพทางการสื่อสารแล้ว อาจได้ผลค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะในกรณีของการตั้งคำถามจากประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ส่งสารคือประชาชนผู้ส่งข้อความเข้าไป ดังนั้นนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้รับสารไม่สามารถตอบคำถามได้ทั้งหมด ดังจะเห็นว่าในหน้า 2 ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ที่เป็นการตอบคำถามของท่านนายกรัฐมนตรีที่ประชาชนส่งคำถามเข้ามานั้น จะเป็นการตอบคำถามสั้นๆ ซึ่งผู้ส่งข้อความอาจไม่ได้ติดตามอ่าน นอกจากนี้ คำถามเหล่านั้น ยัง

ผ่านการคัดเลือกจากทีมงานของทางรายการ หรือการเลือกโดยนายกรัฐมนตรีเอง ก่อนที่นำเสนอลงหนังสือพิมพ์ดังกล่าว ซึ่งหมายความว่าผู้คัดเลือก หรือนายกรัฐมนตรีอาจตั้งใจที่จะนำเสนอแต่คำตอบที่สร้างผลดีให้แก่ตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารตามเจตนาในการสร้างวาทกรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. กลุ่มเป้าหมาย

ด้วยเหตุที่รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินรายการเป็นหลัก และนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประเทศ และการพัฒนาประเทศตามนโยบายต่างๆ เพื่อประชาชนชาวไทย ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายของรายการจึงเป็นประชาชนคนไทยทั่วไปที่ติดตามรายการ เพื่อหวังผลให้เข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพราะเมื่อรายการสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากเท่าไร ย่อมสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารได้มากเช่นเดียวกัน ดังนั้นโดยสรุปแล้ว รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่แสดงถึงอำนาจโดยตรงของนายกรัฐมนตรี ผู้บริหารประเทศ หรือผู้นำของประชาชน ดังนั้น การนำเสนอเนื้อหาจึงเป็นการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงเรื่องราวที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตของประชาชน ทั้งเรื่องการค้างานตามนโยบายในภาวะปกติ เช่น โครงการต่างๆ ที่หากทำสำเร็จจะสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ประชาชนได้ และการรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เช่น การชี้แจงถึงแนวทางการปฏิบัติการทางกฎหมาย ที่แม้ว่าจะเป็นการดำเนินการกับผู้ชุมนุมที่ทำผิดกฎหมาย แต่ประชาชนโดยทั่วไปก็มีความเป็นห่วงในความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน ว่าอาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ไปด้วย อย่างไรก็ตาม หากวิเคราะห์ในช่วงสามเดือน คือ เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ที่มีสถานการณ์การชุมนุม ผู้วิจัยพบว่าสามารถแยกกลุ่มเป้าหมายออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือกลุ่มเป้าหมายหลัก เป็นประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร เหตุผลเนื่องจากประชาชนกลุ่มนี้อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกิดเหตุโดยตรง ย่อมต้องการที่ได้รับความช่วยเหลือจากนายกรัฐมนตรีมากเป็นพิเศษ และกลุ่มเป้าหมายรองคือประชาชนคนไทยโดยทั่วไปในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ที่สนใจในความเป็นไปของบ้านเมือง

กระบวนการบริโภคตัวบท (Text Consumption)

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างตัวบทที่เป็นการทำงานด้าน Production หรือกระบวนการในการผลิตวาทกรรมไปแล้วดังข้างต้น ในส่วนต่อจากนี้ไปจะเป็นการ

นำเสนอผลการวิเคราะห์กระบวนการบริโภคตัวบท ซึ่งเป็นการศึกษาว่า วาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์มีลักษณะการบริโภคอย่างไร ทั้งนี้ได้ทำการแยกการศึกษาออกเป็นสองประเภท คือศึกษาลักษณะการแพร่กระจายของวาทกรรมไปสู่ผู้บริโภค และศึกษาระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารกลุ่มบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน และยังวิเคราะห์การรับรู้ การตีความของผู้รับสาร / ผู้ชมรายการ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. การแพร่กระจายของวาทกรรม
2. ระบบความคิดของผู้รับสาร

1. การแพร่กระจายของวาทกรรม

ในส่วนของการแพร่กระจายของวาทกรรม ผู้วิจัยพิจารณาเน้นจากการดูที่ช่องทางการสื่อสาร, และพิจารณาจากลักษณะการนำเสนอรายการสู่ประชาชน

1.1 ช่องทางการสื่อสาร

รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) หรือ National Broadcasting Services of Thailand (NBT) หรือออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีเป็นศูนย์กลางหลักในการส่งวาทกรรม นับว่าเป็นกลยุทธ์การนำเสนอในช่องทางที่เข้าถึงผู้รับสารได้เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่การสื่อสารจะประสบความสำเร็จได้โดยง่าย กล่าวคือ หากพิจารณาจากคุณสมบัติของการสื่อสารโดยผ่านทางช่องทางโทรทัศน์ที่ทั้งภาพและเสียง ตลอดจนผู้รับสารสามารถสังเกตปฏิกริยา การแสดงท่าทาง และสีหน้าได้ทันทีแล้ว หากพิจารณาในด้านอื่นๆ จะพบว่าสื่อโทรทัศน์ก็เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนเกือบทุกครัวเรือน เพราะปัจจุบันมีราคาถูกลง และเมื่อช่องทางโทรทัศน์เป็นช่องทางที่มีศักยภาพในการเข้าถึงมวลชนได้มาก ก็จะทำมาซึ่งโอกาสในการเปิดรับของประชาชน กอปรกับการที่ประชาชนโดยมากหากไม่ออกไปนอกบ้านพักอาศัย ก็มักจะเปิดโทรทัศน์ไว้เสมอ ดังนั้นการนำเสนอวาทกรรมในช่องทางนี้ จะสามารถถ่ายทอดส่งผ่านความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ค่านิยมไปยังผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าช่องทางอื่นๆ เช่น วิทยุที่ให้แค่เสียง และยังเอื้อให้กระบวนการบริโภคตัวบทของวาทกรรมเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้หากมองในเรื่องของช่วงเวลาออกอากาศ โดยรายการนี้ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 9.00 น.-10.00 น. สิ่งนี้

นับว่าเป็นข้อดีที่ช่วยเสริมให้เกิดโอกาสในการรับชมได้สูง โดยนอกจากเป็นวันหยุดพักผ่อนของครอบครัวแล้ว การเลือกช่วงเวลาเก้าโมงเช้า ก็ไม่เข้าจนเกินไปที่กลุ่มเป้าหมายจะสามารถตื่นนอนมารับชมได้ ที่สำคัญ การเลือกวันและช่วงเวลาดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผู้นำเสนอ หรือนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นผู้ที่มีความขยันขันแข็ง และทุ่มเทในการทำงานเพื่อพี่น้องประชาชน โดยไม่มีวันหยุด หรือไม่เห็นแก่การต้องตื่นนอนตอนเช้า ทั้งหมดนี้สามารถส่งผลที่ดีแก่การสร้างวาทกรรมไปด้วย

1.2 ลักษณะการนำเสนอ

ในส่วนของลักษณะการนำเสนอของรายการ ผู้วิจัยพิจารณาถึงสิ่งที่เป็นจุดเด่นหลัก 2 ประการของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์

ประการแรก พิจารณาจากรูปแบบการนำเสนอที่แบ่งเป็นสองช่วงรายการ โดยช่วงแรกจะเป็นการรายงานการทำงานของรัฐบาล ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะออกมารายงานด้วยตัวเองเพียงคนเดียว ไปจนจบช่วงรายการ ซึ่งจุดเด่น หรือจุดแข็งของช่วงนี้ คือ สามารถสร้างความสนใจจากประชาชนที่มีความชื่นชอบในตัวนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่จะติดตามรับชม ส่วนประชาชนกลุ่มอื่นๆ ก็อาจสนใจบ้าง ทั้งนี้ ขึ้นกับประเด็นเนื้อหาที่นำมาพูดว่าจะเกี่ยวข้องกับตนเองมากน้อยอย่างไร

อย่างไรก็ดีในช่วงที่สอง ผู้วิจัยพบว่าค่อนข้างเป็นจุดเด่นของรายการนี้ เพราะจะมีการเชิญพิธีกรรับเชิญเข้ามาสัมภาษณ์พูดคุย และอาจเปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำไปตามสถานการณ์ ทั้งนี้ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีความน่าสนใจมากกว่ารายการลักษณะเดียวกันนี้ในสมัยของรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีท่านอื่นๆ ก่อนหน้านี้ที่มักจะเป็นการรายงานการทำงานโดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้กล่าวเพียงคนเดียวตลอดทั้งรายการ แต่ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นอกจากจะใช้วิธีให้มีพิธีกรรับเชิญมาตั้งคำถามสัมภาษณ์ในช่วงท้ายรายการตามที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว การจัดรายการโดยมากแล้วจะนำเสนอแบบออกอากาศสด มากกว่าการบันทึกเทปในกรณีที่มีความจำเป็นจริงๆ เช่น การเดินทางไปปฏิบัติภารกิจยังต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนสถานที่ในการออกอากาศ โดยผลัดเปลี่ยนไปกันตามสถานการณ์ เป็นส่วนที่สามารถสร้างความน่าสนใจที่จะติดตามรับชมได้มากกว่าการนั่งกล่าวรายงานเหตุการณ์ด้วยตัวนายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ นับแต่รายการออกอากาศเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2552 จนถึงปัจจุบัน นอกจากจะมีพิธีกรรับเชิญหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันมาสัมภาษณ์พูดคุยในช่วง

สนทนากลุ่มตอบแล้ว สถานที่ในการออกอากาศยังมีการปรับเปลี่ยนในบางสัปดาห์ คือ มิได้ถ่ายทำจากทำเนียบรัฐบาล หรือห้องส่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) เท่านั้น แต่มีบางครั้งที่มีการถ่ายทำนอกสถานที่ เช่น วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552 ถ่ายทอดสดจาก วังสวนผักกาด โดยมี คุณแทนคุณ จิตต์อิสระ เป็นพิธีกร และมีพระมหาจุฬาลงกรณ วชิรเมธี เป็นแขกรับเชิญ, วันที่ 14 มิถุนายน 2552 ถ่ายทอดสดจากทำเนียบรัฐบาลและภายในรถยนต์ประจำตำแหน่ง โดยมี พิธีกร คือ นพ. ทวีสิน วิชาญโยธิน คุณสุจิรา อรุณพิพัฒน์ และ คุณวาสนา นาน่วม, วันที่ 12 กรกฎาคม 2552 ถ่ายทอดสดจากทำเนียบรัฐบาล และบนเครื่องบินขณะเดินทางจาก กรุงเทพฯ ไปจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีพิธีกรรับเชิญ คือ คุณสุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ, วันที่ 10 มกราคม 2553 ห้องส่งของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.) ที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นการถ่ายทอดทางไกลมายัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดำเนินรายการโดย คุณเขมสรณ์ หนูขาว, คุณอนุพงษ์ ไชยฤทธิ์, คุณมูฮัมหมัดอาบูบ ปาทาน และ คุณสุพจน์ จรรย์จิต

อย่างไรก็ดี ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ยังคงมีการออกอากาศอย่างต่อเนื่อง หากแต่มีการงดการออกอากาศไป 3 ครั้ง คือ วันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม, วันอาทิตย์ที่ 11 และ 18 เมษายน ซึ่งติดกันสองเทปรายการ เนื่องจากเป็นช่วงที่เพิ่งเกิดเหตุสลายการชุมนุมที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนินในวันเสาร์ที่ 10 เมษายน 2553 ซึ่งสถานการณ์ค่อนข้างรุนแรง นายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องปฏิบัติภารกิจในส่วนของการแก้ไขสถานการณ์ก่อนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม จะพบว่าการออกอากาศในวันอื่นๆ ตั้งแต่การชุมนุมเริ่มต้นขึ้นในเดือนมีนาคม นายกรัฐมนตรียังคงดำเนินรายการไปตามปกติ ดังที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ข้างต้นว่า ยังคงมีการนำเสนอโดยแบ่งเป็นสองช่วง ทั้งนี้ในช่วงสนทนา ก็จะมีพิธีกรรับเชิญมาสอบถาม สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองที่เกิดขึ้น

ดังนั้น การนำเสนอด้วยรูปแบบข้างต้น นอกจากจะเป็นจุดแข็งในแง่ของการเปิดให้มีการสื่อสารสองทางตามที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ในช่วงการวิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารก่อนหน้านี้แล้ว คือ สรุปได้ว่าการสนทนากลุ่ม-ตอบ ยังช่วยลบจุดบกพร่องของส่วนแรก หรือเติมเต็มแก้ไขในข้อด้อยที่ว่า นายกรัฐมนตรียึดพื้นที่สื่อเพื่อหวังผลทางการเมือง และสร้างคะแนนนิยมให้กับตนและพวกพ้อง แต่กลับเปิดโอกาสให้มีสื่อมวลชนจากหลายสำนักเข้ามาซักถาม แสดงให้เห็นถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ เพราะสื่อมวลชนก็เปรียบเสมือนตัวแทน หรือ เสียงสะท้อนจากประชาชนในสังคม ดังนั้นช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตัวนายกรัฐมนตรี ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการใช้อำนาจทางวาทกรรม ที่ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในเนื้อหาของประเด็นต่างๆ

ที่น่าเสนอ เห็นด้วยตามสิ่งที่พูด และให้ความชอบธรรมในการกระทำต่าง ๆ ที่ได้นำมาชี้แจงในรายการ ทั้งการดำเนินงานในส่วนของนโยบายทั่วไป และการดำเนินการในสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง สิ่งที่เป็นจุดแข็งอีกประการคือ ตัวพิธีกรที่รับเชิญเข้ามาในรายการซึ่งสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกครั้ง ส่งผลให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกไม่เบื่อที่จะรับชม และต้องการติดตามในสัปดาห์ถัดไปว่าพิธีกรรับเชิญจะเป็นใคร เพราะหากพิจารณาจากตัวพิธีกรรับเชิญแล้ว โดยส่วนมากจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในแวดวงสื่อสารมวลชน นอกจากนี้หากมองในเชิงของควมมีชื่อเสียงแล้วผู้ประกาศ พิธีกรรายการข่าวเกือบทุกคน ถือว่าจัดอยู่ในระดับดาราของวงการสื่อสารมวลชน ซึ่งต่างก็มีกลุ่มประชาชนที่นิยมชมชอบที่จะติดตามการทำงาน การรายงานข่าวสารอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้การถ่ายทำนอกสถานที่ต่างๆ ยังแสดงถึงความเอาใจใส่ทุกขุสขของประชาชน ที่ผู้นำพึงมีและไม่เห็นแก่ความยากลำบากที่จะต้องออกเดินทางไปในที่ห่างไกล เช่น ชายแดนภาคใต้ในการออกอากาศวันที่ 10 มกราคม 2553 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงเกิดสถานการณ์การชุมนุม นายกรัฐมนตรีก็พยายามที่จะให้มีการออกอากาศรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ต่อไป ซึ่งจากทั้งสามเดือนที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ คือ มีนาคม เมษายน และพฤษภาคม รายการนี้ได้ออกอากาศเพียง 3 เทปรายการ คือ วันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม, วันอาทิตย์ที่ 11 และ 18 เมษายน 2553 ส่วนสัปดาห์อื่นๆ นายกรัฐมนตรีก็ยังคงมีการออกอากาศต่อไป โดยตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2553 ถ่ายทำที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์, วันที่ 4 เมษายน 2553 ถ่ายทำและออกอากาศส่งสัญญาณจาก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในงานประชุมสุดยอดผู้นำ 5 ชาติแห่งดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง มีเพียงรายการของวันอาทิตย์ที่ 25 เมษายน เท่านั้นที่เป็นการบันทึกเทปล่วงหน้าในวันที่ 24 เมษายน โดยถ่ายทำที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ และต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ 30 พฤษภาคม ที่ถ่ายทำที่ท่าเทียบรัฐบาล ในการชี้แจงสถานการณ์ปัจจุบันแก่คณะทูตและผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ ดังนั้น สิ่งเหล่านี้จะเสริมให้นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะได้รับความรู้สึกเห็นใจจากประชาชน ในลักษณะที่ว่าแม้ว่าจะมีเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมือง นายกรัฐมนตรีก็ยังคงปฏิบัติภารกิจที่จะต้องบอกเล่ารายงานการทำงานที่ยังคงทำอย่างต่อเนื่องมิได้หยุด และมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วงการชุมนุมให้แก่ประชาชน แม้ว่าจะต้องรายงานจากสถานที่อื่นอย่างกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ก็ตาม ดังนั้น ทั้งหมดนี้เป็นจุดเด่นที่มีผลทำให้รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีความน่าติดตามรับชม และยังสร้างความรู้สึกเชื่อถือคล้อยตามต่อสิ่งที่นำเสนอในรายการอีกด้วย

ประการที่สอง พิจารณาจากลักษณะตัวสื่อ คือ ในการพูดคุยสื่อสารไปยังผู้รับสาร หรือผู้บริโภค ซึ่งหมายถึงประชาชนที่รับชมรายการ ผู้วิจัยพบว่ารายการนี้ยังมีลักษณะเด่นของการนำเสนอด้วยการพูดคุยที่แบ่งได้ 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบกึ่งทางการ

การใช้ภาษาของ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการกล่าวในรายการจะพบว่ามีลักษณะที่เป็นภาษากึ่งทางการ กล่าวคือ มีลักษณะที่สุภาพ ใช้อุปประโยคที่มีโครงสร้างตามหลักการและเหตุผล แต่ก็ไม่ใช่ซับซ้อน เพราะถ้อยคำที่ใช้เป็นระดับสามัญ แต่ก็สอดแทรกภาษา หรือ สรรพนามที่สามารถสร้างความรู้สึกใกล้ชิดระหว่างความเป็นผู้บริหารประเทศ ที่กำลังสื่อสารพูดคุยกับประชาชนที่เป็นผู้ในความดูแล ตัวอย่างเช่น

“...ผมยืนยันว่าข่าวคราวที่มันลึกลับ บางทีอาจจะต้องสอบถามจากท่านเอง ที่บอกว่าตกลงสลาย ไม่สลาย ประเด็นมันไม่ได้ยุ่งตรงนั้น ประเด็นอยู่ว่าจะแก้ปัญหาต้องทำอะไรบ้าง เป้าหมายสุดท้ายเป้าหมายหนึ่งแน่นอน คือ การคืนพื้นที่ให้กับประชาชน นะครับ แต่อะไรก่อนหลัง จังหวะเวลาทำเมื่อไหร่ครับ อันนี้ไม่ใช่สิ่งที่สามารถที่จะมาตอบกันตรงนี้ได้ว่าคืนนี้ พรุ่งนี้เจ็ดโมงเช้าจะต้องแล้วนะครับ ไม่ใช่อย่างนั้น...”

“...รัฐบาลได้แสดงออกอย่างชัดเจนครับว่าเราถือว่าเราเป็นรัฐบาลของพี่น้องประชาชนคนทั้งประเทศ ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะฉะนั้นการปฏิบัติใดๆ ก็ตามจะยึดประโยชน์ส่วนรวม จะเคารพสิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชนทุกคน...”

“...พระราชกำหนดในสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น ไม่ใช่เนื้อมีอยากจะประกาศก็ประกาศได้ เป็นพระราชกำหนดที่ระบุเงื่อนไขของเหตุการณ์ชัดเจน คือต้องเป็นเหตุการณ์ที่มีความฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน เห็นแล้วว่าจะมีปัญหาเกิดขึ้น หรือปัญหาเกิดขึ้นแล้วจึงจะมีการประกาศ และถ้ามีการประกาศก็เช่นเดียวกันครับ ไม่ได้หมายความว่า จะดำเนินการอะไรได้ตามใจชอบนะครับ...”

จากข้างต้นจะเห็นได้ว่านายกรัฐมนตรีมุ่งใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการ ที่มีลักษณะของการอธิบาย ชี้แจง สิ่งต่างๆ และต้องการให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจด้วยความรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

2. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบอ้างอิงหลักฐานด้วยข้อมูลตัวเลข และแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้

จากเนื้อหาของรายการกล่าวในรายการทั้งหมด 10 เทปรายการ ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษานั้น จะพบว่านายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นอกจากจะมีจุดเด่นที่เป็นผู้ใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถกล่าวโดยใช้ภาษากึ่งทางการที่สร้างความน่าเชื่อถือและความรู้สึกใกล้ชิดได้อย่างกลมกลืนแล้ว จุดเด่นที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยังกล่าวเรื่องต่างๆ โดยมีหลักฐาน การรายงานข้อมูลที่เป็นตัวเลข และการอ้างอิงสถาบัน องค์กร หรือ

แหล่งข้อมูลบุคคลที่สังคมให้ความเชื่อถือได้ ทั้งการรายงานการทำงานในสถานการณ์ทั่วไปและการรายงานการปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่มีการชุมนุม ตัวอย่างเช่น

“...ขณะเดียวกันเศรษฐกิจและสังคมกลับขาดแคลนแรงงานทางด้านที่จะต้องมีทักษะหรือได้รับการฝึกฝนทางอาชีพมา ซึ่งจะกลับสัดส่วนจาก 40 : 60 เป็น 60 : 40 ภายในปี 2561 ซึ่งไม่แน่นอน เพราะว่าเรื่องนี้ เป็นเรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่านิยม และเรื่องอื่นๆ...” (7 มีนาคม 2553)

“...ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา เราก็มียุทธศาสตร์เพิ่มเติมเรื่องเศรษฐกิจว่าเราอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวอย่างชัดเจน ในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนนั้น เราก็มียุทธศาสตร์เพิ่มเติมเข้ามาจะครบ ตัวเลขแรกก็เป็นการสำรวจภาวะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการจ้างงานของบรรดาบริษัทที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งผลของการสำรวจปีนี้นี้แตกต่างกับปีที่แล้วเวลาเดียวกันเนี่ยโดยสิ้นเชิงนะครับ ปีที่แล้วมีแต่บริษัท ห้างร้าน ที่บอกว่าไม่ปรับลดคนงานก็จะจ้างงานเท่าเดิม แต่ปีนี้นั้นส่วนใหญ่จะไปแนวโน้มที่บอกว่าจะต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นนะครับ...” (14 มีนาคม 2553)

“...ซึ่งผมต้องขอถือโอกาสพูดซ้ำอีกครั้งว่าที่ผมไม่สบายใจก็คือ ยังคงมีการเอาคลิปเสียงติดต่อ ไปเผยแพร่ ซึ่งหาว่าผมเคยสั่งการฆ่า เขาพิสูจน์กันหมดแล้ว กองพิสูจน์หลักฐาน คุณหมอพรทิพย์ฯ ใครต่อใครเอา คลื่นเสียงมาให้ดูเลยว่าตัดมาจากรายการเชื่อมั่นประเทศไทย...” (7 มีนาคม 2553)

3. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบจัดเรียงประเด็นตามหมวดหมู่ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง

ลักษณะนี้ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะมีการกล่าวในช่วงเปิดรายการว่ารายการในสัปดาห์นั้นๆ นายกรัฐมนตรีจะกล่าวเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งโดยมากจะมีประเด็นที่จะต้องกล่าวครบทุกหมวดหมู่ ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะกล่าวเรียงลำดับไปตามหมวดหมู่ คือ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในลำดับท้าย ทั้งนี้ ในแต่ละหมวดหมู่ยังมีการแตกประเด็นออกไป โดยนายกรัฐมนตรีจะกล่าวเรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหา และเรียงลำดับตามความสนใจของประชาชน เช่น เริ่มจากปัญหาภัยแล้ง ซึ่งถือเป็นปัญหาที่ประชาชนกำลังเดือดร้อน จากนั้นจึงตามด้วยประเด็นอื่นๆ ในลำดับถัดมา นอกจากนี้หากสัปดาห์ไหน เรื่องทางการเมืองค่อนข้างอยู่ในกระแสความสนใจของสังคม โดยอาจมีสถานการณ์การชุมนุมที่เกิดประเด็นรุนแรงขึ้น นายกรัฐมนตรีก็จะนำมากล่าวในช่วงแรกของรายการ และกล่าวเป็นลำดับแรกๆ ของการกล่าวทั้งหมด ซึ่งเรื่องเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจอาจปรากฏในช่วงท้ายของการกล่าวในรายการ ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีจะมีการชี้แจงเหตุผลเสมอว่าเหตุใดถึงต้องกล่าวเรื่องการเมืองเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องจาก จุดประสงค์หลักของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ เป็นรายการที่รายงานการทำงานของรัฐบาลที่จะให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทางทางการเมืองน้อยกว่า การทำงานบริหารประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากกว่า แต่หากมีประเด็นทาง

การเมืองที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ นายกรัฐมนตรีจึงให้ความสำคัญนำมากล่าวเป็นลำดับแรก

กล่าวโดยสรุป วิธีการนำเสนอทั้งสามลักษณะใหญ่ๆ ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือ 1. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบเป็นกึ่งทางการ 2. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบอ้างหลักฐานด้วยข้อมูลตัวเลข และแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และ 3. วิธีการสื่อสารพูดคุยแบบจัดเรียงประเด็นตามหมวดหมู่ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งเป็นจุดเด่นของการนำเสนอของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทั้งหมดนี้ มีผลเสริมให้เกิดความใกล้ชิดเป็นกันเองกับนายกรัฐมนตรี แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของวาทกรรมที่นายกรัฐมนตรีสร้างขึ้นมากำกับให้เกิดเป็นชุดความหมายต่างๆ ในการสื่อสารไปยังประชาชนผู้รับสาร

2. ระบบความคิดของผู้รับสารในบริบทของการสร้างวาทกรรม

ในการวิเคราะห์ส่วนนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้รับสารกลุ่ม Key Person ที่เป็นกลุ่มบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ฉบับด้วยกัน ได้แก่ คุณพัฒน์พงศ์ ลำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปภาพรวมของความคิดเห็น ที่ผู้รับสารมีต่อรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในบริบทของการสร้างวาทกรรม ดังประเด็นต่อไปนี้

1. การนำเสนอรายการที่ผู้นำเป็นผู้สื่อสารบอกเล่าการทำงานด้วยตนเองไม่ใช่ตัวแทน
2. ความเหมาะสมที่จะต้องมีรายการรูปแบบนี้ในทุกๆ รัฐบาล
3. การแก้ไขข้อบกพร่องของรูปแบบรายการบางส่วน

1. การนำเสนอรายการที่ผู้นำเป็นผู้สื่อสารบอกเล่าการทำงานด้วยตนเองไม่ใช่ตัวแทน

คุณพัฒน์พงศ์ ลำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...เป็นรายการที่ดีที่มีประโยชน์สำหรับชาวบ้าน มีประโยชน์ดีกว่าไม่มี ทำให้เราได้เห็นการทำงานเป็นมิติใหม่ะ ของคนเป็นนายกรัฐมนตรีที่ต้องมีรายการ เพื่อที่จะมาพูดบอกเล่าใกล้ชิดกับประชาชน...”

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...เป็นเรื่องที่ดีที่ผู้นำประเทศที่เป็นฝ่ายบริหารจะสามารถทำการสื่อสารโดยตรงกับประชาชน เพราะว่า กระแสข่าวอื่นๆ อาจจะมีเรื่องอื่นเยอะแยะ เรื่องที่นายกฯ พูดแล้วไม่ได้ลง เรื่องที่นายกฯ อยากจะสื่อสารกับคนที่เลือกเขามา เรื่องที่นายกฯ อยากจะทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดความเข้าใจผิด มีอีกหลายเรื่อง นายกฯ เขาใช้วิธีการเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งในการที่จะขอเป็นคนถ่ายทอดข่าวสารตรงๆ กับคนทั้งประเทศ...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...มาถึงวันนี้ ก็อาจจะไม่แน่นัก ก็ดีกว่าไม่มี คนอยากเห็นนายกฯ มาพูดบ้างก็ยังดี เหมือนเสาร์อาทิตย์ นายกฯ ก็ยังทำงาน อย่างน้อย ต้องทำงาน แล้วมีเรื่องมาเล่าให้ประชาชนฟัง ไม่อย่างนั้นก็ไม่มีความรู้มาเล่า ก็ไม่เสียหายที่จะจัดรายการแบบนี้ เพราะแสดงถึงความรับผิดชอบของผู้นำประเทศ ที่จะต้องมาเล่าเรื่องที่ ทำให้ประชาชน ได้รับทราบ...”

จากความคิดเห็นข้างต้นจะพบว่า กลุ่มผู้รับสารซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานเป็นสื่อสารมวลชนมีความคิดเห็นว่า หากเป็นการทำงานในการบริหารทั่วไปตามความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ นั้นเป็นรายการที่ดี และผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีสมควรที่จะมาบอกกล่าว บอกเล่าถึงการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบ

ทั้งนี้ในส่วนของ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มองว่าเพราะยุคสมัยเปลี่ยนไป การสื่อสารทางตรงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ดังนั้นนายกรัฐมนตรีก็ควรที่จะมีการสื่อสารกับประชาชนโดยตรง โดยยกตัวอย่างเปรียบเทียบกรณีของการเกิดอุบัติเหตุรถยนต์โดยสารและรถตู้รับส่งผู้โดยสารเกิดชนกันบนทางด่วน ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งผู้ขับรถยนต์ (ผู้ชน) ได้รับการโจมตีจากสังคมอย่างหนัก โดยที่ตนเองไม่มีโอกาสออกมาชี้แจง ทั้งนี้ ในกรณีของนายกรัฐมนตรีก็ไม่แตกต่างกัน ย่อมสมควรที่จะได้มีโอกาส และมีสิทธิ์ที่จะชี้แจงสิ่งที่ตนเองทำไป

เช่นเดียวกับความคิดเห็นของ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่มองว่านายกรัฐมนตรีควรมีโอกาสได้บอกกล่าวสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะสิ่งที่สังคมอาจยังมีความเข้าใจผิด ดังนั้นนายกรัฐมนตรีซึ่งมีสถานะเป็นผู้นำ ควรที่จะมีโอกาสได้กำหนดสิ่งที่ตนเองต้องการให้สังคมได้รับรู้ สามารถนำมาบอกกล่าวเล่าแจ้งได้

ขณะที่ความคิดเห็นของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ระบุว่าการนำเสนอรายการที่เป็นการโดยบอกเล่าการทำงานของนายกรัฐมนตรีด้วยตนเองนั้น ถือว่ามีไว้ ดีกว่าไม่มีเลย เพราะก็ยังมีประชาชนที่ต้องการรับชมรายการที่นายกรัฐมนตรีออกมาพูดคุย และยังสะท้อนว่าแม้ในวันหยุดอาทิตย์ นายกรัฐมนตรีก็ปฏิบัติหน้าที่แสดงถึงความรับผิดชอบของผู้นำประเทศในการที่จะต้องสื่อสารพูดคุยกับประชาชนในประเทศ

2. ความเหมาะสมที่จะต้องมีรายการรูปแบบนี้ต่อไปในทุกๆ รัฐบาล

คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ผมว่าต้องมี แต่ก็อยู่ที่การวางน้ำหนัก อยู่ที่ความเหมาะสม อยู่ที่อะไรต่างๆ หลายๆ อย่างด้วยครับ บางทีถ้ากลายเป็นเครื่องมือ คือ เขาใช้เพื่อเครื่องมือทางการเมืองหรืออะไรต่างๆ ก็แล้วแต่ ก็เขาก็จะถูกวิจารณ์ไปเอง แต่ผมว่าดี ส่วนตัวของผมคิดว่ามันควรมีรายการผู้นำฝ่ายค้านด้วยซ้ำ เสียเวลาไม่เท่าไรกันหรอกครับ...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...อันนี้ก็โอเค ก็ถูกแล้ว ไม่ใช่เฉพาะนายกฯ คนนี้นะ คือนายกรัฐมนตรีของไทยทุกคน ก่อนที่จะมาเป็นรายการนี้ เราก็เห็นว่าท่านนายกฯ ท่านอื่นๆ ก็มีรายการออกมาด้วยตลอด แม้กระทั่งสมมติอย่างในยุคของอดีตนายกฯ ทักษิณก็ถือว่าควรที่จะมาพูด ต่างประเทศก็มี เข้าใจว่าต่างประเทศเค้าก็มีการจัดเวลาสำหรับผู้นำประเทศมาพูดให้กับประชาชนที่ดี ต้องมีต่อไป...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...มีหรือไม่มี ก็ไม่เสียหาย เพราะตัวนายกฯ เอง สามารถใช้สื่อของรัฐพูดตอนไหนก็ได้ หรือแม้แต่อยากพูดเรื่องสำคัญอะไร สื่อมวลชนที่ไม่ใช่ของรัฐ ก็ให้ความสนใจอยากกรายงานข่าวของนายกฯ อยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าสื่อทุกสำนักข่าวก็มีทีมเฉพาะสำหรับติดตามทำข่าวนายกฯ ในฐานะผู้นำประเทศ ฉะนั้นรายการที่ให้นายกฯ ต้องมานั่งพูดวันหยุดอย่างนี้ ก็ไม่จำเป็นต้องมีทุกรัฐบาล ถ้าไม่ได้หวังผลการเมืองมากกว่าผลของบ้านเมือง...”

จากสามตัวอย่างข้างต้นพบว่า คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีความคิดเห็นตรงกันว่า รายการที่มีรูปแบบให้นายกรัฐมนตรีออกมาบอกเล่าเรื่องราวการทำงานด้วยตนเอง เป็นรายการที่สมควรมีในทุกๆ รัฐบาล เพราะในสถานะของความเป็นผู้นำ ควรที่จะได้มีโอกาสบอกกล่าวถึงการทำงานด้านต่างๆ ของตนเองและรัฐบาลที่บริหาร ทั้งนี้ คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ เสนอว่าควรจะมีรายการลักษณะเดียวกันนี้ ของฝั่งผู้นำฝ่ายค้านด้วยเช่นกัน

แต่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ มีความคิดเห็นว่า ไม่ถึงกับจำเป็นที่จะต้องมีทุกรัฐบาล ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า ในฐานะของตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว สามารถที่จะใช้สื่อของรัฐเป็นช่องทางสื่อสารได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีสื่อมวลชนอื่นๆ ที่ไม่ขึ้นกับรัฐ ก็ให้ความสนใจที่จะนำเสนอ หรือรายงานข่าวสารเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีอยู่แล้วเป็นปกติ ดังจะเห็นได้ว่าสื่อทุกสำนักข่าวจะมีทีมเฉพาะสำหรับติดตามทำข่าวนายกรัฐมนตรี ดังนั้น รายการที่ให้นายกรัฐมนตรีสื่อสารกับประชาชนในวันหยุด อาจไม่จำเป็นต้องมี และไม่จำเป็นที่จะต้องมีเหมือนกันทุกๆ รัฐบาล เว้นเสียแต่ว่า หากรัฐบาลไหนมีจุดประสงค์ทางการเมือง ก็อาจเห็นว่ารัฐบาลนั้นมักมีการนำเสนอรายการลักษณะเช่นนี้

3. ผู้รับสารต้องการให้มีการไขข้อบกพร่องของรายการบางส่วน ดังต่อไปนี้

คุณพัฒน์พงศ์ สำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

สนใจรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย เลือกประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจมาก หรือมีการเปลี่ยนสถานที่ถ่ายทำให้หลากหลาย นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่าควรมีการลงพื้นที่ที่อยู่ในต่างจังหวัดที่ห่างไกลให้บ่อยครั้งขึ้น

“...ผมเห็นด้วยนะครับมันเป็นสิ่งที่ดีนะครับว่าพูดถึงเรื่องงานแต่ไม่พูดถึงเรื่องทางการเมืองนะครับ เพียงแต่อาจเตรียมไปตอบไปสัมภาษณ์กันนอกรอบนะครับ...”

“...ด้วยความที่ข่าวสาร บางทีสิ่งที่นายกฯ พูดเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์นะครับ สังคมควรจะรับรู้เข้าใจ แต่ว่าปัญหามันก็คือว่า เรื่องที่ดีกับเรื่องที่ดีคนสนใจมันมักจะ บางครั้งมันไม่ค่อยเป็นเรื่องเดียวกัน อย่างที่เราเห็นนี่ เรื่องทางการเมือง นายกฯ ไม่พูดเรื่องทางการเมืองในรายการ แต่ว่าเรื่องในรายการถูกนำเสนอหน่อย เพราะว่าคนสนใจเรื่องการเมืองที่นายกฯ ต้องมาสัมภาษณ์นอกรายการนะครับ มันก็เลยทำให้รายการนี้ เป็นรายการที่น่าเบื่อ ที่ไม่น่าสนใจในแง่ของประเด็นทางการเมือง...”

“เท่าที่ผมดู ให้นายกฯ ไปลงพื้นที่ ดีที่สุด หรือไม่ก็เปลี่ยนอะไรที่มันยังไม่ได้ทำ เรื่องวันเด็ก ก็เอาเรื่องนายกฯ วันเด็ก อะไรอย่างนี้ หรือว่าวันครบรอบเราก็เอาคนในอาชีพมาถามคุยกับแม่ค้าบ้าง แม่ค้าไข่เค็ม ไวยวาย ไข่ซังกิไล คุยกับเขาบ้าง ทุกวันนี้ถ้าผมทำสิ่งที่ผมสนใจ กับทำสิ่งที่ผู้อ่านสนใจ มันจะคนละเรื่องกันเลย เพราะผมไม่ได้สนใจเรื่องนี้ แต่ผมคิดว่าเรื่องนี้ เราต้องคิดว่าคนอ่านเค้าอยากอ่านอะไร ไม่ใช่เราอยากทำอะไร ควรจะดูสังคม ว่าสนใจอะไรบ้าง

“...แต่ต้องเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ เรื่องที่เป็นผลกระทบในวงกว้างสาธารณสุขเรื่องใหญ่กระทบกับคนทั้งประเทศ เรื่องการศึกษาเรื่องใหญ่ เรื่องประกันสังคม น้อยคนมากที่จะรู้ประกันสังคมคืออะไร หักเงินเดือนทุกเดือนไม่รู้คืออะไร เงินคลอดบุตร ขรามภาพ คืออะไรบ้างได้สิทธิ์ยังงี้ อะไรต่างๆ ที่น่าสนใจ...”

คุณณฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

สนใจเนื้อหาสาระที่มีการนำเสนอเชิงรุก สังการ มีความคิดเห็นที่ไม่ควรจะมีช่วงพิธีกรรมตอบ และควรที่จะลดเวลารายการลงไปอีกเล็กน้อย นอกจากนี้ยังเสนอว่าไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการนี้

“...ถ้าเกิดพูดในเชิงรุกในการที่ว่สัปดาห์หน้าจะทำอะไร แล้วก็กระทบถึงในส่วนจังหวัด ในส่วนของอะไร จังหวัดต้องเปิดดู ข้าราชการต้องเปิดดู ส่วนธุรกิจก็ต้องเปิดดู แม้แต่ว่าสรุปว่าสมัยนั้นท่านทำอย่างนี้มาอย่างนี้นะเค้าดูแล คือสมมติ บริหารล้วนๆ น่าสนใจ แต่วันนี้เป็นบริหารเชิงรุก เช่นว่ามีนโยบายอย่างนี้ รัฐบาลทำอย่างนี้ สัปดาห์นี้ทำอย่างนี้ สัปดาห์หน้าทำอย่างนี้...”

“...ที่นี้รูปแบบของรายการตอนแรกท่านนายกฯ พูดคนเดียว แล้วพอช่วงท้ายอีกช่วงหนึ่งจะมีพิธีกรรมมาคุยด้วย มาถามด้วย จะออกในแนวของปัญหาการเมืองตอนนั้นเป็นส่วนใหญ่ ตรงนี้ความเห็นส่วนตัวนะ ไม่ได้ถามใคร รู้สึกว่าไม่จำเป็น...”

“...วัตถุประสงค์ของรายการนี้ก็คือนายกฯ สื่อสาร แค่ 15 นาที 30 นาที จบ เวลาอย่างอื่นก็ให้เขาไปทำการจะสอบถามอะไร ก็มีรายการพิเศษสิ ไม่ต้องมีทุกสัปดาห์ ผมจะไปสงสัยนายกรัฐมนตรี ในแง่ของการบริหารงานอะไรกันทุกสัปดาห์...”

“...แต่ควรจะปรับเปลี่ยนด้วยระยะเวลา เรื่องสาร อยากให้ปรับเปลี่ยนเรื่องสาร เป็นเรื่องที่ประชาชนสนใจด้วย ไม่ใช่การเมือง การเมืองไม่เกี่ยว การเมืองไม่ต้องไปตอบเลยการเมืองนะ คือถ้าเกิดเมื่อไหร่ก็ตามเอา

เรื่องการเมืองมาตอบ มันก็เรื่องของคุณแล้ว คุณต้องเอาเรื่องบริหารมาตอบ เพียงแต่ว่าในการบริหารมาตอบ สำคัญอยู่แล้ว เพียงมันน่าสนใจอะไรบ้าง..."

"...การเมืองไม่ควรจะมีอยู่ในรายการนี้ เราก็มไม่ควรจะเปิดโอกาสให้นายกฯ คำพูดเรื่องการเมืองใน รายการพวกนี้..."

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์ เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

สนใจรูปแบบการนำเสนอที่มีลีลาน่าสนใจ โดยเปรียบเทียบสไตล์การนำเสนอของอดีต นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่สามารถดึงดูดผู้ชมให้สนใจติดตามรายการได้มากกว่า การนำเสนอในสไตล์ของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

"นายกฯ อภิสิทธิ์ ถือว่าตกกระไดพลอยโจน โดยที่ตัวเองไม่ถนัด เพราะนายกฯ ทักษิณ เริ่มทำรายการ นี้มาก่อน รายการของคุณทักษิณ ซึ่งถือเป็นของใหม่ ทำแล้วก็ประสบความสำเร็จ ซึ่งคุณทักษิณก็สื่อสารได้ดี เล่าให้ประชาชนฟังว่า รัฐบาลมีนโยบายจะทำอะไรในแต่ละเรื่อง ได้ไปทำอะไร ตรงไหนบ้าง เพื่อให้ประชาชน รับรู้..."

"พอถึงรัฐบาลคุณอภิสิทธิ์ คุณอภิสิทธิ์ไม่ชำนาญตรงนี้ การพูดไม่มีเสน่ห์ ไม่จับใจชาวบ้าน และ บุคคลิกที่ไม่ค่อยติดดินเหมือนคุณทักษิณ ที่จะเป็นแบบบ้านๆ มีการพูดภาษาถิ่น ภาคไหนภาคนี้ กระเช้าเข้า แห่ เล่าเรื่องสนุก และไม่มึนฟอรั่ม คือมีทั้งเรื่องทางการและไม่เป็นทางการ เรื่องทางการก็พูดให้ชาวบ้านเข้าใจ ง่าย ๆ ส่วนใหญ่จะนั่งใส่หูฟัง จัดแบบดีเจรายการวิทยุ แต่มีข้อด้อยคือส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารทางเดียว ไม่ได้ เปิดโอกาสให้สื่อ ร่วมซักถามในรายการ..."

"...ขณะที่รายการของคุณอภิสิทธิ์ พยายามเปลี่ยนรูปแบบรายการไปเรื่อย ๆ ข้อดีคือมีการสื่อสารสอง ทาง เพราะมีการเชิญทั้งสื่อ พิธีกร และตัวแทนกลุ่มต่างๆ ในสังคมมาร่วมซักถามในรายการ รูปแบบ จะเป็นดราม่า เป็นโชว์หน่อยๆ ซึ่งทั้งหมดก็เพื่อให้แตกต่างจากรายการของคุณทักษิณ แต่ก็มีปัญหาตรงที่ คนดูคนฟัง ไม่คุ้นเคยกับรูปแบบ พอจะคุ้นก็เปลี่ยนรูปแบบอีก..."

"...อาจจะดีในแง่ของสื่อ ที่เป็นความแปลกใหม่ในการทำข่าวในแต่ละสัปดาห์ ได้ลุ้นว่านายกฯ จะมา มุกไหน แต่สำหรับประชาชนเข้าใจว่า คนคงไม่ได้อยากรู้มากนัก ว่านายกฯ จะไปจัดรายการที่ไหน ไปเป็นครู สอนคอมพิวเตอร์เด็กหรือไม่ หรือเปลี่ยนพิธีกรเป็นใคร ประชาชนคงอยากรู้ว่า สิ่งที่เขาอยากได้ อยากให้รัฐบาล ทำ เขาจะได้อะไร หรือไม่..."

"...หลังจากรายการวันอาทิตย์ของคุณอภิสิทธิ์ ก็ไม่ค่อยได้ยินใครพูดถึงประเด็นที่นายกฯ พูด ชาวบ้าน ไม่ได้เอาไปเป็นประเด็นถกเถียงกันต่อ รวมทั้งสื่อเองด้วย อาจเป็นเพราะเนื้อหา ไม่ต่างกับการแถลงข่าวที่ ทำเนียบรัฐบาล หรือให้สัมภาษณ์ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา มันเป็นทางการ ที่ผู้บริโภคไม่ค่อยสนใจ และไม่ค่อยมี สัญญาณอะไรที่จะออกมาในวันอาทิตย์ นอกจากนานๆ ครั้ง อาจจะมีบ้าง เช่น ปัญหาเรื่องการชุมนุมของกลุ่ม เสื้อแดง ซึ่งนายกฯ ก็บอกว่ามีการดำเนินการอะไรบ้าง..."

จากความคิดเห็นข้างต้นจะพบว่า ในส่วนของประเด็นทางการเมือง ทั้งสามท่านเห็นตรงกันว่าไม่ควรมีในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ แต่ควรจัดเวลาในรอบ หรือจัดเป็นรายการพิเศษออกไปเป็นการเฉพาะ แต่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ เน้นหนักไปที่ความคิดเห็นต่อการรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองว่าไม่นายกรัฐมนตรีไม่ควรนำมากล่าวในรายการนี้ เพราะสื่อมวลชนทั่วไปได้นำเสนอแล้ว และนายกรัฐมนตรีเองก็มีพื้นที่สื่อสารในเวลาปกติทั่วไปตามฐานะของนายกรัฐมนตรีอยู่แล้ว เช่น การให้สัมภาษณ์สื่อตามปกติประจำวัน

ขณะที่ในส่วนของความคิดเห็นอื่นๆ คุณพัฒนพงศ์ สำเนียงเสนาะ แนะนำว่า เมื่อรายการนี้ไม่มีประเด็นทางการเมือง รายการอาจไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน จึงเสนอว่าควรปรับรูปแบบรายการให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ลงพื้นที่ต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น จะสามารถดึงความสนใจจากประชาชนได้ เพราะยังมีเรื่องทางการเมืองบริหารงานในส่วนต่างๆ อีกเป็นจำนวนมากที่มีความสำคัญ และประชาชนให้ความสนใจ เช่น เรื่องสุขภาพ การประกันสังคม ปัญหาการครองชีพ ฯลฯ

ในส่วนของคุณนฤตย์ เสกธีระ ต้องการให้นายกรัฐมนตรีนำเสนอเนื้อหาเชิงรุกมากกว่าการรายงานแต่สิ่งที่ดำเนินการไปแล้ว ซึ่งจะสามารถทำให้รายการมีความน่าติดตามมากขึ้น ส่วนรูปแบบรายการในช่วงที่สองไม่จำเป็นต้องมี โดยให้เหตุผลว่าจะทำให้รายการน่าเบื่อเพราะยาวเกินไป และโดยมากเป็นประเด็นทางการเมือง ซึ่งควรจะมีการแยกออกไปจัดในรายการพิเศษเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้เห็นว่าไม่ควรมีประเด็นทางการเมืองในรายการ เพราะจะสะท้อนว่านายกรัฐมนตรีกำลังใช้ช่องทางหรือพื้นที่ทางสื่อมวลชนเพื่อบอกกล่าวเรื่องของตนเองมากกว่าเรื่องส่วนรวมของทั้งประเทศ

ขณะที่ในส่วนของคุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ มีความคิดเห็นว่าในส่วนของลีลาการนำเสนอของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นั้นควรปรับปรุง เพราะการจัดรายการลักษณะนี้ถือว่าไม่ใช่ความถนัดของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ แต่เป็นการทำเอาอย่างอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ที่สามารถทำรายการ นายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน ได้ค่อนข้างได้รับความนิยมและประสบความสำเร็จ แต่เมื่อมาถึงยุคสมัยของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ กลับมีลีลาการพูดจาไม่มีเสน่ห์ ไม่จับใจประชาชน เช่น ไม่มีการกระเช้าเข้าเหย้า เล่าเรื่องบ้าน ดั่งนั้นจึงขาดความรู้สึกน่าติดตามรับชม อย่างไรก็ตาม คุณนิภาวรรณเสริมว่ารายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ มีความพยายามที่จะสร้างการมีส่วนร่วม เพราะมี

การสื่อสารสองทาง ระหว่างสื่อมวลชน พิธีกรรับเชิญ และตัวแทนกลุ่มต่างๆ มาร่วมซักถามในรายการ เพื่อลบจุดบกพร่องของรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน แต่กระนั้นก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นจากจุดนี้คือ ผู้รับสารหรือผู้ชมรายการจะไม่คุ้นเคยกับรูปแบบวิธีการนี้ กล่าวคือ เมื่อเริ่มคุ้นเคยกับวิธีการนำเสนอแบบหนึ่ง แต่แล้วพอสัปดาห์ถัดไปก็จะมีการเปลี่ยนรูปแบบไปอีก ทั้งนี้หากมองในแง่ของสื่อมวลชน ถือว่าเป็นความแปลกใหม่ แต่สำหรับประชาชนทั่วไป คุณนิภาวรรณเชื่อว่า ประชาชนน่าจะมุ่งความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบาย โครงการ กิจกรรม ต่างๆ ที่ทำเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนมากกว่า ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นคือ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จึงไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าที่ควร เพราะในวันรุ่งขึ้น สังคมโดยรวมก็มิได้มีการพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่นายกรัฐมนตรีบอกกล่าวในรายการ ทั้งนี้เพราะเนื้อหาที่กล่าว ไม่ต่างจากเนื้อหาที่นายกรัฐมนตรีกล่าวในช่วงแถลงข่าวที่ทำเนียบรัฐบาล หรือการให้สัมภาษณ์ต่างๆ

อย่างไรก็ดี ในส่วนการบริหารจัดการสถานการณ์ความขัดแย้งจากการชุมนุมทางการเมือง และการที่นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นำมากล่าวถึงในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ด้วยนั้น น้ำหนักของความคิดเห็นมาอยู่ที่ 2 ท่านแรก คือ คุณ พัฒน์พงศ์ ลำเนียงเสนาะ และคุณนฤตย์ เสกธีระ ที่สรุปว่า สมควรที่จะมีการบอกกล่าวรายงานเรื่องราวในสถานการณ์การชุมนุม ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ มองว่าไม่ควรที่จะนำเรื่องสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองมากล่าวในรายการนี้

คุณพัฒน์พงศ์ ลำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (สัมภาษณ์เมื่อ 24 มกราคม 2554)

“...ถ้ามีการบิดเบือน หรือบางทีร้อยหนึ่งพูดห้าสิบก็มี พูดสามสิบก็มี ฝ่ายสิบพูดสามสิบยังมีเลย เพราะฉะนั้นบางที ผมว่านายกฯ ชี้แจงก็ดี เพราะมันไม่ใช่แค่คนฟังอย่างเดียว มันอาจจะมียังอื่น อาจจะมีอินเทอร์เน็ต อาจจะมีอะไรต่างๆ ที่มันเป็นสิ่งที่นายกฯ พูดนะครับ...”

“...ผมว่ามันเป็นเรื่องที่เป็นเรื่องของประเทศ เป็นสถานการณ์ของประเทศ โอเค มันเป็นสถานการณ์เดียวกับสถานการณ์ทางการเมือง แต่ว่ามันเป็นการรายงานสถานการณ์ให้ประชาชนทราบว่า สถานการณ์มันเกิดอะไรขึ้น มีการเจรจากันอย่างไร มีกระบวนการ มีความคืบหน้า มีอะไรต่างๆ อย่างไร ใช้กฎหมายอะไรนะครับ สถานการณ์ทางการเมืองไปถึงไหน อยากให้ประชาชนทำอะไร แต่หน้าที่เขา คือถ้าเขาทำหน้าที่ เขาต้องชี้แจง ผมว่าเขาต้องชี้แจง มันเป็นเรื่องสถานการณ์ ซึ่งผมว่ามีความจำเป็น...”

คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (สัมภาษณ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

“...เราก็เห็นใจนะ คนเป็นนายกฯ คือคนฟังเขาก็ต้องอยากจะรู้ว่านายกฯ คิดยังไง แต่ว่านายกฯ ก็ต้องเข้าใจว่าสิ่งที่พูดออกไปเขาจะเชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง คือ ไม่รู้ว่ามันควรจะให้มีหรือไม่ควรมี แต่การพูดมันดีนะ เพียงแต่ว่าพูดแล้วคนไม่เชื่อ ยอมรับไหม คือการพูดแหละดี เช่นกล่าวว่า เชื่อว่าเรื่องนี้ผมก็พยายามอย่างนี้ให้สังคมเกิดความสงบสุข อย่างนี้เป็นสิ่งที่ดี คือให้ผู้ใหญ่ดูแลให้เกิดความสงบสุข ชี้แจงอะไรต่าง เป็นเรื่องดี แต่ว่าก็ต้องยอมรับว่า ที่พูดไปนั้นอาจจะมีคนไม่เชื่อเยอะ หรือคนเชื่อเยอะก็ต้องยอมรับเหมือนกัน...”

“...คือถ้าเป็นหลักการ เป็นกฎหมายที่นายกฯ คนปัจจุบันคุณอภิสิทธิ์พูด ประชาชนก็เชื่ออยู่แล้ว แต่ว่าประเด็นที่เขาตั้งคำถามเกี่ยวกับนายกฯ อภิสิทธิ์ คือว่า นายกฯ พูดดี แต่ตอนปฏิบัติจะได้หรือไม่ได้ นี่คืออีกปัจจัยหนึ่ง นายกฯ ตั้งใจมาดี นายกฯ พูดดีนำเสนอดี มีเหตุมีผล พอลงมาสู่ภาคปฏิบัติได้หรือไม่ได้ อันนี้ก็ต้องดูอีกที...”

คุณนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554)

“...รายการลักษณะนี้ ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมือง ไม่ใช่การทำงานแข่งกับสื่อจะไปแย่งนักข่าวเขียนทำไม ควรพูดในเรื่องที่นักข่าวไม่รู้ ชาวบ้านไม่รู้มากกว่า ชาวบ้านจะได้ประโยชน์มากกว่า ไม่ใช่รู้ว่าแล้ว แต่ผลของมันไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองให้มากขึ้น นายกฯ กลับไปพูดเรื่อง routine ดีกว่า แต่ถ้าถามว่าช่วงขัดแย้งการเมือง ผู้นำควรออกมาพูดเองโดยตรงไหม ก็อยู่ที่ความคาดหวังของประชาชน รวมทั้งสื่อ ถ้าอยากฟังจากผู้นำคนเดียว ไม่อยากฟังคนอื่น ยิ่งถ้าตัวนายกฯ ขาดได้ ก็ต้องชายนายกฯ อยู่แล้ว เพราะคนก็คงอยากฟังนายกฯ มากกว่า และสำหรับสื่อ ก็ดีกว่าไปถามจากรัฐมนตรีคนอื่น เพราะมันเป็นการอ้อม ก็ต้องถามตรงจากนายกฯ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งคนก็คาดหวังว่านายกฯ ต้องรู้ทุกเรื่อง...”

จากตัวอย่างที่ 2 จะพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ในส่วนของ คุณพัฒนพงศ์ ลำเนียงเสนาะ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ระบุว่าเหตุการณ์การชุมนุมเป็นเรื่องสำคัญระดับประเทศ ดังนั้น การที่นายกรัฐมนตรีจะนำเรื่องดังกล่าวมาพูดในรายการ ถือว่ามีความจำเป็นที่จะต้องบอกกล่าว เพราะเป็นการรายงานสถานการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างนั้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีอยู่แล้วที่จะต้องชี้แจงเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ขณะที่ในส่วนของการความคิดเห็นของ คุณนฤตย์ เสกธีระ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มองว่าการออกมาบอกกล่าวของนายกรัฐมนตรีในเหตุการณ์การชุมนุม ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี แต่ได้ตั้งคำถามว่า สิ่งที่นายกรัฐมนตรีบอกกล่าวไปนั้น อาจจะมีประเด็นที่ประชาชนเชื่อและไม่เชื่อ ซึ่งขึ้นกับเนื้อหา เช่น หากนายกรัฐมนตรีกล่าวในเชิงของการเรียกร้องความสงบสุข หรือการพูดในเชิงของข้อกฎหมายหลักการต่างๆ เป็นเรื่องที่ถูกต้องสมควรที่จะนำมา

กล่าวในรายการ และประชาชนให้ความเชื่อถือ หากแต่เรื่องที่ประชาชนไม่เชื่อถือ เช่น มีประชาชนที่ตั้งคำถามต่อการปฏิบัติการในหลายๆ อย่างของรัฐบาล เป็นสิ่งที่ต้องดูกันต่อไป

แต่ในส่วนของ คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์ บรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ มีความคิดเห็นว่ารายการลักษณะนี้ ไม่ควรเป็นพื้นที่รายงานความขัดแย้งทางการเมืองเลย เพราะสถานการณ์สื่อมวลชนโดยทั่วไปมีการนำเสนออยู่แล้ว นอกจากนี้หากกล่าวไปแล้ว อาจไปสร้างความขัดแย้งทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นรายการนี้ นายกรัฐมนตรีควรพูดเรื่องทั่วไปในการทำงานประจำวันมากกว่า อย่างไรก็ตามหากถามว่าช่วงขัดแย้งการเมือง ผู้นำควรออกมาพูดเองโดยตรงไหม คุณนิภาวรรณมีความคิดเห็นว่า ขึ้นกับความคาดหวังของประชาชนและสื่อมวลชน กล่าวคือ ในช่วงเวลาที่มีปัญหาหลายคนย่อมต้องการรับฟังเรื่องราวจากผู้นำ โดยเฉพาะจากการบอกเล่าของนายกรัฐมนตรี ดีกว่าไปรับฟังจากรัฐมนตรี ซึ่งในความรู้สึกของประชาชนแล้ว นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ เข้าใจ ในประเด็นปัญหาต่างๆ มากกว่า นั่นเอง

ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการสร้างวาทกรรมในระบบความคิดของผู้รับสารนั้นมีความสำคัญในแง่ที่ว่า การที่นายกรัฐมนตรีออกมาบอกกล่าวถึงการทำงานของรัฐบาลทั้งในยามปกติ หรือการบริหารงานทั่วไป และการบอกเล่าชี้แจงการทำงานในช่วงความขัดแย้งทางการเมือง ในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ สามารถส่งผลต่อผู้ฟังได้ตามเจตนาของผู้ส่งสารที่สร้างวาทกรรมออกมาตามความหมายต่างๆ เนื่องจากผู้พูดเป็นผู้นำของประเทศ ประชาชนย่อมต้องการที่จะรับทราบข้อเท็จจริงจากปากของผู้นำ มากกว่าที่จะให้บุคคลอื่นออกมาทำการชี้แจงบอกกล่าวแทน ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานการณ์ที่ความขัดแย้งนั้น คุณพัฒนพงศ์ ลำเนียงเสนามองว่า เป็นความจำเป็นที่นายกรัฐมนตรีจะต้องออกมาชี้แจง ขณะที่คุณณฤตย์ เสกธีระมองว่า ควรกล่าวในส่วนของข้อกฎหมาย หลักการทำงาน ที่เป็นข้อเท็จจริง ส่วนข้อคิดเห็นอื่นๆ นั้นประชาชนยังมีข้อสงสัยว่าจะสามารถเชื่อถือได้หรือไม่ในเนื้อหาที่กล่าว ขณะที่คุณนิภาวรรณ แก้วรามุกข์เห็นว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้กล่าวถึงสถานการณ์ด้วยตนเอง ย่อมทำให้ประชาชนต้องการรับฟังมากกว่า เพราะเชื่อว่าผู้นำคือผู้ที่มีความรู้ความสามารถ อย่างไรก็ตามอีกด้านหนึ่งอาจกลายเป็นการเพิ่มความขัดแย้งให้มากขึ้นในหมู่ประชาชนคนรับชมรายการก็เป็นได้ ขณะที่ในภาวะปกติ คุณพัฒนพงศ์ ลำเนียงเสนามองว่า คุณณฤตย์ เสกธีระ เห็นพ้องตรงกันว่า ในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองทั่วไป นายกรัฐมนตรีควรนำไปกล่าวในเวทีอื่น เช่น การสัมภาษณ์นักข่าวรอบรอบ หรือ การจัดเป็นรายการพิเศษเป็นการเฉพาะ

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice)

ตามที่ Norman Fairclough มีแนววิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ ซึ่งระบุไว้ว่า วาทกรรมเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม ที่ทั้งตัวบท และ บริบท ล้วนมีความสัมพันธ์ต่อกัน รูปแบบของการผลิตวาทกรรมในแต่ละสังคมจะมีความแตกต่างกันจากช่วงเวลาหนึ่งกับอีกช่วงเวลาหนึ่ง ดังนั้น การศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมในเรื่องใดให้สมบูรณ์ จำเป็นต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงบริบท หรืออิทธิพลทางสังคมที่เกิดขึ้นรายล้อมปฏิบัติการทางวาทกรรม ณ ช่วงเวลาขณะนั้น และสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ถึงการสร้างและการมีอยู่ของวาทกรรมภายใต้เงื่อนไขทางสังคมและการเมือง วัฒนธรรม และกฎหมาย ที่เป็นบริบทรายล้อมของวาทกรรม ว่าเป็นอย่างไร เกี่ยวข้องสัมพันธ์อย่างไรกับปฏิบัติการทางวาทกรรมที่ปรากฏในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2553 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเน้นใน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง
2. วาทกรรมในระบบกฎหมาย
3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม

1. วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง

หากพิจารณาสภาพแวดล้อมทางสังคมไทยในปี พ.ศ.2553 จะพบว่าได้รับอิทธิพลและผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองอยู่อย่างเห็นได้ชัด และในระดับที่สูง ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องนับย้อนไปตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ.2548 ซึ่งสังคมไทยเกี่ยวข้องกับกระบวนการเมืองที่ถูกเรียกว่า “ระบอบทักษิณ” อันถือเป็นวาทกรรมหนึ่งในบริบทของสังคมและการเมืองไทยมาตลอดระยะเวลาที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังคงอยู่ในอำนาจ จนกระทั่งปัจจุบันนี้ แม้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หดอำนาจทางการเมืองไปแล้วก็ตาม

และเมื่อขณะที่ “ระบอบทักษิณ” มีอิทธิพลอยู่ภายในกลุ่มก้อน เครือข่ายที่ชมชอบ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หรือ ให้ความนิยมในแนวนโยบาย ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มนั้นได้ ในอีกด้านหนึ่ง ก็มีกลุ่มก้อน หรือประชาชนที่ต่อต้านระบอบทักษิณอย่างแข็งขัน จนเป็นผลให้การเมืองไทยเปลี่ยนโฉมหน้าไปอยู่ภายใต้การนำของกลุ่มที่อยู่ตรงกันข้ามกับระบอบทักษิณในที่สุด โดยมีนายกรัฐมนตรีที่มาจากพรรคประชาธิปัตย์ ชื่อ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ได้เสียดำรง

มากในสภาฯ และสามารถจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้นมาได้ ดังนั้น จึงไม่มีใครปฏิเสธว่า ในที่สุดความขัดแย้งทางการเมือง และสังคมที่แตกแยกอย่างรุนแรงมาสู่ความขัดแย้งกันทางความคิด ความเชื่อ กระทั่งมีการก่อตัวเป็นการประท้วงชุมนุมครั้งใหญ่ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) หรือกลุ่มคนเสื้อแดงในปี พ.ศ.2553 เกิดเป็นการเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มของระบอบทักษิณ และกลุ่มที่อยู่ตรงข้าม ซึ่ง ณ เวลาดังกล่าวนี้นับว่าหมายถึง รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ถือว่าเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรง

แต่ด้วยเหตุที่ฝั่งรัฐบาลมีสถานะของความเป็นผู้นำ สังคมให้การยอมรับว่าเป็นด้านของความถูกต้อง รักษากฎหมาย และความสงบสุขของบ้านเมือง ขณะที่ภาพของผู้ชุมนุมประท้วงเป็นตัวแทนของผู้ก่อความเดือดร้อน วุ่นวาย กระทำผิดกฎหมาย ทำลายประเทศ และขาดซึ่งความชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกลุ่มผู้ประท้วง หรือกลุ่มคนเสื้อแดง ถูกสังคมโดยรวมเชื่อว่าต่อสู้เพื่อ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ผู้ที่มีสถานะของบุคคลที่หลบหนีออกนอกประเทศจากคดีความต่างๆ ดังนั้น สังคมโดยรวมจึงคาดหวังให้ผู้นำ ซึ่งหมายถึงนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง และปัญหานั้นคือ การชุมนุมประท้วงของกลุ่มคนเสื้อแดง นั่นเอง

ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงความเป็นผู้นำ หรือภาวะผู้นำแล้วจะพบว่ามีการให้ความหมายไว้มากมาย และมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ยกตัวอย่างโดยสังเขป อาทิ

McFarland, D. E.⁹⁵ กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่างๆ ที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Yukl⁹⁶ กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมายบุคคลอื่นในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ก็ตาม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จากการให้ความหมาย คติ ค่านิยมที่มีต่อผู้นำลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากดูในบริบทของระบบสังคมการเมืองไทยช่วงความขัดแย้งทางการเมืองแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องตรงกันกับลักษณะของภาวะผู้นำที่สังคมโดยทั่วไปต้องการ กล่าวคือ สังคมไทยต้องการ

⁹⁵ McFarland, *Management, Foundation & Practices* 5 th ed. (New York : Macmillan Publishing Inc, 1979), pp. 214-215.

⁹⁶ Yukl, G. A. *Managerial Leadership: A Review of Theory and Research* (Journal of Management, 1989), pp.3-4.

ให้นายกรัฐมนตรีบริหารจัดการปัญหาของประเทศให้สำเร็จลุล่วงไปได้ คือ สามารถดำเนินการให้กลุ่มผู้ชุมนุมยุติการชุมนุมทางการเมือง และคืนความสงบสุขให้กับบ้านเมือง ประเทศชาติ และเมื่อพิจารณาถึงแนวทางการนำเสนอ หรือถ่ายทอดวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ซึ่งนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็คือผู้นำที่มาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง ได้มีการกล่าวอ้างอิงฐานคิด จากการปกป้อง ดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และยึดมั่นในกติกาของสังคม สอดคล้องตรงกันกับลักษณะของผู้นำที่สังคมต้องการเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...อยากจะย้ำครับว่าโดยข้อเท็จจริงแล้ว รัฐบาลก็เดินหน้าทำงานตามปกติครับ เพราะว่าเราถือว่าเป็นความรับผิดชอบในการที่จะต้องผลักดันแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งยังมีอยู่มากในเรื่องของเศรษฐกิจ ในเรื่องของสังคม ไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของการเมืองเพียงอย่างเดียว...”

“...รัฐบาลได้แสดงออกอย่างชัดเจนครับว่าเราถือว่าเราเป็นรัฐบาลของพี่น้องประชาชนคนทั้งประเทศ ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล เพราะฉะนั้นการปฏิบัติใดๆ ก็ตามจะยึดประโยชน์ส่วนรวม จะเคารพสิทธิเสรีภาพของพี่น้องประชาชนทุกคน แต่ขณะเดียวกันก็ต้องยืนยันครับว่ารัฐบาลมีความจำเป็นในการดูแลความสงบเรียบร้อย ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย และดูแลว่าการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประโยชน์ของคนทั้งประเทศนั้นสามารถดำเนินการต่อไปได้...”

“...ความคิดเห็นขององค์กรต่างๆ ขณะนี้หลั่งไหลเข้ามามากครับ มองเห็นว่าการแก้ปัญหาสถานการณ์ปัจจุบันไม่ได้มีคำตอบปลายทาง อยู่ที่เรื่องของการจะยุบสภาหรือไม่ยุบสภา แต่ต้องการที่จะใช้โอกาสนี้ในการพลิกไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องของโครงสร้างความเป็นธรรม อย่างเป็นระบบ ผมได้มีโอกาสพบปะกับหลายกลุ่มที่เป็นองค์กรภาคประชาชน และทำข้อเสนอมา เขาจะใช้คำว่าการปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งผมได้ตอบรับในหลักการว่าเรื่องนี้ต้องดำเนินการครับ แม้ว่าจะไม่เสร็จอยู่ในอายุของรัฐบาลชุดนี้ แต่รัฐบาลพร้อมที่จะเริ่มต้นกระบวนการนี้ให้เกิดความเข้มแข็งที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนคนทั่วไปอย่างยั่งยืน อย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้ก็จะมีการระดมกำลังของภาคประชาชนในส่วนต่างๆ นั้น จัดทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป...”

กล่าวโดยสรุป จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการนำเสนอ หรือถ่ายทอดวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ พบว่าได้มีการกล่าวถึงแนวทางการบริหารจัดการประเทศในช่วงเวลาที่มีสถานการณ์การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง ที่มีความตั้งใจจะยุติการชุมนุม สลายความขัดแย้ง เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ความสงบเรียบร้อย ภายใต้กฎกติกาของบ้านเมือง ซึ่งทั้งหมดสอดคล้องตรงกันกับลักษณะของผู้นำที่สังคมต้องการเช่นเดียวกัน

2. วาทกรรมในระบบกฎหมาย

ในส่วนของวาทกรรมในระบบกฎหมาย ผู้วิจัยพบว่ามีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับ วาทกรรมในระบบสังคมและการเมือง ตามข้างต้น กล่าวคือ ขณะที่สังคมเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี ในฐานะของผู้นำ ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางการเมืองให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยดำเนินการให้มีการยุติการชุมนุม หรือ ดำเนินการแก้ไขปัญหาทางการเมืองเพื่อให้สังคมโดยรวมสงบสุข กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ได้นำเสนอวาทกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเมือง การชุมนุมประท้วง นายกรัฐมนตรีมิสามารถปฏิบัติตามอำเภอใจ หากต้องกระทำการต่างๆ ภายใต้ กฎกติกาของบ้านเมือง และกฎหมายซึ่งมีหลักการต่างๆ กำหนดขอบเขตไว้

และเป็นที่ทราบกันดีว่า กฎหมายที่ประเทศไทยดำเนินการใช้อยู่ในขณะนั้น คือ กฎหมายรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม รวมไปถึงรัฐบาลและนายกรัฐมนตรีก็ต้องใช้เป็นแนวทางในการบริหารประเทศ ตามกรอบการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ อันเป็นที่ยอมรับในสังคมประชาธิปไตยทั่วโลก ทั้งนี้ในบริบทของสังคมไทยในขณะนั้น อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งถึงแม้ว่าจะจัดร่างโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ในระหว่าง พ.ศ. 2549-2550 ภายหลังจากการทำรัฐประหาร โดย คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อคณะเป็น "คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ" (คมช.) และถูกโจมตีจากฝ่ายคัดค้านว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มีขั้นตอนการร่างขาดความมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางจากประชาชน เช่น การที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ผูกขาดการสรรหาสมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) และในเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ ยังมีการกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนมาจากการแต่งตั้ง รวมถึงการนิรโทษกรรม คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ คมช. สำหรับการก่อรัฐประหารครั้งนั้น

อย่างไรก็ดี หลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ยังคงดำรงอยู่ คือ การยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนชนชาวไทยที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบไปด้วย 1. สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล 2. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม 3. สิทธิในทรัพย์สิน 4. สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ 5. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน 6. สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา

7. สิทธิและเสรีภาพในการได้รับบริการสาธารณสุขจากสวัสดิการจากรัฐ 8. สิทธิในข้อมูลข่าวสาร และการร้องเรียน 9. เสรีภาพในการชุมนุมและสมาคม 10. สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ แม้ว่าประชาชนคนไทยในสังคม โดยส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรี แก้ไขปัญหาการชุมนุมประท้วง หรือดำเนินการหาทางออกให้ประเทศกลับคืนสู่สภาวะปกติ แต่สังคมส่วนใหญ่ก็ยังต้องการให้การดำเนินการต่างๆ เป็นไปโดยสันติ นั่นคือการคาดหวังให้ รัฐบาลดำเนินการไปตามกฎหมาย กฎกติกาของบ้านเมือง ไม่ใช่ความรุนแรงเข้าไปจัดการกับ ผู้ชุมนุม ดังนั้น จากวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ จึงพบว่ามี การแสดงเจตนารมณ์ในการบริหารจัดการ การดำเนินการต่างๆ ในช่วงเวลาที่มีสถานการณ์การชุมนุม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามที่กล่าวไว้ข้างต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบการสร้าง วาทกรรมในประเด็นนี้ 2 ระดับด้วยกัน คือ ระดับแรก นายกรัฐมนตรีเปิดโอกาสให้มีการชุมนุมได้ ตามสิทธิของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย หากแต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย คือ สงบ ปราศจากอาวุธ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ระดับที่สอง เมื่อเห็นว่าการชุมนุมไม่ยึดมั่นในกรอบ ของกฎหมาย แต่เพื่อให้การดำเนินการเพื่อป้องกันแก้ไขของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปตามที่กฎหมาย กำหนด ทั้งนี้ รัฐบาลและเจ้าหน้าที่จะดำเนินการกับผู้ชุมนุมตามหลักการสากลที่ทั่วโลกยอมรับได้ ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เพื่อสิทธิ เสรีภาพ และผลประโยชน์อันสูงสุดของประชาชนในภาพรวม ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

ระดับแรก

“...อย่างไรก็ตามผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับว่า จุดยืนของผมของรัฐบาลนั้นชัดเจน เรื่องของการ ชุมนุมทางการเมืองนั้นเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ รัฐบาลไม่ได้ถือว่าการชุมนุมนั้นเป็นเรื่องของการ ที่จะเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล แต่เป็นการชุมนุมแสดงออกทางการเมือง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นครับ สิทธิตามรัฐธรรมนูญ กำกับเอาไว้ชัดเจนว่า ต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธและต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับพี่น้อง ประชาชน...”

“...สำหรับการชุมนุมเคลื่อนไหวกองพี่น้องประชาชนในทางการเมืองนะครับ อย่างที่ผมได้เรียนมา ตลอดระยะเวลาหลายสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า การทำงานในเรื่องของรัฐบาลนั้นก็คือต้องการที่จะให้เป็นการชุมนุม ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เป็นการชุมนุมที่ยังสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้ แต่ว่าไม่นำไปสู่เหตุการณ์ความ วุ่นวาย การจลาจลหรือมีความรุนแรง ซึ่งจะทำให้ประเทศชาตินั้นได้รับผลกระทบ หรือเสียหายอย่างรุนแรงมาก นะครับ...”

“...อย่างที่ผมเรียนนะครับ คือว่าการชุมนุมเป็นสิทธิเท่าที่อยู่ในกรอบที่เมื่อสักครู่นี้เราคุยกันว่า สงบ ปราศจากอาวุธ ไม่มีการไปก่อความเดือดร้อน 1. มันเป็นสิทธิของเขานะครับ อยู่ 1 วัน อยู่ 1 สัปดาห์ อยู่ 1

เดือน เป็นสิทธิของประชาชน 2. เนี่ยตราบที่เขาอยู่ รัฐบาลก็จะดูแลอย่างเต็มที่ว่ามันไม่นำไปสู่อะไรที่นอกกรอบ...”

ระดับที่สอง

“...แต่ถ้าการชุมนุมนั้นมีลักษณะในการที่จะไปสร้างความหวาดกลัว เกิดการข่มขู่คุกคาม เกิดการปิดล้อมสถานที่ที่ไม่สามารถที่จะทำให้เจ้าหน้าที่หรือประชาชนใช้ชีวิตตามปกติได้ กรณีเช่นนั้นทางศาลได้เคยวินิจฉัยว่าจะไม่ใช้การชุมนุมที่ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยหลักความหมายจริงๆ ก็คือว่าเจ้าหน้าที่ที่สามารถที่จะไปสลายการชุมนุมได้...”

“...แม้กระทั่งในเหตุการณ์ที่สี่เมื่อวันที่ 22 ผมเรียนได้เลยเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ตอนช่วงหัวค่ำ แต่ว่าผมกับท่านผบ.นั้ และก็มีติดตามเหตุการณ์อยู่ถึงประมาณตีสามตีสี่ เพราะเราเห็นการเคลื่อนไหวอะไรหล่ายอย่าง และก็มีพยายาม เพราะว่ามีความขัดแย้งจริงๆ จะไม่หยุดอยู่เท่านั้น จะมีเพิ่ม แต่ก็ต้องมีมาตรการในการที่จะเข้าไปเพื่อปรามไม่ให้มันเกิดขึ้นต่อเนื่อง และเราก็มองเห็นว่ามันมีอะไรบางอย่างที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดการเผชิญหน้าในลักษณะนี้น้ำไปสู่การสูญเสีย ก็พยายาม วันรุ่งขึ้นก็จะเห็นว่าทางตำรวจเขาก็ไปทำหน้าที่ในการที่จะทำอะไรก็ตามให้มีการร่นถอย ไม่ให้เกิดการใกล้กัน และก็สามารถที่จะตรวจสอบได้มากขึ้น ก็จะต้องพยายามต่อไป ไม่ให้มีการเอาอาวุธต่างๆ มาใช้...”

“...ผมได้รับการติดต่อจากกลุ่มองค์กรเอกชนอีกกลุ่มหนึ่งครับ ในเย็นหรือค่ำวันเดียวกัน ซึ่งก็พูดเช่นเดียวกันว่าจะไปนำข้อเสนอของกลุ่ม นปช. มาให้ผมได้รับทราบ ข้อเสนอซึ่งส่งมาถึงผมเป็นลายลักษณ์อักษรนะครับ ส่งมาทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์นั้น ปรากฏว่าบอกว่าจะขอให้ทางทหารถอนนั้นกำลังออกไปก่อน แล้วจะมีการเรียกมวลชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาที่ราชประสงค์ ผมก็ได้เรียนกลับไปว่าข้อเสนอนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาของบ้านเมืองได้ เพราะทำให้การแก้ปัญหาของการชุมนุมที่ราชประสงค์นั้นยากขึ้นไปอีก เพราะจะมีคนกลับเข้าไปชุมนุมมากขึ้น หลังจากที่มีรัฐบาลหรือ คอช.ได้ปิดล้อม และทำให้การชุมนุมนั้นเบาบางลงแล้ว ก็จึงได้ปฏิเสธไปนั้นเป็นการบ่งบอกครับว่าเมื่อคืนของวันที่ 18 นั้น ช่องทางการพูดคุยของการเจรจา รัฐบาลได้ตอบอย่างชัดเจนแล้วว่า คงไม่สามารถดำเนินการได้ เว้นเสียแต่ถ้าผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุม ซึ่งก็ไม่ได้เกิดขึ้น...”

“...คือหนึ่งนะครับ ต้องมีเหตุก่อน เมื่อมีเหตุแล้ว ก็จะมีการประกาศ แม้มีการประกาศแล้ว แนวปฏิบัติก็ยังต้องเป็นไปตามหลักสากลนะครับ ตั้งแต่การแจ้งว่าจะมีการทำอะไรนะครับ ขอความร่วมมือจากผู้ชุมนุมอย่างไร แต่ว่าถ้าเป็นเรื่องการจลาจลนะครับ เช่น มีการใช้ความรุนแรงจากใครก็แล้วแต่ ก็ต้องเข้าไประงับเหตุตรงนั้น นี่คือหลัก มีเท่านั้นครับ เพราะฉะนั้นอยากจะให้ทุกคนมองนะครับว่านี่คือแนวทางที่เราทำนะครับ...”

กล่าวโดยสรุป จากตัวอย่างข้างต้น เป็นลักษณะวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ที่จะเห็นว่ามีกรกล่าวอ้างอิงหลักการทางกฎหมายรัฐธรรมนูญภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ความสำคัญกับความต้องการของสังคมโดยรวม ซึ่งเหล่านี้จะสามารถสร้างการยอมรับ และความชอบธรรมในการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเวลาดังกล่าวได้

3. วาทกรรมในระบบวัฒนธรรม

ด้วยเหตุที่บริบทของสังคมไทยในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคมนั้น เป็นช่วงเวลาที่สังคมไทยเกิดความแตกแยกอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้น วาทกรรมในระบบวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น จึงมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงการเรียกร้องให้คนไทยกลับมาสู่รักสามัคคี และจากการศึกษาในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในช่วงเวลาดังกล่าว ก็ได้ปรากฏการกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม ซึ่งมีลักษณะของการเรียกร้องความสามัคคีปรองดอง อันนับเป็นหลักการทางวัฒนธรรมที่สำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกยุคทุกสมัย

กล่าวคือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่เน้นความสามัคคีของคนในชาติ ในการพัฒนาประเทศมาตลอด เพราะยึดหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาว่าด้วยความสามัคคีดังกล่าว เนื่องจากบรรพบุรุษไทยได้เห็นผลแห่งการขาดความสามัคคีในอดีตว่า ทุกครั้งที่คนในชาติขาดความสามัคคี ย่อมนำมาซึ่งการล่มสลายของชาติบ้านเมืองเช่น การล่มสลายของกรุงศรีอยุธยา ภายหลัง เมื่อบูรพมหากษัตริย์ราช นำประชาชนกอบกู้เอกราช และสร้างมหานครของชาติไทยขึ้นอีกครั้ง ปรากฏเป็นกรุงธนบุรี และรักษาเอกราชสืบมาโดยลำดับถึงกรุงเทพมหานคร เพราะพลังแห่งความสามัคคี และการร่วมแรงร่วมใจของคนไทยทั้งแผ่นดิน บรรพบุรุษไทย จึงเห็นอันสูงส่งแห่งความสามัคคี ว่า สามารถที่จะรักษาผืนแผ่นดินไทยให้เป็นปึกแผ่น ยืนหยัดอยู่อย่างสง่างามได้⁹⁷

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับความสามัคคีของคนไทยอยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ไทย ที่ยึดหลักความสามัคคีเป็นหลักในการพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งหากน้อมนำพระราชดำรัสแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเน้นย้ำเรื่องความสามัคคีนับแต่ในอดีตมาเป็นหลักในการพิจารณาแล้ว จะพบความหมายและคุณค่าของความสามัคคีหลายประการ อาทิ

“... ชาติของเรารักษเอกราชอธิปไตยมาได้จนถึงทุกวันนี้ด้วยความสามัคคี คนไทยเราแต่ละคน รู้จักประโยชน์ส่วนรวมของชาติ รู้จักปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน ผลการปฏิบัติของเรานั้นจึงเกิดเป็นพลัง

⁹⁷ สมเด็จพระพุทธปาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโน), ธรรมะให้ลูกดี (ออนไลน์), 26 พฤศจิกายน 2552. แหล่งที่มา

อันยิ่งใหญ่ ซึ่งสามารถกำจัดและป้องกันภัยต่างๆ มิให้ทำอันตรายแก่เราได้ แม้จะมีศัตรูคิดร้าย บุกรุกคุกคาม อย่างหนักหนาเพียงใด เราก็ยังไม่เพลี่ยงพล้ำ ขอให้ทุกคนสำนึกตระหนักว่า ความสามัคคีสามานสามัคคีของเรานั้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะต้องรักษาไว้ให้ยั่งยืนอยู่ตลอดไป หากเรามีความประมาท เราแตกสามัคคีกันเมื่อใด เรา ก็จะเป็นอันตรายย่อยยับลงเมื่อนั้น ไม่มีใครอื่นที่ไหนจะช่วยเราได้ นอกจาก ตัวเราเอง..." (พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์ในพิธีตรวจพลสวนสนาม เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันพุธที่ 3 ธันวาคม 2512)

"... ประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นปรากฏตลอดมาว่า ชาติใดเสื่อมสูญย่อยยับอับปางไป ก็เพราะ ประชาชาติขาดสามัคคีธรรม แยกแยกเป็นหมู่คณะ เป็นพรรคเป็นพวก คอยเอาวัดเอาเปรียบ ประหัตประหารซึ่ง กันและกัน บางพรรคบางพวก ถึงกับเป็นไส้ศึกให้ศัตรูมาจู่โจมทำลายชาติของตนดังนี้ ข้าพเจ้าจึงขอชักชวนพี่น้องชาวไทยทั้งหลาย ให้ระลึกถึงพระคุณของบรรพบุรุษ ซึ่งได้กอบกู้รักษาบ้านเกิดเมืองนอนของเรามาจนให้จงหนัก แล้วถือเอาความสามัคคี ความยินยอมเสียสละส่วนตัวเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ของประเทศชาติ เป็นคุณธรรม ประจักษ์ใจอยู่เนืองนิจ จึงขอให้พี่น้องชาวไทยทั้งหลาย จงบำเพ็ญกรณียกิจของตนแต่ละคน ด้วยซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทนและกล้าหาญ แล้วอุทิศความเสียสละส่วนตัว ความเหน็ดเหนื่อยลำบากยากแค้น เป็นพลีบูชาบรรพบุรุษ ผู้ซึ่งได้ก่อสร้างชาติเป็นมรดกตกทอดมาถึงพวกเราชาวไทยจนบัดนี้..." (พระราชดำรัส ที่พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ 2494)

จากตัวอย่างข้างต้นจะพบว่า ความสามัคคีเปี่ยมไปด้วยคุณค่าและความสำคัญที่ไม่ว่ายุคสมัยไหน ความสามัคคีก็ยังเป็นองค์ประกอบของความมีวัฒนธรรมที่สูงส่ง ซึ่งสังคมทุกสังคมพึงยึดถือปฏิบัติ ทั้งนี้ หากย้อนกลับมาที่บริบทสังคมในยุคปัจจุบัน จะพบว่าในห้วงความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลให้คนในประเทศชาติแตกแยก ขาดซึ่งความรักความสามัคคี กระทั่งนำมาสู่การชุมนุมประท้วงทางการเมือง ที่ยิ่งทำให้สถานการณ์ในบริบทของความสามัคคีภายในชาติเลวร้ายลง กล่าวคือ เกิดเป็นการปะทะทั้งการมการใช้กำลัง และอาวุธเข้าทำหั่นไล่กัน ระหว่างกลุ่มคนเสื้อแดงและกลุ่มอื่นๆ ที่ต่อต้านการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดง เช่น กลุ่มเสื้อหลากสี นอกจากนี้ การที่ฝ่ายรัฐเข้าไปดูแลจัดการกับการชุมนุม แม้จะยึดตามหลักการสากลตามตัวบทกฎหมาย แต่ภาพที่เกิดขึ้นล้วนสะท้อนถึงภาวะล่มสลายทางความสามัคคีของคนในชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นภาพที่ขัดแย้งกับความเป็น "สยามเมืองยิ้ม" ที่สังคมไทยมีวัฒนธรรมที่มีจิตใจดี โอบอ้อมอารี รักใคร่สามัคคีกลมเกลียว

ดังนั้น ในรายการ เชื้อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ในฐานะผู้นำ นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จึงมีการแสดงเจตนารมณ์ในการเรียกร้องให้คนในชาติรู้รักสามัคคี ยึดมั่นในวัฒนธรรมอันดีงาม ที่คนไทยนั้นรักความสงบ และไม่ต้องการความแตกแยก สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ผมคิดว่าเรื่องนี้มันไม่มีคำตอบล่วงหน้า เรื่องนี้จบอย่างไรอยู่ที่คนไทยทุกคน เราจะเอาอย่างไรครับ เราจะเอาความขัดแย้งเป็นตัวตั้ง ต่อสู้ประหัตประหารกันไป แล้วบ้านเมืองก็เสื่อมถอย หรือเราจะเอาความเป็นคนไทย ความที่เรากลัวแล้วแต่ต้องการที่จะเห็นชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกๆ คนดีขึ้นเป็นตัวตั้ง ถ้าเอาแบบแรกมันก็จะมึนลักษณะของการยื้อไปอย่างนี้ละครับ รัฐบาลก็ทำก็คือประคับประคองสถานการณ์ แก้ไขปัญหาไปเท่าที่จะทำได้ หรือเราจะเอาแนวทางที่บอกว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการพูดคุยครบถ้วนทุกภาคส่วนแล้วเดินไปข้างหน้า คนไทยและผู้นำในภาคส่วนต่างๆ ต้องเป็นผู้ตัดสินใจ ถ้าเราตัดสินใจเอาแบบหลังผมว่าก็จบได้ด้วยดี ถ้าเอาแบบแรกก็ยังมีโอกาสจะจบได้ด้วยดีครับแต่เหนือกว่า รัฐบาลพร้อมทั้ง 2 วิธีครับที่จะเดินหน้าในการที่จะหาคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย...”

“...เพียงแต่อยากจะทำอีกครั้งครับว่า พลังที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ของประเทศ ต้องการดำรงความเป็นรัฐที่มีกฎหมาย ที่มีความศักดิ์สิทธิ์นั้น พลังสำคัญที่สุดคือพลังของความสมัครสมานสามัคคี ความเป็นเอกภาพ ผมทราบดีครับ แม้แต่คนที่มีความหมายเดียวกันก็มีความคิดที่แตกต่างกันไปว่า จะต้องแก้ไขปัญหายังไง แต่ว่าถ้าหากว่าเราไม่มารวมพลังกัน ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การแก้ปัญหา ก็จะยากลำบากมากขึ้น...”

“...พี่น้องประชาชนที่เคารพครับ สัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นสัปดาห์ที่ผมได้นำเสนอสิ่งที่เรียกว่าแผนปรองดองหรือกระบวนการปรองดองเพื่อแก้ไขปัญหาคความแตกแยกของคนในชาติ...”

“...แน่นอนที่สุดนะครับ เหตุการณ์ซึ่งมันยืดเยื้อมาเป็นเวลาหลายเดือน และก็นำมาสู่ความสูญเสียความขัดแย้งในสถานการณ์ต่างๆ เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าทุกคนมีความกังวลใจ แต่ผมยังมีความเชื่อในพื้นฐานของคนไทยด้วยกันนะครับว่า เราเป็นคนที่มีความดีมีธรรม เป็นคนที่รักความสงบ เราต้องดึงพื้นฐานของความเป็นไทยซึ่งไม่ใช่เฉพาะคนไทยด้วยกันเอง แต่ชาวโลกรู้จักมาเป็นเวลาช้านานนี้กลับออกมาให้ได้ครับ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อประมาณสองวันที่แล้วนี้ เมื่อเหตุการณ์เริ่มเข้าสู่ภาวะที่มีความเป็นปกติมากขึ้น ผมก็ได้บอกว่าขณะนี้เราต้องตระหนักอยู่เสมอว่า เราอยู่ในบ้านเดียวกันนะครับ เราอาจจะมีความเห็นแตกต่างกันว่าบ้านควรจะเป็นอย่างไรนะครับ จะอยู่ด้วยกันอย่างไร แต่ว่าเราต้องถือว่าเราอยู่บ้านเดียวกัน...”

กล่าวโดยสรุป จะพบว่าเมื่อพิจารณาถึงแนวทางการนำเสนอ หรือถ่ายทอดวาทกรรมในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ พบว่าได้มีการกล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหายุติความขัดแย้งทางการเมืองของคนในชาติ ด้วยการยึดมั่นในความรักความสามัคคี เพื่อนำพาประเทศชาติไปสู่ความสงบเรียบร้อย ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มีการนำเสนอออกมาเป็นแผนปรองดองแห่งชาติ ซึ่งมีหลักการต่างๆ เพื่อเป้าหมายที่จะให้สังคมไทยกลับเข้าสู่สภาวะปกติและประชาชนมีความรัก ความสามัคคีดังเดิม ทั้งนี้ วาทกรรมที่กล่าวถึงความสอดคล้องตรงกันกับสิ่งที่สังคมไทยกำลังต้องการอย่างมากที่สุดเวลานั้น